

BIBLIOTECA

ŞCOLARULUI

Robert Louis
STEVENSON
INSULA COMORILOR

LITERA

CHIŞINĂU 1997

CUPRINS

<i>Tabel cronologic</i>	5
-------------------------------	---

Partea întâi — BĂTRÂNUL PIRAT

Capitolul I	
— Cum s-a pripășit bătrânul lup de mare la “Amiral Benbow”	7
Capitolul II	
— Câinele negru vine și pleacă	15
Capitolul III	
— Semnul negru	23
Capitolul IV	
— Lada	31
Capitolul V	
— Sfârșitul orbului	39
Capitolul VI	
— Hârțiile căpitanului	46

Partea a doua — BUCĂTARUL

Capitolul VII	
— Plec la Bristol	54
Capitolul VIII	
— La “Oceanul”	61
Capitolul IX	
— Pulberea și armele	68
Capitolul X	
— În larg	75
Capitolul XI	
— Ce-am auzit eu stând în butoi	82
Capitolul XII	
— Sfat de război	90

Partea a treia — AVENTURILE MELE PE USCAT

Capitolul XIII	
— Cum s-au început aventurile mele pe uscat	97

Capitolul XIV	
— Prima lovitură	104
Capitolul XV	
— Insularul	110

Partea a patra — PALISADA

Capitolul XVI	
— Evenimentele ce urmează sunt povestite de doctor . Cum a fost părăsită corabia	118
Capitolul XVII	
— Doctorul își urmează povestirea. Ultimul raid al “Puiului”... 124	
Capitolul XVIII	
— Doctorul își urmează povestirea. Cum a luat sfârșit prima zi de luptă	130
Capitolul XIX	
— Iar vorbește Jim Hawkins. Garnizoana din cabană	136
Capitolul XX	
— Silver parlamentează	143
Capitolul XXI	
— Atacul	150

Partea a cincea — AVENTURILE MELE PE MARE

Capitolul XXII	
— Cum s-au început aventurile mele pe mare	157
Capitolul XXIII	
— În voia valurilor	164
Capitolul XXIV	
— În bărcuță	169
Capitolul XXV	
— Îl cobor pe “Roger cel vesel”	175
Capitolul XXVI	
— Israel Hands	181
Capitolul XXVII	
— “Piaștri!”	190

Partea a șasea — CĂPITANUL SILVER

Capitolul XXVIII	
— În tabăra vrăjmașă	197
Capitolul XXIX	
— Iar apare semnul negru	206
Capitolul XXX	
— Îmi dau cuvântul	213
Capitolul XXXI	
— În căutarea comorilor. Săgeata lui Flint	221
Capitolul XXXII	
— În căutarea comorilor. Vocea din pădure	229
Capitolul XXXIII	
— Căderea căpeteniei	236
Capitolul XXXIV	
— Și ultimul	243
<i>Referințe critice</i>	247

TABEL CRONOLOGIC

- 1850 *13 noiembrie* Se naște la Edinburgh (Scoția) Robert Louis Stevenson. Tatăl său, Tomas Stevenson, era de profesie inginer de faruri.
- 1863 Fiind elev, publică primele povestiri în paginile “jurnalelor” de familie și școlare.
- 1867 Intră la Universitate, la facultatea de inginerie, la dorința tatălui său. Profesia însă îi displace.
- 1871 Robert Louis Stevenson preferă să studieze dreptul și se înscrie la avocatură. Dar nici dreptul nu corespunde preocupărilor sale spirituale. Din acest an datează scrierea unei serii de portrete literare și de note de călătorie.
- 1873 Publică întâia lucrare beletristică — povestirea *Găzduirea lui François Villon*.
- 1877 Din acest an se consacră totalmente activității literare. A trăit mult timp când în Franța, când în California. Publică eseuri, articole, în care își expune concepțiile sale artistice.
- 1877 Apar lucrările memorialistice *O călătorie în interiorul țării, Impresii de călătorie în Franța*.
- 1879 *Călătorii cu un măgar prin Cevennes* (schițe și eseuri).
- 1880 Drama *Deacon Brodie*.

- 1881 Virginibus Puerisque (eseuri).
- 1882 Stevenson publică *Studii familiare despre oameni și cărți*, precum și culegerea de povestiri *Noile basme arabe*.
- 1883 Scrie *Insula comorilor*, primul său roman, considerat și cea mai reprezentativă lucrare a lui Stevenson.
- 1884-1885 Scrie și publică câteva culegeri de poeme, printre care *O grădină poetică pentru copii*, *Tufărișuri*, nuvelele *Markheim* și *Olalla*, precum și o serie de eseuri înmănunchate în cartea *Memorii și portrete*.
- 1886 Romanul *Ciudata poveste a doctorului Jekyll și a domnului Hyde*.
- 1888 Romanul istoric *Săgeata neagră* și romanul de aventuri *Răpit*.
- 1889 *Stăpânul moșiei Ballantrae* (roman).
- 1893 *Catriona* (roman), *Petreceri nocturne pe insulă* (note de călătorie).
- 1894 *3 decembrie* Robert Louis Stevenson se stinge din viață pe insula Samoa, unde a venit în speranța atenuării suferinței de tuberculoză.
- 1895 Apar postum *Scrisori din Vaibima*.

Partea întâi

BĂTRÂNUL PIRAT

Capitolul I

Cum s-a pripășit bătrânul lup de mare la “Amiral Benbow”

Squire¹ Trelawney, doctorul Livesey și alți câțiva gentlemen m-au îndemnat să înșir pe hârtie tot ce știu despre Insula Comorilor. Ei sunt de părere să povestesc de la început până la sfârșit istoria, fără a ascunde nici un amănunt, afară de situația geografică a insulei. În vremea de față consider cu neputință a-i arăta coordonatele, deoarece comorile se mai păstrează și până acum acolo. Iată-mă, deci, că pun mână pe pană și, uitând că ne aflăm în anul 17..., mă întorc cu gândul la vremea când tatăl meu mai ținea hanul cu firma “Amiral Benbow”², iar într-o bună zi s-a pripășit la noi marinarul cel bătrân și smald, cu fața crestată de urma unei vechi lovituri de sabie.

Ca azi îl țin minte cum s-a apropiat cu pas greoi de ușa noastră, însoțit de-un hamal, care-i ducea lada cocoțată pe-o roabă. Marinarul era bărbat înalt și voinic, cu mers legănat de urs și cu fața arsă de soarele tropicelor. Părul adunat cosiță și mirosind tare a păcură îi cobora până la gulerul slinos al caftanului, care mai păstra o vagă culoare albăstrie.

¹ *Squire* — titlu dat moșierilor în Anglia.

² *Benbow* — amiral englez. A trăit la sfârșitul secolului XVII.

Avea niște mâini cioturoase, pline de zgârieturi și cicatrice, cu unghiile negre și roase, iar vârca ce-i brăzda fața era roșie-lucioasă, oribilă la vedere. Țin minte așijderea că necunoscutul s-a oprit, a privit o vreme la apele golfului, tot sâsâind printre dinți o melodie, și a prins să-i zică deodată un vechi cântec marinăresc, pe care l-am auzit apoi de nenumărate ori din gura lui:

Lada mortului cea grea,
Iu-hu-hu, și-un șip de rom!
Cin' șpe handralăi ținea,
Iu-hu-hu, și-un șip de rom!

Avea un glas dogit, de bătrân, care scârțâia ca o pârghie de cabestan¹.

Și bățul din mâna lui semăna a pârghie. Bătu cu bățul acesta în ușă, și când tata ieși în prag, îi ceru cu glas răstit un pahar de rom.

Tata îi aduse romul, și el prinse să bea, savurând cu aer de cunoscător fiecă înghițitură. Din când în când se întrepruepa pentru a-și arunca privirea ba la firmă, ba la stâncile din apropiere.

— Bun loc, spuse el în sfârșit. Tocmai potrivit pentru o tavernă. Cred că ai mușterii cu duiumul, nu-i așa, prietene?

Tata răspunse că, din păcate, nu prea are mușterii.

— Fie și așa! spuse marinarul. Mie cabina asta îmi place... Ei, prietene! îl strigă el pe omul cu roabă. Vino-coace și ajută-mă să car lada înăuntru... Am să stau aici câtăva vreme, urmă el. N-aveți nici o grijă, nu-s mofturos. Un

¹ *Cabestan* — scripetele pe care se înfășoară lanțul ce ridică ancora.

pahar de rom, niște șuncă și un scrob — iată tot ce-mi trebuie. Și stânca de acolo, de unde se văd corăbiile trecând pe mare... Ați vrea să știți și cum îmi zice? Puteți să-mi spuneți “căpitane”. Iar dacă mai poftiți și așa ceva — na-vă!

Și zvârli pe podea câteva monede de aur.

— Când s-or sfârși astea, veniți de-mi cereți altele, rosti el cu asprime, privind de sus la tata.

Ce-i drept, nu-i păcat: deși straietele de pe el nu păreau cine știe ce bune și nici vorbirea nu-i era prea aleasă, bătrânul nu semăna a fi marinar de rând. Mai curând l-ai fi putut lua drept căpitan de cargobot ori un timonier din cei deprinși să poruncească și să li se supună oamenii. Se simțea că-i place să se și grozăvească puținel.

Omul cu roaba ne povesti că bătrânul a sosit ieri de dimineață cu diligența, a tras la hanul “Royal George” și chiar din prima clipă a început să se intereseze de toate hanurile așezate pe malul mării. Auzind vorbe bune despre hanul nostru și aflând că-i așezat într-un loc mai dosnic, departe de sat, căpitanul a hotărât să se stabilească la noi.

Asta-i tot ce am putut afla despre chiriașul nostru.

Era un om tăcut din fire. Rătăcea zile întregi în jurul golfului și se cățara pe toate stâncile, luându-și cu el ocheanul de aramă. Serile se oploșea de obicei într-un ungher din sala cea mare, lângă cămin, cerea niște rom și apă, le amesteca și tot sorbea alene din băutura asta tare. Nu răspundea dacă-l întreba cineva o vorbă, îi arunca doar o căutătură cruntă și prindea să forăie pe nas, ca o sirenă de corabie pierdută în ceață. Ne-am deprins curând și noi, ca și mușteriii noștri, să-l lăsăm în pace. În fiecare zi, întorcându-se de la plimbare, ne întreba dacă n-au trecut cumva pe drum niște marinari. La început credeam că-i lipsește tovărășia oamenilor de teapa lui, dar pe urmă am început să ne dăm

seama că de fapt se ferește ca de foc să dea ochii cu ei. De se întâmpla să-și facă drum spre Bristol vreun marinar, poposind în cale la “Amiral Benbow”, căpitanul îl cerceta cu privirea de după perdelele de la ușă și doar după asta intra în sală. De față cu asemenea mușterii tăcea de obicei ca pește.

Eu știam prea bine care-i pricina, căci căpitanul îmi povestise de cine se teme. Mă luase odată mai la o parte și-mi făgăduise să-mi dea câte patru pense la fiecă întâi de lună, numai “să fiu cu ochii în patru, și dacă văd cumva vreun marinar fără un picior”, să-i dau îndată de știre. Când venea ziua de întâi și-mi ceream simbria, căpitanul prindea iar să forăie pe nas, privindu-mă fioros, dar peste câteva zile îmi aducea totuși gologanii și-mi repeta porunca să fiu cu ochii în patru la “marinarul cel fără un picior”.

Ajunsesem să-l văd și în vis. În nopțile furtunoase, când vântul zguduia din temelii toată hardughia noastră, iar apele fluxului mugeau în golf, înălțându-se spumegânde până-n buza stâncilor, îl visam într-o mie de feluri, fioros ca o mie de diavoli. Iar piciorul i-l vedeam rupt ba de la genunchi, ba de la șold. Uneori mi se nălucea în chip de monstru și singurul lui picior părea să-i crească de undeva din mijlocul trupului. Se lua după mine, tot țopăind așa într-un picior și sărind peste garduri și șanțuri.

Scump mă costau cei patru peni ai mei pe lună, plătiți cu asemenea vise năstrușnice.

Dar lăsând la o parte spaima ce mi-o băgase în oase cu poveștile lui despre marinarul cel șchiop, mă temeam mult mai puțin de căpitan decât toți ceilalți oameni din jurul meu, care țâțâiau de frica lui în serile când, amețit de rom, se pornea să-și zică cântecele acelea sălbătice nerușinate, fără să-i pese de nimenea. Uneori îi venea cheful să poftască toți mușteriii la masa lui, să le facă cinste cu un pahar.

Oaspeții dărdăiau de spaimă, dar el nici nu se sinchisea, silindu-i să-i asculte poveștile despre fel de fel de aventuri, ori să-i țină hangul toți în cor. Și atunci pereții casei noastre se cutremurau de răcnetele “io-ho-ho și-un șip de rom”, căci toți mușteriii, de teamă să nu-l supere cumva pe căpitan, se străduiau să strige și să cânte care mai de care. În asemenea clipe bătrânul era groaznic la vedere: ba bătea cu pumnul în masă cerând tăcere, ba se făcea foc, dacă-l întrerupea cineva punându-i vreo întrebare, ba, dimpotrivă, se înfuria, dacă nu-i punea nimeni întrebări, căci, după părerea lui, asta însemna că nu e ascultat cu toată luarea aminte. Nimeni n-avea voie să se ridice de la masă până nu-i venea lui somnul. Atunci pornea, șontâc-șontâc, și, clătînându-se, se ducea să se culce.

Dar și mai înspăimântătoare decât el erau poveștile lui. Groaznicele lui povești, în care figurau din belșug spânzurătorile, torturile, furtunile, pirații de la marea Caraibilor, cuiburile de tâlhari și isprăvile lor.

Dacă ar fi fost să te iei după poveștile lui, toată viața și-o petrecuse printre cei mai crunți răufăcători. Iar sudalmele, care-i însoțeau fiecăare cuvânt, îi speriau pe naivii noștri consăteni mai dihai decât toate fărădelegile de care povestea.

Taică-meu nu mai înceta să spună că o să trebuiască să ne închidem în curând hanul, căci căpitanul e în stare să ne sperie toți mușteriii. Parcă mai are cineva chef să îndure asemenea batjocuri și să tremure de spaimă pe urmă, în drum spre casă? ! Eu cred însă că, dimpotrivă, căpitanul ne aducea mai curând câștig. E adevărat că mușteriii se temeau de el, dar, după o zi-două, curiozitatea îi ademenea iar la han, căci căpitanul adusese cu el un fel de plăcută tulburare în viața noastră monotonă. Printre tineret și-a

găsit chiar și câțiva admiratori, care declarau că-l adoră. “E un adevărat lup de mare, căpitanul!” exclamau ei.

După părerea lor, numai astfel de oameni au făcut din Anglia regina mărilor.

Pe de altă parte, însă, omul acesta ne aducea într-adevăr pagube. Trecea săptămână după săptămână și lună după lună, banii, pe care ni-i dăduse la venire, se isprăviseră demult, dar de atunci nu ne mai plătea, și tata nu se încumeta să-i ceară. N-apuca bietul tata să îngâne ceva pe chestia asta, că bătrânul se și pornea să forăie pe nas, apoi forăitul se prefăcea într-un fel de muget și taică-meu se grăbea să-și ia tălpășița din odaie. De multe ori l-am văzut frângându-și deznădăjduit mâinile după asemenea zadarnice încercări. Nu mă îndoiesc de loc că spaimile și deznădejdea asta au grăbit cu mult amarul și timpuriul său sfârșit.

Câtă vreme a stat la noi, căpitanul nu și-a schimbat niciodată straietele, numai câteva perechi de ciorapi noi a cumpărat de la un marchitan. Când i s-a descusut unul din borurile pălăriei, căpitanul nici nu s-a sinchisit, deși pe vreme vântoasă asta îl incomoda grozav; țin minte și ce caftan ponosit avea; oricât se străduia el să-l dreagă, până la urmă tot s-a prefăcut în zdrențe.

Niciodată nu l-am văzut să scrie o scrisoare și nici n-a primit vreuna. Și niciodată n-a discutat cu nimeni decât la beție. De asemenea nu l-a văzut nimeni dintre noi să-și deschidă vreodată lada.

O singură dată a îndrăznit cineva să-l contrazică pe căpitan, dar și asta s-a întâmplat doar în ultimele zile ale șederii lui la noi, pe când sârmanul meu părinte zăcea pe patul morții.

Într-o seară a venit să-l vadă pe bolnav doctorul Livesey. L-a examinat, a înghițit în grabă bucatele cu care l-a tratat mama și a coborât în sala cea mare să fumeze o lulea

până i se va aduce calul. Bietul dobitoc rămăsese în sat, căci la “Benbow” nu era loc pentru el.

Eu îl condusesem pe doctor până-n sala cea mare și țin minte că gentlemanul acesta elegant îmbrăcat, cu perucă albă ca zăpada, zvelt, cu ochi negri strălucitori, delicat și extrem de politicos, părea complet străin printre țopărlanii care ne frecventau de obicei hanul. Ce distins arăta el, mai ales alături de sperietoarea noastră de ciori, alături de piratul acesta murdar, ursuz și mătăhălos, care înghițise o cantitate respectabilă de rom și ședea acum prăvălit, cu coatele lăbărțate pe masă.

Și deodată căpitanul prinse iar să-și zică cântecelul favorit:

Lada mortului cea grea!
Iu-hu-hu și-un șip de rom!
Cin’șpe handralăi ținea,
Iu-hu-hu și-un șip de rom!
Bea și dracii să te ia,
Iu-hu-hu și-un șip de rom!

La început fusesem convins că “lada mortului” e chiar lada aceea din odaia căpitanului.

În visele mele rele lada asta mi se nălucea adesea odată cu marinarul cel fără un picior. Dar încetul cu încetul ne obișnuisem toți cu cântecul lui și nu-i mai dădeam atenție. Numai doctorul Livesey n-avusese încă prilejul să-l audă și, după cum am observat eu, nu i-a făcut o impresie cine știe ce plăcută. S-a uitat sever la căpitan și apoi s-a reîntors la convorbirea, pe care o începuse cu bătrânul grădinar Taylor, urmând să-i povestească despre un nou mijloc de a tămădui reumatismul. Căpitanul, însă, înfierbântat de cântec, lovi cu pumnul în masă. Asta însemna că cere liniște.

Toate glasurile amuțiră, numai doctorul Livesey își urmă liniștit convorbirea, tot păcâind din pipă. Căpitanul îi aruncă

o privire străpungătoare, lovi iar cu pumnul în masă, apoi îi aruncă o privire și mai străpungătoare și urlă deodată, însoțindu-și fiece cuvânt cu câte o sudalmă:

— Ei, ăla de colo, de pe punte, ține-ți lioarba!

— Mie-mi spuneți, sir ?! întrebă doctorul.

Căpitanul răspuse că într-adevăr lui i se adresează, fără să uite să mai adauge o sudalmă.

— În cazul acesta, sir, răspuse doctorul, trebuie să vă anunț că, dacă nu veți înceta să mai chefuiți astfel, o să scăpați în curând lumea de unul din cei mai dezgustători bețivani!

Turbat de mânie căpitanul sări în picioare, scoase din buzunar un cuțitoi mare, marinăresc, îl deschise și-l anunță pe doctor că acuși îl pironeste de perete.

Doctorul nici nu clipi măcar. Fără să se întoarcă, cu aceeași voce liniștită, dar un pic mai tare, ca să-l poată auzi toată lumea, îi aruncă peste umăr:

— Dacă nu pui imediat cuțitul în buzunar, îți spun pe cinstea mea c-ai să te bălăbănești în spânzurătoare chiar după cea dintâi sesiune a curții locale de judecată.

Privirile li se înfruntară. Căpitanul își coborî cel dintâi ochii, își puse cuțitul în buzunar și se lăsă să cadă pe scaun, mârâind ca un câine bătut.

— Iar acum, sir, urmă doctorul, întrucât am constatat că în circumscripția mea s-a pripășit un element de felul dumitale, am să stau de veghe zi și noapte. Eu nu sunt numai doctor, ci și judecător aici. Și dacă-mi va ajunge la auz cea mai mică plângere împotriva dumitale — chiar de-ar fi vorba numai de-o jignire adusă cuiva... ca acum, de pildă — voi lua cele mai severe măsuri ca să-ți primești pedeapsa cuvenită. Asta-i tot ce am avut să-ți spun.

Curând îi fu adus calul și doctorul Livesey plecă, iar căpitanul rămase toată seara smerit și tăcut și nu se mai schimbă nici în serile ce au urmat.

Capitolul II

Câinele negru vine și pleacă

Nu peste multă vreme avu loc și cea dintâi din lanțul acela de tainice întâmplări, mulțumită cărora ne-am văzut în sfârșit scăpați de prezența căpitanului. Dar, după cum veți constata și dumneavoastră, scăpând de el, n-am scăpat de necazurile ce ni le-a lăsat moștenire.

Iarna venise de istov, cu geruri năprasnice și vifornițe cumplite. Vedeam prea bine cu toții că sărmanul meu tată n-are să mai ajungă să vadă primăvara. Pe zi ce trecea se simțea tot mai rău. Mama și cu mine eram nevoiți să facem toată treaba hanului și aveam atâtea pe capul nostru, încât nu ne prea îngrijeam de chiriașul nostru cel atât de buclucaș.

Și iată că sosi dimineața aceea geroasă de ianuarie. Malurile golfului scăpărau sub chiciură și apele crescute vălurau ușor, lingând temeliiile de piatră ale stâncilor. Soarele nu ajunsese încă să se înalțe și-și săgeta doar cele dintâi raze din culmea dealului spre largul mării. Căpitanul se trezise azi mai devreme decât de obicei și pornise spre mare. Sub pulpanele largi ale caftanului său cel albastru și hărtănit se bălăbănea sabia. Pășea cu pălăria pe ceafă și oceanul subsuoară, iar din gură îi izbucneau trâmbe de aburi, învârtejindu-se în văzduh ca niște nourași de fum. Îl auzii mormăind ceva supărat, înainte de a dispăre după stânca cea înaltă, — pesemne tot nu putea uita de recenta ciocnire cu doctorul Livesey.

Mama era sus, la tata, iar eu trebăluiam pe lângă masă, așteptându-l pe căpitan cu dejunul, când deodată se deschise ușa și intră în odaie un om, pe care nu-l mai văzusem niciodată pe la noi.

Era grozav de palid și fața-i lucioasă părea acum pământie. Am observat îndată că-i lipsește două degete la mâna stângă. N-avea nimic războinic în înfățișare, cu toată sabia ce-i spânzura la șold.

După cum am mai spus, eram mereu cu ochii în patru la fiecine marinar, indiferent dacă avea numai un picior sau le avea pe amândouă, așa că omul acesta m-a pus îndată pe gânduri. Semăna el prea puțin a marinar, nu-i vorbă, dar am simțit îndată că nu-i lucru curat la mijloc.

L-am întrebat ce pofteste, și el îmi ceru un pahar de rom. Am vrut să dau fuga să-i îndeplinesc porunca, dar el se așeză la masă și mă chemă iar. M-am oprit cu șervețelul în mână.

— Ia vino încoace, piciule, spuse el. Dă-te mai aproape. Masa asta așa de frumos așternută îl așteaptă pe prietenul meu, timonierul Bill, nu-i așa? mă întrebă el rânjind.

I-am răspuns că nu cunosc nici un fel de timonier pe care să-l cheme Bill și că masa îl așteaptă pe unul din chiriașii noștri, căruia îi zicem cu toții căpitanul.

—Mă rog, spuse el, prietenul meu Bill poate fi denumit și căpitan, asta nu schimbă nimic. Dar nu-i așa că acest căpitan al vostru are o cicatrice pe obraz și purtări cât se poate de alese, mai cu seamă când se îmbată? De, așa e și scumpul meu prieten Bill. Iar cicatricea o are și el tot pe obrazul drept. Vasăzică sunt toate în bună regulă, nu-i așa? Și acum mai întreb o dată, dacă locuiește în casa asta scumpul meu prieten Bill?

I-am răspuns că prietenul său căpitanul e dus la plimbare.

— Și unde s-a dus, piciule? Poți să-mi spui?

I-am arătat stânca pe care se cățara zilnic căpitanul și i-am spus că se va întoarce probabil curând.

— Cât de curând?

Și după ce-mi mai puse câteva întrebări adăugă:

— Să vezi ce are să se mai bucure prietenul meu Bill când o să mă vadă. Mai dihai decât dacă s-ar fi pomenit c-o sticlă de rom dinainte!

Avea, însă, un aer atât de sinistru, spunând toate acestea, încât puteam fi incredințat că chiar așa de tare n-o să se bucure căpitanul văzându-l. Dar mi-am spus îndată că asta nu mă privește. Și, la urma urmelor, nici nu puteam face nimic, căci necunoscutul se așezase chiar lângă ușă, pândindu-mă cum ar pândi o pisică șoarecele. Când am dat să ies în curte, m-a strigat îndată. Și pentru că m-am făcut a nu auzi, pe fața lui unsuroasă a apărut o expresie atât de sălbatică și din gură i-a izbucnit o sudalmă atât de cumplită, încât am înlemnit locului. Dar n-am apucat să intru iar în odaie, că s-a și împlânzit iar. A făcut haz de mutra mea speriată și m-a bătut pe umăr, spunându-mi că sunt un prichindel de treabă și că m-a îndrăgit de cum m-a văzut.

— Află că am și eu un băiețel, de care sunt grozav de mândru, îmi spuse el. Semănați între voi ca două picături de apă. Dar să știi, puștiule, că băieții trebuie să fie mai ales ascultători. Auzi tu? Dacă ai fi navigat și tu vreodată cu Bill, n-ar fi trebuit să te strige nimeni de două ori la rând. Bill nu-și repeta niciodată poruncile. Nu-u-u. Și nici cei ce navigau cu el. Aha, uite-l și pe drăguțul nostru de Bill, cu ocheanul subsuoară, aibă-l domnul în paza sa! Hai să ne ascundem după ușă, prichindelule, să-i facem o surpriză lui Bill, să-l bucurăm, drăguțul de el!

Cu aceste cuvinte, el mă îmbrânci într-un colț și se postă în fața mea. Ușa, rămasă deschisă, ne ascundea pe amândoi. Am simțit că mă cuprinde teama, mai ales când am observat că și necunoscutului îi e cam frică. Își tot încleșta mânerul sabiei, pe care o trăsesse un pic din teacă, și făcea tot timpul niște mișcări ciudate, de parcă ar fi încercat să înghită ceva ce i se opriese în gât.

În sfârșit căpitanul dădu buzna în odaie, trânti ușa și, fără să mai ia aminte în jur, porni drept spre masa pe care-l aștepta dejunul.

— Bill! rosti necunoscutul, străduindu-se să păstreze-n glas o intonație cât mai hotărâtă și firească.

Căpitanul se întoarse brusc și rămase încremenit în fața noastră. Din ars de soare cum era, se făcuse ca pământul. Până și nasul i se învinețise. Avea aerul unui om care s-a întâlnit cu o fantomă, dacă nu cu diavolul în persoană. Trebuie să vă mărturisesc că m-a prins mila de el, atât mi s-a părut deodată de îmbătrânit și prăpădit.

— Nu mă recunoști, Bill, dragă? Cum de nu-ți recunoști vechiul tovarăș de bord, Bill? spuse necunoscutul.

Căpitanul căscă gura după aer, ca un pește pe uscat.

— Câinele Negru! băigui el în sfârșit.

— Chiar el, răspunse necunoscutul, prinzând curaj. Câinele Negru a venit să-și vadă vechiul tovarăș de bord, pe drăguțul său de Bill, care s-a aranjat atât de bine la hanul "Amiral Benbow". Ah, Bill, Bill! Multă apă a mai curs pe gârlă de când mi-am pierdut eu aste două gheare ale mele! exclamă el, ridicându-și mâna schiloadă.

— Să lăsăm pălăvrăgeala, îi curmă vorba căpitanul. Mi-ai căutat urma și iată că m-ai găsit. Acum spune ce poștești de la mine.

— Bravo, acu te recunosc și eu, Bill, răspunse Câinele Negru. Ai dreptate. Uite, prichindelul ăsta simpatic are să-mi

aducă un păhăruț de rom și după asta, dacă vrei, o să stăm de vorbă pe șleau, ca doi vechi prieteni. Bine zic?

Când m-am întors cu sticla, i-am găsit pe amândoi la masă.

Câinele Negru se așezase chiar lângă ușă, la capătul laviței, și cu un ochi privea la vechiul său prieten, iar cu celălalt căta la ușă, gata să fugă.

Îmi porunci să plec și să las ușa deschisă.

— Ca să nu te uiți cumva pe gaura cheii, drăguță, mă lămuri el. I-am lăsat deci pe amândoi în sală și m-am întors la tejghea.

Cu toate stăruințele mele, multă vreme n-am putut auzi nimic altceva decât un murmur înăbușit. Dar încetul cu încetul vocile prindeau tărie și în sfârșit am izbutit să deslușesc câteva cuvinte, care însemnau de fapt tot atâtea sudalme.

În cele din urmă căpitanul izbucni:

— Nu, nu, nu, și încă o dată nu! Nici să n-aud de așa ceva! Priceput-ai?

Pe urmă iar câteva cuvinte răzlețe:

— Dacă e să ajungem la spânzurătoare, cel puțin să ne pună ștreangul de gât la toți!

În clipa următoare, când mă așteptam mai puțin, am auzit un val năprasnic de sudalme, masa și lavițele se năruiră cu zgomot, răsună un zângănit de lame ciocnite, apoi un țipăt de durere și peste o secundă l-am văzut pe Câinele Negru rupând-o de fugă spre ușă. Căpitanul gonea pe urmele lui. Erau amândoi cu săbiile dezgolite și din umărul stâng al Căinelui Negru țâșnea un pârăiaș de sânge. Căpitanul îl ajunsese chiar lângă ușă, își roti sabia deasupra capului și vru să-i aplice fugarului o lovitură înspăimântătoare, care de bună seamă l-ar fi despicat în două, dacă lama nu s-ar fi agățat de tăblia de la ușă, cu firma noastră "Amiral Benbow". Până acum se mai poate vedea pe tăblie urma acelei lovituri de sabie.

Cu asta bătălia luă sfârșit.

Dând buzna afară, Câinele Negru, în ciuda răniilor sale, o luă la picior cu atâta repeziciune, încât într-o jumătate de minut se și făcu nevăzut. Căpitanul rămase locului, privind năuc la firmă. Apoi se frecă la ochi și se întoarse cu pas împleticit în casă.

— Jim, porunci el, adu-mi niște rom!

Se clătină și se sprijini cu mâna de perete.

— Sunteți rănit, sir? am strigat eu speriat.

— Adu rom! își repetă el porunca. Trebuie să spăl putina. Rom! Auzi tu! Adu rom!

Am pornit după rom, dar de emoție am scăpat paharul și am mânjit cu noroi vrana butoiului. În vreme ce turnam rom în alt pahar, am auzit deodată o bufnitură în sala cea mare, de parcă s-ar fi prăbușit un corp mare pe podele. Am dat fuga și l-am văzut pe căpitan întins cât era de lung pe dușumea. Mama, speriată de țipete și zarva încăierării, dăduse fuga și ea pe scări, să-mi vină în ajutor. În doi am ridicat capul căpitanului, sprijinindu-l pe genunchii noștri. Bătrânul gâfâia zgomotos și greu. Ochii și-i ținea închiși și fața i se făcuse stacojie.

— Doamne sfinte! a exclamat mama. Ce rușine pentru hanul nostru. Și tocmai acuma și-a găsit bietul taică-tău să se îmbolnăvească!

Nu știam cum să-i mai ajutăm căpitanului și eram incredințați amândoi că a fost rănit de moarte în încăierarea cu necunoscutul. Am adus romul și am încercat să-i torn câteva picături în gură. Dar fălcile lui puternice erau încleștate și tari ca fierul.

Din fericire, tocmai în clipa aceea se deschise ușa și intră doctorul Livesey, care venise să-l viziteze pe sârmanul taică-meu.

— Ajută-ne, doctore! am strigat noi. Ce să facem? Oare unde-o fi rănit?

— Rănit? răsese doctorul. Nu e mai rănit decât mine ori decât tine. Pur și simplu l-a lovit damblaua. Ce să-i faci, l-am prevenit că așa o să pățească... Ei, misis Hawkins, înapoiază-te, te rog, sus la soțul dumitale și, dacă se poate, străduiește-te să nu-i spui nimic de cele întâmplate. Cât despre mine, am să încerc să salvez această de trei ori netrebuincioasă viață. Jim, adu-mi un lighean.

Când m-am întors eu cu ligheanul, doctorul îi și suflecăse căpitanului mâneca, dezgolindu-i brațul muscular. Pe pielea bronzată am văzut o mulțime de tatuaje. Între umăr și cot avea câteva inscripții punctate cu albastru: “Împlinească-ți-se visurile, Billy Bones”. “Dea Domnul vânt bun” și “Să-ți fie cu noroc”.

Aproape de umăr avea desenată o spânzurătoare, de care atârna un omuleț. După cum mi s-a părut mie, desenul acesta însemna o adevărată capodoperă.

— Profetic desen, remarcă doctorul, atingând cu degetul tatuajul. Și acum, domnule Billy Bones, dacă acesta ți-e într-adevăr numele, avem să vedem și ce culoare are sângele dumitale. Tu nu te temi de sânge, Jim? se întoarse el spre mine.

— Nu, sir, am răspuns eu.

— Perfect, spuse doctorul. Tine-mi ligheanul.

El luă lanțeta și creastă o vână.

Mult sânge i-a curs căpitanului înainte de a-l vedea noi deschizând ochii și aruncându-ne o căutătură turbure. Îl recunoscu pe doctor și-și încruntă sprâncenele. Apoi mă văzu și pe mine și se liniști întrucâtva. Dar după o clipă fața i se roși deodată și, încercând să se ridice, scoase un răcnet furios:

— Unde-i Câinele Negru?

— Afară de dumneata nu-i nici un câine aici, spuse doctorul. Află că ai băut prea mult rom și te-a lovit într-adevăr

damblaua, după cum ți-am mai prezis-o. Iar eu sunt nevoit acum să te scot din groapă, cu toate că nu-mi face nici o plăcere. Așadar, mister Bones...

— Nu mă cheamă Bones, întrepruse căpitanul.

— N-are nici o însemnătate, dacă te cheamă așa sau nu, spuse calm doctorul. Am eu un prieten pirat pe care-l cheamă Bones și ți-am acordat dumitale numele lui, ca să-mi vie mai ușor. Și acuma să ții minte ce-am să-ți spun: un pahar de rom nu e în stare, firește, să te omoare, dar dacă ai să mai bei un singur pahar, o să-ți vie cheful pe urmă să bei și altele. Îți jur deci pe peruca mea că dacă nu te lași de băutură, ai să dai cât de curând ortul popii, înțelesu-m-ai? Adică în pământ ai să te întorci, cum spune biblia. Și acum încearcă să te ridici. Am să-ți ajut să mergi până la patul dumitale.

Cu destulă trudă l-am târât pe căpitan până sus în odaie și l-am culcat pe patul lui. El se lăsă să cadă între perne și rămase să zacă așa, ca un buștean.

— Ia aminte, Billy Bones, mai spuse doctorul, îți vorbesc fără nici un înconjur: cuvântul “rom” și cuvântul “moarte” înseamnă pentru dumneata exact același lucru.

Apoi, luându-mă de mină, doctorul porni spre odaia unde zăcea taică-meu.

— Fleacuri, spuse el, închizând ușa în urma noastră. Am scos atâta sânge din el, încât l-am liniștit, cred, pentru multă vreme. Acum are să zacă la pat o săptămână, ceea ce e cât se poate de folositor și pentru el și pentru noi. Dar un al doilea atac n-ar mai putea să-l suporte.

Capitolul III

Semnul negru

Aproape de prânz am intrat la căpitan în odaie, aducându-i o băutură răcoritoare și doctoria. L-am găsit în aceeași poziție, doar un pic mai sus pe pernă. Mi s-a părut foarte slab și în aceeași vreme extrem de tulburat.

— Jim, mi se adresă el, numai tu ești mai de treabă în casa asta. Afară de asta știi că am fost întotdeauna bun cu tine. În fiecare lună îți dădeam câte patru pense din cele de argint, iar acum, văzând cât mi-e de rău și cum m-au părăsit toți, nu-i așa că ai să-mi aduci o cănuță de rom?

— Doctorul spune că... am dat să încep eu.

Dar el porni să-l înjure pe doctor cu și mai turbată mânia, deși abia se mai ținea sufletul în el.

— Toți doctorii sunt niște nătărăi, urlă el. Și-apoi de unde vrei să se priceapă pârlitul vostru de doctor ce poate un marinar? Am fost eu prin niște țări unde domnește o căldură ca într-un cazan cu smoală, unde Jack cel Galben¹ seceră oamenii ca pe-o nimica, iar cutremurile zguduie pământul cum își poartă marea talazurile. Habar n-are doctorul vostru de asemenea locuri! Și, dacă vrei să știi, numai cu rom am trăit pe-acolo... Romul mi-era și carne, și

¹ *Jack cel Galben* — frigurile.

apă, și nevastă, și prieten. Dacă nu-mi dai acuma o picătură de rom, am să seamăn cu o epavă pe care o aruncă valurile la țärm. Să știi, Jim, că sângele meu are să cadă pe capul tău ca și pe al pãrlitului tău de doctor.

Și iar se porni pe înjurături.

— Uită-te cum îmi tremură degetele, Jim, urmă el apoi cu glas plângător. Și nici nu le pot opri să tremure. Azi n-am pus nici un strop de rom în gură. Crede-mă, doctorul tău e un neghiob. Dacă nu trag un gât de rom, Jim dragă, o să am iar coșmaruri. Mi s-au și nãlucit de-acu niște vedenii, zău așa. L-am văzut pe bătrânul Flint colo în ungher cum te vãd și cum mă vezi. Și să știi că dacă încep coșmarurile mă fac rău ca o fiară. La urma urmei a spus și doctorul că dintr-un pãhãruț n-am să mor. Am să-ți dau o guinee din cele de aur pentru o cãnuță, Jim, zău așa.

Cerea din ce în ce mai stãruitor și pãrea atât de ațãțat, încât m-am temut să nu-l audă cumva tata. Se nimerise să-i fie și mai rău în ziua aceea, așa că avea nevoie de liniște. Mi-am adus aminte și de cuvintele doctorului că un singur pãhãruț nu poate să-i facă mare rău cãpitanului.

— Nu-mi trebuie banii dumitale, i-am rãspuns eu, indignat că încearcă să mă mituiască. Mai bine plãtește cele ce-i datorezi lui tata. Iți aduc un pahar, dar să știi că-i ultimul.

I-am adus un pahar de rom. El l-a înșfăcat cu lãcomie și l-a dat de dușcă.

— Uite, vezi, spuse el, am și început să mă simt mai bine. Ia ascultă, drãguță, nu ți-a spus doctorul cât mai trebuie să stau la pat?

— Cel puțin o sãptãmână, am rãspuns eu. O sãptãmână în cap!

— Trãsnete și fulgere! urlă cãpitanul. O sãptãmână? Pãi dacă mai stau culcat o sãptãmână au să aibă timp să-mi

trimită semnul cel negru. Afurisiții ăia au și mirosit unde sunt. Trântorii naibii! N-au putut să-și păstreze agonisita și acuma se lăcomesc la avut străin. Spune și tu, așa fac niște marinari adevărați? Uite eu, bunăoară, niciodată nu mi-am risipit de-a surda banii și-mi păstrez chiverniseala. Ai să vezi că am să-i trag și de data asta pe sfoară. Ridic ancora și-i las pe toți cu buzele umflate.

Cu aceste cuvinte el încercă să se ridice în capul oaselor și se agăță de gâtul meu cu atâta putere, încât mai n-am scos un țipăt de durere. Își dădu jos din pat picioarele grele ca niște buturugi, tot urmând să vorbească plin de aprindere, deși glasul nu-l mai slujea defel.

Când se văzu în sfârșit așezat pe dunga patului, i se tăie răsuflarea și lungă vreme nu mai putu rosti nici un cuvânt. În cele din urmă îi reveni însă graiul:

— M-a dat gata doctorul ăsta... îmi vâjâie în urechi și mi se învârtește capul. Ajută-mă să mă întind iar...

Dar mai înainte de a găsi eu timp să-i întind mâna, el căzu iar pe pat și rămase o vreme nemișcat.

— Jim, spuse el în sfârșit, l-ai văzut azi pe marinarul cela?

— Câinele Negru? l-am întrebat eu.

— Da, Câinele Negru, repetă el. E un om foarte rău, dar cei care l-au trimis sunt și mai răi. Ascultă: dacă n-am să izbutesc să spăl putina la timp și or să-mi trimită semnul negru, să știi că umblă după lada mea. Pune atunci șeaua pe cal — căci tu știi să călărești, nu-i așa? și cum spuneam: pune șeaua pe cal, încalecă-l și mână... Acuma nu-mi mai pasă... Așa că mână-ți calul până la blestematul vostru de doctor, cât e el de nătărău, și spune-i să cheme sus pe puncte tot echipajul — jurați și judecători, cum s-or mai fi chemând ei acolo — și să pună gabja pe toți musafirii mei,

pe toată banda asta a lui Flint, câți au mai rămas în viață și au să vină după mine aici, pe bordul lui “Amiral Benbow”. Eu am fost prim-timonier, da, da, timonier-prim pe lângă bătrânul Flint, și numai eu știu unde se găsește locul acela. Chiar el mi-a povestit totul la Savannah, în vreme ce zăcea pe patul morții, cum zac eu acuma. Dar să nu faci nimic până când n-o să-mi trimită ei semnul negru ori până n-o să-l vezi iar pe Câinele Negru sau pe marinarul cel cu un singur picior. Mai ales de marinarul acela să te ferești, Jim.

— Dar ce mai e și semnul de care spui, căpitane? l-am întrebat eu.

— E o chemare, prietene. Cum sunt citațiile de chemare la judecată. Am să-ți spun eu când or să mi-o trimită. Numai vezi de fii cu ochii în patru, să nu-ți scape cumva fărtații ceia, Jim dragă. Îți dau cuvântul meu că am să-mi împart tot avutul cu tine...

Începu să vorbească aiurea și glasul îi slăbea din ce în ce. I-am dat doctoria, pe care el o înghiți supus ca un copil.

— Nu-i pe lume marinar care să aibă acum mai mare nevoie de doctorii...

Curând căzu într-un fel de toropeală grea și-l lăsa singur.

Nu știu ce-aș fi făcut dacă toate s-ar fi sfârșit cu bine. Pesemne i-aș fi povestit doctorului tot ce auzisem, căci mă temeam grozav să nu cumva să-i pară rău căpitanului că fusese atât de sincer cu mine, ceea ce l-ar fi putut îndemna să-mi facă de petrecanie. Dar lucrurile au luat altă întorsătură. Spre seară își dădu pe neașteptate sufletul sărmanul meu părinte și uitarăm cu toții de căpitan. Eram atât de absorbit de nenorocirea care dăduse peste noi, de vizitele

vecinilor, de pregătirile de înmormântare și de toată treaba hanului, încât nu mai aveam când mă gândi la căpitan și la toate temerile mele.

A doua zi dimineața el coborî în sala mare de parcă habar n-avea de cele petrecute. Luă masa la vremea obișnuită, dar fără prea mare poftă și mă tem că a dat de dușcă mai multe pahare decât îi era obiceiul, căci se cinstea singur, stând la tejghea. Gâfăia și forăia atât de cumplit, încât nimeni nu îndrăznea să-l oprească, iar seara, în ajun de îngropăciune, era iar beat ca de obicei. Te prindea groaza și scârba ascultându-i cântecul deșăntat, răsunând în casa noastră îndoliată. Dar, cu toate că era foarte slab, ne temeam de el ca de foc. Singurul om care ar fi putut să-i închidă gura era doctorul, dar el era departe, chemat la un bolnav. De altminteri, după moartea tatei nu se mai arătase în casa noastră.

După cum v-am mai spus, căpitanul era foarte slab. Și într-adevăr, nu numai că nu-și venise în fire, dar părea să slăbească din ce în ce. Numai cu mare greu mai izbutea să urce scările, iar când cobora, îndreptându-se spre tejghea, se împleticea și se poticnea mereu. Din când în când crăpa ușa, scoțându-și nasul afară, ca să respire aerul sărat al mării, dar își putea păstra echilibrul numai ținându-se de pereți. Sufla repezit și greu, ca un om care suie un deal abrupt.

Nu mai stătea de vorbă cu mine, și, cum se vede, uitase de mărturisirile ce mi le făcuse cu atâta sinceritate. În schimb, în pofida slăbiciunii, ajunsese și mai arțăgos și-i sărea țandăra din te miri ce. Când se îmbăta, își scotea sabia din teacă, și-o punea pe masă în față-și și rămânea cufundat în gândurile sale, fără să ia seama la oamenii din jur.

Odată, spre nemăsurata noastră uimire, s-a apucat chiar să fluiera încetișor un cântecel de dragoste, pe care-l cântase

poate în tinerețile sale în satul natal, înainte de a porni pe mări.

Aici ajunseseră lucrurile, când, a doua zi după înmormântare — pe la ceasurile trei după amiază — am ieșit afară și am rămas să stau în fața casei. Ziua era posomorâtă, rece și cețoasă, iar eu stăteam așa pe prag și mă simțeam cuprins de o neagră deznădejde.

Deodată am zărit un om venind șontâc-șontâc pe drum. Era orb pesemne, căci își tot achipuia drumul cu bățul. Deasupra ochilor purta un fel de cozoroc verde. Gârbovit de bătrânețe ori covârșit cine știe de ce boală, necunoscutul orbecăia pe drum, înfăolțit într-un fel de manta marinărească cu glugă. Mantaua era veche și toată numai zdrențe. Niciodată în viață nu mai văzusem un om atât de spăimos la înfățișare.

Orbul se opri nu departe de han și porni să spună cu un glas ciudat de fonf și cântat:

— Oare nu s-o găsi cineva să-și facă milă și pomană de un sărman orb, care și-a pierdut vederea apărându-și vitejește țara, binecuvântată fie Anglia și aibă-l domnul Dumnezeu în paza sa pe luminatul nostru rege, oare nu s-o găsi cineva să-i spună acestui sărman orb în ce loc se găsește el în clipa de față?!

— Te găsești lângă hanul “Amiral Benbow”, în Golful Dealului Negru, om bun, i-am spus eu.

— Aud un glas, urmă bătrânul, un glas de om tânăr. Dă-mi mâna, tinere cu inima bună, și du-mă în casă!

I-am întins mâna, și făptura asta oarbă și oribilă, cu glas atât de dulceag însă, mi-a prins-o ca în clește.

M-am speriat atât de tare, încât am vrut s-o rup de fugă. Dar orbul m-a ținut pe loc, atrăgându-mă spre el.

— Și acum, băiete, scrâșni el, du-mă la căpitan.

— Eu... pe cuvântul meu, sir, am bâiguit eu, pe cuvântul meu că nu îndrăznesc...

— Nu îndrăznești? rânji el. Nu mai spune! Ia te uită, nu îndrăznește, sărmănelul! Du-mă imediat la el, ori îți frâng mâna.

Și mi-a răsucit cu atâta putere mâna, încât am scos un țipăt.

— Sir, am bâlbăit eu, nu pentru mine, ci pentru dumneata mă tem. Căpitanul s-a schimbat grozav în ultimul timp. Stă cu sabia pe masă și când a venit un gentleman la el ieri...

— Hai, marș și tacă-ți gura! m-a întrerupt orbul.

Nu mai auzisem niciodată un glas atât de fioros și crud. Auzindu-l, m-am speriat și mai rău. Am înțeles însă că n-am încotro și l-am condus în sala mare, unde ședea piratul nostru cel bolnav și amețit de rom.

Orbul îmi încheștase brațul cu degetele-i tari ca fierul și se sprijinea cu toată greutatea pe umărul meu, încât abia mă mai țineam pe picioare.

— Să mă duci drept la el și când are să mă vadă să strigi: “Iată-ți prietenul, Bill”. Dacă n-ai să strigi așa, uite ce-o să-ți fac!

Și-mi răsuci iar mâna cu atâta putere, încât era mai să leșin. Asemenea groză vărâse în mine cerșetorul cel orb, încât am uitat de frica căpitanului și, deschizând ușa de la sala cea mare, am strigat cu glas tremurător cuvintele ce mi poruncise orbul să le strig.

Bietul căpitan și-a ridicat privirea și într-o clipă i-a trecut toată beția. Fața nici nu-i mai trăda spaimă, ci mai curând un chin de moarte. A dat să se scoale în picioare, dar se vede că nu l-au mai ajutat puterile.

— Nu face nimic, Bill, poți să rămâi unde ești, spuse milogul. N-am cum să te văd, dar aud cum îți tremură

degetele. Să nu mai pierdem vremea însă. Întinde mâna dreaptă. Băiete, ia mâna lui și apropie-o de a mea.

Ne-am supus amândoi poruncii orbului. Și am văzut cum a pus el ceva în mâna întinsă a căpitanului, după care acesta și-a încheștat pumnul, ascunzând cele primite.

— S-a făcut, spuse orbul.

Apoi cu o sprinteneală surprinzătoare se întoarse și ieși pe ușă afară. Eu rămăsesem încremenit, ascultând cum se depărtează bocănitul toiagului pe pietre.

Trecu destul de mult timp până ne venirăm noi în fire și-mi dădui seama că tot îl mai țin încă de mână pe căpitan. Dar el își smulse îndată mâna și privi la bilețelul din palmă.

— La ora zece? exclamă el. Au mai rămas șase ore. Mai avem timp.

Sări în picioare, dar în aceeași clipă se clătină și se încheștă cu amândouă mâinile de beregată. Rămase așa câteva clipe, clătinându-se, apoi scoase un fel de horcăit și se prăbuși cât era de greu pe dușumele.

M-am repezit îndată, chemând-o în ajutor pe mama. Dar era prea târziu. Căpitanul murise subit, fulgerat de apoplexie. Ciudat lucru: niciodată nu-mi plăcuse omul acesta, deși în ultimul timp începuse să-mi fie oarecum milă de el, dar acum, văzându-l mort, am izbucnit în plâns. Și am plâns îndelung, înecându-mă în lacrimi. Aceasta era a doua moarte pe care o vedeam cu ochii mei și durerea pe care mi-o pricinuisse cea dintâi era încă prea proaspătă în inima mea.

Capitolul IV

Lada

Bineînțeles, i-am mărturisit îndată mamei tot ce știam. Poate că ar fi trebuit să-i povestesc mai demult toate acestea, căci acum ne pomenisem amândoi într-o situație foarte grea și periculoasă.

O parte din banii rămași pe urma căpitanului — dacă ar fi rămas — ar fi trebuit firește să ne aparțină nouă. Dar era prea puțin probabil că tovarășii lui, care trebuie să fi fost toți de teapa Câinelui Negru și milogului cel orb, s-ar fi învoit să renunțe la prada lor pentru a plăti datoriile răposatului. Așa că nu puteam nicidecum îndeplini porunca căpitanului de a încăleca pe cal și de-a da fuga după doctorul Livesey, căci nu se putea s-o las pe mama singură, fără nici un fel de apărare. Nici nu ne putea trece prin cap așa ceva. De fapt, n-aveam măcar curajul de-a rămâne o clipă mai mult în casa noastră: tresăream chiar când cădea vreun cărbune din cămin pe grătarul de fier, ne temeam până și de tic-tacul ornicului. Mereu mi se năzăreau zgomote și pași, de parcă s-ar fi apropiat cineva pe furiș de noi. La gândul că acolo sus pe dușumele zace un leș și că undeva prin apropiere dă târcoale orbul cel furios, mi se făcea părul măciucă. Nu mai puteam zăbovi nici o clipă. Trebuia să luăm o hotărâre. Și am hotărât să plecăm amândoi

în sătucul din apropiere ca să cerem ajutor. Zis și făcut. Așa cum eram, în capul gol, am rupt-o amândoi de fugă prin ceață și frig. Începuse să se întunece.

De la noi nu se vedea satul, dar știam că nu-i departe, doar la vreo câteva sute de iarzi, pe malul opus al golfului. Îmi dădea curaj și gândul că orbul o luase în direcția opusă când ieșise din casa noastră. N-am mers mult timp, deși ne opream mereu să tragem cu urechea. Dar de jur împrejur nu părea să se audă nimic neobișnuit, doar mugetul fluxului și croncănitul corbilor în pădure.

În sătucean începuseră să se aprindă lumânările prin case și sclipirea lor gălbuie ce răzbătea prin uși și ferestre ne-a mai liniștit. Dar acesta a fost tot ajutorul pe care l-am primit. Nici unul din săteni n-a vrut să meargă cu noi la “Amiral Benbow”.

Cu cât le vorbeam noi de neliniștile și spaimetele noastre, cu atât se arătau ei mai puțin doritori să-și părăsească vetrele.

Numele căpitanului Flint, pe care eu nu-l auzisem până atunci, îl știau mai toți și-i umplea de groază... Unii și-au adus aminte că odată, pe când își lucrau ogoarele în vecinătatea hanului, au văzut pe drum niște oameni foarte suspecti. Necunoscuții li s-au părut a fi contrabandiști și sârmanii oameni s-au grăbit să-și ia tălpășița și să tragă zăvorul la ușa casei. Nu știu care văzuse chiar un mic vas în golful de la Văgăuna lui Kidd. De aceea a fost de ajuns să le pomenim doar de prietenii căpitanului pentru a-i vâri în toate spaimetele. S-au găsit, nu-i vorba, câțiva flăcăi mai îndrăzneți, care s-au arătat gata să se ducă după doctorul Livesey, dar nimeni nici nu vroia să audă de propunerea să vină și să păzească hanul.

Se spune că frica e molipsitoare. Un sfat sănătos însă e în stare să insufle omului curajul ce-i lipsește. Când a

văzut că nimeni nu se învoiește să vină cu noi, mama a declarat că nici gând n-are să piardă banii ce aparțin băiatului ei orfan.

— Sunteți toți niște fricoși, spuse ea, dar noi doi, Jim, și cu mine, n-o să stăm cu frica-n oase, ca niște mișei. Ne întorcem de unde am venit. Rușine să vă fie, că sunteți toți niște zdrahoni, dar sufletul în voi e ca la un pui de găină! Aflați că noi doi o să ne întorcem și o să deschidem lada, chiar de-ar fi să iasă însăși moartea din ea... Ți-aș fi foarte recunoscătoare, misis Crosby, dacă-mi vei îngădui să iau geanta dumatăle, ca să am unde pune banii ce ne aparțin pe drept.

Firește, am declarat îndată că merg și eu cu mama, și e tot atât de firesc că toată lumea a început să țipe să nu săvârșim asemenea nebunie. Totuși nimeni din bărbați nu s-a încumetat să declare că ne însoțește. Tot ajutorul lor s-a mărginit la a-mi da un pistol încărcat, în caz că vom fi atacați, și la promisiunea de a ne ține gata doi cai înșeuăți, ca să putem fugi, dacă tâlharii se vor lua cumva după noi. Iar un flăcău mai îndrăzneț a pornit și el călare, să-i dea de știre doctorului și să aducă întăriri.

Vă închipuiți cu ce bătaie de inimă am purces cu mama la drum, înfruntând primejdia. Seara era foarte rece. Luna plină se ridicase deasupra orizontului și scăpăra sângerie în ceață, luminând din ce în ce mai viu cuprinsul. Înțelegând că în curând are să se facă lumină ca ziua și vom putea fi observați cu ușurință, ne-am furișat fără zgomot în umbra gardurilor de măracini și, înaintând repede, fără a mai întâmpina nici o piedică, am ajuns în scurtă vreme la “Amiral Benbow”.

Intrând în casă, am tras îndată zăvorul la ușă. Apoi am stat amândoi o vreme în întuneric, singuri în casa pustie și în vecinătatea cadavrului ce zăcea alături în odaie. Apoi

mama a adus din bar o lumânare ai, ținându-ne amândoi de mână, am intrat în sala cea mare. Căpitanul zăcea tot așa cum îl lăsasem — prăvălit pe spate, cu ochii deschiși și cu o mână răstignită în lături.

— Coboară storurile, Jim, mi-a șoptit mama. Nu cumva să ne urmărească careva din ei prin fereastră... Și acum, spuse ea după ce am coborât storurile, trebuie să căutăm cheia de la ladă. Numai că nu știu care din noi are să aibă curajul să se atingă de mort...

Și mama era cât pe ce să izbucnească în plâns la cuvintele acestea.

M-am lăsat în genunchi și am văzut îndată pe dușumele, lângă mâna căpitanului, o bucățică de hârtie mânjită pe-o parte cu negru. Nu încăpea nici o îndoială că acesta trebuia să fie faimosul semn negru. Am înșfăcat hârtiuța și am văzut îndată pe cealaltă parte niște cuvinte scrise foarte citeț, aproape caligrafic: “Îți dăm termen până la zece seara”.

— Or să vină la zece, mamă, am spus eu.

Și în aceeași clipă vechiul nostru ornic începu să bată. Ne-am cutremurat amândoi la sunetul acesta neașteptat, dar ne-am și bucurat totodată, căci ornicul a bătut numai de șase ori.

— Ei hai, Jim, spuse mama, caută cheia.

Am scotocit pe rând toate buzunarele căpitanului. Câteva monede mărunte, un degetar, ac și ață, o bucată de tutun de mestecat, din care apucase pesemne să muște, un cuțit cu mâner strâmb, o busolă de buzunar și un amnar, asta era tot ce am găsit. Simțeam că începe să mă cuprindă disperarea.

— Poate o poartă agățată la gât? spuse mama.

Biruindu-mi scârba, i-am sfâșiat gulerul cămășii. Într-adevăr, agățată de o sforicică dată cu smoală, pe care am tăiat-o îndată chiar cu cuțitul căpitanului, am văzut cheia.

Acest prim succes ne-a umplut inimile de nădejde. Am dat amândoi fuga sus în odăița cea strâmtă unde trăise atâta vreme căpitanul și unde-și ținea și lada.

N-avea nimic deosebit la înfățișare lada asta, care semăna cu toate celelalte lăzi ce le poartă cu ei marinarii. Pe capac se vedea săpată cu fierul roșu litera “B”. Muchiile lăzii erau tocite și lucioase, ca o mărturie că ea-și slujise stăpânul vreme lungă și trecuse prin grele încercări.

— Dă-mi cheia, mi-a spus mama.

În cele din urmă izbuti să deschidă încuietoarea, care nu vroia să cedeze, și ridică într-o clipă capacul.

Ne izbi un iz puternic de tutun și catran. Cel dintâi lucru pe care l-am văzut a fost un costum nou, curățat și călcat cu îngrijire, de calitate foarte bună și care, după cum și-a dat cu părerea mama, încă nu fusese îmbrăcat niciodată. Ridicând costumul, am găsit o grămadă de obiecte de tot felul: un sextant¹, o cană de metal, câteva bucăți de tutun, două pistoale de lucrătură foarte fină, un lingou de argint, un ceasornic de lucrătură veche spaniolă, de asemenea foarte fină, câteva bibelouri nu de cine știe ce mare preț, dar venite probabil din străinătate, două busole cercuite în aramă și cinci ori șase scoici de cele mai ciudate forme, cum se găsesc numai în Indiile de Vest. Niciodată nu m-am putut dumeri ce-l făcuse pe căpitan, care dusesse întotdeauna o viață atât de agitată, aventuroasă și criminală, să târâie cu el scoicile astea.

Dar, după cum vedeți, n-am găsit nimic de preț, afară de lingoul acela de argint și de bibelouri. Noi, însă, căutam numai bani, banii ce ni se datorau. La fund am dat peste o

¹ *Sextant* — instrument primitiv slujind la determinarea înălțimii corpurilor cerești (folosit de navigatori).

veche manta marinărească, decolorată cu desăvârșire de apa sărată a mării. Mama a dat-o nerăbdătoare la o parte și văzurăm amândoi cele din urma lucruri ce se mai aflau în ladă: un pachet învălătucit în mușama, probabil un vraf de hârtii, și un săculeț de pânză, în care, după cum suna, era pesemne aur.

— Am să le arăt eu tâlharilor ăstora că sunt o femeie cinstită, spuse mama. N-am să iau decât exact cât îmi era dator, nici un *farting*¹ mai mult. Ține geanta!

Și mama începu să numere banii, scoțându-i din săculeț și aruncându-i în geanta pe care o țineam deschisă. Să nu credeți că era lucru ușor. În sac se aflau claie peste grămadă monede de cele mai felurite valori și adunate din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii: și dubloni, și luidori², și guinee, și piaștri³, iar unele nici nu-mi erau măcar cunoscute. Din păcate, guinee nu erau aproape deloc, iar mama nu știa să numere decât guineele.

N-ajunsese mama să numere decât jumătate din cele ce ne datora căpitanul, când am înșfăcat-o speriat de mână. În liniștea nopții geroase răsunase un zgomot care făcu să-mi înghețe sângele în vine: un bocănit de cârjă pe drumul încleștat de ger. Bocănitul se tot apropia și-l ascultam amândoi cu suflarea oprită. Apoi răsună o puternică bătaie în ușă, după care clanța ușii se mișcă, făcând să zângăne zăvorul; milogul încerca să intre în han. O clipă domni tăcere și înăuntru și afară. Apoi se auzi iar bocănitul cârjei, care, spre nemărginita noastră bucurie, se îndepărta din ce în ce, până când amuți.

¹ *Farting* — monedă englezească.

² *Luidor* — monedă franțuzească.

³ *Piastru* și dublon — vechi monede spaniole.

— Mamă, am spus eu, ia tot și hai să fugim cât mai repede.

Eram convins că ușa încuiată trebuie să-i fi dat de bănuît orbului și mă temeam să nu aducă cumva banda după el.

Și totuși ce bine că-mi trecuse prin cap să încui ușa cu zăvorul!

Dar mama, cu toată spaima ei, nu se învoia să ia nici o monedă mai mult decât i se cuvenea și totodată nu vroia să ia mai puțin decât dreptul ei. Îmi tot spunea că nu e încă nici ora șapte și că mai avem o mulțime de vreme. Așa s-a tot îndărătnicit ea, până când am auzit deodată un șuierat prelung undeva departe pe coline.

Am încetat imediat cearta.

— Am să iau numai ceea ce am numărat, spuse ea sărind în picioare.

— Iar pentru rest am să iau și pachetul ăsta, am spus eu și am pus mâna pe vraful de hârtii învelite în mușama.

Câteva clipe mai târziu coboram amândoi scările în sala cea mare. Lumânarea rămăsese lângă lada deschisă. N-aveam nici o clipă de pierdut. Ceața se destrăma repede. Luna lumina ca ziua. Numai în văiugă și-n umbra hanului mai dăinuiau pale de ceață, parcă într-adins pentru a ne ușura fuga. Dar chiar la jumătatea drumului, aproape de poalele dâmbului, aveam de străbătut o largă fâșie scaldată în lumina lunii.

În depărtare am auzit zgomot deslușit de pași.

Ne-am întors și am zărit o luminiță săltând în întuneric: se vede că se apropia cineva în grabă mare, aducând un felinar.

— Dragul meu băiat, spuse deodată mama, ia banii și fugi. Simt că am să cad îndată în leșin.

“Suntem pierduți amândoi”, m-a străfulgerat în clipa aceea un gând. O, cum mai blestemam eu lașitatea vecinilor noștri! Și ce ciudă mi-era pe sărmana mama și pentru cinstea ei, și pentru prea marea ei cumpătare, și pentru slăbiciunea de acum!

Din fericire, tocmai treceam pe lângă un podeț. I-am ajutat mamei să coboare spre pârâu. Ea a scos un suspin și s-a lăsat să cadă pe umărul meu. Nu știu de unde am luat puteri s-o târâi mai mult pe sus până la podeț. Tare mă tem că am făcut-o destul de grosolan. Podețul era foarte scund și nu puteam înainta decât în patru labe. M-am târât și mai încolo, până sub arcă, dar mama rămăsese aproape toată la vedere. De fapt eram doar la câțiva pași de han.

Capitolul V

Sfârșitul orbului

Totuși curiozitatea s-a dovedit mai mare decât teama și n-am putut sta multă vreme pe loc. M-am furișat până-n văiușă și m-am ascuns după o tufă de grozamă. De aici vedeam ca-n palmă drumul din fața hanului.

N-apucasem bine să mă așez la postul meu de observație, că s-au și arătat dușmanii. Erau vreo șapte sau opt oameni, apropiindu-se cu repeziciune și tropăind din încălțări grele. Omul cu felinarul alerga în fruntea tuturor. În urma lui veneau alți trei tâlhari, ținându-se de mână. Cu toată ceața am deslușit că cel din mijloc în acest “trio” e cerșetorul orb. Când i-am auzit glasul m-am convins că nu greșisem.

— Scoateți ușa din țâțâni! striga el.

— O scoatem îndată, sir! îi răspunseră ca un ecou două-trei glasuri.

Și se repeziră cu toții să ia cu asalt ușa lui “Amiral Benbow”.

Omul cu felinarul venea și el în urma lor. Dar în pragul ușii se opriră cu toții și începură să se sfătuiască în șoaptă. Pesemne îi uimea faptul că ușa nu e încuiată. Apoi iar începură să răsune una după alta poruncile orbului. Glasul lui nerăbdător și furios suna din ce în ce mai strident.

— Dați năvală în casă! Dați năvală înăuntru! striga el, blestemându-și tovarășii pentru că se mișcă prea încet.

Patru ori cinci oameni intrară în casă, iar doi rămaseră afară în drum, împreună cu milogul cel hâd. După câteva clipe de tăcere se auzi din casă un strigăt de uimire:

— Bill e mort!

Dar orbul începu să-i înjure pentru încetineala lor.

— Căutați-l prin buzunare, trântorilor! Ceilalți dați fuga sus după ladă! le porunci el.

Tâlharii porniră să urce în fugă scara șubredă, tropăind pe trepte cu încălțările lor grele, de se cutremura toată casa. Și iar se auziră strigăte de uimire. Ferestruica de la odaia căpitanului se deschise vraisește și cioburi de sticlă spartă căzură zângănind la pământ. Apoi un om își scoase capul pe fereastră. La lumina lunii îl vedeam bine de unde eram ascuns. Omul strigă către orbul care stătea jos în drum:

— Ei, Pew, să știi că ne-au luat-o alții înainte !.. A răscolit cineva prin ladă și a întors toate cu fundul în sus!

— Dar ce-am spus eu e în ladă? zbieară Pew.

— Banii sunt aici.

— La dracu banii! strigă orbul. Eu vorbesc de hârtiile lui Flint.

— Nu văd nici un fel de hârtii, răspunse omul.

— Ei, ăia de colo, uitați-vă de n-or fi rămas cumva asupra mortului! strigă iar orbul.

Alt tâlhar — pesemne unul din cei care rămăseseră jos să caute prin buzunarele căpitanului — se arătă în ușa hanului.

— L-au căutat alții înaintea noastră, spuse el, nu ne-au mai lăsat nimic.

— Ne-au jefuit stăpânii casei. Țâncul cela ne-a făcut bucata! strigă Pew. Păcat că nu i-am scos ochii... Dar erau pe-aici mai adineaori. Când am vrut să intru, ușa era închisă cu zăvorul. Ia căutați-i, băieți! Căutați-i peste tot...

— Chiar că erau aici. Au lăsat lumânarea încă arzând, spuse omul din fereastră.

— Căutați-i! Căutați-i! Răscoliți toată casa! repetă Pew, bătând cu bățul în pământ.

Și se porni în bietul nostru han un tararam nemaipomenit. Duduiau podelele, săreau în țândări mesele și dulapurile, sunau trântite ușile, încât până și stâncile de primprejur răsunau de ecouri. Dar toate rămâneau înzadar: unul câte unul ieșeau oamenii în drum, dând de știre că nu ne găesc nicăieri.

În clipa asta se auzi iar în depărtare șuierul care ne speriasse atâta pe mama și pe mine în vreme ce număram banii mortului.

De data asta se repetă de două ori. La început crezusem că în felul acesta își cheamă orbul tovarășii la asalt. Dar acum am observat că șuierul se aude dinspre văiuga ce da spre sat și am înțeles că trebuie să fie vreun semnal care-i previne pe tâlhari că se apropie o primejdie.

— E semnalul lui Dick, spuse unul. Îl auziți? A fluierat de două ori. Trebuie să fugim, băieți.

— Să fugim?! răcni Pew. Eh, dobitoacelor! Dick a fost întotdeauna un nătărău și un fricos. N-aveți ce vă lua după el. Țâncul cela și cu mă-sa trebuie să fie pe undeva pe-aproape. Nu puteau să ajungă departe. Trebuie să-i găsiți. Căutați-i, câinilor! Căutați-i! Căutați-i prin toate colțișoarele! Ah, mii de draci! exclamă el. De-aș avea eu ochi să văd!

Țipetele lui îi mai îmbărbătară întrucâtva pe tâlhari. Doi din ei se apucară să caute prin crâng, dar se mișcau mai mult în silă. După cum i-am văzut eu, se gândeau mai curând cum s-o rupă de fugă, decât cum să ne găsească.

Ceilalți rămăseseră buimaci în mijlocul drumului.

— Ținem în mâinile noastre o avere și voi vă codiți ca niște netoți! Dacă găsiți hârtia asta aveți să fiți mai bogați

decât regele! Și e aici, hârtia asta, la doi pași de voi, așa că geaba mai trageți chiulul și vreți să dați bir cu fugiții. Nu s-a găsit nici unul mai îndrăzneț printre voi, să cuteze să vină la Bill și să-i înmâneze semnul negru. Tot eu a trebuit s-o fac, orb cum sunt! Iar acum, din cauza voastră, trebuie să-mi pierd norocul! Să mă târăsc ca o rămă, cerșind câte-un gologan pentru un păhăruț de băutură, pe când aș putea să umblu numai în carete!

— Păi ne-au rămas dublonii, mormăi unul din ei.

— Iar hârtia trebuie c-au ascuns-o, mai puse paie pe foc altul. Ia banii, Pew, și nu mai face spume la gură.

Pew era într-adevăr ca turbat, iar ultimele cuvinte ale tâlharilor îl scoase de tot din fire. Într-un acces de sălbatică mânie își ridică toiagul și, dând năvală orbește, porni să-și croiască tovarășii unul după altul.

Nu se lăsară nici ei mai prejos, răspunzându-i cu sudălmii și amenințări teribile. În învălmășeală se străduiau să-i smulgă toiagul din mină.

Cearta asta fu salvarea noastră.

În vreme ce tâlharii se ciondăneau și se băteau, dinspre sat se auzi tropot de cai, venind în goană. Aproape în aceeași clipă undeva dincolo de îngrăditură sclipi o flacăra și detună un foc de pistol. Acesta era pesemne ultimul semnal și însemna că primejdia e aproape. Tâlharii se rezeziră care încotro. Unii o luară la fugă de-a lungul malului, spre mare, alții se năpustiră să ia în piept costișa. În câteva clipe nu rămase în drum decât Pew. Tovarășii lui îl părăsiseră în primul moment de spaimă ori poate că-l lăseseră într-adins singur, drept răzbunare pentru sudalmele și loviturile ce fuseseră nevoiți să îndure din parte-i. Rămase singur, el bătea turbat cu bățul în pământ și întindea mâinile chemându-și tovarășii, dar pierdu curând drumul și în loc să pornească spre mare, o luă la fugă înspre sat.

Trecu doar la câțiva pași de mine, tot repetând cu glas plângător:

— Johny, Câinele Negru, Dick... mai înșiră și alte nume.

Doar n-o să-l lăsați de izbeliște pe bătrânul Pew, dragii mei tovarăși, cum să-l lăsați de izbeliște pe bătrânul Pew?

Între timp tropotul cavalcadei se apropia din ce în ce. Puteam desluși de acum în lumina lunii cinci ori șase călăreți coborând în goana mare costișă.

Orbul își dădu pesemne și el seama că a greșit drumul. Scoțând un țipăt, se întoarse și o luă la fugă spre șanțul de la marginea drumului, în care se și prăvăli îndată. Dar se ridică în aceeași clipă și, înnebunit, se cățără iar până-n drum, pomenindu-se, ca un făcut, chiar sub picioarele calului care galopa în frunte.

Călărețul vru să-l ocolească, dar era prea târziu. Țipătul sfâșietor al orbului străpunse bezna nopții. Strivit sub copite, căzu pe-o coastă, se mai rostogoli o dată, rămânând cu fața-n sus, și nu se mai clinti.

Am sărit în picioare, strigându-i pe călăreți. Se opriră, înspăimântați de nenorocirea ce se petrecuse. I-am recunoscut îndată. Cel din frunte se nimerise să fie tocmai băiețandru care pornise după doctorul Livesey. Ceilalți erau niște străjeri de la vamă, pe care-i întâlnise în drum. Din fericire se pricepuse să-i cheme într-ajutor. Nu-i vorbă, vestea că-n Văgăuna lui Kidd s-ar fi arătat o corăbioară ajunsese demult până la mister Dance, vameșul. Și întrucât drumul spre Văgăuna lui Kidd trecea pe lângă hanul nostru, Dance a pornit îndată într-acolo, însoțit de oamenii săi. Mulțumită acestei fericite întâmplări mama și cu mine am scăpat de o moarte sigură.

Pew s-a dovedit a fi mort de-a binelea. Pe mama am dus-o în sat, unde i s-au dat să miroase săruri, a fost stropită cu

apă rece, și și-a venit în fire. Cu toată spaima prin care trecuse, nu-i mai tăcea gura și nu mai înceta să se plângă că n-a apucat să ia din lada căpitanului suma ce i se datora.

În vremea asta vameșul Dance pornise cu ceata sa spre Văgăuna lui Kidd. Dar, întrucât descălecaseră cu toții, ducându-și caii de frâu și temându-se mereu să nu cadă într-o capcană, e firesc că s-au văzut ajunși în golf după ce vasul apucase să ridice ancora, deși se mai găsea încă nu departe de țarm. Dance somă vasul să oprească. Îi răspunse un glas, sfătuindu-l să se ferească de locurile prea luminate de lună, dacă nu vrea să primească o bună porție de plumb în piele. Și în aceeași clipă îi șuieră un glonț pe lângă umăr.

Curând vasul dădu ocol limbii de pământ ce intra în mare și se pierdu din vedere.

Mister Dance, după cum ne mărturisi el însuși mai târziu, se simțea pe mal aidoma “unui pește scos din apă”. Trimise îndată un om la B..., cu vorbă să iasă un cuter¹ în mare, să le ia urma piraților.

— Dar toate acestea sunt înzadar, spuse el. Au fugit și n-ai cum să-i mai ajungi. Sunt bucuros, adăugă el, că barem l-am călcat destul de bine pe bătăturei pe domnul Pew.

Spunea așa pentru că izbutisem între timp să-i povestesc cine-i orbul.

M-am întors împreună cu el la “Amiral Benbow”. E greu să vă descriu ce dezastru am găsit acolo. Căutându-ne pe mine și pe mama, bandiții smulseseră până și ornicul din perete. Și cu toate că nu luaseră cu ei decât sacul cu bani al căpitanului și câteva monede de argint din tejgheaua noastră, am înțeles îndată că suntem ruinați.

¹ *Cuter* — vas mic, cu un singur catarg.

Mister Dance multă vreme nu se putu dumeri.

— Spui că au luat banii? Păi atunci lămurește-mă, Hawkins, ce altceva mai căutau? Mai căutau și alți bani?

— Nu, sir, nu bani căutau, i-am răspuns eu. Ceea ce căutau ei se află uite ici în buzunarul meu. La drept vorbind, aș fi vrut să depun lucrul ăsta într-un loc mai sigur.

— Așa, așa, băiatule, spuse el. Dă-mi-l mie, dacă vrei.

— Mă gândeam să i-l dau doctorului Livesey... am îngânat eu.

— Bine faci! mă întrerupse el bucuros. Bine faci. Doctorul Livesey e un gentleman și ne e judecător. De fapt, ar trebui să fac și eu un drum până la el ori până la squire-ul nostru și să le raportez toate cele petrecute. Căci, oricum ar fi, dar Pew a murit. Și nu că mi-ar părea cât de cât rău după el, însă se pot găsi oameni care să puie vina morții lui în cârca mea și, nu de altceva, dar sunt vameș regal. Știi una, Hawkins? Hai și tu cu mine.

I-am mulțumit și ne-am pornit împreună până-n sat, unde ne așteptau caii. Până mi-am luat eu rămas bun de la mama, toți au și sărit în șa.

— Dogger, se adresă mister Dance către unul din străjeri, tu ai cal mai bun. Ia așează-l și pe voinicul ăsta la spatele tău.

Cum am încălecat și eu în urma lui Dogger, apucându-mă bine de cingătoarea lui, vameșul a dat semnalul de plecare și toată cavalcada noastră a pornit în trap întins pe drumul ce ducea spre casa doctorului Livesey.

Capitolul VI

Hârțiile căpitanului

Galopând în goana mare, am ajuns, în sfârșit, la casa doctorului. Toată fațada era cufundată în întuneric.

Mister Dance mi-a poruncit să sar de pe cal și să bat la ușă. Dogger mi-a potrivit scărița, să-mi vie mai ușor la coborât. La bătaia în ușă, a ieșit o servitoare.

— Doctorul Livesey e acasă? am întrebat-o eu.

— Nu, mi-a răspuns ea. S-a întors acasă într-a doua jumătate a zilei, iar apoi a plecat la conac să ia masa și să petreacă seara cu squire-ul.

— Dacă-i așa, să ne ducem și noi acolo, spuse mister Dance.

Până la conac nu era departe. Nici măcar n-am mai încălecat, ci am luat-o și eu la trap pe lângă cal, ținându-mă de scara lui Dogger.

Curând am lăsat în urmă poarta parcului. O lungă alee, desfrunzită acum și scaldată în lumina lunii, ducea spre conacul ce albea în depărtare, în mijlocul unei grădini întinse și bătrâne. Mister Dance descălecă și mă luă și pe mine în casă. Ni s-a dat drumul îndată.

Un servitor ne conduse printr-un coridor lung cu pardoseaua acoperită de un covor tot atât de lung, însoțindu-ne până-n cabinetul de lucru al stăpânului casei. De-a lungul

peretilor cabinetului se înșirau dulapuri cu cărți și pe fiecare dulap se afla câte un bust.

Gazda și doctorul Livesey ședeau amândoi lângă căminul în care pălălăia focul și fumau.

Nu-l mai văzusem niciodată atât de aproape pe squire-ul nostru. Era un bărbat bine legat, înalt de cel puțin șase picioare, cu fața severă, tăbăcită de soare și vânturi în vremea nenumăratelor sale călătorii. Avea niște sprâncene negre și foarte mobile, care trădau un caracter despre care nu s-ar putea spune că e rău, ci mai mult înfumurat și arțăgos.

— Intră, mister Dance, spuse el cam de sus. Bună seara!

— Bună seara, Dance, spuse doctorul și ne făcu un semn din cap. Bună seara, prietene Jim. Ce vânt bun vă aduce?

Vameșul luă poziția de drepți și povesti toate pățaniile noastre ca o lecție învățată pe de rost. Să fi văzut ce priviri cu subînțeleș schimbau cei doi gentlemen în tot timpul povestirii lui. Îl ascultau cu atâta curiozitate, încât uitară până și să mai fumeze. Când mai auziră și cum s-a pornit mama noaptea înapoi spre casă, doctorul Livesey se bătu cu palma peste coapsă, iar squire-ul strigă din răsputeri “bravo” și-și frânse ciubucul de grătarul căminului. Mister Trelawney (poate vă aduceți aminte că așa îl chema pe squire) își lăsase demult jilțul și tot umbla de colo până colo prin odaie, iar doctorul, parcă vrând să audă mai bine, își scosese din cap peruca pudrată. Arăta foarte ciudat fără perucă, cu părul său negru, tuns scurt.

În sfârșit mister Dance își termină povestirea.

— Mister Dance, spuse squire-ul Trelawney, să știi că ești un om de treabă! Iar sfârșind de zile pe unul din cei mai sângeroși răufăcători, ai săvârșit și o faptă de vitejie!... Asemenea oameni trebuiesc striviți ca niște larve!...

Văd că și Hawkins a fost la înălțime. Ia clopoțelul de colo și sună, Hawkins. Mister Dance merită să i se aducă o cană de bere.

— Vasăzică, ceea ce căutau ei se găsește la tine, Jim? mă întrebă doctorul.

— Da, am răspuns eu și i-am întins pachetul învelit în mușama.

Doctorul întoarse pachetul pe toate părțile. Se vedea că arde de nerăbdare să-l desfacă, dar se stăpâni și-l puse în buzunar.

— Squire, rosti el, după ce-și va bea berea, Dance are să trebuiască să se întoarcă la îndatoririle sale. Iar Jim Hawkins va dormi noaptea asta la mine. Cu îngăduința dumitale, îmi voi permite să cer pentru el puțin pateu rece, să cineze.

— Mă rog, nu te jena deloc, Livesey! răspunse squire Trelawney. Hawkins și-a meritat astăzi cu prisosință cina.

Peste puțină vreme m-am pomenit așezat la o măsuță cu o uriașă porție de pateu de porumbel în față-mi. Eram flămând ca un lup și am cinat cu mare plăcere. Cât despre Dance, după ce primi o nouă porție de laude, nu mai zăbovi mult și plecă.

— Și acum, squire, spuse doctorul.

— Și acum, doctore, spuse și squire-ul.

— Am fost într-un cuvânt! râse doctorul Livesey. Sper că ai mai auzit de acest Flint?

— Dacă am mai auzit de Flint?! strigă squire Trelawney. Mă mai întrebi? Păi a fost cel mai sângeros pirat din câți au navigat vreodată pe vreo mare. Barbă Neagră e pur și simplu un ageamiu pe lângă el. Spaniolii¹ îi luaseră până-ntr-atâta

¹ În sec. XVIII Anglia a luptat cu Spania și cu Franța, iar în sec. XVII duse război cu Olanda. Astfel se explică antipatia unora dintre personajele romanului față de spanioli, francezi și olandezi.

frica, încât trebuie să mărturisesc, sir, că uneori eram mândru de faptul că e englez. Odată, lângă Trinidad, i-am văzut de departe creștetul pânzelor, dar căpitanul nostru s-a speriat și a întors-o înapoi spre Port of Spain¹.

— Am auzit și eu de el aici în Anglia, spuse doctorul. Dar se pune întrebarea dacă a avut într-adevăr bani.

— Bani? strigă iar squire Trelawney. N-ai auzit ce povestea Dance? Ce altceva să fi căutat nelegiuții ăștia afară de bani? Și oare și-ar risca ei pielea pentru altceva decât pentru bani?

— Las' c'-aflăm noi curând pentru ce și-au riscat ei pielea, răspunse doctorul. Te-ai încins în asemenea hal, încât nici nu mă lași să spun și eu un cuvânt. De fapt, uite ce-aș fi vrut să lămuresc: presupunând că aș avea aici în buzunar cheia cu ajutorul căreia s-ar putea afla unde și-a ascuns Flint comorile, oare chiar atât de mari să fie comorile acelea?

— Întrebi cât sunt de mari, sir?! strigă iar squire-ul. Ascultă dar! Dacă într-adevăr ținem în mâini cheia de care vorbești, sunt gata să armez imediat un vas potrivit în docurile de la Bristol, vă iau cu mine pe dumneata și pe Hawkins și pornesc să dobândesc comoara asta, chiar de-ar fi s-o căutăm un an de zile!

— Perfect, spuse doctorul. În cazul acesta, dacă e de acord și Jim, să desfacem pachetul.

Și puse pachetul pe masă.

Pachetul era cusut bine cu ață tare. Doctorul își scoase lădița cu instrumente, luă un foarfece chirurgical și tăie așa. În pachet se aflau două lucruri: un caiet și un plic sigilat.

¹ *Port of Spain* — capitala insulei Trinidad în marea Caraibilor.

— Să vedem mai întâi caietul, ne propuse doctorul.

Și mă chemă cu blândețe la el, așa că m-am sculat de la măsuța la care mâncasem, pentru a lua și eu parte la dezlegarea misterului. Doctorul începu să răsfoiască caietul. Squire Trelawney și cu mine priveam curioși de după umărul lui.

Pe prima pagină de caiet am văzut însăilate câteva buchii care de care mai năstrușnice. Părea să le fi înșirat un om mai mult de plictiseală ori pentru a-și încerca pana. De altfel, se afla aici și inscripția pe care o văzusem tatuată pe mâna căpitanului: “*Împlinească-ți-se visurile „Billy Bones”*”, precum și altele de același fel, ca de pildă: “*Mister B. Bones, timonier*”, “*Ajun-ge atâta rom*”, “*La Palma Key¹ și-a că-pătat cu vârf și îndesat cele cuvenite*”. Erau și alte inscripții, absolut de neînțeles și alcătuite în cele mai multe cazuri dintr-un singur cuvânt. Eram foarte interesat cine putea să fi fost cel care și-a căpătat “cele cuvenite”, și ce anume i s-o fi cuvenit. Poate o lovitură de cuțit în spate?

— Cred că din pagina asta nu putem storce mai mult, spuse doctorul Livesey.

Cele zece ori douăsprezece pagini următoare erau pline toate de însemnări de contabilitate, dar cât se poate de ciudate. La un capăt de rând se afla data, iar la celălalt — totalul bănesc, precum se și obișnuiește în registrele de contabilitate. Dar în locul lămuririlor ce-ar fi trebuit să se afle în spațiul dintre dată și total se înșiruiău doar un număr ori altul de cruciulițe. Cu data de 12 iunie 1745, de pildă, se afla însemnată suma de șaptezeci de lire sterline, dar în locul lămuririlor de unde s-a luat suma asta nu se aflău decât șase cruciulițe. Uneori, ce-i drept, se mai adăuga și câte-o denumire, ca, de pildă, “*În dreptul Caracasului*”,

¹ *Palma Key* — insuliță lângă țărmlul Floridei.

sau se arăta pur și simplu longitudinea și latitudinea, ca, de pildă: “62° 17’ 20”, 19° 2’ 40””.

Însemnările fuseseră ținute zi la zi vreme de aproape douăzeci de ani. Sumele trecute la încasare se făceau tot mai mari, iar la sfârșit, după cinci ori șase totaluri greșite și șterse, se afla totalul definitiv, cu o inscripție dedesubt: “*Partea lui Bones*”.

— Nu înțeleg nimic, spuse doctorul Livesey.

— Ba-i limpede ca bună ziua! exclamă squire Trelawney. Avem în față cartea de venituri a acestui mizerabil. Cruciulițele țin locul denumirii vaselor scufundate și orașelor jefuite. Cifrele arată partea acestei canalii. Acolo unde se teme să nu comită cumva o inexactitate, mai adăuga, după cum vedem, unele lămuriri.

Cum ar fi, să zicem, “*În dreptul Caracasului*”. Asta înseamnă că în dreptul Caracasului a fost jefuit cine știe ce vas nenorocit.

Bieții marinari care s-or fi aflat pe el putrezesc de mult, pe semne, printre corali.

— Așa-i! spuse doctorul. Uite ce înseamnă să fii călător cu experiență! Chiar așa! Și partea lui creștea pe măsură ce urca în grad.

Afară de cele înșirate nu se mai afla nimic în caiet, dacă lăsăm la o parte unele denumiri de localități, înscrise fiecare pe altă foaie, precum și câteva tăblițe cu echivalentul curent al banilor englezești, spanioli și franțuzești.

— Ce meticulozitate! exclamă doctorul. Pe Bones asta nu era chip să-l tragi pe sfoară.

— Și acum, spuse squire Trelawney, să vedem ce mai e și aici.

Plicul era sigilat în câteva locuri. Sigiliul fusese aplicat cu un degetar, poate chiar degetarul pe care-l găsisem în buzunarul căpitanului. Doctorul rupse cu băgare de seamă

pecețile și scoase harta unei insule cu latitudinea și longitudoinea respectivă, cu indicația adâncimii mării de-a lungul țărmurilor, cu denumirea înălțimilor, golfurilor și capurilor. În genere se aflau pe harta asta toate indicațiile necesare pentru a te putea apropia fără nici un risc de o insulă necunoscută și a ancora lângă ea.

Insula avea nouă mile lungime și cinci lățime. Ca formă amintea un dragon osânzos ce s-ar fi ridicat în două labe. Am observat și două rade bine apărate de furtună, precum și un dâmb la mijloc, purtând denumirea “Ocheanul”.

Se mai aflau pe hartă o mulțime de însemnări, adăugate pesemne mai târziu. Băteau la ochi, în primul rând, trei cruciulițe făcute cu cerneală roșie — două în partea de nord a insulei și una spre sud-vest. Lângă această ultimă cruciuliță cineva scrisese mărunț și citeț, cu aceeași cerneală roșie, dar mult mai caligrafic decât mâzgălise căpitanul:

“Grosul comorii e aici”.

Pe dosul hărții aceeași mână scrisese câteva lămuriri. Iată-le:

“Copacul cel înalt de pe umărul «Ocheanului», direcția spre N. dinspre N.-N.-E.

Insula Scheletului E.-S.-E. și spre E.

Zece picioare.

Lingourile de argint sunt în groapa de nord. O găsești pe costișa dâmbului de est, la zece stânjeni spre sud de stâncă neagră, dacă stai cu fața spre ea.

Armele sunt ușor de găsit în dâmbul de nisip dinspre terminația nordică a Capului de Nord; doar să îți mereu spre E. și un sfert de cart spre N.

J. F.”

Și asta era totul. De fapt, mie însemnările mi s-au părut a fi absolut de neînțeles. Dar cu tot laconismul lor, asupra

lui squire Trelawney și a doctorului Livesey aceleași însemnări au făcut o impresie extraordinară.

— Livesey, spuse squire Trelawney, trebuie să-ți părăsești imediat jalnica dumitale practică. Măine plec la Bristol. Iar peste trei săptămâni... nu, peste două săptămâni... adică iar nu, mai bine spus peste zece zile vom avea cel mai bun vas și cel mai pe sprânceană echipaj din toata Anglia sir Hawkins merge și el ca elev-marinar... Să vezi ce minunat elev-marinar are să iasă din tine, Hawkins... Dumneata, Livesey, ai să fii medic de bord. Eu — amiral. Îi luăm cu noi pe Redruth, Joyce și Hunter. Dacă avem vânt prielnic, ajungem repede pe insulă. Iar comoara e un fleac s-o găsim. O să avem atâtea monede de-o să ne ajungă și de mâncare, o să ne putem scâlda în ele și să le dăm de-a azvârlita în mare...

— Accept să merg cu dumneata, Trelawney, spuse doctorul. Te asigur că Jim și cu mine vom fi destoinici de încrederea dumitale. Dar este totuși un om pe care nu mă pot bizui.

— Ce om? exclamă squire Trelawney. Spune numele acestei javre, sir!

— Dumneata, spuse doctorul, pentru că nu știi să-ți pui paza gurii. Știi doar că nu numai noi avem cunoștință de hârțiile astea. Tâlharii care au devastat azi hanul sunt după cum vezi niște spânzurați care n-au teamă de nimic, iar tâlharii care au rămas pe vas, mai adăugându-i și pe cei care nu se poate să nu fie pe lingă ei, — vor face, te asigur, tot ce e cu putință pentru a pune mâna pe comoară. Nu trebuie să ne arătăm nicăieri singuri până nu ieșim în larg. Până la plecare eu am să rămân aici cu Jim. Dumneata ia-i pe Joyce și Hunter și pleacă cu ei la Bristol. Mai cu seama însă nu uita că nu trebuie să spui nimănui nici un cuvânt despre descoperirea noastră.

— Livesey, răspunse squire Trelawney, ai dreptate ca întotdeauna. Am să tac ca mormântul.

Partea a doua **BUCĂTARUL**

Capitolul VII

Plec la Bristol

Pregătirile de plecare ne luară mult mai mult timp decât își închipuiseră Trelawney. Și în genere am fost nevoiți să schimbăm multe din cele plănuite la început. Mai întâi de toate n-avea sorți să se înfăptuiască dorința doctorului Livesey de a nu se mai despărți de mine până la plecare: dimpotrivă, doctorul fu nevoit să plece la Londra pentru a căuta un confrate care să-l înlocuiască în tot timpul cât urma să lipsească. Squire Trelawney avea foarte mult de lucru la Bristol. Iar eu locuiam la conac, aflându-mă în grija lui Redruth, căpetenia vânătorilor de moșie, și, în situația mea de prizonier, visam la insulele necunoscute și fel de fel de aventuri. Petreceam ore întregi la hartă și ajunseseam să știu pe de rost. Stând la foc în cămăruța administratorului, tot dam ocol insulei în visurile mele, acostând de fiecădată în alt punct. Îi cunoșteam fiecăce colțișor, mă cățăram de mii de ori pe dâmbul cel înalt cu numele Ocheanul și admiram de-acolo priveliști splendide și de fiecădată altele.

Uneori insula foia de canibali și trebuia să le respingem cu arma în mână asalturile. Alteori o populau nenumărate fiare sălbatice, de care abia puteam scăpa cu fuga, dar toate aventurile acestea închipuite s-au dovedit a fi fleacuri în comparație cu atât de ciudatele și tragicele peripeții ce ne-a fost dat să înfruntăm curând aievea.

Trecea o săptămână după alta. În sfârșit, într-o bună zi, iată că primim o scrisoare. Era adresată doctorului Livesey, dar pe plic se afla o mențiune:

“Dacă doctorul Livesey nu s-a întors încă, scrisoarea poate fi deschisă de către Tom Redruth ori de tânărul Hawkins.”

Desfăcând plicul, am citit amândoi — mai bine zis am citit eu, deoarece vânătorul nu știa să citească decât cu litere de tipar — următoarele vești importante:

“Hotelul “*Ancora cea veche*”, Bristol, 1 martie I7...

Dragul meu Livesey!

Nu știu unde te găsești, de mai ești la conac ori te afli la Londra, și de aceea îți scriu și acolo.

Vasul e cumpărat și echipat. Stă ancorat, gata să iasă în larg. Nici nu-mi pot închipui ceva mai bun decât goeleta noastră. O poate mânui și un prunc. Tonajul — două sute de tone. Numele — “*Hispaniola*”.

M-a ajutat s-o găesc vechiul meu prieten Blandly, care s-a dovedit a fi extraordinar de îndemânat în asemenea trebi. Acest om admirabil a muncit pentru mine ca un rob. De altminteri, toată lumea la Bristol s-a străduit să mă ajute de cum am făcut aluzie că pornim să ne căutăm comoara...”

— Redruth, am remarcat eu, oprindu-mă din citit, să știi că doctorului Livesey n-o să-i placă deloc treaba asta. Vasăzică squire Trelawney a pălăvrăgit totuși...

— Dar cine e mai mare aici: squire-ul meu ori doctorul? mormăi vânătorul. Nu cumva vrei să tacă squire-ul pentru a-i fi pe plac unui doctoraș oarecare?

Am renunțat la orice alte comentarii și mi-am continuat lectura.

“Blandly a găsit vasul și tot mulțumită lui l-am putut căpăta pe-o nimica toata. E adevărat că o mulțime de lume

aici la Bristol nu-l poate suferi pe Blandly. Au nerușinarea să afirme că omul acesta atât de cinstit nu și-ar căuta decât de interesele sale, deoarece "*Hispaniola*" i-ar fi aparținând chiar lui și mi-ar fi vândut-o cu un preț de trei ori cât face ea de fapt.

Cred că nu mai trebuie să-ți dovedesc că toate acestea sunt doar o calomnie, mai ales că nimeni n-are cutezanța să nege că "*Hispaniola*" e un vas admirabil.

Așadar, corabia am găsit-o fără nici o greutate. E adevărat că muncitorii o echipează cu foarte multă încetineală, dar are să vină odată vremea și or să fie toate gata. Mai mult am avut de furcă până am ales echipajul.

Vroiam să angajez vreo douăzeci de oameni, — pentru cazul că ne-am întâlni cu sălbaticii, cu pirații ori cu blestemații de francezi. Am tot alergat după ei până m-am sleit de puteri, dar tot nu izbutisem să găsesc mai mult de sase oameni, până când s-a îndurat providența și mi-a scos în cale un om care m-a ajutat să duc la bun sfârșit toată trebușoara asta.

Am intrat întâmplător în vorbă cu el în port. Curând a ieșit la iveală că e vechi marinar. Trăiește pe uscat și ține o tavernă. Cunoaște pe toți marinarii din Bristol. Viața pe uscat i-a zdruncinat sănătatea și vrea acum să se îmbarce iar, căutându-și un loc de bucătar pe vreun vas oarecare. În dimineața când l-am cunoscut ieșise, după cum mi-a mărturisit, să mai respire în port aerul sărat al mării.

Dragostea asta pentru mare m-a înduioșat și sunt sigur că v-ar fi mișcat și pe voi. Mi s-a făcut milă de el și i-am propus pe loc să se îmbarce ca bucătar pe vasul nostru. Îl cheamă John Silver Lunganul. N-are un picior. Dar eu sunt de părere că tocmai lipsa asta e cea mai bună recomandăție,

deoarece și-a pierdut piciorul luptând pentru patrie, sub comanda nemuritorului nostru Hawke¹. Și când te gândești că nici măcar nu primește pensie. Vezi în ce triste vremuri am ajuns să trăim, Livesey!

Da, sir, credeam că am găsit un bucătar și când colo am găsit un echipaj întreg.

Cu ajutorul lui Silver am izbutit să angajez în câteva zile un echipaj format din cei mai veritabili și experimentați marinari, trecuți prin saramura tuturor oceanelor. Nu sunt prea atrăgători la înfățișare, dar în schimb, când îi vezi la față, simți că ai de-a face cu oameni care nu știu ce e frica. Cu un asemenea echipaj am putea înfrunta chiar și o fregată.

John Lunganul m-a sfătuit chiar să dau drumul unora din cei șase ori șapte oameni pe care-i angajasem mai înainte. Mi-a dovedit într-o clipă că sunt toți niște ageamii de apă dulce, cu care n-ai ce face într-o asemenea călătorie plină de primejdii.

Mă simt de minune, mănânc cât șapte și dorm buștean. Și totuși nu mă voi simți pe deplin fericit decât în clipa când bătrânii mei lupi de mare vor nu porni să tropăie în jurul cabestanului. În larg! La naiba comorile!

Marea, și nu comorile, face să mi se învârtască capul. Așadar, Livesey, vino cât mai curând! Nu pierde nici o oră, dacă ții la mine.

Dă-i drumul tânărului Hawkins să-și ia rămas bun de la maică-sa. Poate să-l însoțească Redruth. Apoi las' să vină amândoi la Bristol, fără a mai pierde nici o clipă.

John Trelawney

P.S. Am uitat să-ți dau de știre că Blandly, care, între altele fie spus, mi-a făgăduit să ne trimită în ajutor altă

¹ *Hawke Edward* — amiral englez. A trăit în sec. XVIII.

corabie dacă nu ne întorcem până-n august, ne-a găsit un admirabil căpitan. E un om cât se poate de cumsecade, deși, din păcate, teribil de încăpățânat. John Silver Lunganul ne-a mai găsit și un timonier foarte price-put, pe nume Arrow. Iar eu, dragă Livesey, am făcut rost de un șef de echipaj care știe să zică din fluier. După cum vezi, pe scumpa noastră “*Hispaniola*” or să fie toate ca pe cel mai veritabil vas de război.

Am uitat să menționez că Silver e un om cu stare. După câte sunt informat, are cont la bancă și chiar un cont destul de măricel. Pe tot timpul cât va dura călătoria își lasă taverna în grija nevestei. Și întrucât nevasta lui nu e de rasă albă, niște holtei bătrâni ca noi au tot dreptul să bănuiască că anume nevasta, și nu sănătatea zdruncinată, îl îndeamnă să ia calea mării.

J. T.

P.P.S. Hawkins poate să rămâie o seară la maică-sa.

J. T.”

Cred că vă închipuiți ușor ce emoție mi-a stârnit și cum m-a ațâțat scrisoarea asta. Eram într-al nouălea cer de fericire. Și îl disprețuiam din toată inima pe bătrânul Tom Redruth, care tot cârtea și se văieta. Oricare din ceilalți vânători mai tineri ar fi plecat cu plăcere în locul lui. Dar squire Trelawney vroia să meargă Tom Redruth, și dorința stăpânului e lege pentru slugi. Nimeni afară de bătrânul Redruth n-ar fi cutezat să crâcnească o iotă.

A doua zi dimineață ne-am dus amândoi pe jos la “Amiral Benbow”. Am găsit-o pe mama sănătoasă și bine dispusă. Odată cu moartea căpitanului ne luaseră sfârșit toate

neplăcerile. Squire Trelawney ne reparase pe socoteala sa casa. Totodată, din ordinul lui, ni se văruiseră din nou pereții și se vopsise din nou firma. Ne dăruise și ceva mobilă, printre care un jilt de toată frumusețea, ca să poată sta mai comod mama la tejghea, îi luase într-ajutor și un băiat care urma să îndeplinească toate îndatoririle ce le îndeplinisem până acum eu.

Numai când l-am văzut pe băiatul cel străin la han mi-am dat cu adevărat seama că mă despart pentru lungă vreme de casa părintească. Până atunci mă gândisem doar la aventurile ce mă așteaptă și nu la casa ce va trebui s-o părăsesc. Și cum spuneam, când l-am văzut pe băiețelul acesta neîndemânatic, care-mi luase locul, m-au podidit lacrimile. El n-avusese încă timp să se obișnuiască, sârmanul, cu noua sa meserie, dar eu, din răutate, nu i-am iertat nici o gafă și nu mai puteam de bucurie când făcea vreo pozna.

A trecut și noaptea asta. A doua zi după masă am pornit iar la drum împreună cu bătrânul Redruth. Mi-am luat rămas bun de la mama, de la golful pe malul căruia mă născusem și crescusem, de la vechiul și iubitul meu “Amiral Benbow”, deși de când fusese vopsit din nou nu-mi mai părea așa de simpatic. Mi-am adus aminte și de căpitan, care rătăcise de atâtea ori pe malul acesta, de pălăria lui în trei colțuri, de cicatricea de pe obrazul lui și de oceanul cel de aramă. Apoi am cotit după colț și casa s-a pierdut din vedere.

Amurgise de-a binelea când ne-am urcat în diligență lângă hanul “Royal George”. M-am pomenit înghesuit între Redruth și un bătrân gentelmen foarte gras și respectabil. Cu tot mersul repede și răcoarea nopții, am adormit îndată. Urcam dealuri, coboram văi, dar eu am dormit buștean și nu m-am trezit la nici o oprire. M-a deșteptat un ghiont în coastă. Am deschis ochii. Ne aflam pe o stradă de oraș mare, în fața unei clădiri înalte. De mult se luminase de ziuă.

— Unde suntem? am întrebat eu.

— La Bristol, mi-a răspuns Tom. Dă-te jos.

Mister Trelawney locuia într-un han așezat chiar lângă docuri, pentru ca să poată supraveghea lucrările de pe corabie. Spre bucuria mea a trebuit să facem o bucată bună pe chei, trecând pe lângă nenumărate corăbii, de cele mai variate dimensiuni și aspecte și de cele mai diverse naționalități. Ici vedeam o corabie pe care oamenii munceau cântând, dincolo vedeam alta cu echipajul cățărât pe velele care-mi păreau de jos nu mai groase decât niște ațe de păianjen. Cu toate ca îmi trăisem toată viața pe malul mării, ea mă uimea aici, de parcă o vedeam întâia oară. Izul acesta de păcură și sare nu-l mai simțisem până atunci niciodată. Nu-mi luam ochii de la figurinele sculptate la prora corăbiilor ce traversaseră oceanul. Nu mă mai săturam privind la bătrânii lupi de mare, cu cercei în lobul urechilor, cu favoriți inelați, cu codița dată cu smoală și mers legănat. Umblau de colo până colo pe țârm, mai mult alandala. Chiar să-mi fi arătat cineva în locul lor cine știe ce regi ori arhiepiscopi, tot n-aș fi fost atât de încântat.

Plec și eu pe mare! Plec pe mare pe-o corabie al cărei șef de echipaj știe să zică din fluier, iar marinarii poartă codița și știu și ei să cânte fel de fel de cântecele! Plec pe mare și pornesc în căutarea unei insule necunoscute pentru a dezgropa comori ascunse !

Așa adâncit în visurile acestea dulci am ajuns în sfârșit la un han mare. Ne-a întâmpinat squire Trelawney, îmbrăcat într-un veston de culoare albastră, cum poartă de obicei ofițerii de marină. Tocmai ieșea pe ușă, zâmbind cu toată fața. A venit spre noi, pășind legănat, străduindu-se cum se vede să imite mersul marinarilor.

— Iată-vă în sfârșit! exclamă el. Doctorul a sosit încă aseară de la Londra. Perfect! Tot echipajul s-a adunat în păr.

— O, sir, am strigat eu, și când pornim ?

— Când pornim ? îmi repetă el întrebarea. Măine.

Capitolul VIII
La “Oceanul”

După dejun squire Trelawney mi-a dat un bilețel pentru Johh Silver, urmând să i-l duc la taverna “Oceanul”. Mi-a lămurit cum s-o găesc: să merg pe chei până dau de o tavernă mică, cu un ocean mare deasupra ușii, în loc de firmă.

M-am bucurat că am puțința să mă mai uit o dată la corăbii și la marinari și am pornit îndată. Răzbătând cu greu prin gloata ce se înghesuia pe chei printre baloturi și furgoane, am găsit în sfârșit taverna. Era mică și destul de simpatică la înfățișare: firma fusese de curând reinnoită, la ferestre spânzurau perdele roșii curate și pardoseala era presărată cu nisip. Taverna da în două străzi. Amândouă ușile erau larg deschise și în sala joasă și încăpătoare pătrundea destulă lumină, deși rotocoalele de fum de tutun se ridicau până-n tavan.

La măsuțe se aflau o mulțime de marinari care făceau asemenea zarvă, încât m-am oprit în prag, sfiindu-mă să intru. Dintr-o odaie lăturalnică am văzut apoi ieșind un om. Am înțeles îndată că el trebuie să fie Johh Lunganul. Piciorul stâng îi lipsea aproape de șold. Purta o cărjă sprijinită-n subsuoara stângă și se slujea de ea nemaipomenit de îndemânat, săltând la fiece pas ca o pasăre. Era un bărbat foarte înalt și puternic, cu fața lătăreață și palidă, dar trădând inteligență și voie bună. Părea azi foarte ve-

sel: topăia printre mese, șuierând printre dinți, glumea și-și bătea binevoitor pe umăr mușteriii favoriți.

Trebuie să vă mărturisesc că citind în scrisoarea lui squire Trelawney cele ce se refereau la John Lunganul, m-am gândit cu groază că s-ar putea să fie tocmai marinarul acela fără un picior, a cărui apariție o așteptasem atâta vreme la bătrânul nostru “Benbow”. Dar mi-a fost de-ajuns să-l văd o dată pe omul acesta, pentru ca să mi se risipească pe loc toate bănuielile.

Îl văzusem pe căpitan, îl văzusem pe Câinele Negru, îl văzusem pe orbul Pew și-mi închipuiam că știu cum arată piraii. Și nu, acest hangiu atât de jovial și plăcut la înfățișare nu semăna nici pe departe a tâlhar.

Mi-am luat inima în dinți, am pășit peste prag și m-am pornit glonț spre Silver, care, rezemat în cârjă, sta de vorbă cu unul dintre mușterii.

— Mister Silver, sir? am întrebat eu, întinzându-i bilețelul.

— Da, fiule, mi-a răspuns el. Silver mă cheamă. Dar tu de unde te-ai luat?

Văzând că scrisoarea e din partea lui squire Trelawney, mi s-a părut chiar că tresare.

— O, a exclamat el, întinzându-mi mâna, înțeleg! Ești noul nostru elev-marinar. Foarte bucuros să te cunosc.

Și mi-a strâns cu putere mâna în palma lui lată și mare.

În clipa asta un om care ședea într-un colț mai retras a sărit brusc de la locul lui și s-a repezit spre ușă... Ușa se nimerise să fie foarte aproape de el, așa că l-am pierdut îndată din vedere.

Dar graba de care dăduse dovadă îmi atrăsese fără voie atenția și l-am recunoscut dintr-o privire. Era omul acela cu două degete lipsă și față buhăită, care venise la noi la han.

— Hei, am strigăt eu năuc, prindeți-l ! Câinele Negru!

Câinele Negru!

— Prea puțin îmi pasă cum îl cheamă! a strigat la rândul său Silver. Dar a fugit fără să-și plătească băutura. Harry, ia-te după el și prinde-l!

Unul dintre marinarii care ședeau lângă ușă a sărit de la măsuță și s-a repezit în urmărirea fugarului.

— Fie în locul lui și amiralul Hawke, că tot l-aș pune să plătească! a urlat Silver.

Apoi, lăsându-mi brusc mâna, m-a întrebat:

— Cum ai spus ca-l cheamă? Câinele... și mai cum? Câinele...

— Câinele Negru, sir! am răspuns eu. Nu v-a spus nimic mister Trelawney de tâlharii ăștia? Câinele Negru e și el din banda lor.

— Ce?! a răcnit Silver. În casa mea?! Ben, dă fuga de-l ajută pe Harry să-l prindă... Vasăzică e și el un șobolan din ăia?

— Ei, Morgan, pare-se că ai stat la o masă cu el, ai? Ia vino-ncoa'.

Omul pe care-l chema Morgan — un marinar bătrân, cărunt și ars de soare — se apropie fără prea multe fașoane, morfolind între dinți o bucată de tutun de mestecat.

— Ia spune, Morgan, îl întrebă cu asprime Lunganul, l-ai mai văzut vreodată până acum pe Câinele ăsta... Negru... ori cum i-o mai fi zicând?

— Niciodată, sir, răspunse Morgan și făcu o plecăciune.

— Și nici numele nu i l-ai mai auzit?

— Nici, sir.

— Hm, norocul tău, Tom Morgan! exclamă hangiul. Că dacă te-ai încurca cu asemenea lepădături nu ți-ar mai călca piciorul în localul meu! Ce-a vorbit cu tine?

— Drept să vă spun nici nu mai țin minte, sir, răspunse

Morgan.

— Și mai vrei să zici că se cheamă cap ceea ce ai tu pe umeri? Mai curând i-aș zice scripete! — strigă cu mare mânie Lunganul. Ia te uită la el — nu mai ține minte! Ori nici nu-ți dai seama când vorbești cu cineva? Hai, dă-i drumul mai repede, spune ce-ți tot povestea! Pălăvrăgeați amândoi despre tot felul de călătorii, corăbii, căpitani, așa-i? Hai! N-auzi?

— Vorbeam și noi cum se întind oamenii sub chilă¹ uneori, răspunse Morgan.

— Cum se întind oamenii sub chilă, ai?! Chiar că v-ați găsit subiect de discuție. Eh, omule, omule! Stai jos, prostănacule...

După ce-l văzu pe Morgan așezându-se iar la măsuta lui, Silver se plecă confidențial la urechea mea, ceea ce m-a măgulit grozav, și șopti:

— E un flăcău foarte de treabă Tom Morgan ăsta, dar e un mare nătărău, sărmanul. Și acum, urmă el cu glas tare, ia să încercăm să ne amintim. Câinele Negru? Nu, n-am auzit niciodată de numele ăsta. Și totuși parcă l-am mai văzut undeva. Uneori... da, da...

— Da, da, cu un orb! am strigat eu. L-am cunoscut și pe orbul ăsta. Îl chema Pew.

— Așa-i ! exclamă Silver, de data asta foarte emoționat. Pew! Chiar așa-l chema. Arăta să fie mare canalie. Dacă punem mâna cumva pe Câinele Negru, ori cum spui că-i zice, căpitanul Trelawney are să fie foarte mulțumit. Benn are picioare bune. Rar să se găsească marinari care să-l întreacă. Nu, de Benn nu mai scapă el. Benn îți prinde pe cine vrei... Vasăzică povestea cum îi întinde căpitanul pe marinari

¹ Pedepsă, folosită în flota engleză în sec. XVIII.

sub chilă? Nu-i nimic, mi ți l-om întinde și noi pe el cum îi sade mai bine...

Silver ȝopăia de colo până colo, sprijinit în cârjă, bătea cu pumnul în masă și vorbea cu atăta sinceră indignare, încât până și orice judecător de la Old Bailey ori polițist londonez l-ar fi declarat pe loc complet nevinovat.

Întâlnirea cu Câinele Negru la "Ocheanul" îmi trezi iar bănuielile, îndemnându-mă să iau seama cu luare aminte la bucătarul nostru. Dar el era prea deștept, ingenios și abil pentru mine.

În sfârșit se întoarseră cei doi, pe care-i trimisese hangiul în urmărirea Câinelui Negru. Suflau amândoi greu și-i raportară că fugarul a reușit să le scape, pierzându-se în mulțime.

Hangiul se porni să-i certe și să-i suduie cu atăta furie, încât m-am convins definitiv că Lunganul nu poate să aibă vreo vină.

— Ascultă, Hawkins, îmi spuse el, istoria asta poate să ia în ce mă privește o întorsătură cât se poate de neplăcută. Ce-o să creadă despre mine căpitanul Trelawney? Vasăzică vine mai întâi afurisitul ăsta de olandez, se pripăsește în casa mea și-mi linchește băutura! Apoi vii tu și-mi spui că face parte dintr-o bandă de tâlhari. Iar eu îl las să-mi scape! Zău, Hawkins, pune o vorbă bună pe lângă căpitanul Trelawney! Ești tânăr, dar nu ești prost deloc. Nu te poate duce nimenea de nas. Da, da, da! Asta am văzut-o eu îndată. Explică-i, rogu-te, căpitanului, că într-un picior cum sunt n-aveam cum îl prinde, javra dracului. Ehe, să fi fost eu în toată firea, cum eram odată, nu mai scăpa el de mine, puneam gabja pe el în doi timpi și trei mișcări, dar acum...

Hangiul amuți brusc, și rămase cu gura căscată, de parcă căuta să-și aducă aminte de ceva.

— Dar banii? răcni el deodată. Mi-a rămas dator trei căni de bere. Io-te al dracului, de parale chiar uitasem!

Căzu pe laviță și izbucni în hohote de râs, și tot râse așa până când îi dădură lacrimile. Așa de molipsitor râdea, încât nu m-am putut nici eu stăpâni și m-am pornit pe râs alături de el, de se cutremurau pereții.

— Măi, și cât sunt de bătrân, dar am ajuns mai rău ca un vițel de mare! spuse el în sfârșit, ștergându-și lacrimile. Văd, Hawkins, că suntem bună pereche amândoi. Nu m-am arătat mai breaz decât orice bobocel, proaspăt elev de marină... Ei, dar să nu mai pierdem vremea de pomană: avem treabă, băiete, îmi pun îndată tricornul și merg cu tine la căpitanul Trelawney să-i raportez toate cele întâmplate. Nu-i lucru de șagă, tinere Hawkins, și ce mai încolo-încoace — nu prea avem cu ce ne lăuda. Nu, nu! Pe amândoi ne-a prostit cât se poate de frumusețel licheaua aia. Lua-l-ar toți dracii, că m-a lăsat mofluz și trebuie să-mi iau adio de la părăluțele mele!

Și se puse iar pe râs, și cu atâta poftă, că, deși eu nu vedeam nimic de râs în tot ce se întâmplase, i-am ținut isonul și de data asta.

Am pornit amândoi pe chei. Silver s-a dovedit a fi un interlocutor cât se poate de interesant. Știa să-mi spună mii de lucruri despre fiecare corabie pe lângă care treceam: și câte pânze are, și ce încărcătură poate duce, și din ce țară vine. Îmi lămură și cele ce se făceau în port: uite, corabia de colo se încarcă, cealaltă se descarcă, a treia, de dincolo, tocmai iese în larg. Îmi povestea fel de fel de istorioare vesele cu corăbii și marinari. Și strecura în vorbă termeni maritimi, pe care mi-i repeta de câteva ori, ca să-i învăț și eu. Încetul cu încetul mi-am dat seama că mai bun tovarăș de drum ca Silver nici gând să găsești.

În sfârșit, am ajuns la han, unde i-am găsit pe squire Trelawney și doctorul Livesey bând bere și mâncând pâine

prăjită. Tocmai se pregăteau amândoi să se ducă în port pentru a controla ce se mai face pe corăbioara noastră.

Lunganul le povesti cele petrecute, fără a ascunde nimic și cât se poate de obiectiv.

— Nu-i așa că astfel s-au petrecut lucrurile, Hawkins? mă tot lua el de martor mai la fiecare cuvânt.

Și de fiecare dată îi confirmam spusele.

Amândoi gentlemanii s-au arătat foarte mârniți, aflând că piratul a izbutit să fugă. Dar dacă a fost să se întâmple așa, ce se poate face? După ce le ascultă laudele, Lunganul își luă cârja și se porni spre ușă.

— Aduni echipajul pe vas la orele patru după amiază, îi strigă în urmă squire Trelawney.

— Am înțeles, sir, îi răspunse bucătarul.

— Sincer să-ți spun, dragul meu squire, remarcă doctorul Livesey, nu prea aprob cele mai multe din achizițiile pe care le-ai făcut, dar John Silver e într-adevăr pe gustul meu.

— Admirabil flăcău, spuse și squire Trelawney.

— Nu-i așa că și Jim merge cu noi în port? adăugă doctorul.

— Firește, firește, spuse squire Trelawney. Hawkins, ia-ți pălăria și hai cu noi să ne vedem corabia.

Capitolul IX

Pulbera și armele

“Hispaniola” se afla ancorată destul de departe de mal. A trebuit să luăm o luntre și să manevrăm printre nenumăratele corăbii din radă, pentru a ajunge în sfârșit la ea. Ne creșteau mereu în față ba prore împodobite cu fel de fel de figurine, ba pupe înălțate deasupra apei. Ne scârțâiau sub chilă otgoane afundate în apă și altele ne spânzurau deasupra capului. Pe bord ne salută timonierul, mister Arrow, un bătrân lup de mare, ceacă și ars de soare, cu cercei în urechi. După cum ne-am putut da seama, se afla în cele mai bune relații cu squire-ul nostru.

În schimb cu căpitanul squire Trelawney nu se putea împăca defel.

Căpitanul era un om ursuz și arțăgos, pe care-l scoteau din fire toate cele ce vedea că se fac pe corabie. De altminteri, nu întârzie să ne expună ce-l nemulțumește. Nici n-apucasem să coborâm în cabină, că se și ivi un marinăr, raportându-ne:

— Căpitanul Smollett vrea să vă vorbească, sir.

— Sunt oricând la dispoziția căpitanului. Poftește-l încoace, răspunse squire Trelawney.

Cum se vede, căpitanul venise pe urmele solului său, căci își făcu îndată apariția.

— Ce dorești să-mi spui, căpitane Smollett? Sper că totul e în regulă? Corabia e gata de plecare?

— Aș vrea să vorbesc deschis cu dumneavoastră, sir, spuse căpitanul, chiar cu riscul de-a ne certa. Nu-mi place expediția asta. Nu-mi plac marinarii dumneavoastră. Nu-mi place secundul meu. Asta-i tot. Scurt și cuprinzător.

— Poate nu-ți place nici corabia, sir? întrebă squire Trelawney.

După cum am observat, era complet scos din sărite.

— De corabie nu pot spune nimic, sir, până n-o s-o văd plutind, răspunse căpitanul. Se pare că nu e rău făcută, dar e prematur să afirm ceva de pe acum.

— În cazul acesta, sir, poate că nu-ți place patronul dumitale? îl întrebă acru squire Trelawney.

Dar în clipa asta interveni doctorul Livesey.

— Ia stați o clipă, spuse el. Nu vă înfierbântați, că o să ajungeți la ceartă. Căpitanul a spus prea mult și în aceeași vreme prea puțin, așa că am tot dreptul să-l rog să ne dea lămuriri. Ai spus, pare-se, căpitane, ca nu-ți place expediția noastră, așa-i? De ce nu-ți place?

— Am fost angajat să duc vasul unde va dori acest gentlemen, fără a mi se defini scopul călătoriei, spuse căpitanul. Perfect. Nici n-am întrebat nimic mai mult. Dar curând m-am convins că ultimul dintre marinari știe mai mult decât mine despre scopul călătoriei noastre. După mine, nu-i frumos așa. Dumneavoastră ce ziceți?

— Zic și eu la fel, răspunse doctorul Livesey.

— Pe urmă am aflat, urmă căpitanul, că pornim să căutăm niște comori. Și vă rog să luați notă că am aflat de la propriii mei subalterni. Dar expedițiile în căutare de comori sunt un lucru foarte delicat. În genere expedițiile de felul acesta nu sunt specialitatea mea și nu mă simt deloc atras să mă ocup de astfel de chestii, mai ales când

chestiile astea sunt secrete, iar secretul — te rog să mă ierți, mister Trelawney! — iar secretul acesta îl știu toți papagalii.

— Papagalul lui Silver, vrei să spui? întrebă squire-ul Trelawney.

— Ba nu, pur și simplu, așa sună proverbul, îl lămurii căpitanul. Ceea ce înseamnă că secretul nu mai e secret. Aș crede că subestimați greutatea expediției, de care v-ați apucat, și trebuie să vă spun tot ce mai gândesc cu privire la toate astea: vă așteaptă o luptă pe viață și pe moarte.

— Ai deplină dreptate, căpitane, răspuse doctorul. Riscăm foarte mult. Dar te înșeli, presupunând că nu ne dăm seama de pericolele ce ne așteaptă. Ai mai spus că nu-ți place echipajul nostru. Nu cumva ești de părere că am angajat marinari nu îndeștului de experimentați?

— Nu-mi plac marinarii aceștia, răspuse căpitanul. Și dacă e să vorbesc pe șleau, trebuia să-mi încredințați mie alegerea echipajului.

— Recunosc, răspuse doctorul. Probabil că prietenul meu ar fi trebuit într-adevăr să aleagă echipajul împreună cu dumneata. Dar greșeala asta e absolut întâmplătoare, te asigur. N-a fost deloc cu rea intenție făcută. Și, în încheiere, vasăzică, nu-ți place mister Arrow?

— Nu-mi place, sir. Cred că e un bun marinar, dar prea dă nas echipajului pentru a fi și un bun secund. Se poartă extrem de familiar cu marinarii săi. Un timonier trebuie să se țină mai la distanță. Nu să chefuiască cu echipajul.

— Vrei să spui că e bețiv? îl întrebă squire Trelawney.

— Nu, sir, răspuse căpitanul. Vreau să spun doar că prea dă nas echipajului.

— Și acum, îl rugă doctorul, spune-ne verde în ochi ce poftești de la noi, căpitane.

— Sunteți ferm hotărâți să porniți în expediția asta, gentlemen?

— Ferm hotărâți, răspunse squire Trelawney.

— Perfect, spuse căpitanul. Dacă m-ați ascultat cu atâta răbdare câtă vreme v-am vorbit lucruri pe care nu le pot dovedi, ascultați și mai departe. Pulberea și armele se încarcă la proră¹, deși există o încăpere cât se poate de potrivită sub cabina dumneavoastră. De ce să nu se pună acolo pulberea și armele? Asta-i una la mână. Pe urmă ați luat cu dumneavoastră patru servitori. După cum mi s-a spus, urmează și ei să fie aranjați la proră. Dar de ce nu li s-ar putea așeza paturile lângă cabina dumneavoastră? Două la mână.

— Mai e și a treia? — întrebă mister Trelawney.

— Este, spuse căpitanul. Se pălăvrăgește prea mult.

— Da, se pălăvrăgește mult, recunosc doctorul.

— Am să vă comunic doar ce am auzit cu urechile mele, urmă căpitanul Smollett. Se spune că cică aveți o hartă cu nu știu ce insulă pe ea. Iar pe hartă s-ar fi aflând însemnat cu cruciulițe locul unde se găsește comoara. Și cică insula asta s-ar fi aflând...

Și ne spuse cu toată exactitatea latitudinea și longitudoinea insulei noastre.

— Asta n-am mai spus-o nimănui pe lumea asta! exclamă squire Trelawney.

— Dumneata, Livesey, te-ai scăpat cu vorba și le-ai povestit! strigă squire Trelawney. Ori tu Hawkins...

— Acuma nu mai are nici o importanță pe cine l-a luat gura pe dinainte, spuse doctorul.

De fapt am observat că nici el și nici căpitanul nu l-au crezut pe mister Trelawney, cu toate încercările lui de a se dezvinovăți. Nu l-am crezut nici eu atunci, pentru că era într-adevăr un mare palavragiu. Dar acum sunt înclinat să

¹ La proră se aflau și încăperile echipajului.

cred că spunea adevărul și că echipajul știa și fără de noi unde se găsește insula.

— Nu știu care din dumneavoastră, domnilor, are în păstrare harta, urmă căpitanul. Și insist să rămânem și mai departe în neștiință de cauză atât eu, cât și mister Arrow. În caz contrar voi fi nevoit să vă rog să mă concediați.

— Înțeleg, spuse doctorul. În primul rând, dumneata vrei să curmi discuțiile de prisos, într-al doilea rând, vrei să orânduiești un fel de fortăreață la cârma vasului, adunând în ea slugile prietenului meu și dându-le în primire toate armele și pulberea ce se află pe bord. Cu alte cuvinte, te temi de o răscoală.

— Sir, replică căpitanul Smollett, nu mă supăr, dar nici nu vreau să-mi atribuiți cuvinte, pe care nu le-am rostit. Un căpitan care ar hotărî să iasă în larg, deși ar avea motive să se teamă de o răscoală, n-ar fi demn de titlul său. Deci nu despre asta e vorba. Sunt convins că mister Arrow e un om cinstit. Mulți din marinari sunt și ei oameni cinstiți. Poate sunt chiar toți cinstiți. Dar eu răspund de corabie și de viața fiecărui om de pe bordul ei. Și pentru că văd că o mulțime de lucruri se fac altfel decât ar trebui să se facă, vă rog să luați măsuri de precauțiune ori să mă concediați. Asta-i tot ce-am avut de spus.

— Căpitane Smollett, zâmbi doctorul, ai auzit vreodată de fabula cu muntele, care a născut un șoarece? Scuză-mă, dar mi-ai amintit de fabula asta. Când te-am văzut intrând, aș fi fost gata să mă jur pe propria-mi perucă că ne vei cere mult mai mult.

— Ești foarte perspicace, doctore, replică căpitanul, intrând, aveam de gând să-mi cer socoteala, deoarece n-aveam nici cea mai slabă nădejde că mister Trelawney va fi de acord să asculte barem un cuvânt din cele ce aveam a-i spune.

— Și nici n-aș fi ascultat! exclamă squire Trelawney. De nu era Livesey te-aș fi trimis pe loc la toți dracii. Dar, oricum ar

fi, te-am ascultat și voi face tot ce-mi ceri. Nu pot să ascund, însă, că părerea mea despre dumneata s-a schimbat în rău.

— Cum poțtești, sir, — spuse căpitanul. Mai târziu veți înțelege că n-am făcut decât să-mi îndeplinesc datoria.

Și căpitanul se retrase.

— Trelawney, spuse doctorul, împotriva așteptărilor mele, m-am convins că ai angajat doi oameni cinștiți: pe căpitanul Smollett și pe John Silver.

— În privința lui Silver sunt de acord cu dumneata, exclamă squire Trelawney, dar purtarea acestui insuportabil palavragiu o consider nedemnă de un bărbat, nedemnă de un marinar și în orice caz nedemnă de un englez!

— Fie și așa, spuse doctorul, o să mai vedem noi.

Când ieșirăm cu toții pe punte, marinarii începuseră să mute armele și pulberea. “Io-ho-ho!” cântau ei urmându-și lucrul. Căpitanul și mister Arrow se aflau și ei pe punte și îi dădeau ordinele cuvenite.

Mi-a plăcut foarte mult noul aranjament. Toată corabia fusese transformată. La cârmă ni se construiseră șase cabine, unite cu cambuza¹ și bacul² printr-un coridor de rezervă ce trecea de-a lungul tribordului. La început fuse-seră prevăzute pentru căpitan, mister Arrow, Hunter, Joyce, precum și pentru doctor și squire Trelawney. Dar pe urmă două din ele mi-au fost date mie și lui Redruth, iar mister Arrow și căpitanul s-au aranjat pe punte, în tambur, care fusese astfel lărgit din amândouă părțile, încât ar fi putut să treacă cu succes drept punte de comandă. Firește, locul rămăsese destul de strâmt, dar au încăput totuși două hamacuri. Iar timonierul părea să fie chiar mulțumit de aranjamentul acesta. Se prea poate că n-avea nici el încredere în echipaj. De altminteri, asta e doar o presupunere de a mea,

¹ *Cambuza* — bucătăria de pe vas.

² *Bac* — un loc mai înălțat la prora vasului.

deoarece, după cum veți vedea curând, n-a stat prea multă vreme pe corabie.

Lucram cu toții foarte sânguincios, strămutând pulberea și aranjându-ne cabinele, când s-au prezentat, în sfârșit, pe corabie și ultimii marinari, împreună cu John Lunganul.

Bucătarul s-a cățărat pe vas cu o agilitate de maimuță și cum a observat cu ce ne îndeletnicim, ne-a și strigat:

— Ei, ce faceți aici, prieteni?

— Mutăm butoiasele cu pulbere, John, răspuse unul din marinari.

— Și de ce, lua-v-ar dracul? strigă Lunganul. Păi așa scăpăm refluxul!

— Așa am dat eu ordin! îi tăie vorba căpitanul, iar dumnea-ta, scumpule, marș la bucătărie să gătești cina la timp.

— Am înțeles, sir, răspuse bucătarul.

Și ducându-și mâna în chip de salut la șuvița de păr ce-i cădea pe frunte, se strecură pe ușa bucătăriei.

— Uite un om de treabă, căpitane, spuse doctorul.

— Tot ce se poate, sir, răspuse căpitanul Smollett. Fiți atenți, fiți atenți, băieți!

Și dădu fuga spre marinari, care cărau pe punte un butoiș cu pulbere. Observând, însă, că stau și mă uit la tunul cu pivot instalat la mijlocul corăbiei, mă și luă în primire:

— Ei, tinere, îmi strigă el, ia-o din loc! Marș la bucătar să-ți dea ceva de lucru.

Și în vreme ce coboram în fugă la bucătărie, l-am auzit spunând cu glas tare doctorului:

— Nu voi permite cuconăși pe bord!

Vă asigur că în clipa asta eram complet de acord cu squire Trelawney că căpitanul e un om absolut insuporabil, și-l uram din tot sufletul.

Capitolul X

În larg

Toată noaptea n-a mai conținut gălăgia și zbuciumul. Munceam cu toții, strămutând lucrurile dintr-un loc în altul, iar șalupa aducea mereu pe bord prieteni de-ai lui squire Trelawney, ca mister Blandly și alții, ce veneau să-i ureze drum bun și întoarcere grabnică. Niciodată nu mai muncisem eu atâta la “Amiral Benbow” și eram ostent ca un câine spre zori, când a prins să zică din fluier șeful de echipaj și marinarii s-au apucat să ridice ancora. De altfel, chiar de-aș fi fost și de două ori mai ostent, tot nu m-aș fi dat dus de pe punte. Toate îmi păreau noi și atrăgătoare — și ordinele repezi, și semnalele ascuțite de fluier, și oamenii ce munceau cu înfrigurare în lumina zgârcită a felinarelor.

— Ia zi-i un cântec, măi Jambon! strigă unul din marinari.

— Un cântec vechi! îi ținu isonul altul.

— Bine, băieți, răspunse John Lunganul, care se afla și el pe punte, cu cârja subsuoară.

Și porni să-i zică cântecul, pe care-l știam și eu atât de bine:

Lada mortului cea grea,
Cinș'pe handralăi ținea...

Tot echipajul îi ținu hangul în cor:

Io-ho-ho și-un șip de rom!

La ultimul “ho” marinarii se opinteau cu toții din greu la pârghia cabestanului.

Mi-am amintit aieavea de vechiul nostru “Amiral Benbow” și mi s-a nălucit o clipă că parcă glasul răposatului Bones s-ar fi alăturat și el corului.

Ancora fu curând ridicată și fixată la proră. Stropi mari de apă mai picurau de pe ea. Vântul porni să umfle pânzele. Pământul se îndepărta din ce în ce, corăbiile ce ne împresurau rămaseră în urmă. Și mai înainte de a mă întinde eu pe pat, cu gând să ațipesc barem un ceas, “Hispaniola” ieși în larg, începându-și călătoria spre Insula Comorilor.

N-am să vă descriu toate amănuntele călătoriei noastre. Pot să vă spun doar că a fost foarte reușită. Corabia s-a dovedit a fi minunată, echipajul era alcătuit din marinari cu experiență, iar căpitanul își cunoștea la perfecție meseria. Dar mai înainte de a ajunge la Insula Comorilor s-au întâmplat două-trei evenimente ce merită a fi pomenite.

În primul rând a ieșit la iveală că mister Arrow e mult mai rău decât își închipuise căpitanul. Nu avea nici un fel de autoritate în fața marinarilor și nu-l asculta nimeni. Dar și mai rău ca toate e că după o zi-două de la plecare a început să se arate pe punte cu ochi tulburi și obrajii încinși. Limba i se împleticea în gură. Dădea în vileag și alte semne de beție. Uneori eram chiar nevoiți să-l izgonim de pe punte, trimitându-l cu rușine înapoi în cabină. Deseori cădea și se lovea destul de rău. Alteori rămânea culcat zile întregi pe patul lui, fără măcar să catadicsească să se scoale. Nu-i vorbă, se întâmpla să umble câte două zile la rând aproape treaz și atunci își mai îndeplinea cu chiu cu vai îndatoririle.

Nu puteam nicidecum înțelege unde găsea băutura. Am căutat să-l și urmărim, dar tot n-am putut afla nimic. Uneori ne luam inima-n dinți și-l întrebam de-a dreptul, în

asemenea cazuri, de se întâmpla să fie beat — ne râdea în nas, iar dacă era treaz — se jura solemn că toată viața n-a pus altceva decât apă în gură.

Ca timonier nu era bun de nimic și avea o influență rea asupra subalternilor. Vedeam cu toții limpede că omul acesta o să sfârșească rău. Și nu s-a mirat, nici nu s-a întristat nimeni, când într-o noapte furtunoasă a dispărut de pe corabie.

— O fi căzut peste bord! și-a dat cu părerea căpitanul. De fapt, domnilor, n-a făcut decât să ne scutească de truda de a-l pune în lanțuri.

În așa fel am rămas fără timonier. Trebuia să încredințăm postul acesta altcuiva. Sorțul a căzut pe șeful de echipaj John Anderson. Toată lumea urma să-i zică șef de echipaj, dar îndeplinea funcția de timonier.

Mister Trelawney, care călătorise mult și se pricepea bineșor într-ale navigației, s-a arătat și el de folos: pe vreme bună făcea de cart la cârmă. Al doilea șef de echipaj, Israel Hands, era marinar vechi și cu experiență, căruia i se putea încredința fără nici o grijă aproape orice funcție. Printre altele fie spus, Hands era bun prieten cu John Silver Lunganul, și fiindcă i-am pomenit încă o dată numele, hai să vă povestesc mai pe îndelete ce știu de Silver.

Marinarii îi ziceau Jambon. Interesant om. Își lega cârja de gât cu o frânghioară, pentru ca mâinile să-i rămână libere, și era o plăcere să stai și să privești cum își ținea întru-n picior echilibrul, legându-se în tactul mișcărilor pe care le făcea corabia, și gătind astfel bucate, de parcă s-ar fi aflat pe pământ sigur. Și mai curios era să-l vezi ce repede și cu câtă agilitate alerga el pe punte pe vreme de furtună, ținându-se de frânghiile agățate anume pentru el. Marinarii le ziceau “colacii Lunganului”. Și când umbla, John se ținea de colacii aceștia, ba se sprijinea în cârjă, ba iar o agăța de gât, după cum v-am mai spus.

Totuși marinarii, care mai navigaseră cândva împreună cu el, erau foarte mârniți că omul acesta nu mai e nici pe departe ce-a fost.

— Jambon al nostru nu-i om de rând, îmi spunea al doilea șef de echipaj. În tinerețe a învățat la școală și dacă vrea — știe să-ți vorbească ca din carte. Și ce om viteaz ! Leu, nu altceva. Am văzut cu ochii mei odată cum au sărit la el patru handralăi, iar el, neînarmat cum era, mi ți i-a apucat pe toți patru și i-a ciocnit cap în cap de-au rămas lați !...

Tot echipajul îl respecta, ba chiar îi asculta fără crâcnire poruncile. Știa să vorbească cu fiecare și să îmbuneze pe oricine.

Cu mine era întotdeauna deosebit de drăgăstos. Se bucura nespus ori de câte ori mă vedea intrând la el în cambuză, unde era totdeauna o curățenie exemplară. Vesela era totdeauna clădită cu grijă pe polițe și lună de curată. Într-un colț ținea în cușcă un papagal.

— Intră, intră, Hawkins, îmi spunea Silver, când mă vedea. Să mai stăm de vorbă. Nici o vizită nu mă bucură mai mult decât a ta, fiule. Șezi și ascultă. Uite căpitanul Flint... I-am pus numele acesta în cinstea vestitului pirat... Și cum îți spuneam, căpitanul Flint ne prezice că o să ne sfârșim cu bine călătoria... Așa-i, căpitane ?

Și papagalul se pornea pe turuit extraordinar de repede:

— Piaștri! Piaștri! Piaștri!

Și tot turuia așa până la istovire, ori până când John îi acoperea cușca cu batista.

— Pasărea asta trebuie să fi având cel puțin două sute de ani, Hawkins, îmi spunea el. Papagalii nu mai mor niciodată, și doar diavolul de-o mai fi văzut în viața lui atâta rău cât a văzut papagalul meu. A navigat cu England, cu faimosul căpitan England, piratul. A fost pe Mada-

gascar, la Malabar¹, în Surinam², pe Providența³, la Portobello⁴. A văzut cum se pescuiește încărcătura de pe galioane scufundate⁵. Atunci a învățat el să strige “piaștri”. Și nu e nimic de mirare: în ziua aceea s-au petrecut trei sute cincizeci de mii de piaștri, Hawkins! Papagalul acesta a fost de față, când au abordat pirații vasul vice-regelui Indienilor nu de parte de Goa⁶. Și când te uiți la el, parcă s-ar fi născut ieri... Dar nu-i așa că ai mirosit ce-i aia praf de pușcă, căpitane?

— Ia-o p-altă voltă⁷ ! striga papagalul.

— Îl auzi ce termeni maritimi știe căpitanul meu? se fudulea bucătarul și scotea din buzunar câte o bucățică de zahăr, tratându-și prietenul.

Iar papagalul căuta să sfarme cu pliscul gratiile închisorii sale și înjura de mama focului.

— Când bagi mâna în păcură, o scoți murdară, îmi lămurea John. Pasărea asta nevinovată înjură, sărmana, ca o mie de draci, dar parcă înțelege ea ce vorbește? Ar înjura și în fața lui Dumnezeu sfântul.

Și Jonh își ducea cu atâta solemnitate mâna la ciuful lui de păr, chip că-și face semnul crucii, încât mă simțeam îndemnat să-l consider cel mai nobil om de pe pământ.

Relațiile dintre squire Trelawney și căpitanul Smollett continuau să rămână foarte încordate. Squire Trelawney nu se jena să vorbească cu tot disprețul despre căpitan, iar căpitanul nu intra niciodată în vorbă cu squire-ul nostru, și

¹ *Malabar* — regiune pe litoralul de sud-vest al Indiei.

² *Surinam* — Guiana Olandeză (în America de Sud).

³ *Providența* — insulă în Oceanul Indian.

⁴ *Porto-bello* — port în Scoția.

⁵ *Galioane* — corăbii spaniole, care transportau în vechime aur din America Spaniolă în Spania.

⁶ *Goa* — colonie portugheză pe teritoriul Indiei.

⁷ *Voltă* — itinerarul unui vas.

când îl întreba ceva mister Trelawney, răspundea tăios, uscat și laconic. Strâns cu ușa, trebui să recunoască că s-a înșelat, pesemne, vorbind de rău echipajul. Mulți marinari munceau pilduitor și în genere tot echipajul se purta cât se poate de bine. Iar de corabie era pur și simplu îndrăgostit.

— Ascultă de cârmă, cum ascultă nevasta de bărbat, sir. Dar, adăuga el, nu ne-am întors încă acasă și expediția noastră continuă să nu-mi placă.

Când îl auzea spunând așa, squire Trelawney îi întorcea spatele și pornea să se plimbe nervos pe punte.

— Încă una ca asta, spunea el, și o să mă scoată definitiv din sărite.

Am trecut și printr-o furtună, care a confirmat încă o dată calitățile “Hispaniolei” noastre. Echipajul părea de asemenea mulțumit și ar fi fost de mirare dacă s-ar fi declarat cineva nemulțumit. După mine, de când a pornit întâia dată pe mare Noe, nu cred să mai fi fost răsfățat vreodată un echipaj, cum era răsfățat al nostru. Se inventau mereu pretexte pentru a li se da marinarilor porții duble de grog¹, și dacă auzea cumva squire Trelawney că vreunul din marinari își serbează ziua onomastică, primeau toți câte un puding. Pe punte se afla întotdeauna un butoi cu mere, din care lua fiecare ori de câte ori îi venea pofta.

— Să știți că nu poate ieși nimic bun dintr-asta, îi spunea căpitanul doctorului Livesey. Asta nu face decât să-i strice. Credeți-mă că știu ce spun.

Totuși, după cum veți avea prilejul să vă convingeți, butoiul acesta cu mere ne-a făcut ulterior un imens serviciu. Numai mulțumită lui am aflat la timp de primejdie și n-am pierit de mâna trădătorilor.

¹ *Grog* — băutură preparată din rom, coniac sau rachiu amestecat cu apă fierbinte îndulcită

Iată cum s-a întâmplat. Plutisem un timp împotriva pa-satelor, pentru a prinde vânt prielnic (nu mă pot exprima lămurit, știu doar că prinsesem în sfârșit vântul) și acum ne îndreptam spre insula noastră. Zi și noapte priveam cu toții în zare, așteptând s-o vedem cum apare la orizont. După calculele noastre mai aveam de plutit o zi și o noapte, sau poate și mai puțin. La noapte ori mâine până-n prânz vom vedea, în sfârșit, cu ochii Insula Comorilor. Țineam mereu direcția spre sud-sud-vest. Vântul ne bătea din coastă, umflând pânzele, marea era liniștită și “Hispaniola” înainta cu repeziciune. Doar arar venea un val, împrôșcând cu stropi de spumă bompresul. Toate mergeau de minune și toți ne aflam în cea mai bună dispoziție, bucurându-ne că se încheie cu bine cea dintâi jumătate a călătoriei noastre.

După apusul soarelui, când îmi puteam considera sfârșită munca, am hotărât să mă duc la culcare, când deodată mi-a venit pofta de mere. M-am cățărat iar repede pe punte. Marinarii de cart stăteau la proră și priveau în zare, nădăjduind să vadă cum apare insula.

Cârmaciul lua aminte la pânze, șuierând încetișor. Pe bord domnea liniștea și numai apa plescăia ușor.

Când m-am uitat mai bine, am văzut că în butoi rămăsese un singur măr și pentru a-l putea scoate trebuia să mă vâr înăuntru. M-am vârat deci în butoi și stând așa în întuneric, legănat de valuri, era cât pe ce să ațipesc, când deodată am simțit că mă clatin: cineva se așezase jos pe punte, sprijinindu-se cu spatelul de butoi.

Tocmai vroiam să ies, când omul, care mă trezise astfel, începu să vorbească. Am recunoscut vocea lui Silver și după întâile cuvinte n-aș mai fi ieșit pentru nimic în lume. Mă ghemuisem tremurând la fundul butoiului și ascultam gâtuit de spaimă și curiozitate. Am înțeles îndată că viața tuturor oamenilor cinstiți de pe bord e acum în mâinile mele.

Capitolul XI

Ce-am auzit eu stând în butoi

— Nu, nu eu eram căpitanul, începu Silver. Căpitan era Flint. Iar eu eram magazioner, pentru că am un picior de lemn. Piciorul mi l-am pierdut pe vremea când și-a pierdut și bătrânul Pew “luminătoarele”. Mi l-a amputat un chirurg adevărat, care învățase la colegiu și știa latinește ca pe apă. Cu toate astea n-a scăpat de spânzurătoare. L-au suit și pe el în furci, ca pe-un câine, să se usuce la soare, alături de alți câțiva. Ceilalți erau oamenii lui Roberts și au pierit, pentru că-și schimbau prea des numele corăbiilor. Azi li se chema vasul “Noroc împărătesc”, iar mâine naiba știe cum. Pe când noi am fost totdeauna de părere că, odată botezată, corabia nu trebuie să-și mai schimbe numele niciodată. Nu i-am schimbat nicicând numele “Cassandrei” noastre și totuși ne-a dus cu bine acasă, după ce-a pus mâna England pe vice-regele Indiilor la Malabar. Nu și-a schimbat numele nici “Morsa”, bătrâna corabie a lui Flint, care era plină de sânge până-n buză, iar aur avea pe ea atâta, că era cât pe ce s-o tragă la fund.

— Eh, am auzit eu glasul plin de încântare al celui mai tăcut din marinarii noștri, al naibii mai era și Flint ăsta!

— Se spune că Davis nu se lăsa nici el mai prejos, urmă Silver. Dar n-am navigat niciodată cu el. Am umblat mai întâi cu England, apoi cu Flint. Iar acum am pornit pe cont propriu. Am câștigat nouă sute de lire sterline cu England

și vreo două mișoare cu Flint. Pentru un simplu marinar nu-i chiar atât de rău. Banii îi am depuși la bancă și mi-aduc procente frumusele. Principalul nu e să câștigi, ci să te pricepi cum să-ți păstrezi câștigul... Ehe, pe unde-or fi acum oamenii lui England? Nu mai știe nimeni... Iar oamenii lui Flint stau acum pe corabia asta și sunt mulțumiți când se căpățuiesc cu un puding. Mulți din ei trăiau pe uscat mai rău ca cerșetorii. Crăpau de foame! Bătrânul Pew, după ce și-a pierdut ochii, iar după ei și cinstea, începuse să cheltuie câte o mie două sute de lire pe an, de parcă-l făcuse mă-sa lord. Iar acuma unde e? A murit și putrezește în pământ. Dar doi ani în urmă ajunsese de nu mai avea ce mânca. Cerea de pomană, fura, tăia beregata oamenilor și totuși nu se putea hrăni!

— Uite, să te mai faci pirat! spuse unul dintre marinarii mai tineri.

— Ba să te faci, numai să nu fii prost! exclamă Silver. De altfel, nu de tine vorbesc, că tu, deși ești tânăr, nu ești prost. Pe tine nu te poate duce nimeni cu zăhărelul! Te-am priceput eu de cum te-am văzut, așa că vorbesc cu tine ca între bărbați.

Puteți să vă închipuiți ce-am simțit eu, auzindu-l pe bătrânul escroc, cum îl ia pe celălalt cu aceleași măguleli cu care mă luase cândva și pe mine!

De-aș fi putut, l-aș fi ucis pe loc...

Între timp, însă, Silver urma să vorbească, fără să bănuiască că-l mai aude cineva:

— Așa se întâmplă întotdeauna cu cavalerii norocului¹. Duc viață grea, riscă în fiecă zi spânzurătoarea, dar mănâncă și beau ca niște cocoșei înainte de luptă. Pleacă în expediție cu câteva sute de gologani la sufletul lor și se

¹ *Cavalerii norocului* — poreclă dată piraiților.

întorc cu sute de lire în buzunare. Apoi își beau câștigul, își irotesc părăluțele și iar pornesc pe mare numai în cămașă. Eu, însă, fac altfel. Eu îmi pun bănișorii la bancă, ba chiar îi depun în sume mici la mai multe bănci, ca să nu trezesc bănuiele. Și apoi nu uita că am cincizeci de ani, așa că, întorcându-mă din călătoria asta, mă las de meserie și am să trăiesc ca un adevărat gentleman... Ar fi vremea, nu-i așa? Nu-i vorbă, nici până acum n-am dus-o prea rău. Nu mi-am refuzat niciodată nimic. Totdeauna am dormit comod și am mâncat pe săturate. Numai când porneam pe mare, mi se întâmpla uneori s-o duc mai greu. Dar cum crezi c-am început? Am început ca simplu marinar, uite-așa cum ești și tu.

— Bine, dar părăluțele dumitale or să se prăpădească acum, spuse marinarul cel tânăr. Cum ai să te mai arăți la Bristol după călătoria asta?

— Nu mai spune! replică batjocoritor Silver. Unde crezi ca-s părăluțele mele acum?

— La Bristol, depuse la bănci și în alte locuri de felul ăsta, răspunse marinarul.

— Da, au fost cândva acolo, îi răspunse bucătarul. Mai erau acolo când am ridicat noi ancora. Dar băbuța mea trebuie să le fi scos deja de-acolo. Și "Ocheanul" trebuie să fie de-acum vândut, împreună cu locul, clientela și tot tache-lajul, iar băbuța mea trebuie c-a plecat și m-așteaptă la locul convenit. Ți-as spune unde-i locul ăsta, căci am toată încrederea în tine, dar mi-e să nu se supere ceilalți că nu le-am spus și lor.

— Dar în băbuța dumitale ai încredere? întrebă marinarul.

— Cavalerii norocului rareori se întâmplă să aibă încredere unul în celălalt, răspunse bucătarul, și bine fac. Dar pe mine nu prea mă poate duce nimenea de nas. Cine cearcă

să-mi puie piedică n-are sortz să trăiască lungă vreme pe lumea asta. Erau unii care se temeau de Pew, alții se temeau de Flint, dar de mine se temea chiar Flint. Se temea și se mândrea cu mine... Avea un echipaj de nici dracul nu s-ar fi încumetat să pornească cu el în largul mării. Tu mă știi, nu-s lăudăros, ba-s chiar blând și vesel din firea mea, dar pe când eram magazioner la Flint pirații lui mă ascultau ca niște mieluși. E-he-he, ce mai disciplină era pe vas când se afla pe el bătrânul John!

— Pe cinstea mea, mărturisi marinarul, până a nu sta de vorbă cu dumneata nu-mi plăcea deloc trebușoara în care vrei să ne bagi, John. Dar acum — uite mâna mea, mă învoiesc.

— Ești un băiat viteaz și deștept, răspunse Silver și strânse cu atâta foc mâna marinarului, încât îmi urni din loc butoiul. Să știi că o să iasă din tine un cavaler al norocului cum n-am mai pomenit nici eu!

Încetul cu încetul am început să înțeleg limbajul în care-și vorbeau. “Cavaleri ai norocului” era denumirea piraților în graiul lor. Mă nimerisem martor al ultimului capitol din istoria ademenirii unui marinar cinstit, poate ultimul marinar cinstit de pe corabia noastră, care intra și el acum în banda asta de tâlhari. De altfel, m-am convins că marinarul acesta nu era unicul. Silver fluieră încetișor și îndată mai veni cineva să se așeze lângă butoi.

— Dick e de acum omul nostru, spuse Silver.

— Știam eu că are să se dea și el de partea noastră, am auzit eu vocea lui Israel Hands, al doilea șef de echipaj. Să știi că nu-i prost Dick.

O vreme Hands își mestecă în tăcere tutunul, apoi scuipă și se adresează iar Lunganului:

— Ia spune, mă Jambon, mult o să mai umblăm noi pe ocolite ca barca marchitanului? Află că m-am săturat până-n gât de căpitanul ăsta al nostru! I-ajunge cât m-a comandat!

Acu vreau să mai trăiesc și eu în cabina lui, să mănânc delicatături și să beau vinuri scumpe.

— Să știi de la mine, Israel, că tigva ta trebuie să fie tare ieftină, spuse Silver. Și nu de alta, dar pentru că n-a avut niciodată creieri în ea. În schimb urechile îți sunt destul de lungi, așa că ascultă ici la mine și bagă bine în căpățână: ai să dormi tot sub punte, ca și până acuma, ai să mănânci aceleași bucate, ai să fii ascultător, ai să fii cuviincios și n-ai să pui o picătură de vin în gură, până ți-oi da eu semnalul. Buzuie-te pe mine, fiule.

— Păi parcă spun eu ceva? bodogăni al doilea șef de echipaj. Vreau doar să întreb: când?

— Când! zbieră Silver. Bine, am să-ți spun când. Cât se poate mai târziu, înțelesu-m-ai? Căpitanul Smollett e un marinar de mâna întâi și faptul că ne conduce corabia e numai spre folosul nostru. E adevărat că harta e în mâinile lui squire Trelawney și ale doctorului, dar știi eu unde-or fi ascuns-o? Și nici tu nu știi. Așa că lasă-i pe ei să găsească comorile și să ne ajute să le încercăm pe vas. Pe urmă om vedea noi. Dacă m-aș fi putut bizui pe voi, lepădături olandeze ce sunteți, l-aș fi lăsat pe căpitanul Smollett să ne conducă și înapoi corabia până la jumătatea drumului.

— Las' că nu mai suntem nici noi chiar așa de lepădat! îl contrazise Dick.

— Ba ți-ai găsit! nu se dădu bătut Silver. Cel mult dacă știți să mânuiți cârma. Dar cine e în stare să păstreze ruta? Așa ceva nu știe să facă nimeni dintre dumneavoastră, onorați domni. De-ar fi fost după voia mea, l-aș fi lăsat pe căpitanul Smollett să ne ducă și îndărăt, barem până la pasate. Aș fi știut cel puțin că de-acolo mergeam de-a dreptul și nu vom ajunge să dăm fiecăruia doar câte-o linguriță de apă pe zi. Dar intrucât vă știu ce fel de oameni

sunteți, o să trebuiască să scăpăm de ei pe insulă de îndată ce-or căra comoara pe vas. Vă știu eu! Vouă nu vă arde decât cum să puneți mai curând laba pe băuturică. La drept vorbind, mă doare inima când mă gândesc c-o să trebuiască să mă întorc cu niște oameni ca voi.

— Ia nu te mai fandosi și tu atâta, Lungene! strigă Israel. Vezi doar că nu se pune nimeni de pricină.

— Ehe, parcă puține corăbii mai mari ca asta am văzut eu pierind din te miri ce? Parcă puțini voinicoși de alde voi i-am văzut suiți în furci și uscându-se la soare? exclamă Silver. Și pentru ce crezi? Doar pentru că se grăbeau, se grăbeau, se grăbeau... Ascultă-mă pe mine: am mai călătorit pe mare și am văzut ceva în viața mea. De-ați fi știut voi să conduceți corăbii și să luptați cu vânturile, demult v-ați fi plimbat cu toții numai în rădvane. Ei, dar unde să se poată una ca asta! Vă știu eu, fărtaților. O să linchiți la rom până o să vă vedeți cu gâtul în laț.

— Te știm și noi, John, că ești cuvios ca un capelan¹, îi replică Israel. Dar au mai fost și alții, care știau să conducă o corabie nu mai rău ca tine. Acelora le plăcea să petreacă, și nu făceau pe șefii — beau și ei și-i lăsau și pe alții să bea.

— Da, spuse Silver. Dar unde sunt ei acum? Așa i-a fost feleșagul lui Pew — și a murit în mizerie. Și Flint a fost la fel — și a murit de beție la Savannah. Da, au fost într-adevăr oameni plăcuți și veseli... Numai că se pune întrebarea unde sunt acum!

— Și ce-o să facem cu ei, când ne-or cădea în mină? întrebă Dick.

— Uite un om pe gustul meu! exclamă cu încântare bucătarul. Ăstuia îi arde de treabă, nu de palavre. Ei și ce

¹ *Capelan* — preot, confesor.

zici tu să facem cu ei? Să-i debarcăm pe cine știe ce țărnam pustiului? Așa ar fi făcut England. Ori să-i hăcuim pe toți ca pe niște pui de găină? Așa ar fi făcut Flint sau Billy Bones.

— Da, așa avea Billy obicei, spuse Israel. Și mai avea o vorbă, că cică: “Morții nu mușcă”. Acuma e și el mort și-și poate controla zicala prin propria-i experiență. Da, Billy era meșter în de-alde astea.

— Așa e, spuse Silver. Era într-adevăr un om și jumătate Bill al nostru. Nu cruța pe nimeni. Dar eu sunt om blând, eu sunt un gentleman, totuși lucrurile iau o întorsătură serioasă și de aceea — datoria mai întâi de toate, băieți. Votez și eu să-i omorâm, căci nu doresc defel să dea năvală peste mine, ca dracul peste călugăr, unul din domnișorii ăștia, tocmai în clipa când am să ajung membru al parlamentului și am să mă lăfăiesc în caretă aurită. Trebuie să aștepti până se coace fructul, dar când s-a copt trebuie să știi să-l rupi!

— John, exclamă șeful de echipaj, să știi că ești un erou!

— Asta o s-o vedem noi când o să vie vorba la faptă, Israel, spuse Silver. Nu vă cer decât o singură favoare: să mi-l lăsați pe mâna mea pe squire Trelawney. Vreau să-i tai chiar eu căpățâna ceea a lui de vițel... Dick, adaugă el brusc, fii bun de sai în butoi și dă-mi un măr. Nuș’ ce am, parcă mi s-a uscat gâtulejul.

Puteți să vă închipuiți groaza mea! Aș fi sărit din butoi și aș fi rupt-o de fugă dacă m-aș fi simțit în putere, dar inima, mâinile și picioarele refuzară toate odată să mă mai slujească. Dick era gata să se scoale de jos, când îl opri vocea lui Hands:

— Ce te-a apucat să sugi putregai dintr-ăsta, John? Mai bine dă-ne niște rom.

— Bine, spuse Silver. Uite cheia, Dick. Am încredere în tine. Scoate o cană din butoiașul ce-l am eu ascuns în cambuză la mine și adu-ne-o.

Cu toată spaima mea, m-am gândit îndată: “Aha, uite de unde lua mister Arrow romul care l-a dus la pierzanie!”

Cum plecă Dick, Israel începu să-i șoptească ceva la ureche bucătarului. N-am auzit decât două-trei cuvinte, dar și ele mi-au fost de ajuns.

— Ceilalți nu se învoiesc, șopti Israel.

Vasăzică au mai rămas oameni de credință pe corabie.

Când se întoarse Dick, toți trei își trecură din mână în mână ulciorul și băură — unul “pentru noroc”, altul “pentru bătrânul Flint”, iar Silver porni chiar un cântec:

Pentru vânt bun și izbândă!

Ca s-avem parale-n pungă!

În butoiul meu se făcu de-odată lumină. Când m-am uitat în sus, am văzut că se ridicase luna, argintând gabia arborelui artimon și pânzele arborelui de trichet. În aceeași clipă răsună glasul marinarului de cart:

— Pământ la proră!

Capitolul XII

Sfat de război

Puntea se cutremură de tropot. Am auzit cum dau fuga oamenii din cabină și de pe puntea inferioară. Am sărit și eu din butoi, m-am strecurat pe după pânze, am ieșit pe punte și am dat fuga la proră împreună cu Hunter și doctorul Livesey.

Tot echipajul se adunase aici. Odată cu răsăritul lunii se împrăștiase și ceața. Departe spre sud-vest am văzut cu toții două dâmburi joase cam la vreo două mile unul de altul, iar în spatele lor al treilea dâmb, mai înalt, învăluit încă de ceață. Toate trei erau de o formă conică aproape perfectă.

Stăteam și eu, privindu-le ca prin vis, fără să-mi fi venit încă în fire după spaima prin care trecusem. Apoi am auzit vocea căpitanului Smollett dând ordine. “Hispaniola” vira cu pânzele spre vânt, care o abătea spre est de insulă.

— Măi băieți, spuse căpitanul când toate ordinele îi fuseseră executate, ați mai văzut careva din voi insula asta cândva?

— Eu am văzut-o, sir, spuse Silver. Luam de aici apă dulce pe când serveam bucătar pe un vas de comerț.

— Pare-se că cel mai potrivit loc pentru a arunca ancora e în partea de sud, dincolo de insulița de colo, nu-i așa? întrebă căpitanul.

— Da, sir. Insula asta se cheamă Insula Scheletului. Pe vremuri pirații ancorau mereu prin părțile astea și unul din

marinarii de pe vasul nostru știa toate denumirile, ce le dădeau ei locurilor de aici. Uite dealul acela dinspre miez-noapte se cheamă Primul Catarg. Sunt trei dealuri, care se înșiră de la nord spre sud: Primul Catarg, Al Doilea Catarg și Al Treilea Catarg. Al Doilea Catarg — dealul ăl mare învăluit de ceață — se mai cheamă Ocheanul, pentru că pirații puneau totdeauna un post de observație în vârful lui, când ancorau să-și dreagă vasele. Fiindcă aici își dregeau ei de obicei vasele, sir.

— Ia iute ici, pe harta mea, spuse căpitanul Smollett. Asta-i insula de care spui?

Ochii Lunganului scăpărară, când luă harta în mână, dar în aceeași clipă îi întunecă dezamăgirea. Ceea ce ținea el acum în mână, nu era harta, pe care o găsisem noi în lada lui Billy Bones, ci copia ei exactă — cu denumirile, cu dealurile și aduncimile, dar fără cele trei cruciulițe roșii și fără însemnările scrise de mână. Cu toată ciuda, Silver se stăpâni însă și nu se trădă.

— Da, sir, spuse el, asta e. E foarte bine desenată. Oare cine să fi desenat harta asta, că pirații nu-s oameni cu știință de carte... Aha, uite și Popasul căpitanului Kidd — așa-i zicea marinarul de care vă, spuneam. Aici e un curent puternic, care duce spre sud. Apoi cotește spre nord, pe lângă țărmlul vestic. Ați făcut foarte bine, sir, că ați manevrat în direcția asta, urmă el. Dacă vreți să intrați în golf și să puneți vasul pe-o coastă pentru reparație, nici că puteați găsi loc mai nimerit.

— Mulțumesc, îl concedie scurt căpitanul Smollett. Când am să mai am nevoie de ajutor, voi apela iar la dumneata. Acum ești liber.

Eu rămăsesem uluit de sângele rece, cu care declarase John c-a mai văzut insula asta. Mărturisesc că m-am speriat de moarte apoi, când l-am văzut că se mai și apropie de mine.

Firește, n-avea de unde să știe că stătusem în butoi și auzisem totul, dar îmi inspira atâta groază prin cruzimea, fățărnicia și uriașa influență ce-o avea asupra echipajului, încât, când mi-a pus mâna pe umăr era mai să cad din picioare.

— Să știi că nu-i rău locșor insula asta, îmi spuse el. Nu-i rău de loc pentru un flăcău ca tine. Ai să te scalzi, ai să te cațări în copaci și ai să vânezi căprioare sălbatice. Ba ai să mai salți tu însuți ca o căprioară pe cărăruile de munte. Al naibii să fiu, dacă nu mă simt și eu iar tânăr, când privesc la insula asta. Uit că am un picior de lemn. Bine e să fii băiețandru și să ai toate zece degetele la picioare! Dacă vrei să dai o raită pe uscat, spune-mi mie, să-ți fac o gustărică de drum. M-a bătut prieteneste pe umăr și și-a văzut de treabă.

Căpitanul Smollett, squire Trelawney și doctorul Livesey stăteau de vorbă toți trei pe puntea dintre arborele mare și artimon. Aș fi vrut să le dau de știre cât mai curând despre tot ce izbutisem să aflu, dar n-am cutezat să le întrerup vorba în văzul tuturor. Mă învărteam în jurul lor, tot frământându-mă cum să găsesc un mijloc de a le atrage atenția, când deodată doctorul Livesey mi-a făcut semn să mă apropiu. Își uitase jos pipa și vroia să mă trimită după ea, căci nu putea răbda multă vreme lipsa tutunului. M-am dat cât mai aproape de el, ca să nu mă audă nimeni dintre marinari, și i-am șoptit:

— Am ceva să vă spun, domnule doctor. Las' să coboare jos în cabină căpitanul și squire-ul, după care poate găsiți dumneavoastră un pretext să mă chemați și pe mine jos. Am să vă comunic niște noutăți înspăimântătoare.

Doctorul s-a schimbat un pic la față, dar și-a recăpătat îndată cumpătul.

— Mulțumesc, Jim, asta-i tot ce-am vrut să știu, rosti el, ca și cum mi-ar fi pus cu o clipă înainte cine știe ce întrebare. Apoi se întoarse spre squire și căpitan. Urmară să

vorbească toți trei cu un aer cât se poate de calm, fără să ridice glasul și fără să scoată o cât de slabă exclamație, dar am înțeles că doctorul Livesey le transmise rugămintea mea. Apoi căpitanul îi porunci lui John Anderson să cheme tot echipajul pe punte.

— Băieți, încep căpitanul Smollett, adresându-se marinarilor, vreau să vorbesc ceva cu voi. Pământul pe care-l vedeți în fața voastră, e insula spre care am navigat atâta timp. Știm cu toții ce om generos e mister Trelawney. Domnia sa m-a întreat, dacă echipajul a muncit cu spor în timpul călătoriei. Și eu i-am răspuns că fiecă matroz și-a îndeplinit cu sârguință datoria și că niciodată nu mi-aș fi putut dori să-mi lucreze mai bine echipajul. Așa că acum mister Trelawney, eu și doctorul ne ducem cu toții în cabină să bem un păhăruț în sănătatea și pentru succesul vostru, iar vouă o să vi se dea aici niște grog, ca să puteți bea și voi în sănătatea și pentru succesul nostru. Dacă vreți să-mi știți părerea, vă pot spune că, cinstindu-ne, squire Trelawney se dovedește a fi cât se poate de amabil. Propun să strigăm de trei ori “ura” în cinstea lui.

Firește, nu era nimic ciudat în faptul că s-au pornit să strige cu toții “ura”. Dar atât de sincer și puternic au răsunit uralele lor, încât trebuie să vă mărturisesc că aproape nu-mi venea să cred în clipa aceea că acești oameni se pregătesc să ne omoare pe toți.

— Să trăiască și căpitanul Smollett, ura! răcni Lunganul John, când amuțiră strigătele.

Și de data asta uralele izbucniră din toate piepturile.

Când veselie generală ajunsese la culme, cei trei gentlemani coborâră în cabină.

Puțin mai târziu ei trimiseră pe cineva să-l cheme pe Jim Hawkins, adică pe mine.

Când am intrat, ședeau cu toții în jurul mesei. Aveau în față o sticlă de vin spaniol și o farfurie cu stafide.

Doctorul fuma, ținându-și peruca pe genunchi, ceia ce, după cât îl cunoșteam eu, însemna că e foarte emoționat, iluminatorul de la cârmă era deschis, deoarece noaptea era caldă. Luna așternea o cărăruie de lumină în urma corăbiei.

— Ei, parcă ai vrut să ne comunicii ceva, Hawkins, mi se adresează squire Trelawney, spune.

Le-am povestit pe scurt tot ce auzisem din butoi. Nu m-a întrerupt nimeni în tot timpul cât am vorbit, stăteau toți neclintiți, fără să-și ia privirea de la mine.

— Stai jos, Jim, spuse doctorul Livesey.

M-au așezat și pe mine la masă, mi-au dat un pahar de vin, mi-au turnat în palmă un pumn de stafide, și toți trei, făcându-mi câte o plecăciune, au băut pe rând pentru sănătatea, pentru fericirea și pentru vitejia mea.

— Da, căpitane, spuse squire Trelawney, ai avut dreptate, iar eu nu. Recunosc că sunt un măgar și aștept ordinea dumată.

— Sunt și eu la fel de măgar, sir, protestă căpitanul. Pentru întâia dată văd un echipaj pregătindu-se să se răscoale, dar purtându-se totodată atât de ascultător și supus. Cu alt echipaj aș fi ghicit demult toate și aș fi luat măsuri de precauțiune. Dar aștia m-au tras pe sfoară și pe mine.

— Să știi, căpitane, că te-a tras pe sfoară John Silver, spuse doctorul. E un om remarcabil.

— Ar fi și mai remarcabil, dacă ar atârna acum spânzurat de catarg, replică scurt căpitanul. Dar toate discuțiile astea n-au nici un rost acum. Am tras câteva concluzii din cele auzite și, dacă-mi îngăduie mister Trelawney, sunt gata să vi le expun.

— Dumneata ești căpitan aici, sir, spune ce crezi de cuiuință! rosti cu măreție mister Trelawney.

— În primul rând, declară mister Smollett, trebuie să continuăm tot ce-am început, deoarece retragerea ne e tăiată, dacă aş încerca să spun un singur cuvânt despre întoarcere, bandiții aceștia s-ar răscula pe loc. Într-al doilea rând, mai avem timp, cel puțin până-n clipa când găsim comorile. Și al treilea: printre membrii echipajului au mai rămas și oameni, ce ne sunt credincioși. Mai devreme ori mai târziu va trebui să intrăm în luptă cu banda asta, așa că propun să nu dăm defel de bănuit că am ști ceva de uneltirile lor, ci să atacăm noi primii, luându-i prin surprindere, când se vor aștepta mai puțin la una ca asta. Cred că ne putem bizui pe slugile dumneavoastră, mister Trelawney?

— Ca pe mine însumi, răspuse squire-ul.

— Vasăzică trei, răspuse căpitanul. Cu noi trei și Hawkins, uită-ne ajunși la șapte oameni, și pe cine ne mai putem bizui din echipaj?

— Probabil pe cei, pe care i-a angajat Trelawney singur, fără ajutorul lui Silver, spuse doctorul.

— Ba nu, replică Trelawney. Și pe Hands tot singur l-am angajat, dar vedeți că...

— Și eu credeam că în Hands putem avea încredere, mărturisi căpitanul.

— Și când te gândești că sunt toți englezi! exclamă squire Trelawney. Zău, sir, dacă nu-mi vine să arunc în aer toata corabia!

— Așadar, domnilor, asta-i tot ce vă pot propune, urmă căpitanul. Trebuie să fim cu ochii în patru, așteptând un prilej potrivit. Sunt și eu de acord că nu-i ușor lucru. Mai plăcut ar fi, dacă am putea să dăm pe loc năvală asupra lor. Dar nu putem întreprinde nimic, până nu aflăm cine dintre membrii echipajului ne-a rămas credincios. Repet: precauțiune și răbdare — asta e tot ce vă pot propune deocamdată.

— În momentul de față cel mai mult folos ni-l poate aduce Jim, spuse doctorul. Marinarii nu se sfiesc de el, iar Jim e un băiat cu mult spirit de observație.

— Să știi că și eu mă bizui pe tine, Hawkins, adăugă squire Trelawney.

Trebuie să vă mărturisesc că mă temeam grozav să nu le înșel cumva încrederea. Dar împrejurările au fost de așa natură, încât mi-a fost dat într-adevăr să le salvez viața.

Din douăzeci și șase de oameni ne puteam bizui deocamdată numai pe noi șapte. Și unul din acești șapte eram eu, un simplu băiețandru. Dacă e să-i socotim numai pe cei vârstnici, eram șase contra nouăsprezece.

Partea a treia

AVENTURILE MELE PE USCAT

Capitolul XIII

Cum s-au început aventurile mele pe uscat

Când am ieșit dimineața pe punte, insula mi s-a părut a arăta cu totul altfel decât ziua trecută. Deși vântul se domolise, în timpul nopții înaintasem o bună bucată, și acum ne legănam ușor pe valuri, la o jumătate de milă de malul răsăritean, foarte coborât. Cea mai mare parte din insulă era acoperită de o pădure deasă. Doar ici-colo, prin văi, răsărea câte un petec de nisip gălbui și se înălțau spre cer pâlcuri verzi de copaci, ce semănau cu pinii noștri. Dar priveliștea rămânea totuși extrem de mohorâtă și uniformă. Pe creștetul fiecărui dâmb se înălțau stânci ascuțite și golașe. Dâmburile acestea mă uimeau prin forma lor ciudată. Dealul Oceanului era cu trei ori patru sute de picioare mai înalt decât celelalte și părea cel mai ciudat ca formă: pantele abrupte și culmea netedă, ca tăiată cu briciul, îl făceau să semene cu un uriaș pedestal de statuie.

“Hispaniola” sălta ca o coajă de nucă pe valurile oceanului, încât apa răzbătea prin saborduri¹. Cavaletii² se ciocneau de blocuri³. Cârma se lovea de pupă când din dreapta,

¹ *Saborduri* — niște deschizături de formă rotundă, la nivelul punții, pe unde se îndepărtează apa din corpul corăbiei.

² *Cavalet* — un grătar de scânduri înălțat pe punte, pe care se așează bărcile și colacii de salvare.

³ *Blocuri* — pilonii ce sprijină rostrele.

când din stânga, și întreaga corabie sălta, gema și trosnea, ca o jucărioară scăpată în vârtoare. M-am prins cu mâinile de pateraiină¹ și am simțit că-mi vine rău. Toată lumea a prins să mi se învârtească în fața ochilor.

Mă deprinsesem eu cu marea, câtă vreme corabia alergase slobodă pe valuri, dar acum, prinsă fiind de ancoră, se răsucea pe loc ca o sticlă înhățată de vârtej, și cum eram pe stomacul gol, simțeam că-mi vine greață și amețeală.

Nu știu ce anume — poate legănatul acesta pe valuri, pădurile mohorâte, stâncile sălbaticе și goale sau mugetul fluxului bătând în malurile abrupte — mă înfiora de groază. Dar, deși soarele strălucea fierbinte în înalturi, deși păsările de mare roiau în juru-ne, săgetând cu țipete văzduhul și coborând ca fulgerul să înhațe în gheare vreun pește la fața apei, deși oricine ar fi fost bucuros să vadă pământ după asemenea lungă călătorie în largul mării, mie urâtul îmi strângea ca într-un clește inima. De la întâia vedere am urât Insula Comorilor.

În dimineața asta echipajul avea a munci din greu. Pentru că vântul contenise, trebuia să coborâm bărcile pe apă, să remorcăm vasul trei sau patru mile, ocolind limba de pământ, și să-l ancorăm într-o mică strâmtoare de după Insula Scheletului.

M-am așezat și eu într-una din bărci, deși nu prea aveam ce face în ea. Soarele dogorea nemilos și marinarii bodogăneau mereu, blestemându-și soarta. Comanda barca Anderson. În loc să-i mai domolească pe ciracii săi, cărtea și înjura mai abitir ca toți ceilalți.

— Lasă, fie, scrâșni el, mai adăugând și o sudalmă. Curând le-om pune noi capăt la toate cele.

¹ *Pateraiină* — otgonul ce fixează catargul, legându-l de pupa corăbiei.

“Semn rău” m-am gândit în sinea mea. Până acum oamenii munciseră cu sârguință și plăcere. Fusesse de ajuns însă să se vadă ajunși la insulă, pentru ca disciplina să slăbească în asemenea hal.

John Lunganul nu se mai da dus de lângă cârmaci, ajutându-i să mânuie corabia. Cunoștea strămtoarea ca pe propriul său buzunar și nu se arăta deloc mirat că, ori de câte ori făceam măsurătorile de trebuință, apa se dovedea pretutindeni mai adâncă decât arăta harta noastră.

— Trecătoarea asta a săpat-o refluxul, ne spuse el. Si de fiecare dată refluxul o adâncește, ca o lopată uriașă.

Ne-am oprit chiar pe locul unde se afla desenată pe hartă o ancoră. Cam un sfert de milă ne despărțea de corpul principal al insulei, ca și de Insula Scheletului. Fundul era curat, presărat cu nisip. Cu un zângănit puternic se lăsă la fund lanțul greu al ancorei, și cărduri întregi de păsări se înălțară din pădure rotind și țipând deasupra noastră. Dar peste o clipă se ascuseră printre crengi și se lăsă iar liniștea.

Strâmtoarea era ocrotită din toate părțile de puternicul zid al pădurii, pierzându-se în desișul ei. Hățișul începea chiar din buza malurilor, iar departe în zare se înălțau ca un amfiteatru dealurile. Două gârle măloase veneau să se verse în strămtoare, ce părea astfel un mic iaz tihnit. Vegetația de-a lungul acestor două gârle te uimea prin culoarea-i de un verde otrăvit. De pe corabie nu se vedea nici urmă din cabana și palisada ce ne așteptam să vedem. Erau ascunse pesemne toate în dosul copacilor și de n-ar fi fost harta noastră, am fi putut crede că suntem primii oameni care am dat peste insula asta, de când s-o fi ridicat din adâncul oceanului.

Văzduhul era nemișcat. Și numai un singur zgomot tulbura liniștea — vuietul depărtat al fluxului, ce se sfărâma de stânci în celălalt capăt al insulei. Un iz ciudat venea

înspre corabie — un iz de frunze moarte și trunchiuri putrezite. Am observat că doctorul își tot umflă nările și se strâmbă, de parcă i-ar fi mirosit a ouă clocite.

— Nu știu de-or fi fiind aici comori, spuse el, dar vă jur pe peruca mea că frigurile nu lipsesc.

Purtarea echipajului, care mă alarmase atâta, pe când remorcam cu barca corabia, ajunsese să-mi pară aproape amenințătoare la întoarcere. Marinarii umblau de colo până colo pe punte și tot șopteau foarte suspect între ei. Până și cele mai însemnate ordine le ascultau posomorâți și le îndeplineau absolut fără nici un chef.

Chiar cei mai pașnici păreau atinși de molima răzmeriței și n-avea cine-i chema la ordine. Vântul răscoalei aduna parcă asupra capetelor noastre nouri negri de furtună.

Nu numai noi, cei din cabină, observasem primejdia. John Lunganul se străduia din răzputeri și el să păstreze ordinea, colindând de la un grup la altul, vorbind cu fiecare marinar în parte și străduindu-se să dea pildă. Nu știa ce să mai facă, doar să pară cât mai supus și serviabil. Împărțea zâmbete la dreapta și la stânga, și dacă se dădea vreun ordin se repezea primul să-l îndeplinească, strigând cu veselie:

— Am înțeles, am înțeles, sir!

Iar când n-avea ce face se pornea pe cântat cântece unul după altul, ca să bată mai puțin la ochi ursuzenia celorlalți.

Dar din tot ce vedeam că mocnește în juru-ne în ziua asta blestemată, mai plină de tănuită amenințare ni se părea tocmai purtarea Lunganului.

Ne-am adunat în cabină să ținem sfat.

— Sir, începă căpitanul, dacă dau un singur ordin, toată corabia are să sară la noi. Vedeți și dumneavoastră ce se petrece. La fiecare pas mi se trânteste în obraz o grosolanie. Dacă aș cuteza să le răspund, ne-ar rupe în bucăți pe loc. Dacă n-o să reacționez la grosolăniile lor, Silver poate începe

să ne suspecteze, și atunci pierdem în mod sigur partida. Grea situație, mai ales că acum ne putem bizui doar pe un singur om.

— Pe cine? întrebă squire Trelawney.

— Chiar pe Silver, sir, răspunse căpitanul. Ține și el, nu mai puțin ca noi, să liniștească spiritele. Se vede de cât colo că i-a apucat un simplu capriciu, și dacă i-am da posibilitatea, el i-ar convinge să nu se răscoale înainte de vreme... Propun să-i dăm puțința să le vâre mințile în cap. N-ar strica să le îngăduim marinarilor să debarce pe uscat, ca să se mai plimbe. Dacă se duc toți împreună, cu atât mai bine, — punem îndată mâna pe corabie. Dacă nu se duce nimeni din ei — ne închidem în cabină și ne apărăm, iar dacă or să se ducă numai o parte, să mă credeți, Silver o să-i aducă îndărăt pe bord ascultători ca niște mielusei.

Așa am și hotărât. Am împărțit pistoale încărcate printre oamenii de nădejde, inițiind pe Hunter, Joyce și Redruth în planurile noastre. Aflând ce se pregătește, ei nu s-au prea mirat și în genere au primit știrea mult mai calm decât ne așteptam noi. Apoi, căpitanul a ieșit pe punte și s-a adresat echipajului:

— Băieți! le-a spus el. Astăzi am lucrat din greu și suntem cu toții ruși de osteneală. Nu ne-ar strica deloc o mică plimbare pe uscat. Bărcile au fost coborâte pe apă, și care vrea se poate duce pe țarm. O jumătate de ceas înainte de apusul soarelui voi trage un foc de tun, ca semnal de întoarcere.

Nătăraii și-or fi închipuit, pesemne, c-or să găsească comorile cum or coborî pe uscat, și într-o clipă parcă le-ar fi luat cineva cu mâna toată mahmureala. S-au pornit pe asemenea urale, încât au răzbubuit ecourile până spre dealurile din zare și păsări speriate s-au înălțat iar cârd deasupra noastră.

Căpitanul procedă apoi foarte cuminte, plecând și lăsându-l pe Silver să organizeze debarcarea. Nu-i vorbă, nici n-ar fi putut proceda altfel. Căci dacă rămânea pe punte, iar fi fost absolut imposibil să se prefacă a nu înțelege nimic din cele ce se petreceau sub nasul său.

Totul era limpede ca lumina zilei. Căpetenia era Silver și la porunca lui se adunase o ceată întregă de răsculați. Iar marinarii pașnici — curând a ieșit în vileag că au mai rămas și dintr-aceștia pe corabie — s-au dovedit a fi niște prostănaci. De altminteri, se prea poate că și ei erau stârniți împotriva noastră de răsculați, dar n-aveau chef să meargă prea departe. Una era să cârtești, să trândăvești și să nu vrei să execuți ordinele, și cu totul altceva e să pui stăpânire pe o corabie și să ucizi oameni nevinovați. După ciondăneli îndelungate, echipajul se împărți astfel: șase rămaseră pe corabie, iar ceilalți treisprezece, printre care și Silver, coborâră în bărci.

În clipa asta m-am hotărât brusc să săvârșesc primul din seria aceea de acte disperate, care ulterior ne-au scăpat totuși de moarte. Chibzuisem cam așa: totuna nu putem pune mâna pe corabie, din moment ce Silver a lăsat pe bord sase din tâlharii săi. Pe de altă parte, o dată ce-au rămas numai șase, înseamnă că nu au cine știe ce nevoie de mine aici. Și am hotărât să cobor și eu pe țarm. Într-o clipă am încălecat balustrada și m-am lăsat să cad în cea mai apropiată barcă, care s-a și pornit în secunda următoare.

Nu mi-a dat nimeni prea multă atenție și numai văslașul din față a rostit plictisit:

— Tu ești, Jim? Ține capul la cutie!

Dar Silver, aflat în cealaltă barcă, s-a uitat cu luare-aminte spre mine și m-a strigat, ca să se convingă că într-adevăr eu sunt. A început să-mi pară rău că m-am pornit cu ei, dar nu mai aveam încotro.

Bărcile s-au luat la întrecere care va ajunge mai repede la țärm. Si pentru că barca în care mă aflam eu pornise prima, era mai ușoară ca cealaltă și cu vâslași mai voinici, am luat-o cu mult înaintea lui Silver. Cum am ajuns la mal, într-o clipă m-am și prins de o creangă, am sărit din barcă și m-am năpustit cu capul înainte în desiş. Silver și tovarășii săi rămăseseră la vreo sută de iarzi în urmă.

— Jim, Jim! tot striga el.

Dar se înțelege că n-am stat nici o clipă să iau aminte la strigătele lui. Fugeam de mâncam pământul, sărind peste rădăcini, frângând crengile, căzând și iar ridicându-mă, și am tot fugit așa, până când am simțit că nu mă mai țin puterile.

Capitolul XIV

Prima lovitură

Mulțumit că m-am văzut scăpat de Lunganul, m-am înveselit și am început să privesc curios în juru-mi.

La început m-am pomenit printre niște smârcuri năpădite de sălcii, păpuriș și fel de fel de copaci de care nu mai văzusem. Apoi am răzbit până-n marginea unor nisipărișuri ce se întindeau cale de aproape o milă, având și urme de vegetație: creșteau ici-colo pini rari și un fel de copăcei schilavi, semănând a stejari, dar cu frunze albicioase ca ale sălciilor. Departe, departe se zărea un deal cu două creste, cele două culmi stâncoase scliffeau ciudat în lumina soarelui.

Simțeam pentru întâia dată în viața mea bucuria ce-o încearcă exploratorii, ajungând în locuri pe unde n-a mai călcat nici când picior de om. Insula nu era locuită. Oamenii veniți cu mine rămăseseră mult în urmă și n-aș fi putut întâlni în cale decât cine știe ce jivine sau păsări. Mă strecuram cu prevedere printre copaci. Întâlneam la tot pasul fel de fel de plante și flori necunoscute.

Din loc în loc dădeam și peste șerpi. Unul din ei, încolăcit pe-o piatră, a ridicat capul și a sâsâit furios la mine, cum ar sâsâi rotindu-se un titirez. Habar n-aveam eu că vedeam pentru prima oară în viață atât de bine cunoscutul șarpe cu clopoței, a cărui mușcătură e mortală.

În sfârșit am intrat într-un hățiş de copaci ce semănau a stejari. Mai târziu am aflat că așa se și cheamă: stejari cu frunza veșnic verde. Creșteau pe pământ nisipos și erau foarte scunzi, ca niște tufe de păducel. Crengile noduroase le erau straniu împletite și coroana deasă părea să se înalțe asupra-le ca un acoperiș de paie. Pălcurile de stejari, tot mai înalți și deși, coborau pe panta nisipoasă spre niște mlaștini întinse, năpădite de păpuriș, prin care șerpuia una din gârlele ce se vărsau în strâmtoare. Pale de aburi pluteau peste smârcuri și contururile Dealului Ocheanului pâlpâiau tremurătoare în văzduhul fierbinte.

Deodată am auzit foșnind păpurișul. O rață sălbatică își luă măcăind zborul, apoi alta, și curând am văzut înălțându-se deasupra smârcurilor un cârd uriaș de păsări, care se roteau cu țipăt în văzduh. Mi-am dai seama îndată că trebuie să se fi arătat prin apropiere vreunul din marinarii noștri. N-am greșit. Curând am auzit de departe un glas, care, tot apropiindu-se, răsuna din ce în ce mai deslușit.

M-am speriat îngrozitor, am dat fuga în hățişul cel mai apropiat și m-am tănuit ca un șoricel printre stejari.

Alt glas răspunse de undeva. Apoi l-am auzit iar pe cel dintâi și l-am recunoscut — era glasul lui Silver. Nu-i mai tăcea gura, tot vorbind cu cineva. Tovarășul lui îi răspundea arar. După cum mi s-a părut mie, erau amândoi scoși din sărite, dar cuvintele, cu toate eforturile mele, nu le puteam desluși.

De la o vreme au amuțit amândoi. Pesemne s-or fi așezat să se mai odihnească, deoarece și păsările s-au liniștit și s-au aciuat iar în păpuriș.

În clipa asta mi-am dat seama că de fapt mă abat de la îndatoririle mele. Dacă am fost atât de prost să debarc pe uscat împreună cu pirații, cel puțin să ascult ce au de gând. Datoria îmi impunea să mă furișez cât mai aproape

de ei și să mă ascund în tufărișul acesta des de stejari strâmbi și noduroși.

Stabilisem exact locul unde ședeau cei doi marinari, și după sunetul vocilor, și după cele câteva păsări, care mai roteau speriate deasupra lor.

Am luat-o târâș înainte și când am ridicat în sfârșit capul, privind prin frunziș, l-am văzut într-o poiană înverzită, lângă mlaștină, pe John Silver, iar în fața lui se proptise celălalt marinar.

Urmau să vorbească, stând amândoi în păliștea soarelui. Silver își zvârlise pălăria jos în iarbă și pe fața lui mare, dolofană și albă, șiroind de sudoare, se citea o rugămintă aproape disperată.

— Prietene, repeta el, mi-ești mai scump ca aurul. Oare crezi tu că mi-aș bate atâta capul cu tine, dacă nu te-as iubi din toată inima? Dar ce s-a făcut, s-a făcut și acum nu mai poți schimba nimic. Așa că stau acum cu tine doar pentru că nu vreau să-ți frângi gâtul de pomană. De-ar afla marinarii noștri ce vorbesc eu cu tine, Tom, nu știu, ce mi-ar face!

— Silver..., răspunse marinarul, și am observat că s-a făcut stacojiu la față, iar glasul răgușit îi vibra ca un otgon prea întins. Silver, cum te văd nu mai ești tânăr și parcă mai ai un pic de obraz. Cel puțin deocamdată nu te socoate nimeni un escroc. Ai bani... mulți bani... mai mulți decât au alți marinari. Și nici laș nu ești. Lămurește-mă, rogu-te, de ce te-ai înhăitat cu leprele astea afurisite? Zău, nu pot să cred că ai făcut cârdășie cu ei. Află deci că mai curând aș lăsa să mi se taie mâna dreapta, decât să ajung un trădător...

Un zgomot neașteptat îi curmă cuvintele. Uite că am găsit în sfârșit un marinar cinstit! Și în aceeași clipă ajunse până la mine confirmarea că mai este unul la fel. Departe, dincolo de smârcuri, răsună un strigăt de mânie, apoi un

țipăt strident, urmat de un geamăt sfâșietor. Ecoul repetă de câteva ori geamătul, izbindu-l de stâncile din Dealul Ocheanului. Toată armata de păsări se înalță iar în văzduh, acoperind cerul. Lungă vreme mi-a mai răsunat în urechi geamătul acesta de agonie, deși se înscăunase iar tăcerea, întreruptă doar de fâlfăitul din aripi al păsărilor ce coborau și de mugetul îndepărtat al fluxului.

Tom tresări ca un cal căruia i-ai da pînteni. Dar Silver nici nu clipi din ochi. Stătea sprijinit în cârjă și-l fixa cu privirea ca un șarpe gata să muște.

— John! spuse marinarul, întinzând mâna spre el.

— Jos labele! urlă Silver, făcând un salt îndărăt cu o iuțeală și abilitate de acrobat.

— Bine, John Silver, las jos labele, spuse marinarul. Dar să știi că numai conștiința necurată te face să te temi de mine. Te implor, lămurește-mă ce s-a întâmplat acolo!

— Ce s-a întâmplat? îl strâmbă Silver. Și zâmbi, dar nu atât de larg ca de obicei; pe fața lui lătarează ochii i se îngustară ca două ascuțișuri de ac, strălucind sticlos. Ce s-a întâmplat?

Cred că Alan a țipat.

Sărmanul Tom se năpusti la bucătar.

— Alan?! exclamă el. Dacă-i el, fie-i țărăna ușoară... A murit ca un adevărat marinar! Pe când tu, John Silver... Lungă vreme am fost tovarăși, dar de acum înainte s-a isprăvit! Chiar de-o fi să mor ca un câine, n-am să-mi calc pe cuget. Voi l-ați omorât pe Alan, nu-i așa? Atunci omorâți-mă și pe mine, dacă sunteți în stare! Dar să știi că nu mă tem de voi.

Acestea fiind spuse, viteazul marinar se întoarse cu spatele spre bucătar și porni spre țârm. Dar nu i-a fost dat să ajungă prea departe. John scoase un țipăt, se apucă cu mâna de-o creanga și, ridicându-și cârja, o repezi în urma

lui, ca pe-o suliță. Cârja, zvârlită cu o forță teribilă, zbură suierind prin văzduh și-l lovi pe Tom cu ascuțișul drept în spate, între omoplați. Bietul Tom bătu aerul cu mâinile și căzu.

Nu știu cât de grav fusese rănit... După sunetul ce l-am auzit, cârja îi rupse pesemne șira spinării. Silver nu-l mai lăsa să-și vină în fire. Fără sprijin, doar într-un picior, sări spre el ca o maimuță și-și împlântă de două ori cuțitul până la mâner în trupul ce zăcea fără apărare. Din tufișul unde mă aflam ascuns, am auzit ce greu sufla ucigașul, aplicând loviturile.

Nu-mi mai pierdusem niciodată până atunci cunoștința și nu știam cam ce-o fi însemnând, dar în clipa aceea toată lumea dispăru ca într-o ceață în fața ochilor mei. Și Silver, și păsările, și culmea Dealului Ocheanului — toate porniră să se rotească și să se legene în juru-mi. În urechi îmi suna un dangăt de clopote, însoțite de glasuri depărtate și străine.

Când mi-am venit în fire, mizerabilul stătea iar cu cârja subsuoară și cu pălăria în cap. Iar la picioarele lui zăcea nemișcat Tom. Dar ucigașul nici nu se uita la el. Își ștergea cuțitul năclăit de sânge cu un mănunchi de iarbă.

Toate în juru-mi rămăseseră neschimbate. Soarele urma să dogorască nemilos culmea înaltă a dâmbului, jos deasupra smârcurilor pluteau aceleași pale de ceață. Și parcă nu-mi venea să cred că o clipă în urmă fusese omorât un om chiar sub ochii mei.

John scoase un fluier din buzunar și fluieră de câteva ori în șir. Semnalul se împrășteie departe în văzduhul fierbinte. Eu nu știam, firește, pe cine vrea să cheme Silver și ce înseamnă semnalul acesta, dar într-o clipa au răbufnit iar la suprafață toate spaimile din mine. Or să vină oameni... Or să dea peste mine... Dacă au omorât de-acum pirații acești

marinari cinstiți, de ce adică, după Tom și Alan, n-aș putea să cad și eu victima furiei lor?

Silindu-mă să nu fac zgomot, am ieșit în patru labe din tufiș și am rupt-o de fugă spre pădure. Depărtându-mă în goană, l-am auzit deodată pe bătrânul pirat strigându-și tovarășii. Glasurile lor parcă mi-au prins aripi de umeri. Hățișul rămase departe în urmă. Alergam cum nu mai alergasem niciodată. Zburam, fără să mă mai uit pe unde trec, doar să pun între mine și ucigașii aceștia cea mai mare distanță posibilă. Cu fiecă pas spaima mea creștea, prefăcându-se în cele din urmă într-o groază ne bună.

Situația mea era pur și simplu disperată. Pot eu oare îndrăzni când va răsuna lovitura de tun să mă urc în barcă alături de tâlharii aceștia, cu mâinile pătate de sânge omenească? Pot eu oare nădăjdui că nu-mi va suci gâtul oricare din ei chiar în prima clipă când ar da peste mine? Doar lipsa mea e prea de ajuns pentru a le dovedi că mă tem de ei și vasăzică le-am ghicit jocul. “Totul s-a sfârșit, cugetam eu. Adio “Hispaniola”! Rămâneți cu bine, squire Trelawney, doctor Livesey și căpitane Smollett! Dacă n-am să mor de foame, voi muri fără doar și poate străpuns de cuțitele bandiților...”

Goneam fără să știu încotro mă îndrept, până când m-am pomenit la poalele dealului acela cu două creste. În partea aceasta a insulei stejarii cu frunzișul veșnic verde erau mai rari și începuseră să semene a copaci adevărați. Ici-colo printre ei se înălțau pini singuratici, numărând cel puțin cincizeci-saptezeci de picioare¹ până-n vârf. Văzduhul era proaspăt și curat, cu totul altfel decât jos, lângă mlaștină.

Dar aici mă aștepta altă primejdie, și inima mi se strânsese iar de groază.

¹ *Picior* — unitate de măsură, egală cu 30,48 cm.

Capitolul XV

Insularul

Un val de pietriș mărunț se revărsă pe panta stâncoasă, săltând și fășăind în iarbă, printre pomi. Am privit fără voia mea în sus și am văzut o făptură ciudată, care s-a ascuns brusc după un trunchi de pin. Ce să fie? Un urs? Un om? O maimuță? Apucasem să observ doar ceva negru și lăptos, care m-a vârat în toate spaimele.

Așadar, amândouă căile îmi sunt tăiate. În urmă mă pândesc ucigașii, în față — dihania aceasta. Într-o clipă am hotărât că un pericol cunoscut e de preferat unuia necunoscut. Până și Silver nu mi se părea atât de groaznic ca monstrul acesta păduratic. Am făcut stânga împrejur, și, întorcându-mă din când în când să arunc o privire în urmă, am pornit în fugă înspre partea unde știam că trebuie să fie bărcile.

Monstrul a făcut însă și el un ocol mare, m-a întrecut și acum se afla iar în fața mea. Eram rupt de osteneală. Dar chiar să nu fi simțit nici urmă de osteneală, tot nu m-aș fi putut întrece la fugă cu un asemenea protivnic. Făptura cea ciudată alerga din trunchi în trunchi cu o sprinteneală de cerb. Alerga în două picioare, ca oamenii, deși se apleca mult în jos, de parcă s-ar fi curmat în două. Da, om era, nu mai încăpea nici o îndoială.

Mi-a venit într-o clipă în minte tot ce auzisem cândva de canibali și tocmai mă pregăteam să strig după ajutor, când

gândul că am totuși în față în om, chiar sălbatic de-ar fi, m-a oprit, îmbărbătându-mă. Începea să-și facă iar loc în mine groaza de Silver. Am contenit din fugă, chibzuind cum să fac să scap de dușman. Apoi mi-am amintit că am un pistol cu mine. Când mi-am dat seama că nu sunt dezarmat, mi-a revenit toată bărbăția și am pornit cu hotărâre spre insular.

El a dat să se ascundă iar după copac. Văzându-mă însă că mă îndrept spre el, a ieșit din ascunziș și a făcut un pas în întâmpinarea mea. Apoi a tropăit pe loc, cuprins de sfială, s-a dat îndărăt și, spre nemăsurata mea uimire și jenă, a căzut brusc în genunchi, întinzându-și rugător mâinile spre mine.

Am rămas țintuit locului.

— Cine ești dumneata? l-am întrebat eu.

— Mă cheamă Ben Gunn, mi-a răspuns el; avea un glas răgușit, ca un scârțâit de lacăt ruginit. Sunt nefericitul Ben Gunn. De trei ani n-am mai vorbit cu o făptură omenească.

Aveam în față un alb, ca și mine, și trăsăturile feței păreau chiar să fie destul de plăcute. Numai că era atât de ars de soare, încât până și buzele îi erau negre. Ochii albaștri contrastau puternic cu fața bronzată. Din toți cerșetorii, pe care i-am văzut vreodată în viață, acesta era cel mai zdrențăros. Toată îmbrăcămintea lui consta din câteva fâșii de pânză de corabie și o cămașă de marinar. Trențele se țineau legate între ele cu ajutorul unui bumb de aramă și câtorva nuiele, iar pe alocuri erau lipite cu călți muiiați în smoală. Singurul lucru întreg pe el era un brâu de piele cu pafta de aramă.

— Trei ani! am exclamat eu. Ai suferit un naufragiu?

— Nu, prietene, mi-a răspuns el. Am fost părăsit aici pe insulă.

Auzisem și eu de groaznica pedeapsă născocită de pirați: să-l debarce pe vinovat pe-o insulă îndepărtată și pustie, lăsându-l singur, doar cu o mică provizie de gloanțe și praf de pușcă.

— Am fost părăsit pe insula asta acum trei ani, urmă el. De atunci mă tot hrănesc cu carne de căprioară, cu pomuşoare și stridii. Omul e în stare să trăiască oriunde l-ar arunca soarta. Dar de-ai ști, drăguțule, ce dor mi-e de mâncare adevărată! N-ai cu tine o bucătică de brânză ?.. Nu? De câte ori visez și iar visez în nopțile mele lungi o bucătică de brânză pe-o feliuță de pâine... Și când mă trezesc, văd că a fost doar un vis.

— Dacă am să izbutesc să mă întorc la mine pe corabie, ai să capeți un calup întreg de brânză, i-am spus eu.

El îmi pipăia straietele, îmi mângâia mâinile, se uita cu admirație la cizmele mele, tot bucurându-se ca un copil că vede, în sfârșit, în fața sa un om.

Auzindu-mi răspunsul, s-a uitat la mine cu un fel de siretenie.

— Dacă o să izbutești să te întorci la tine pe corabie? îmi repetă el cuvintele. Dar ce te-ar putea împiedica să te întorci?

— Nu dumneata, firește, i-am răspuns eu.

— Firește că nu eu! exclamă el. Și cum te cheamă, prietene?

— Jim, i-am spus eu.

— Jim, Jim... îmi repeta el cu încântare numele. Să știi, Jim, că am dus o viață pe care mi-e și rușine să ți-o povestesc. Ai crede tu, uitându-te la mine, că mama mea a fost o femeie foarte cumsecade și evlavioasă?

— Cam greu să crezi, am recunoscut eu.

— Și totuși a fost o femeie extraordinar de cumsecade, urmă el. Iar eu am fost un băiețel politicos și bine crescut și știam a spune pe de rost catehismul atât de iute, încât nici n-ai fi putut deosebi un cuvânt de altul. Și uite ce-a ieșit din mine, Jim. Toată pricina e că de tânăr mă duceam cu prietenii mei la cimitir să jucăm rișca pe parale! Zău, am început de la rișca și pe urmă au venit toate celelalte. Spunea săraca

maică-mea c-am s-o sfârșesc rău, și i s-a adevărit cuvântul. La drept vorbind, e chiar mai bine c-am ajuns în singurătate, și de multe m-am căit. Acuma nu mă mai poți ademeni pe mine cu băutura. Firește, n-aș duce nici acuma la ureche, dar... mai mult de un păhăruț n-aș bea, numai un piculeț, cât să încapă într-un degetar, de noroc... Mi-am dat cuvântul să mă îndrept și acuma fii sigur că nu mă abat din cale, ai să vezi tu! Și mai e ceva, Jim, își coborî el în șoaptă glasul, privind bănuitor în jur. Acuma sunt un mare bogătaș.

Când am mai auzit-o și pe asta, m-am convins că nefericitul și-a ieșit din minți de când stă aici singur. Pesemne, mi-o fi citit gândul pe față, căci repeta cu și mai multă aprindere:

— Un mare bogătaș! Da, da, sunt un mare bogătaș! Ascultă, Jim, am să fac om din tine, crede-mă! Ah, Jim, ai să-ți binecuvântezi soarta pentru că m-ai întâlnit tu primul!... Deodată fața i se întunecă, îmi încleștă strâns mâna, ridicând amenințător un deget. Spune adevărat, Jim: n-ai venit cu corabia lui Flint?

Într-o clipă m-a străfulgerat un gând fericit: omul acesta ar putea deveni aliatul nostru. Și i-am răspuns pe loc:

— Nu, nu-i a lui Flint. Flint a murit. Dar dacă vrei să știi adevărul, uite adevărul: avem pe corabie câțiva din vechii lui tovarăși, și asta e o mare nenorocire pe capul nostru.

— Dar n-aveți cumva printre voi pe... cel fără de un picior? întrebă el găfâind.

— Silver? am întrebat la rândul meu.

— Silver! Silver! Da, Silver îl chema.

— El e bucătarul nostru. Și conduce toată banda.

Cum mă mai ținea de mână, fu cât pe ce să mi-o rupă auzindu-mi cuvintele.

— Dacă te-a trimis Lunganul, spuse el, sunt pierdut. Dar știi tu unde te găsești aici?

Am hotărât să-i povestesc îndată totul — și de călătoria noastră, și de situația grea în care ne-am pomenit. M-a ascultat cu luare aminte și când am sfârșit, m-a mângâiat ușor pe cap.

— Ești un băiat de treabă, Jim, spuse el. Dar acuma ați intrat la mare ananghie. Bizuiți-vă pe Ben Gunn, că vă scoate el din încurcătură, ai să vezi. Dar ia spune-mi: cum s-ar putea purta squire-ul vostru cu un om care l-ar scoate din încurcătură?

I-am spus ca squire-ul nostru e cel mai generos om din lume.

— Bine, bine... Dar, vezi tu, urmă Ben Gunn, n-am deloc de gând să-i cer o livră de lacheu sau un loc de portar. Nu, așa ceva mă lasă rece! Vreau să știu doar, dacă o să se învoiască să-mi dea barem o mie de lire din banii care sunt și așa ai mei?

— Sunt sigur că o să ți-i dea, i-am răspuns eu. Toți marinarii ar fi urmat să-și primească partea din comorile găsite.

— Și are să mă ducă până acasă? mă întrebă el, privindu-mă iscoditor.

— Bineînțeles! am exclamat eu. Squire Trelawney e un adevărat gentleman. Afară de asta, dacă scăpăm de tâlhari, ajutorul unui navigator atât de experimentat cum ești dumneata va fi foarte prețuit pe corabia noastră.

— Da, spuse el, vasăzică chiar o să mă scoateți de aici? Sărmanul Ben răsufă ușurat.

— Și acum ascultă ce-am să-ți povestesc, urmă el. Făceam parte din echipajul lui Flint, când și-a îngropat el comorile. El s-a dus cu alți șase marinari pe uscat — toți oameni zdraveni și voinici — și au zăbovit o săptămână de zile pe insulă, în vreme ce noi ceilalți rămăsesem pe bordul bătrânei "Morse". Într-o bună zi am văzut în sfârșit barca întorcându-se, iar la vâsle se afla numai Flint, cu capul oblojit într-un

șăluț albastru. Răsărea soarele. El stătea în barcă palid ca moartea și se întorcea... singur, căci ceilalți șase erau uciși... uciși și îngropați... da... cum s-o fi răfuit cu ei n-a aflat nimeni niciodată. C-o fi fost vreo bătaie, că s-or fi tăiat cu cuțitele, ori altcumva, cine știe... Atâta se știe că el fusese unul, iar ei șase!.. Billy Bones, care era timonier, și John Lunganul — magazionerul — l-au întrebat unde-s comorile. “Poftim de coborâți pe uscat și căuta-ți-le, i-a fost răspunsul. Dar vă jur pe toate fulgerele din cer că n-am să vă aștept cu corabia nici o clipită“. Uite așa le-a spus Flint. Iar trei ani în urmă mă aflu marinar pe altă corabie, când am trecut pe aici și am văzut iar insula. “Băieți, le-am spus eu ortacilor, uite aici și-a îngropat Flint comorile. Hai pe mal să le căutăm”. Căpitanul s-a supărat grozav. Dar toți marinarii s-au învoit cu mine și am acostat la țarm. Douăsprezece zile am tot căutat noi comorile și nu le-am găsit. Și pe zi ce trecea, tovarășii mei se înclaudu tot mai crâncen împotriva mea. În cele din urmă au hotărât să se întoarcă pe corabie. “Iar tu, Benjamin Gunn, rămâi aici! mi-au spus ei. Uite o muschetă, o cazma și o rangă, ține-le, Benjamin Gunn... Rămâi cu ele aici și caută părăluțele lui Flint”. Și uite, de atunci trăiesc aici. Jim, de trei anișori de zile, și niciodată n-am văzut bucate omenești. Uită-te la mine: semăn eu a simplu marinar?... Spui că nu? Păi nici n-am semănat vreodată.

Mi-a clipit năstrușnic dintr-un ochi și m-a ciupit tare de mână.

— Așa să-i spui squire-ului tău, Jim: n-a semănat niciodată a simplu marinar. Și să-i mai spui că Ben a stat trei ani aici pe insulă, singur-singurel, zi și noapte pe vreme bună și pe vreme rea. Uneori spunea poate câte o rugăciune, alteori își aducea aminte de maică-sa cea bătrână, deși de

mult nu mai e printre cei vii, uite așa să-i spui. Dar cea mai mare parte din vreme... asta să i-o spui numaidecât... cea mai mare parte din vreme Gunn s-a ocupat de alte lucruri. Și când ai să-i spui cuvintele astea, să-l ciupești uite-așa.

— Și el mă ciupă iar de mână cu toată prietenia.

— Și uite ce să-i mai spui, urmă el. Gunn e un om foarte cumsecade, așa să-i spui. Gunn are mult mai multă încredere într-un cavaler înăscut decât într-un cavaler al norocului, tocmai pentru că a fost și el însuși cândva cavaler al norocului.

— Din tot ce-mi povestești dumneata n-am înțeles aproape nimic, i-am spus eu. De altfel asta n-are acum nici o însemnătate, pentru că totuna habar n-am cum am să ajung înapoi pe corabie.

— Da, spuse el, ai scrântit-o. Dar nu-i nimic, am eu o barcă pe care mi-am făcut-o singur cu mâinile mele. O țin ascunsă sub o stâncă. În caz de nevoie putem pleca cu ea, când s-o întuneca... Dar ia stai! strigă el deodată. Asta ce-o mai fi?

Chiar în clipa aceea răspunse dinspre corabie o lovitură de tun. Ecoul prinse tunetul, purtându-l peste toată insula. Ciudat lucru: până la apusul soarelui mai rămâneau cel puțin două ceasuri.

— S-a început lupta! am strigat eu. Înainte! Hai mai repede!

— Și m-am repezit în direcția corăbiei, uitând de toate spaimele de mai adineauri. Nenorocitul de Ben alerga tot atât de sprinten alături de mine.

— Mai la stânga, ia-o mai la stânga! repeta el. Mai la stânga, Jim, drăguțule! Tine-te mai în umbra pomilor! Uite în locul asta am împuşcat eu prima căprioară. Acuma nu mai coboară ele până aici, rămân sus pe creste, se tem de Benjamin Gunn. A! Uite și cimitirul. Vezi movilițele? Veneam aici și mă rugam uneori, când îmi închipuiam că s-ar

putea să fie zi de duminică. N-o fi chiar ca la biserică, dar tot parcă-i mai sfințit olecuțică locul. Nu-i vorbă, nu aveam nici capelan, nici bibliie...

Și tot pălăvrăgea așa, fără să se mai oprească și fără să aștepte vre-un răspuns. Nu-i vorbă, nici nu i-aș fi putut răspunde.

După lovitura de tun lungă vreme domni liniștea, apoi răsună o salvă de focuri de pușcă.

Și iar se lăsă liniștea. Apoi, la un sfert de milă de noi, am văzut deodată înălțându-se deasupra pădurii steagul britanic.

Partea a patra

PALISADA

Capitolul XVI

Evenimentele ce urmează sunt povestite de doctor. Cum a fost părăsită corabia

Amândouă bărcile au părăsit “Hispaniola” aproape de orele unu și jumătate, sau, dacă e să ne exprimăm în stil marin, după a treia bătaie de gong. Căpitanul, squire Trelawney și cu mine ședeam toți trei în cabină și ne sfătuiam ce să facem. De-ar fi suflat o cât de slabă adiere, am fi dat năvală pe neașteptate asupra celor șase răsculați rămași pe corabie, am fi ridicat ancora și am fi ieșit în larg. Dar nu sufla nici boare de vânt. Ba, colac peste pupăză, s-a înfățișat și Hunter, dându-ne de știre că Jim Hawkins s-a strecurat într-o barcă și a plecat cu pirații spre țarm.

Nu ne-am gândit, firește, nici o clipă că Jim Hawkins ar putea fi un trădător, dar eram foarte îngrijorați pentru el. Marinarii cu care plecase erau atât de întărâtați, încât, mărturisesc, nu mai nădăjduia nimeni dintre noi să-l mai vadă pe Jim vreodată. Ne-am grăbit să urcăm pe punte. De dogoare prinsese să se topească smoala, cu care ceruisem crăpăturile. Și asemenea duhoare venea dinspre smârcuri, de era mai să-mi vie rău. În strâmtoarea asta păcătoasă duhnea a friguri și dizenterie. Cei șase ticăloși ședeau uruzi sub pânză, pe bac. Bărcile se vedeau trase la mal,

lângă gura unui râuleț, și în fiecare din ele ședea câte un marinar. Unul din ei șuiera agale “Lillibullero”¹.

Așteptarea devenind insuportabilă, am hotărât să pornesc împreună cu Hunter într-o recunoaștere, luând cu noi bărcuța cea mică — “Puiul”.

Bărcile se aflau acostate la mal cam în dreapta corăbiei. Eu cu Hunter, însă, am pornit direct spre locul unde se afla însemnată pe hartă palisada. Observându-ne, marinarii lăsați de pază au început să dea semne de neliniște. “Lillibullero” a amuțit brusc. Apoi au prins să se certe între ei, neștiind pesemne ce hotărâre să ia. Dacă le-ar fi trecut prin cap să-i dea de știre lui Silver, toate ar fi luat, probabil, altă întorsătură. Dar se vede că primiseră ordin să nu părăsească în nici un caz bărcile, așa că în cele din urma s-au cuibărit iar amândoi în ele și unul din ei a prins să fluiera în continuare “Lillibullero”.

Țărmlul se bomba aici ușor formând un soi de mic cap; am manevrat într-adins în așa fel, încât capul acesta să ne ascundă vederii dușmanilor până în clipa acostării. Sărind pe mal, am rupt-o de fugă cât mă țineau picioarele, păturindu-mi în prealabil sub pălărie o batistă de mătase, care să mă apere de razele soarelui arzător. Țineam în fiecare mână câte un pistol încărcat.

Dar n-am străbătut nici o suta de iarzi, ca m-am și văzut ajuns la palisadă.

Un izvor cu apă străvezie țâșnea din pământ aproape de culmea unui delușor. Și tot aici în jurul izvorului se înălța o căsoaie tocmită din bârne tari. După cât era de mare, ar fi fost să încapă în ea vreo patruzeci de oameni. În pereți avea găurite ambrazuri pentru tras cu pușca. Iar în jurul casei se așternea o bătătură largă prejmuită de o palisadă

¹ *Lillibullero* — un cântec englezesc de glumă.

de șase picioare, fără urmă de porțiță ori zăplas. N-ar fi fost ușor s-o sfărâmi și era cu neputință să te adăpostești în dosul ei de focurile celor aflați în casă. Oamenii asediați în ea i-ar fi împușcat pe rând pe atacanți ca pe niște potârnichi. Cu străjeri buni și merinde de ajuns ar fi putut respinge atacul unui regiment întreg.

Mai ales m-a bucurat izvorul. Nu-i vorbă, nici în cabina de pe “Hispaniola” nu eram instalați rău: aveam și acolo o mulțime de arme, muniție, merinde și vin în cantități îndestulătoare, dar apă n-aveam. Cugetam tocmai la problema asta, când am auzit deodată un groaznic țipăt de agonie. Nu mă întâlneam pentru prima oară cu moartea — doar am servit cândva în oștile ducelui de Cumberland¹ și am fost chiar rănit la Fontenoy² — dar țipătul acesta a făcut să mi se strângă inima. “Ni l-au omorât pe Jim Hawkins”, m-am gândit eu atunci.

Mult înseamnă să fii vechi soldat, dar să fii doctor înseamnă și mai mult. În meseria noastră nu-ți este îngăduit să pierzi nici o clipă. Am luat pe loc o hotărâre, m-am întors pe mal și am sărit în bărcuță.

Din fericire, Hunter s-a dovedit a fi un excelent vâslaș. Zburam prin strâmtoare ca săgeata. Au acostat la bord și m-am cățărat iar pe corabie. Prietenii mei erau pur și simplu zguduiți. Squire Trelawney stătea alb ca varul și — sârmanul de el! — nu-și putea ierta primejdiile ce trebuia să le înfruntăm din cauza lui. Unul din marinarii ce ședeau pe bac era și el foarte palid și abătut.

— Omul acesta, spuse căpitanul Smollett, arătând spre el, nu-i deprins încă cu pirateria. Când a auzit țipătul,

¹ *Ducele de Cuberland* — comandant de oști englez, a trăit pe la mijlocul sec. XVIII.

² În lupta de la *Fontenoy*, în Belgia la 1745, oștirile engleze au fost înfrânte de francezi.

doctore, era mai să-și piardă cunoștința. Nu-i mai trebuie mult să treacă de partea noastră.

I-am expus căpitanului planul meu și apoi l-am discutat cu toții.

Pe bătrânul Redruth l-a postat pe coridor, între cabină și bac, dându-i trei ori patru muschete încărcate și o saltea, care să-i slujească de parapet. Hunter a trântit o barcă la cârmă, și eu împreună cu Joyce ne-am apucat să încărcăm în ea praf de pușcă, muschete, pesmeți și carne de porc. Apoi am coborât în barcă un butoiăș cu coniac și prețioasa mea lădiță cu medicamente.

În vremea asta squire Trelawney și căpitanul s-au urcat iar pe punte. Căpitanul l-a chemat pe al doilea șef de echipaj, care era mai mare peste marinarii rămași pe bord.

— Mister Hands, îi spuse el, suntem doi și fiecare din noi are câte o pereche de pistoale. Care din voi va cuteza să dea vreun semnal va fi ucis pe loc.

Bandiții au rămas buimăciți. Apoi, după ce s-au mai sfătuit în șoaptă, s-au năpustit cu toții la chepeng, cu gând să ne atace pe la spate, dar, întâlnindu-l în trecătoarea îngustă pe Redruth cu muschetele, s-au repezit iar îndărăt. Unul din ei și-a ițit capul din chepeng, să vadă ce mai e pe punte.

— Jos capul, potaie! i-a strigat căpitanul.

Capul a dispărut. Toți sase, speriați de moarte, s-au ascuns pe undeva, amuțind.

Eu cu Joyce am încărcat cu vârf bărcuța, aruncând toate claipe peste grămadă. Apoi am coborât și noi în ea prin portul¹ de la cârmă, și, vâslind din răsputeri, am pornit îndată spre mal. A doua noastră incursiune i-a scos din țâțâni pe amândoi străjerii lăsați pe mal. “Lillibullero” amuți iar, și mai înainte de a-i pierde noi din vedere, ocolind

¹ *Port* — deschizătură în bordul vasului.

capul, unul din ei își lăsă baltă postul și o luă la fugă în adâncul insulei. M-am gândit o clipă să mă folosesc de prilejul acesta și să le distrug bărcile, dar m-am temut să nu se afle cumva pe-aproape Silver cu întreaga bandă și să nu pierdem totul, vrând să câștigăm prea mult.

Am acostat deci în același loc și am început să cărăm bagajele în reduta noastră. Împovărați din greu, ne-am dus merindele și munițiile până-n fort și le-am aruncat peste palisadă, lăsându-l pe Joyce de pază lângă ele. Urma să rămână singur, în schimb avea cu el o jumătate de duzină de puști. Eu cu Hunter ne-am întors la barcă și am luat amândoi în spate câte o nouă sarcină de bagaje. În felul acesta, lucrând fără întrerupere, am transportat treptat toată încărcătura. Joyce și Hunter au rămas în redută, iar eu, vâslind tot așa din răspuțeri, am pornit iar spre "Hispaniola".

Hotărâsem să mai încerc o data bărcuța. Era riscant lucru, dar mai periculos pe cât ar putea să vă pară. Ei erau bineînțeleș mai mulți ca noi, în schimb noi eram mai bine înarmați.

Nici unul din cei plecați pe uscat n-avea muschetă, și mai înainte de a se putea ei apropia până la o bătaie de pistol, am fi apucat să împușcăm cel puțin șase din ei.

Squire Trelawney mă aștepta la ferestruica de la cârmă. Părea mult îmbărbătat și chiar vesel. Înșfăcând frânghia ce i-o aruncasem, a tras bărcuța la bord și am început să încărcăm iar în ea carne de porc, praf de pușcă și pesmeți. Apoi am luat câte o muschetă și câte un pumnal pentru mine, pentru squire Trelawney, pentru Redruth și pentru căpitan. Restul de arme și praf de pușcă le-am aruncat peste bord.

Strâmtoarea avea doi stânjeni și jumătate adâncime, și puteam vedea prin apa limpede cum strălucește în soare oțelul pe fundul nisipos.

Începuse refluxul și vasul porni să se întoarcă în jurul ancorei. Lângă bărcile de pe mal se auzeau glasuri strigându-se. Deși asta ne dovedea că Joyce și Hunter, care se găseau mai spre răsărit, nu fuseseră încă observați, am hotărât să ne grăbim.

Redruth și-a părăsit postul din coridor și a sărit în bărcuță. Iar noi am remorcat spre celălalt bord, ca să-l luăm pe căpitanul Smollett.

— Băieți, strigă el cu glas tare, mă auziți?

Nu-i răspunse nimeni din bac.

— Ție mă adresez, Abraham Gray.

Tăcere.

— Gray, urmă mister Smollett, înălțându-și glasul, părăsesc corabia și-ți ordon să-ți urmezi căpitanul. Știu că de fapt ești un om cumsecade și nici ceilalți nu sunt așa de răi, precum se străduiesc să pară. Țin ceasul în mână. Îți dau treizeci de secunde să mi te alături.

Iar tăcere.

— Vino odată, prietene, urmă căpitanul, nu ne sili să pierdem vremea de pomană. Fiece clipă de zăbavă poate costa viața mea și a acestor gentlemeni.

Jos în cală s-a început o vânzoleală surdă, am auzit zgomot de lovituri și în clipa următoare a răsărit pe punte Abraham Gray.

Avea obrazul crestat cu cuțitul și a venit fuga la căpitan, ca un câine, pe care-l fluieră stăpânul.

— Merg și eu cu dumneavoastră, sir, spuse el, după care au sărit amândoi în bărcuță și ne-am urnit din loc.

De părăsit părăsisem noi corabia. Dar mai aveam mult până a ajunge la redută.

Capitolul XVII

Doctorul își urmează povestirea. Ultimul raid al “Puiului”

Acest ultim raid — al cincilea la număr — s-a sfârșit mai puțin bine decât cele precedente. Mai întâi că biata noastră coajă de nucă era peste seamă de încărcată. Cinci bărbați în toată firea trag destul de greu la cântar, mai ales că trei din ei — Trelawney, Redruth și căpitanul — depășeau șase picioare în înălțime. Mai adăugați iarba de pușcă, carnea și sacii cu pesmeți, și o să vedeți ca nu e de mirare de ce apa prinsese să lingă la cârmă copastia¹, revărsându-se în barcă la fiecare mișcare mai violentă. Nici o sută de iarzi nu străbătusem, dar pantalonii și pulpanele gherocului mi se udaseră learcă.

Căpitanul ne-a arătat cum să strămutăm încărcătura și încetul cu încetul bărcuța și-a recăpătat echilibrul. Totuși ne temeam să și răsuflăm, ca să nu se răstoarne cumva. Afară de asta, din cauza refluxului se formase un puternic curent, care se îndrepta spre apus și apoi cotea spre sud în largul mării, prin trecătoarea ce-o străbătusem dimineața intrând în golf. Bărcuța noastră supraîncărcată n-ar fi rezistat nici la cea mai slabă vălurare a refluxului. Unde

¹ *Copastie* — șipcă lată de scândură pusă în lungul bordului; rigletă.

mai pui, însă, că undele curentului ne abăteau din cale, împiedicându-ne să acostăm la țarm în locul acela de dincolo de limba de pământ, unde acostasem până acum în câteva rânduri. Dacă nu izbuteam să biruim curentul, eram amenințați să acostăm chiar lângă cele două bărci ale piraților, unde s-ar fi putut arăta și ei din clipă în clipă.

— Nu mă simt în putere să țin direcția spre redută, sir, i-am mărturisit eu căpitanului. Mă aflu la cârmă, iar căpitanul și Redruth, mai odihniți ca ceilalți, vâsleau. Curentul ne mână la vale. Nu puteți trage oare mai vântos la lopeți?

— Mă tem să nu năboiască apa în bărcuță, îmi răspunse căpitanul. Fă tot ce poți și ține barca împotriva curentului. Fă tot ce poți, sir, te implor...

Și ne-am abătut astfel spre apus, până când ne-am pomenit cu prora drept spre răsărit, în unghi de nouăzeci de grade cu ruta pe care ar fi trebuit s-o urmăm.

— Așa nu mai ajungem niciodată la țarm, am spus eu cu deznădejde.

— Și totuși va trebui să rămânem la cursul acesta, mi-a răspuns căpitanul. Cu orice preț trebuie să înaintăm împotriva curentului. Altfel, dacă ne abatem și ne prinde vântul, urmă el, nu se știe unde o să mai putem acosta, ba ne mai pot și ataca bărcile piraților. Trebuie să ne urmăm cu dârzenie cursul, căci curentul are să slăbească curând și o să putem manevra mai în liniște la țarm.

— Curentul a și început să slăbească, sir, ne-a dat de veste Gray, care ședea la prora. Putem întoarce puțin la țarm.

— Mulțumesc, onorabile, i-am spus eu cu politețe, de parcă nici gând să fi fost cea mai mica neînțelegere între noi.

De altminteri, convenisem toți în mod tacit să ne purtăm cu el astfel, ca și cum ar fi fost de la începutul începu-
turilor aliatul nostru.

Și deodată căpitanul a exclamat cu glas schimbat:

— Tunul!

— M-am gândit și eu la asta, am spus eu cu nepăsare, presupunând că vorbește de posibilitatea ce-ar avea-o pirații să ne bombardeze fortul. N-o să poată în nici un caz transporta tunul pe mal și chiar dacă ar izbuti, n-ar putea răzbate cu el prin pădure.

— Nu, nu, uitați-vă la cârmă, spuse căpitanul.

În graba noastră uitasem toți de tunul cu pivot de pe corabie. Iar acum cei cinci ticăloși se foiau în jurul lui, despuindu-l de “bluză”, cum denumeau ei sacul de pânză în care era învălătucit. Mi-am amintit că lăsasem într-adevăr pe corabie pulbere și ghiulele, așa că tâlharii n-aveau a întâmpina prea multă trudă pentru a le scoate din magazie: o lovitură bună de topor și ușa ar fi sărit din balamale.

— Israel a fost tunar la Flint, mormăi răgușit Gray.

Am pornit barca drept spre țärm. Nu ne mai venea așa de greu să înfruntăm curentul, deși înaintam încă destul de încet. Bărcuța se supunea de minune cârmei, dar, ca un făcut, eram acum întorși într-o coastă spre “Hispaniola” și-i ofeream o țintă minunată.

Nu numai că vedeam, dar puteam să și aud cum rostogolește cu mare zgomot ghiulele pe punte lepădătura aceea roșcovană de Israel Hands.

— Care-i cel mai bun țintaș printre noi? întrebă căpitanul.

— Mister Trelawney, firește, i-am răspuns eu.

— Mister Trelawney, împușcă, rogu-te, pe unul din tâlhari. Dacă se poate, chiar pe Hands, urmă căpitanul.

Trelawney era rece ca oțelul. Își cercetă fitilul armei.

— Mai încet, sir, strigă căpitanul, să nu ne răstorni cumva! Iar ceilalți fiți gata și în clipa când va trage căutați să păstrați echilibrul bărcii.

Squire Trelawney ridică arma, vâslașii lăsară jos lopețile și ne-am dat cu toții mai aproape de bord, ca să ne păstrăm șubredul echilibru. Toate au decurs în bună ordine: bărcuța nu luă nici un pic de apă.

Între timp pirații întoarseră tunul pe pivot, și Hands, care statea cu vergeaua gata, ne oferea el acum nouă o țintă minunată. Dar n-am avut noroc. Chiar în clipa când Trelawney trimise glonțul, Hands se aplecă și, suierând deasupra lui, plumbul lovi pe alt marinar.

Rănitul scoase un răcnet, pe care îl repetară nu numai tovarășii lui de pe corabie, ci și alte nenumărate glasuri de pe mal. Când am privit într-acolo, i-am văzut pe pirați dând fuga din pădure spre bărci.

— Or să se imbarce îndată, sir, am spus eu.

— Dați-i zor la lopeți! strigă căpitanul. Acuma nu mai are însemnătate dacă luăm apă sau nu. Căci de nu izbutim să ajungem la mal, suntem pierduți.

— Văd că s-a desprins de țărm numai o barcă, sir, am remarcat eu. Echipajul celeilalte s-a pornit pesemne pe uscat, să ne taie drumul.

— Vor trebui să alerge o bucata bună, mi-a replicat căpitanul.

— Mai ales că marinarii nu sunt prea îndemânatici pe uscat. Nu de ei mă tem, ci de tun. Diavolii! Tunul meu trage fără greș. Squire Trelawney, să ne previi când ai să vezi că se aprinde fitilul, ca să putem schimba direcția bărcii.

Cu toată greutatea încărcăturii, bărcuța noastră înainta acum destul de repede și aproape că nu lua apă. Ne mai rămânea să tragem doar de vreo treizeci-patruzeci de ori la lopeți, și am fi ajuns la adăpostul copacilor. Nu mai aveam a ne teme nici de șalupa piraților, deoarece între noi și ea se afla acum limba de pământ ce înainta în mare.

Refluxul, care mai adineori ne împiedica pe noi, stăvilea acum pe următorii noștri. Nu ne amenința decât tunul.

— Bine-ar fi se ne oprim și să mai împușcăm pe unul din ei, spuse căpitanul.

Dar era limpede că tunul poate să tragă din clipă-n clipă. Tâlharii nici nu se uitau măcar la camaradul lor rănit, deși mai trăia încă și-l vedeam cum încearcă să se târâie mai la o parte.

—Gata! strigă squire Trelawney.

— Stai! îi răspunse ca un ecou căpitanul. El și Redruth frânară atât de puternic barca cu lopețile, încât cârma dispăru sub apă. Detună lovitura de tun — aceea pe care o auzise și Jim, deoarece focul tras de squire Trelawney nu ajunsese până la el. N-am observat unde a lovit ghiuleaua. Presupun că a șuiert deasupra capetelor noastre și valul de aer stârnit de ea a fost pesemne pricina nenorocirii ce-a urmat.

Oricum ar fi fost, îndată după detunătură, bărcuța noastră începu să ia apă și să se scufunde încetișor. De altminteri, apa nu era prea adâncă aici, avea cel mult vreo trei picioare. Eu și căpitanul am rămas în picioare, fața-n față, și numai ceilalți trei au căzut bândăbâc în apă, de unde au ieșit apoi pufnind și strănutând.

De fapt am scăpat ieftin — nimeni nu și-a pierdut viața și am ajuns cu toții buni-teferi la mal. Dar merindele noastre rămăseseră la fund și, ceea ce era mai rău ca toate, din cele cinci puști numai două nu se udaseră. Eu, căzând în apă, îmi ridicasem instinctiv pușca deasupra capului, iar căpitanul, om cu experiență, își agățase pușca în bandulieră, cu închizătorul în sus, așa că și arma lui nu se udase. Celelalte trei puști se cufundaseră o dată cu bărcuța.

În răstimpul acesta glasurile din pădure începură să se audă foarte aproape. Ni s-ar fi putut tăia calea spre redută.

Afară de asta, ne îndoiam că Hunter și Joyce ar fi în stare să reziste, dacă ar da năvală asupra lor o jumătate de duzină de pirați. Pe Hunter îl știam om dârz, dar aveam temeri în ceea ce-l privea pe Joyce; slugă supusă și credincioasă, știind să curățe de minune straiile cu peria, era cât se poate de nepotrivit la vreme de cumpănă și război.

Alarmați, ne-am cățărat pe mal, lăsând în voia soartei sârmana bărcuță, în care se afla aproape jumătate din pulbera și merindele noastre.

Capitolul XVIII

Doctorul își urmează povestirea. Cum a luat sfârșit prima zi de luptă

Fugeam cât ne țineau picioarele prin pădurea ce ne despărțea de redută și cu fiecă clipă răsunau tot mai aproape glasurile piraților. Curând am auzit tropot de pași și trosnet de crengi rupte în goană, căci pirații își croiau drum spre noi prin hățiş.

Am înțeles că avem a înfrunta o încăierare pe viață și pe moarte și mi-am cercetat din fugă pușca.

— Căpitane, am început eu, Trelawney ochește fără greș, dar pușca lui a luat apă. Cedează-i-o pe-a dumatile.

Au făcut schimb, și Trelawney, tot așa de tăcut și calm, s-a oprit o clipă să controleze încărcătura. Doar în clipa asta am observat că Gray n-are nici o armă și i-am dat pumnalul meu. Ne-am bucurat cu toții, când l-am văzut cum scuipe în palme, încruntând sprâncenele, și cum își face vânt cu atâta putere, încât lama pumnalului spintecă cu șuier aerul. Fiecare mișcare era o mărturie că noul nostru aliat are să se bată până la ultima picătură de sânge.

Mai străbătând în fugă vreo patruzeci de pași, ne-am pomenit la liziera pădurii, în fața palisadei. Ne nimerisem tocmai spre centrul ei, în partea dinspre miazăzi. Și tocmai în clipa asta șapte tâlhari, cu șeful de echipaj Job Anderson în frunte, dădură buzna din pădure, răcnind cât îi lua gura.

S-au oprit toți buimaci. Eu și squire Trelawney am deschis îndată focul pentru a nu le mai da răgaz să-și vină în fire. Hunter și Joyce, aflați în redută, au tras și ei. Cele patru împușcături răsunară toate odată și nu se pierdură în zadar: unul din dușmani căzu, ceilalți se ascunseră în grabă după copaci.

Încercându-ne iar armele, ne-am furișat de-a lungul palisadei, să privim la cel căzut.

Era mort de-a binelea. Glonțul îl lovise drept în inimă. Succesul ne-a înaripat. Deodată însă din tufișuri a răsunat un foc de pistol. Glonțul a trecut șuierând pe la urechea mea și sărmanul Tom Redruth poticnindu-se, a căzut cât era de lung la pământ. Eu și squire Trelawney am tras amândoi câte un foc în direcția tufișurilor, dar trimisesem gloanțele la nimereală și mai mult ca sigur că s-au pierdut degeaba. Încercându-ne iar puștile, am dat fuga la sărmanul Tom.

Căpitanul și Gray se aflau de acum lângă el. Dintr-o scurtă privire mi-am și dat seama că nu mai e nici o nădejde.

Pesemne că împușcăturile noastre îi siliseră pe pirați să se retragă, căci am izbutit să-l transportăm nestingheriți pe nefericitul vânător dincolo de palisadă, în cabană.

Sărmanul nostru tovarăș! Nimic nu-l uimise, de nimic nu se plânsese, de nimic nu se temuse și nici măcar nu cârtise o singură clipă de când începuseră aventurile noastre și până-n ziua asta, când l-am întins aici în cabană, să-și dea sufletul. Ca un apărător al vechii Troie stătuse el eroic la post acolo, la intrarea în coridor, pe corabie. Toate ordinele le executase în tăcere, supus și conștiincios. Era cu douăzeci de ani mai mare decât noi toți. Și iată că acest bătrân și credincios servitor trage acum să moară sub ochii noștri.

Squire Trelawney căzu în genunchi în fața lui, sărutându-i mâinile și plângând ca un copil.

— Mor, doctore, nu-i așa? mă întrebă bătrânul.

— Da, prietene, i-am răspuns eu.

— Tare-aș fi vrut înainte de moarte să le mai trimit un glonț.

— Tom, suspină squire Trelawney, spune-mi că mă ierți.

— Mi se cuvine mie oare, sir, să iert ori să nu-mi iert stăpânul? îl muștră bătrânul servitor. Fie ce-o fi. Amin!

Tăcu o vreme, apoi ceru să-i citească cineva o rugăciune la căpătâi.

— Așa-i obiceiul, sir, mai adăugă el, de parcă-și cerea iertare, și scurt timp după asta își dădu sufletul.

Între timp, căpitanul, al cărui gheroc¹ îmi păruse ciudat de umflat la piept și prin buzunare, prinse să scoată din ele un șir întreg de lucruri, care de care mai neașteptate: un steag britanic, o biblie, un ghem de sfori, o pană de scris, cerneală, jurnalul nostru de bord și câteva plite de tutun. După asta găsi pe undeva o prăjină din lemn de brad strujit și cu ajutorul lui Hunter o fixă deasupra cabanei. Cățărându-se pe acoperiș, el prinse de prăjină steagul britanic. Toată procedura asta îi făcea, cum se vede, mare plăcere. Apoi coborî și începu să aleagă merindele și munițiile, de parcă nimic altceva nu l-ar mai fi interesat pe lumea asta. Din când în când arunca totuși o privire spre Tom. Iar după ce-și dădu sufletul Tom, scoase alt steag și-l acoperi cu el pe răposat.

— Nu vă mai amărâți atâta, sir, spuse căpitanul, strângând cu putere mâna lui squire Trelawney. El a murit făcându-și datoria. Puteți să nu vă îndoiiți de soarta ce-l așteaptă pe lumea cealaltă pe un om, oare a căzut făcându-și datoria față de căpitanul și stăpânul său. Nu sunt prea tare în teologie, dar amănuntul acesta nu schimbă nimic din convingerea mea.

¹ *Gheroc* — haina bărbătească, jachetă.

Apoi m-a chemat la o parte pe mine.

— Doctor Livesey, m-a întrebat el, peste câte săptămâni aștepți dumneata și squire Trelawney sosirea corăbiei ce urmează să ne fie trimisă în ajutor?

I-am răspuns că ajutorul acesta va mai zăbovi cine știe cât timp. Nu e vorba de săptămâni, ci de luni. Dacă nu ne întorcem până spre sfârșitul lui august, Blandly ne va trimite o corabie în ajutor, dar nici mai devreme, nici mai târziu de acest termen.

— Acuma n-ai decât să socotești și dumneata când are să ajungă aici corabia, am încheiat eu.

— În cazul acesta, sir, spuse căpitanul, scărpinându-se la ceafă, chiar dacă vom avea noroc cu carul, tot o să trebuiască să ne strângem cureaua.

— De ce? l-am întrebat eu.

— Pentru că toată încărcătura pe care am transportat-o a doua oară s-a prăpădit, iată de ce, sir, mi-a răspuns căpitanul. Pulbere și gloanțe avem destule, dar provizii ne-au rămas pe sponci. Aș crede chiar că n-avem de ce regreta că am scăpat de o gură de prisos.

Și mi-a arătat spre mortul învelit în steag.

În clipa asta sus peste cabană a trecut cu mare vuiet și șuier o ghiulea, căzând undeva departe în pădure.

— Oho! exclamă căpitanul. Ne bombardează! Bine că nu le-a prea rămas ticăloșilor pulbere.

A doua ghiulea fusese ochită mai bine. Trecu în zbor peste palisadă și căzu în fața cabanei, înălțând o trambă uriașă de nisip.

— Căpitane, spuse squire Trelawney, cabana nu se vede de pe corabie. Ei ochesc, probabil, în steagul nostru. N-ar fi mai bine să-l coborâm?

— Să coborâm steagul? se indignă căpitanul. Nu, sir. Lasă să-l coboare cine vrea, dar eu n-am să fac așa ceva.

I-am dat cu toții dreptate.

Mândra tradiție marinărească nu îngăduie să cobori steagul în timp de bătălie. Afară de asta, era o tactică bună — să le arătăm dușmanilor că nu ne prea pasă de bombardamentul lor.

Ei au continuat să bombardeze toată seara. O ghiulea a trecut peste capetele noastre, alta a căzut în fața palisadei, a treia a scurmat nisipul chiar lângă cabană. Dar pirații trebuiau să ochească prea sus, așa că ghiulelele pierdeau din putere și se afundau în nisip. De ricoșeuri n-aveam a ne teme. Și cu toate că una din ghiulele ne-a străpuns acoperișul și dușumeaua, ne-am deprins curând cu bombardamentul și nu-i dădeam mai multă importanță decât unui simplu țărâit de greier.

— Are și o latură bună chestia asta, remarcă căpitanul. Se vede că nu se află nici un pirat pe-aproape în pădure. Refluxul s-a întetit și merindele noastre trebuie să se fi arătat la suprafață. Nu se găsește nici un voluntar pe-aici să dea fuga după friptura noastră scufundată?

Gray și Hunter s-au grăbit să se înscrie primii printre voluntari. Bine înarmați, ei au sărit peste palisadă, pornind în recunoaștere. Dar nu le-a fost dat să pună mâna pe merinde. Pirații se dovediseră a fi mai viteji decât ne așteptaserăm noi, ori poate că se bizuiau pe tunul lui Israel Hands. Oricum, dar cinci tâlhari se și apucaseră să pescuiască merindele din bărcuța noastră scufundată și să le transporte într-o șalupă din apropiere. Cei din șalupă erau nevoiți să vâslească fără întrerupere, deoarece curentul îi abătea mereu într-o parte. Silver stătea la cârmă și conducea operația. Erau toți înarmați cu muschete, dobândite pesemne din cine știe ce tainiță numai de ei știută.

Căpitanul se așază pe o bârnă și începu să scrie în jurnalul nostru de bord: “Alexander Smollett — căpitan, David

Livesey — medic de bord, Abraham Gray — ajutor de dulgher, John Trelawney — armator și proprietar de vas, John Hunter și Riceard Joyce, slugi ale armatorului, aceștia sunt toți cei rămași credincioși datoriei lor. Luând cu ei merinde doar pe cel mult zece zile, au debarcat azi pe țărm și au înălțat steagul britanic deasupra redutei de pe Insula Comorilor. Tom Redruth, slugă a armatorului, a fost ucis de rebeli. James Hawkins, elev marinar...”

M-am oprit și eu cu gândul la soarta sărmanului nostru Jim Hawkins.

Și deodată în pădure a răsunat un strigăt.

— Ne cheamă cineva, spuse Hunter, care se afla de santinelă.

— Doctore! Squire Trelawney! Căpitane! Ei, Hunter, tu ești? am auzit eu un glas.

Am dat fuga la ușă și l-am văzut pe Jim Hawkins. Teafăr și nevătămat, tocmai sărea peste palisada noastră.

Capitolul XIX

Iar vorbește Jim Hawkins. Garnizoana din cabană

Cum a văzut Ben Gunn steagul britanic, s-a oprit, m-a luat de mână și s-a lăsat la pământ.

— Ei, spuse el, uite și pe prietenii tăi. Altcineva nu poate fi.

— Ba mai degrabă sunt rebelii, am răspuns eu.

— Niciodată! exclamă el. Pe insula asta, în pustietatea asta, unde nu vine nimeni niciodată afară de cavalerii norocului, Silver ar fi înălțat steagul negru al piraților. Poți să mă crezi, mă pricep eu la atâta lucru. Fii sigur că sunt prietenii tăi. Pesemne că au dat o luptă și au biruit. Și acum sunt pe mal, apărați de vechea palisadă. Palisada asta a ridicat-o însuși Flint mulți ani în urmă. Ehe, ce cap avea și Flint ăsta! Numai romul putea să-i vină de hac. Și nu se temea de nimeni, decât de Silver. Căci de Silver, trebuie s-o recunoaștem, se temea ca de foc.

— Ei bine, l-am întrerupt eu, dacă ai noștri au ocupat cabana, hai să mergem la ei.

— Ba mai stai, protestă Ben. Așteaptă. Ești un băiat de treabă pare-se, dar nu ești mai mult decât un băiat. Pe când Ben Gunn e un băiat șiret. Pe Ben Gunn nu-l tragi pe sfoară. Nici pentru toată băutura din lume nu merg până n-am să-l vad cu ochii mei pe nobilul tău gentleman și până nu-mi dă cuvântul de onoare. Nu uita ce-ți spun. Numai

când cunoști personal omul poți avea încredere în el, așa să-i transmiți din partea mea. Și să-l ciupești uite-așa de mină.

Și m-a cupit pentru a treia oară, cu un aer plin de subînțeles.

— Iar când o să aveți nevoie de Ben Gunn, știi unde poate fi găsit, Jim. Acolo unde l-ai găsit tu azi. Cel care o să vină după el trebuie să țină ceva alb în mână și mai ales să vină singur. Așa să le și spui. “Ben Gunn are motivele lui să se poarte astfel”.

— Bine, i-am răspuns eu. Cred că te-am înțeles. Vrei să ne propui ceva și pentru asta ai nevoie să te vezi cu squire-ul sau cu doctorul. Totodată spui că poți fi găsit unde te-am văzut eu astăzi. Asta-i tot?

— Dar de ce nu întrebi între ce ore pot fi găsit? Eu primesc de la prânz și până la a șasea bătaie de gong.

— Bine, bine, am spus eu. Acum pot să plec?

— Dar n-ai să uiți? m-a întrebat el alarmat. Spune-i că “numai când cunoști personal omul” și că “are motivele lui”. Am să vorbesc cu el ca între bărbați. Și acum poți să pleci, Jim, îmi spuse el, urmând însă să mă țină strâns de mână. Ascultă, Jim, dar dacă ai să-l vezi pe Silver, n-ai să-l trădezi pe Ben Gunn? Chiar dacă or să te lege de coada unui cal sălbatic n-ai să-l trădezi? Dar dacă pirații or să debarce pe mal, Jim, n-ai să te răzgândești până dimineața?...

Un bubuit de tun i-a acoperit cuvintele. Ghiuleaua a trecut printre copaci și a căzut pe nisip la o sută de iarzi¹ de locul unde ne aflam noi. Ne-am repezit fiecare în direcții opuse.

Vreme de un ceas se cutremură de explozii insula și ghiulelele zburau în pădure, nimicind totul în calea lor. Mă ascundeam când ici, când colo, dar oriunde m-aș fi aflat, îmi făcea impresia că ghiulelele vin drept spre mine. Încetul

¹ *Iard* — unitate de măsură egală cu 91,44 cm.

cu încetul mi-am recăpătat bărbăția, dar tot nu mă puteam hotărî încă să mă apropiu de palisadă, unde cădeau mai cu seama ghiulelele. Făcând un ocol spre răsărit, am ajuns în sfârșit la pâlcul cu copaci ce creșteau năvalnic chiar lângă mal.

Tocmai asfințise soarele și briza făcea să vuiască pădurea, încrețind ușor oglinda cenușie a golfului. În urma refluxului rămăsese dezgolită o largă fâșie de fund nisipos. Văzduhul după dogoarea zilei se răcise până într-atâta, încât mai înghețam binișor în gherocul meu ușor de vară.

“Hispaniola” rămăsese ancorată în același loc, dar deasupra ei fâlfâia “Rojer cel Vesel”, steagul negru al piraților, cu un cap de mort zugrăvit la mijloc. Pe bord a scăpărat o limbă roșie de foc — și ecoul împrăstie peste întreaga insulă ultimul bubuit de tun. Canonada se sfârșise.

Stăteam culcat în tufișuri și luam seama la toată vânzoleala ce a urmat atacului. Pe mal, chiar în fața palisadei, câțiva pirați hăcuiau ceva cu topoarele. Mai târziu am aflat că distruseseră astfel sărmana noastră bărcuță. În depărtare, lângă gura râului, pâlăpăia printre copaci un foc uriaș. O barcă făcea neconținut naveta între foc și corabie. Marinarii, atât de posomorâți dimineața, acum, vâslind, strigau și râdeau ca niște copii. Pe glas i-am cunoscut că veselie asta le-o stârnește romul.

În sfârșit, m-am hotărât să pornesc spre palisadă. Eram destul de departe de ea, pe brâul acela de nisip, care închidea golful nostru dinspre răsărit și în urma refluxului ajungea să se întindă până aproape de Insula Scheletului. Ridicându-mă de jos, am văzut mai încolo pe nisip, printre tufișuri scunde, o stâncă singuratică, destul de mare și de-o ciudată culoare albicioasă. M-a fulgerat gândul că tocmai asta trebuie să fie stâncă albă, de care-mi vorbise Ben Gunn, și că dacă am să am nevoie de o luntre, știu acum unde s-o găesc. Am tot mers așa de-a lungul lizierei, până când am

dat peste marginea din dos a palisadei. Ai noștri m-au întâmpinat cu cea mai caldă bucurie.

Le-am povestit toate pățaniile mele și am examinat apoi cu atenție noul nostru adăpost. Cabana era construită toată din trunchiuri nestrujite de pin — și pereții, și acoperișul, și podelele. Dușumeaua se înălța cu un picior și pe alocuri chiar cu un picior și jumătate deasupra solului. La intrare se afla un fel de cerdac, iar pe sub cerdac murmură un pârâiaș, care se vărsa într-un bazin artificial foarte original la vedere: un uriaș cazan de corabie, fără fund și vârat în nisip până la “linia de plutire”, cum spunea căpitanul. În casă nu se afla aproape nimic. Numai într-un colț se vedea o lespede de piatră ce slujea drept vatră, cu un grătar de fier în formă de coș în jurul ei, ca să nu treacă focul de marginea lepezii.

Toți copacii de pe coastele dâmbului ce împresurau palisada fuseseră tăiați și folosiți la construcție. După cioturile rămase se vedea c-a pierit aici o dumbravă de toată frumusețea. Stratul de deasupra al solului, spălat de ploii după ce se tăiaseră copacii, lăsase dezgolit stratul de nisip de dedesubt. Numai în jurul cazanului, unde se scurgea pârâul, creșteau mușchi, ferigi și tufișuri. Iar dincolo de palisadă începea îndată pădurea înaltă și deasă. Asta ne îngreua mult apărarea. Spre partea uscatului pădurea era alcătuită din pâlcuri dese de pini, iar în față, spre golf, li se mai adăugau și stejari cu frunza veșnic verde.

Briza rece de seară, de care am mai pomenit, sufla prin toate crăpăturile cabanei, tocmită grosolan din bârne, și aducea neconținut nori de nisip mărunț. Nisipul acesta ne intra în ochi, ne scrâșnea în dinți, cădea în mâncare și forfotea la fundul cazanului, în izvor, cum forfotește grișul, în oală. Horn n-aveam, așa că fumul ieșea printr-o deschizătură pătrată în tavan. Dar mai înainte de a-și afla

ieșirea, se răspândea prin toata casa, făcându-ne să tușim și să lăcrimăm de zor.

Gray, noul nostru tovarăș, era cu fața bandajată, căci tâlharii îi crestară obrazul. Iar bătrânul Tom Redruth, rămas încă neîngropat, zăcea înțepenit lângă perete, acoperit cu steagul britanic.

Dacă am fi fost lăsați să stăm cu brațele încrucișate, probabil că ne-am fi descurajat curând. Dar căpitanul Smollett se pricepea să ne găsească tuturor de lucru. Ne-a chemat la el și ne-a împărțit în două carturi. Într-unul din ele a intrat doctorul, Gray și cu mine, iar în celălalt — squire Trelawney, Hunter și Joyce. În cursul zilei ne istoviserăm toți, dar căpitanul i-a trimis totuși pe doi din noi în pădure după lemne, iar pe alți doi i-a pus să sape mormântul lui Redruth. Doctorul s-a apucat de bucătărie, eu am fost pus de santinelă la ușă, iar căpitanul trecea mereu de la unul la altul, îmbărbătându-ne și ajutându-ne pe fiecare.

Din vreme în vreme doctorul se da mai aproape de ușă, ca să mai respire o țără de aer curat și să-și odihnească ochii înroșiți de fum. Schimba și cu mine din când în când două-trei vorbe.

— Smollett acesta, mi-a spus el odată, e un om mult mai acătării decât mine. Dacă o recunosc eu de bună voie, să știi că așa e, dragă Jim.

În alt rând el a făcut mai întâi o pauză, apoi și-a întors capul și m-a privit atent în față.

— Ne putem bizui pe Ben Gunn al tău? m-a întrebat el.

— Nu știu, sir, am răspuns eu. Nu sunt tocmai sigur că e în toate mințile.

— Vasăzică nu e în toate mințile, spuse doctorul. Dacă un om și-a ronțăit trei ani în șir unghiile pe o insulă pustie, să știi, Jim, că nu poate fi în toate mințile, ca tine sau ca

mine. Așa sunt făcuți oamenii. Spui că visează la o bucată de brânza?

— Da, sir, am răspuns eu.

— Bine, Jim, a încheiat el. Află atunci ce folositor e să-ți placă delicatesele. Mi-ai văzut pesemne tabachera, dar nu cred să mă fi văzut vreodată luând o priză de tabac din ea. Și nu m-ai văzut pentru că nu țin tabac în ea, ci o bucățică de parmezan — brânză italienească. Ei, bine, brânza asta o să i-o dăm lui Ben Gunn!

Înainte de cină l-am îngropat în nisip pe bătrânul Tom și am stat un răstimp cu capetele descoperite, în bătaia vântului, lângă mormântul lui.

Adusesem din pădure o grămadă întreagă de vreascuri, dar căpitanul rămase totuși nemulțumit.

— Măine am să vă fac eu să munciți cum trebuie, ne spuse el, clătînând din cap a dojană.

După ce am mâncat cu toții câte un hartan de jambon afumat și am băut câte un pahar de grog fierbinte, căpitanul, squire-ul și doctorul se retraseră să țină sfat.

Dar se vede treaba că degeaba se mai adunau ei, totuna nu le putea veni în cap nici o soluție. Provizii ne mai rămăseseră așa de puține, încât urma să murim cu toții de foame cu mult înainte de a ne veni ajutorul făgăduit. Ce-i drept, mai rămânea o soluție, una singură: să omorâm cât mai mulți piraiți, să-i omorâm până când or să-și coboare steagul lor cel negru sau până când or să plece în larg cu “Hispaniola” noastră. Din nouăsprezece rămăseseră cincisprezece, mai având și doi răniți printre ei, iar cel împușcat lângă tun, chiar dacă n-a murit, trebuie să fie în orice caz rănit. Ori de câte ori vom avea deci puțința să tragem în ei, trebuie să tragem. Totodată trebuie să ne ferim oamenii și să ținem minte că avem doi aliați de nădejde: romul și clima.

Romul își arăta de pe acum efectul: o jumătate de milă ne despărțea de pirați, dar auzeam perfect până târziu noaptea cum cântă și urlă. Iar doctorul se jura pe peruca sa că foarte curând va intra în acțiune și clima: lagărul piraților e așezat aproape de mlaștini, medicamente n-au de nici un fel, așa că, peste o săptămână, jumătate din ei or să cadă secerați de friguri.

— Așadar, spunea doctorul, dacă n-or să ne poată face de petrecanie cât mai curând, or să fie bucuroși să părăsească insula și să se întoarcă pe vas. Au corabie și se pot ocupa oricând de vechea lor meserie — pirateria.

— Asta-i prima corabie, pe care am pierdut-o eu vreodată, spuse căpitanul Smollett.

Eu eram complet istovit. M-am răsucit multă vreme până a adormi, dar pe urmă am adormit buștean.

Toți erau de mult treji, dejunaseră și aduseseră lemne, când m-am trezit eu, deșteptat de zgomot și strigăte.

— Vin cu steag alb! strigă cineva.

Și îndată urmă un strigăt de uimire:

— Vine însuși Silver!

Am sărit frecându-mă la ochi și m-am repezit la ambrazura din perete.

Capitolul XX

Silver parlamentează

Într-adevăr, se apropiau de palisadă doi oameni. Unul din ei flutura spre noi o zdreanță albă, iar celălalt — Silver în persoană — pășea liniștit alături.

Era încă foarte devreme. Nu mai pomenisem niciodată o dimineață atât de friguroasă, înghețasem până-n măduva oaselor. Cerul era senin, luminos, și creștetele copacilor scăpărau trandafirii în razele soarelui ce răsărea, dar în vale, unde îi vedeam acum pe Silver și pe însoțitorul sau, mai dăinuia umbra. La picioare li se așterneau scame de ceață, ridicate peste noapte din smârcuri.

Ceața și frigul ce se lăsa peste noapte — iată ce făcea nenorocirea insulei acesteia umede și bântuite de friguri.

— Ocupați-vă posturile! ne strigă căpitanul. Fac prinsoare că dumnealor pun la cale vreun șiretlic. Apoi strigă către tâlhari: Stai, cine-i? Stai că trag!

— Am înălțat steag alb! strigă Silver.

Căpitanul ieși în cerdac, adăpostindu-se după un stâlp, ca să nu-l lovească vreun glonț trimis mișelește. Întorcându-se spre noi, ne porunci:

— Detașamentul doctorului să vină la ambrazuri! Doctor Livesey, ocupă, rogu-te, peretele dinspre nord. Jim, stai la cel dinspre răsărit, iar tu, Gray, — la cel dinspre apus. Celălalt schimb — la încărcat muschetele. Dați-i zor! Și fiți atenți!

Apoi se întoarse iar spre tâlhari:

— Ce poftiți cu steagul vostru alb? le strigă el.

De data asta îi răspunse nu Silver, ci celălalt pirat.

— Căpitanul Silver, sir, vrea să urce pe bordul dumneavoastră și să încheie o înțelegere!

— Căpitanul Silver? Nu cunosc asemenea căpitan. Care-i? întrebă căpitanul.

Și-l auzirăm adăugând cu jumătate de glas:

— Ia te uită! A și ajuns căpitan! Repede mai avansează!

John Lunganul răspunse el însuși de astă data:

— Eu sunt, sir. Bieții băieți m-au ales căpitan după ce-ați dezertat dumneavoastră, sir. Cuvântul “ați dezertat” îl rosti mai apăsător. Suntem gata să ne supunem, dar, firește, cu anumite condiții: dacă sunteți de acord să iscăliți o înțelegere cu noi. Deocamdată însă dați-mi cuvântul dumneavoastră de cinste, domnule căpitan, ca o să mă lăsați să plec nevătămat și că nu veți deschide focul până n-am să mă depărtez de palisadă.

— N-am nici un chef să vorbesc cu dumneata, îi răspunse căpitanul Smollett. Dar dacă vrei să vorbești cu mine, poftim încoace. Ține minte însă: dacă pui la cale vreo mișelie, să nu regreti pe urmă.

— Atâta mi-e de ajuns, căpitane! exclamă cu veselie Lunganul.

Un singur cuvânt al dumneavoastră mi-e perfect de ajuns. Știu ca sunteți un gentleman și că mă pot bizui deplin pe cuvântul dumneavoastră.

Omul cu steagul alb încercă să-i oprească. Și nu era de mirare, deoarece tonul capitanului era departe de a fi amabil. Dar Silver izbucni în râs și-și bătu pe umăr tovarășul, de parcă până și gândul la o eventuală primejdie i se părea o prostie. Se apropie de palisadă, își aruncă mai întâi peste

gard cârja, apoi se cățără și-l trecu cu o neașteptată repeziciune și îndemănare.

Trebuie să mărturisesc că eram atât de interesat de tot ce se petrecea, încât am uitat și de îndatoririle de santinelă. Mi-am părăsit postul la ambrazura dinspre răsărit și m-am proptit în spatele căpitanului, care ședea pe prag, cu bărbia în palme și coatele sprijinite de genunchi, privind la cazanul cel vechi de fier, în care bulbucea apa și forfoteau firicele de nisip. Ședea așa, șuierând încetșor printre dinți cântecul “Haideți după mine, feciori și fete”.

Lui Silver îi venea foarte greu să suie coasta abruptă. Înaintând prin marea de nisip mișcător din care răsăreau ici-colo cioturile, părea, cu cârja lui, neputincios ca o corabie eșuată. Dar a străbătut cu bărbăție și într-o stoică tăcere toată calea și, oprindu-se în fața căpitanului, și-a ridicat mâna salutând cu extremă grație. Era în cele mai bune haine ale sale: caftan albastru lung până la genunchi, cu o mulțime de bumbi de alamă, iar pălăria, dată pe ceafă, era și ea de paradă, căptușită cu dantelă fină.

— Iată-ne în sfârșit, stimabile, spuse căpitanul, înălțându-și fruntea. Ia loc.

— Dați-mi, vă rog, drumul în casă, domnule căpitan, se rugă cu glas jalnic Lunganul. Pe asemenea răcoare nu prea îmi vine să mă așez jos pe nisip, sir.

— Dacă ai fi preferat să rămâi om cinstit, Silver, spuse căpitanul, ai fi stat acum la bucătăria dumitale. Tot dumneata ești de vină. Ori ești bucătarul meu de vas — și atunci am toate motivele să mă port bine cu dumneata, ori ești căpitanul Silver, rebel și pirat, și atunci așează-te din parte-mi doar să te urc în furci.

— Bine, bine, căpitane, spuse bucătarul, așezându-se jos pe nisip. Numai că pe urmă va trebui să-mi dai mâna,

ca să mă pot scula de jos... Hm, nu v-ați aranjat rău aici!.. A, uite-l și pe Jim! Bună dumneata, Jim... Am onoarea, doctore! Da, vă văd adunați pe toți în păr, ca o familie fericită, dacă-mi îngăduiți să mă exprim astfel...

— Nu lungi vorba, stimabile, îl întrerupse căpitanul. Spune pentru ce ai venit.

— Ai dreptate, căpitane Smollett, răspuse Silver. N-avem timp de fleacuri. Trebuie să mărturisesc că ați fost la înălțime azi-noapte. Nu știu care din dumneavoastră e într-adevăr meșter să mânuiască ranga. Unii din oamenii mei au fost de-a dreptul zguduți de trebușoara asta, și nu numai unii, ci noi toți. Până și eu am fost zguduit, trebuie s-o mărturisesc. Poate numai asta m-a îndemnat să vin aici ca să încheiem o înțelegere. Dar, jur pe toate fulgerele din cer, căpitane, a doua oară nu mai izbutiți așa ceva! O să postăm pretutindeni santinele și o să micșorăm porțiile de rom. Sunteți siguri, pesemne, că am fost toți beți, nu-i așa? Puteți să mă credeți, însă, că eu n-am fost beat nici atâtă; eram doar obosit ca un câine. De mă trezeam eu o clipă mai devreme, n-ați fi scăpat de mâna mea. El mai era viu, când am dat fuga să-l ridic.

— Ei, și mai departe? replică cu sânge rece căpitanul Smollett.

Tot ce spunea Silver era doar o șaradă pentru căpitanul nostru, dar el nici nu clipi măcar. Numai eu, drept să spun, m-am cam priceput despre ce poate fi vorba. Mi-am adus aminte de ultimele cuvinte ale lui Ben Gunn și am înțeles că trebuie să se fi strecurat noaptea în lagărul bandiților, pe când zăceau beți în jurul focului. M-a bucurat gândul că au rămas în viață doar paisprezece din dușmanii noștri.

— Iată despre ce e vorba, urmă Silver. Noi vrem să punem mâna pe comori și o să punem numaidecât mâna pe ele. Iar voi vreți să vă scăpați viața și aveți tot dreptul s-o vreți. Harta-i la voi, nu-i așa?

— Tot ce se poate, răspuse căpitanul.

— Ba eu știu sigur că-i la voi, urmă Lunganul. Și de ce vorbiți atât de uscat cu mine? Nu e spre folosul vostru. Tot ce vreau să vă spun e că avem nevoie de harta voastră și nimic mai mult, personal nu vă doresc nici un rău...

— Încetează, stimabile, îl întrerupse căpitanul. Nu ți-ai găsit omul cu mine. Știm noi bine ce gânduri aveți voi. Dar asta n-are nici o importanță, pentru că nu v-a ținut cu-reaua să le aduceți la îndeplinire.

Căpitanul îl privi cu nepăsare și începu să-și îndoape luleaua.

— Dacă Abe Gray ... dădu să înceapă Silver.

— Stop! strigă mister Smollett. Gray nu mi-a spus nimic și nici eu nu l-am întrebat nimic, mai mult chiar: te-aș arunca cu plăcere în aer și pe dumneata împreună cu el, ca și toată insula asta blestemată! Iată tot ce cred eu despre banda dumitale, stimabile.

Izbucnirea asta îl liniști pesemne pe Silver, care începuse să se înfurie, dar se stăpânea din răspuțeri.

— Cum poftiți, mormăi el. Puteți să credeți ce vreți, nu vă interzic... Pare-se că vreți să trageți puțin din lulea, domnule căpitan. Am să fac la fel, dacă-mi dați voie.

Își umplu și el luleaua și o aprinse. Cei doi bărbați stătură multă vreme în tăcere, ba scrutându-se reciproc, ba întorcându-se să tragă din lulea ori să scuipe. Era foarte amuzant să stai să-i privești, ca la o reprezentație teatrală.

— Iată care ne sunt condițiile, reluă în sfârșit Silver. Ne dați harta, pentru ca să putem găsi comorile, și încetați să mai trageți în sărmanii marinari ori să le sfărâmați capetele în vremea somnului. Dacă sunteți de acord, vă propunem, la alegere, două soluții. Prima: după ce încărcăm

comorile, vă îngăduim să vă înapoieti pe corabie și vă dau cuvântul meu de cinste că am să vă debarc undeva pe uscat teferi și nevătămați. Dacă prima soluție nu vă place, întrucât mulți din marinarii mei vă poartă de mult sămbetele, iată și a doua soluție: vă lăsăm aici pe insulă, împărțim merindele cu voi în două jumătăți egale, și făgăduiesc să trimit după voi prima corabie ce ne va ieși în cale. Vă sfătuiesc să primiți condițiile acestea. Altele mai bune n-o să puteți obține. Nădăjduiesc, și el își ridică semeț glasul, că toți oamenii voștri mi-aud cuvintele, căci cele ce le spun unuia se adresează tuturor.

Căpitanul Smollett se ridică în picioare și scutură scrumul din lulea în căușul palmei stângi.

— Asta-i tot? Întrebă el.

— Acesta e ultimul meu cuvânt, jur pe fulgerul din cer! răspunse John. Dacă refuzați, voi lăsa să vorbească în locul meu țevile de pușcă.

— Perfect, spuse căpitanul. Și acum ascultă ce spun eu: Dacă veniți toți pe rând aici la mine, fără arme, mă oblig să vă pun în lanțuri, să vă aduc în Anglia și să vă dau pe mâna dreptei judecăți. Iar dacă nu veniți, țineți minte că mă cheamă Alexander Smollett, că stau sub steagul acesta și că am să vă trimit pe toți drept în iad. Comorile n-aveți cum le găsi. Să fugiți cu vasul n-o să reușiți, deoarece nimeni din voi nu știe să conducă o corabie. Nici să vă bateți nu sunteți meșteri: ați fost cincii împotriva lui Gray, și totuși v-a scăpat din mâini. Ai eșuat zdravăn, căpitane Silver, și n-o să te poți urni curând. Aceasta-i ultima vorbă bună pe care o mai auzi de la mine. Iar la viitoarea întâlnire am să-ți trimit un glont în tigvă. Cară-te, stimabile! Hai, dă-i zor!

Ochii lui Silver se aprinseră de mânie. Scutură focul din lulea.

— Dați-mi mâna să mă scol! strigă el.

— Nu ți-o dau, spuse căpitanul.

— Cine-mi dă mâna? urlă Silver.

Nimeni din noi nu se clinti din loc. Înjurând îngrozitor, Silver se târi până la cerdac, se agăță de el și numai astfel izbuti să se ridice. Scui-pă în izvor.

— Nu însemnați nimic mai mult în ochii mei decât scui-patul ăsta! strigă el. Peste o oră am să vă pun la încălzit hardughia ca pe-un poloboc de rom. Râdeți, trăsni-v-ar să vă trăsnească, râdeți! Peste un ceas o să râdeți voi altfel, iar care din voi o să mai rămână în viață, o să pizmuiască morții!

Și, mai trăgând o sudalmă, o luă șontăc-șontăc prin nisip. De câteva ori în șir încercă el să sară peste gard și de fiecare data cădea. În sfârșit, îl trase dincolo omul cu steagul alb și într-o clipă dispărură amândoi printre copaci.

Capitolul XXI

Atacul

Cum se făcu nevăzut Silver, căpitanul, care-l urmărise mereu cu luare-aminte, se întoarse și observă că la post rămăsese doar Gray. Pentru întâia dată l-am văzut noi înfuriat pe căpitan.

— La locurile voastre! tună el.

Ne-am repezit cu toții la ambrazuri.

— Gray, spuse el, am să-ți înscriu numele în jurnalul de bord. Ți-ai îndeplinit datoria cum se cuvine unui adevărat marinar... Mister Trelawney, mă uimești!... Doctore, dumneata ai purtat cândva uniformă militară! Dacă așa ți-ai îndeplinit datoria și la Fontenoy, mai bine nu te sculai din pat.

Oamenii doctorului se aflau de-acum de strajă la creneluri, iar ceilalți încărcau muschetele. Am roșit cu toții de rușine.

Căpitanul ne privi în tăcere. Apoi prinse iar să vorbească:

— Prieteni, începu el. L-am întâmpinat pe Silver cu toate gurile de foc, cum s-ar spune, într-adins l-am făcut să turbe. După cum a spus el, n-are să treacă nici un ceas și vom fi atacați. Știți că ei sunt mai mulți ca noi, în schimb noi ne aflăm ca într-o fortăreață. Un minut în urmă aș fi spus chiar că suntem și disciplinați. Nu mă îndoiesc că putem

să-i biruim, dacă veți vrea cu toții să biruim.

Apoi ne inspectă pe toți și recunoscă că de astă dată sunt toate în ordine.

Doi dintre pereții cabanei — cel dinspre răsărit și cel dinspre apus — aveau câte două ambrazuri. În cel dinspre miazăzi, unde se afla și ușa, erau tot două, iar cel dinspre miazănoapte avea cinci ambrazuri. Dispuneam de douăzeci de muschete pentru șapte oameni. Lemnele le pusesem în patru stive, câte una în dreptul fiecărui perete. Stivele acestea le denumeam mese. Pe fiecare masă se aflau câte patru muschete încărcate, pentru ca apărătorii fortului să le aibă mereu la îndemână. Iar între muschete se aflau așezate pumnalele.

— Stingeți focul, spuse căpitanul. S-a încălzit destul afară, și fumul ne mănâncă ochii.

Mister Trelawney scoase afară grătarul căminului și aruncă tăciunii în nisip.

— Hawkins nu și-a luat încă gustarea... Hawkins, ia ce ai de mâncare și poți să îmbuci stând la post, urmă căpitanul Smollett. Mișcă mai repede, drăguță, să nu rămâi flămând... Hunter, împarte tuturor câte un gât de grog.

În timp ce ne vedeam de-ale noastre, căpitanul chibzui planul apărării.

— Doctore, dumneata să ai în grijă ușa, spuse el. Ia seama bine, dar vezi să nu te prea expui gloanțelor. Stai înăuntru și trage de după ușă. Runter, tu ia-ți pe seamă peretele dinspre răsărit... Tu, Joyce, prietene, ia pe cel dinspre apus... Mister Trelawney, dumneata ești cel mai bun țințaș, — păzește împreună cu Gray peretele dinspre miazănoapte, cel lung, cu cinci ambrazuri. Asta-i partea cea mai primejdută. Dacă tâlharii izbutesc să ajungă până la perete și să tragă prin ambrazuri, are să fie foarte rău de noi... Iar noi doi, Hawkins, suntem niște pușcași foarte răi, așa că o să încărcăm muschetele și o

să ajutăm după puteri celorlalți.

Căpitanul avea dreptate. Cum se ridică soarele peste creștele copacilor, începu să dogorască și ceața se destrămă. Curând nisipul începu să ne frigă tălpile și printre bârnele cabanei se arătară firicele de smoală încinsă. Ne-am dezbrăcat toți de haine, ne-am descheiat cămășile la gât și ne-am suflecat mânecile până mai sus de coate. Stătea fiecare la postul său, încins de arșiță și ațâțat de neliniște.

Așa a trecut un ceas.

— Drace! spuse căpitanul, începe să-mi fie urât. Gray, ia șuieră tu un cântecel.

În clipa asta ne-am dat seama parcă și mai limpede că ne așteaptă din clipă-n clipă atacul.

— Dați-mi voie să vă întreb, sir, mormăi Joyce: dacă văd pe careva, trebuie să trag?

— Firește! strigă căpitanul.

— Mulțumesc, sir, spuse Joyce tot atât de calm și politicos.

Nimic nu se întâmplase, dar întrebarea lui Joyce ne făcu pe toți să fim și mai cu luare aminte. Pușcașii își țineau muschetele gata, iar căpitanul se opri în mijlocul cabanei, cu buzele strânse și fruntea încruntată. Au trecut astfel câteva clipe. Și de-odată Joyce își scoase țeava muschetei prin ambrazură și apăsă pe trăgaci. Încă nu se stinsese ecoul împușcăturii lui, că și se porniră din toate părțile salve îndreptate spre noi. Câteva gloanțe loviră în bârnele palisadei. Dar nici unul nu pătrunse până la noi, și, când se împrăștie fumul, aceeași liniște părea să domnească de jur împrejurul palisadei și în pădure. Nu se clintea nici o rămurică. Nici o țeavă de armă nu strălucea în tufișuri. Dușmanii noștri păreau să fi intrat în pământ.

— Ai nimerit în careva? întrebă căpitanul.

— Nu, sir, răspunse Joyce. Mi se pare că n-am nimerit, sir.

— Bine măcar că spui adevărul, mormăi căpitanul Smollett.

Încarcă-i arma, Hawkins... Cum ți se pare, doctore, câte împușcături s-au tras dinspre partea dumitale?

— Pot răspunde exact, spuse doctorul Livesey: trei împușcături. Am văzut trei limbi de flăcări — două alături, și una mai încolo spre apus.

— Trei! repetă căpitanul. Dar dinspre partea dumitale, mister Trelawney?

Aici era mai greu de răspuns. Dinspre nord se trăseseră multe focuri. Squire Trelawney ne asigura că văzuse doar șapte focuri, în vreme ce Gray spunea ca fuseseră opt sau nouă. Dinspre răsărit și apus se trăsesese doar câte un foc. Cum se vede, atacul urma să vie dinspre nord, iar din celelalte părți se trăsesese doar pentru a ni se distrage atenția. Totuși, căpitanul Smollett nu schimba nimic din dispozițiile anterioare.

— Bandiții nu trebuie lăsați să sară nicăieri peste palisadă, altfel, la orice ambrazură ar ajunge, ne pot împușca pe toți ca pe niște șoareci în propriul nostru fort.

De altminteri, nu prea aveam răgaz de stat la gânduri. Dinspre miazănoapte se auzi un răcnet și în aceeași clipă o mică ceată de pirați ieși în goană din pădure, repezindu-se spre palisadă. Și iar se porniră din toate părțile salvele de armă. Un glonț venit prin ușa deschisă sfărâmă în bucăți muscheta doctorului. Atacanții se cățarau în sus pe palisadă ca maimuțele. Squire Trelawney și Gray trăgeau foc după foc în ei. Trei căzură — unul înăuntru, doi afară. De altfel, unul din ei fusese doar speriat pesemne, pentru că se sculă îndată în picioare și dispăru în pădure.

Doi zăceau la pământ, unul fugise, iar ceilalți patru izbutiseră să sară peste palisadă. Alți șapte sau opt pirați, câți mai rămăseseră, având fiecare câteva muschete la

îndemână, continuau să tragă fără întrerupere din pădure spre cabană. Dar tirul lor nu ne aduse nici o pagubă.

Cei patru pirați pătrunși dincoace de palisadă veneau în fugă și cu mare larmă spre clădire. Cei din pădure răcneau și ei cât îi lua gura, ca să-și îmbărbăteze tovarășii. Pușcașii noștri trăgeau fără întrerupere, dar se grăbeau în asemenea hal, încât se pare că nu-și atinseră niciodată ținta. Într-o clipă cei patru pirați ajunseră în dreptul dealului și dădură năvală asupra noastră. Capul lui Job Anderson, șeful de echipaj, se arătă la ambrazura centrală.

— Dă-i! Ucide-i! muge el.

În aceeași clipă alt pirat, înhățând de țevă muscheta lui Hunter i-o smulse din mâini și, vârând-o iar prin ambrazură, îl lovi cu atâta putere cu stratul, încât nefericitul se prăbuși în nesimțire pe dușumele. Între timp al treilea, dând ocol casei, se arătă pe neașteptate în ușă și se repezi cu pumnalul la doctor.

Cum vedeți, ne pomeniserăm acuma noi în situația în care fuseseră până mai adineauri dușmanii noștri. Câteva clipe în urmă mai trăgeam stând la adăpost în pirații aflați în câmp liber, dar acum, fără să ne mai aperse nimic, trebuia să intrăm în luptă corp la corp cu bandiții. Cabana înota în fum de praf de pușcă, dar împrejurarea asta ne-a și salvat: datorită perdelei de fum am rămas în viață. Auzul îmi vuia de răcnete, gemete, de focuri de pistol.

— Afară, piept la piept! Puneți mâna pe pumnale! strigă cu glas de tunet căpitanul.

Am înșfăcat un pumnal de pe stiva de lemne de lângă mine. Cineva, înhățând și el un pumnal, mă lovi fără să vrea, de mare grabă, cu tăișul peste falangele degetelor, dar în clipa aceea nici n-am simțit durerea. M-am repezit pe ușă afară, în lumina soarelui. În urma mea mai dădu buzna afară încă cineva, nici n-am luat seama cine. Drept în

fața mea doctorul urmărea pe coastă devala pe piratul ce dăduse năvală asupra lui. Am văzut cum i-a smuls doctorul arma din mină și-apoi l-a fulgerat cu pumnalul drept între ochi.

— Dați ocol în jurul casei! strigă căpitanul.

Cu tot zgomotul și vâlmășagul din juru-mi, am prins schimbarea din glasul lui.

Supunându-mă mașinal comenzii, m-am întors spre răsărit, cu sabia înălțată deasupra capului, am cotit după colțul casei și m-am pomenit deodată față-n față cu Anderson. El a scos un muget, înălțându-și tesacul, care a scăpărat în soare. Nici n-am avut când simți măcar fiorul spaimei. Ferindu-mă de lovitură, m-am împiedicat și, căzând, m-am rostogolit pe povârniș devala.

Când dădusem eu buzna afară pe ușă, în vremea atacului, ceilalți pirați veniseră și ei în fugă din pădure, ca să termine cu noi. Unul din ei, cu o tichiută roșie de noapte în vârful capului, ținând pumnalul în dinți, apucase să treacă un picior peste palisadă, gata să sară. Căzătura mea fusese atât de bruscă, încât, când m-am ridicat în picioare, toate rămăseseră încă în aceeași poziție: piratul cu tichiută roșie stătea călare pe gard, iar capul altuia abia apucase să se ițească de după palisadă. Și totuși, în aceste câteva clipe bătălia avea să ia sfârșit, și biruința rămase de partea noastră.

Gray, care dăduse năvală afară odată cu mine, îl culcă la pământ dintr-o lovitură pe vlăjganul de Anderson, mai înainte de-a apuca el să ridice a doua oară cuțitul. Alt pirat primise un plumb în cap chiar în clipa când se pregătea să tragă prin ambrazură. Se zvârcolea acum pe nisip, în agonie, fără să lase din mână pistolul ce mai fumega încă. Al treilea, după cum am mai spus, căzuse străpuns de doctor. Din cei patru, care săriseră primii peste palisadă, rămăseseră în viață numai unul. Aruncându-și pumnalul pe câmpul de

bătaie, plin de groaza morții, căuta acum să sară peste gard, ca să-și piardă urma, și luneca mereu.

— Trageți! Intrați în casă și trageți! striga doctorul. Iar voi cărați-vă la adăpost, voinicoșilor!

Dar cuvintele lui se pierdură în zadar. Nimeni nu trase. Ultimul din atacanți trecu cu bine peste palisadă și dispăru împreună cu toți ceilalți în hățiș. Câteva clipe mai târziu nu mai rămăseseră în fața noastră decât cei cinci pirați doborâți: patru zăceau înăuntrul întăriturii și unul dincolo de ea. Doctorul, Gray și cu mine ne-am refugiat toți în cabană, la adăpostul pereților groși de bârne. Pirații din pădure ar fi putut pune iar mâna pe muschete, deschizând focul împotriva noastră, așa că trebuia să fim prevăzători. Fumul se risipise și am văzut cu ce preț dobândiserăm biruința. Hunter zăcea în nesimțire lângă ambrazura sa. Joyce, cu țeasta străpunsă de un glonț, amuțise pe vecie. Squire Trelawney îl sprijinea pe căpitan, și erau amândoi palizi ca moartea.

— Căpitanul e rănit! spuse mister Trelawney.

— Au fugit toți? întrebă mister Smollett.

— Toți care au putut să fugă, răspunse doctorul. Dar cinci din ei n-or să mai poată fugi niciodată!

— Cinci! strigă căpitanul. Nu-i chiar așa de rău. Ei au pierdut cinci oameni, pe când noi am pierdut numai trei — vasăzică suntem acum patru contra nouă. E mai bine decât era la început: șapte contra nouăsprezece¹.

¹ De fapt, rămăseseră în viață numai opt bandiți, pentru că piratul pe care-l împușcase mister Trelawney pe bordul vasului murise în aceeași noapte. Dar noi, bineînțeles, am aflat de moartea lui doar mult mai târziu (Nota autorului).

Partea a cincea

AVENTURILE MELE PE MARE

Capitolul XXII

Cum s-au început aventurile mele pe mare

Bandiții nu se întorceau. Nici măcar un foc nu s-a mai tras din pădure înspre noi. “Și-au căpătat porția pe azi”, și-a dat cu părerea despre ei căpitanul. Ne puteam deci pansa în liniște răniții și găti mâncarea. Azi eram de rând la gătit bucate, squire Trelawney și cu mine. Cu tot pericolul, am preferat să gătim afară în curte, dar ne urmăreau și aici gemetele groaznice ale răniților noștri.

Din opt oameni, câți avuseseră de suferit în luptă, doar trei mai rămăseseră în viață: piratul împușcat lângă ambrazură, Hunter și căpitanul Smollett. Primii doi erau într-o stare disperată. Piratul muri curând în timpul operației; Hunter, cu toate eforturile noastre, nu-și mai veni în simțiri. A mai trăit o zi suflând greu, cum sufla după ce fusese lovit de dambla bătrânul pirat care se oprise la hanul nostru. Dar coastele lui Hunter erau frânte, își zdrobise și craniul în cădere, așa că în noaptea ce-a urmat și-a dat sufletul, fără să geamă și fără să-și mai vină în simțire.

Rănile căpitanului erau foarte dureroase, dar nu-i puneau în pericol viața. Nu-i fusese vătămat prea rău nici unul din organele vitale. Glonțul lui Anderson — căci Job trăsese primul în căpitan — îi străpunsese omoplatul, atingând plămânul. Cel de-al doilea glonț îi străbătuse pulpa, lezând ligamentele.

Doctorul ne spuse că Smollett se va tămădui cu siguranță, dar în decurs de câteva săptămâni n-are voie să umble, n-are voie să miște mâna și nici să vorbească prea mult.

Rana mea de la degete s-a dovedit a fi un fleac. Doctorul Livesey mi-a pus un plasture pe zgârietură și m-a tras drăgăstos de ureche.

După ce am stat la masă, squire Trelawney și doctorul s-au așezat lângă căpitan, ca să se sfătuiască. Consfătuirea lor luă sfârșit curând după prânz. Imediat doctorul își luă pălăria și pistoalele, își înfipse în cingătoare pumnalul, își puse în buzunar harta, luă pe umăr muscheta și, sărind peste palisadă, dispăru curând în hățiș, îndreptându-se spre miază-noapte.

Gray și cu mine ședeam într-un colț mai îndepărtat al cabanei, pentru a nu putea auzi cele ce vorbesc mai marii noștri. Gray fu atât de zguduit de ciudata plecare a doctorului, încât își scoase luleaua din gură, uitând s-o mai vâre iar la loc.

— Ce drăcie o mai fi și asta? spuse el. Nu și-o fi sărit din balamale cumva doctorul Livesey?

— Nu cred, am răspuns eu. Dacă-o fi să înnebunească careva din noi, el e ultimul care va înnebuni.

— Se prea poate să fie chiar așa, replică Gray. Dar dacă el e teafăr, înseamnă ca eu sunt nebun.

— Pur și simplu o fi având vreun plan doctorul, l-am lămurit eu. Cred că s-a dus să se întâlnească cu Ben Gunn.

Cum s-a dovedit pe urmă, aveam dreptate.

Între timp zăpușeala din cabană ajunsese de nesuportat. Soarele dogorea din înalturi, încingând nisipul, și m-a străfulgerat un gând năstrușnic. Nu și-o fi sărit din balamale cumva doctorul care umbla prin pădurea răcoroasă, asculta păsărelele și trăgea în piept mireasma pinilor, în

vreme ce eu mă coceam în iadul acesta blestemat, unde îmbrăcămintea mi se năclăia la fiecare pas în smoală fierbinte, unde toate erau mânjite cu sânge de om și unde zăceau în jurul meu atâtea leșuri.

Dezgustul, pe care mi-l insufla fortul nostru, nu era întrecut decât de spaima ce mă cuprinsese.

M-am apucat să spăl podelele, apoi vasele — și cu fiecare minut simțeam că mă cuprinde tot mai irezistibil dezgustul de cele din jurul meu și invidia față de doctor. La un moment dat am atins întâmplător sacul cu pesmeți. Mu mă vedea nimeni. Si m-am apucat să mă pregătesc de fugă: în primul rând mi-am umplut amândouă buzunarele gherocului cu pesmeți.

N-aveți decât să mă credeți un nătărău. Da, săvârșeam o faptă nebunească, mă expuneam celui mai absurd risc, dar mi-am luat toate măsurile de precauție ce-mi stăteau în putere. Pesmeții aceștia o să-mi țină de foame cel puțin două zile.

Apoi am pus mâna pe două pistoale. Gloanțe și pulbere aveam de ajuns și mă simțeam excelent înarmat.

Planul meu, la drept vorbind, nu era chiar așa de rău. Vroiam să fac un drum până la limba de nisip ce despărțea dinspre răsărit golful nostru de mare, să găsesc stânca cea albă, pe care o văzusem seara trecută, și să văd dacă Ben Gunn nu-și ascunde chiar sub ea barca. După părerea mea, făcea să risc pornind în recunoașterea asta. Dar, sigur fiind că în nici un caz nu mi s-ar da drumul, hotărâsem să fug. Firește, era o cale atât de urâtă pentru înfăptuirea intențiilor mele, încât până și intenția părea să fi devenit din cauza asta mai puțin dreaptă, dar nu uitați că nu eram decât un băiețandru și că luasem o hotărâre fermă.

Curând am găsit un prilej potrivit pentru fuga mea. Squire Trelawney și Gray erau ocupați: îl pansau pe căpitan.

Calea mi-era slobodă. Am sărit peste palisadă și mi-am pierdut urma în pădure. Mai înainte de a-mi fi descoperită lipsa ajunseseam atât de departe, încât nu mai puteam auzi strigătele de chemare.

Această a doua năzbâtie a mea era și mai urâtă decât prima, deoarece nu mai rămâneau în fort decât doi oameni zdraveni. Dar, ca și prima, numai ea ne-a ajutat să acăpăm.

Am pornit direct spre țărmul de răsărit al insulei, căci nu vroiam să merg pe faleză, ca să nu fiu văzut de pe bordul vasului. Cobora amurgul, deși soarele mai era încă sus. Înaintând prin pădure, auzeam nu numai mugetul neîntrerupt al fluxului bătând în maluri, ci și scârțâitul jalnic al ramurilor și foșnetul frunzelor. Asta însemna că briza de astăzi e mai puternică decât de obicei. Curând începu să se lase răcoare. Am mai făcut câțiva pași și m-am pomenit în marginea pădurii. În fața mea se așternea până departe spre orizont marea aurită de soare, iar la țărm clocotea și spumega fluxul.

N-avusesem încă prilejul să văd marea liniștită aici lângă Insula Comorilor. Până și în zilele senine, când soarele strălucea orbitor și văzduhul stătea în neclintire, talazurile uriașe băteau cu vuiet surd în maluri. Nu cred să fi fost vreun locșor pe insulă, de unde să nu se fi auzit mugetul fluxului.

Pășeam pe mal, bucurându-mă din plin de toate deliciale plimbării mele. În sfârșit, cugetând că am înaintat destul de departe spre sud, am început să mă târâi prudent, la adăpostul tufărișurilor dese, aburcându-mă în sus spre culmea limbii de pământ.

În urmă aveam marea, în față — golful. Briza, parcă ostenită de propria ei suflare vijelioasă, se molcomise. Îi luară locul niște adieri ușoare ce veneau dinspre sud și sud-est, aducând cu ele pale de ceață. În laguna apărută de

Insula Scheletului apa urma să fie tot așa de nemișcată, plumburie și opacă, ca și în ziua când o văzusem pentru întâia oară. “Hispaniola” se reflecta toată în ea, ca într-o oglindă, din vârful catargului cu steagul negru spânzurând nemișcat, până la linia de plutire.

Lângă corabie am zărit bărcuța cea mica. La cârmă se afla Silver. L-aș fi recunoscut la orice distanță. Vorbea cu alți doi piraiți, aplecați spre el peste parapet. Unul din ei purta pe cap o tichiută roșie. Era, se vede, ticălosul acela, care mai adineaori se muncea să sară peste palisadă. Vorbeau și râdeau, dar mă despărțea de ei nu mai puțin de o mila, și firește că nu le puteam auzi cuvintele. Apoi a răzbit până la mine un țipăt îngrozitor, neomenesc. La început m-am speriat, dar am recunoscut îndată vocea căpitanului Flint, papagalul. Mi s-a părut chiar că deslușesc pasărea cea pestriță, cocoțată pe umărul lui Silver.

Bărcuța se desprinsese de bord și porni spre țarm, iar omul cu tichie roșie, însoțit de tovarășul său, coborî în cabină.

Soarele scăpătase dincolo de Dealul Ocheanului, ceața se îngroșa din ce în ce, întunericul cobora repede. Am înțeles ca nu mai trebuie să pierd nici o clipă, dacă vreau să mai găsesc luntrea astăzi.

Stânca cea albă se vedea bine printre tufărișuri, dar se afla destul de departe de mine, cam la vreo optime de milă, și mi-a trebuit nu puțină vreme ca să ajung până la ea. Deseori trebuia să mă las în patru labe, înaintând astfel printre tufișuri. Era aproape noapte, când am ajuns la stâncă și am pipăit cu amândouă mâinile piatra colțuroasă. Sub ea se găsea o mică adâncitură năpădită de mușchi verde. Adâncitura era ascunsă vederii de dune și de niște tufărișuri pitice ce mi-ajungeau abia până la genunchi. În fundul ei am văzut un coviltir din piei de capră. În Anglia poartă cu ei asemenea coviltire țigani.

Am coborât în văiușă, am ridicat marginea coviltirului și am găsit sub el luntrea lui Ben Gunn. Luntrea asta era peșemne cea mai primitivă din toate luntrele primitive, care au existat vreodată. Ben tocmise doar un fel de ramă strâmbă de lemn, căptușind-o cu piei de capră întoarsă cu lâna înăuntru — și asta-i era toată luntrea. Nu știu cum ar fi putut ea ține pe apă un om în vârstă, căci eu, băiețandru cum eram, și tot abia de încăpeam în ea. Înăuntru avea o băncuță joasă, o tăblie în care să-ți proptești picioarele și o vâslă cu două capete lățite.

Nu mai văzusem niciodată bărcuțe din acelea împletite, cu care navigau cândva vechii britani. Dar ulterior am avut prilejul să le văd. Și pentru a vă închipui mai lesne luntrea lui Ben Gunn, țin să vă spun că semăna întocmai cu cea dintâi și cea mai nereușită dintre bărcuțele acelea. Totuși, avea cele mai de seamă calități ce i le putea cere omul primitiv: era ușoară și putea fi cărată cu ușurință dintr-un loc în altul.

Acum ați putea crede că din moment ce găsisem luntrea nu-mi mai rămânea altceva de făcut, decât să mă întorc la cabană. Dar între timp îmi răsărise în minte un alt plan. Și eram atât de mulțumit de planul acesta, încât nici un căpitan Smollett nu ar fi avut cum mă sili să renunț la el. Îmi pusesem de gând să profit de întuneric, să mă apropii cu luntrea de “Hispaniola” și să tai otgonul ancorei. Las-s-o arunce curentul apoi undeva la țarm. Eram convins că bandiții, după ce au primit o astfel de lecție astăzi, se pregătesc să ridice ancora și să plece în larg. Trebuie împiedicați cât nu-i prea târziu. Pe corabie nu mai rămăsese nici o barcă, așa că nu riscam prea mult apropiindu-mă.

Așteptând să coboare definitiv întunericul, m-am apucat de ronțăit pesmeți. Ar fi fost greu să-mi închipui o noapte mai potrivită pentru cele ce-mi pusesem eu de gând.

Tot cerul plutea în ceață. Când s-au stins ultimele raze ale zilei, o beznă deasă se lăsă peste Insula Comorilor. Și când mi-am aburcat, în sfârșit, în spate luntrea și am ieșit poticnindu-mă din văiugă, coborând spre țărm, numai două luminițe mai licăreau în beznă: prima luminiță venea de la focul cel mare, pe care și-l aprinseseră în smârcuri pirații, chefuind în jurul lui; cea de-a doua luminiță era de fapt ferestruica de la cârmă a corăbiei, care se afla acum întoarsă cu prora spre mine, așa că vedeam doar pata de lumină, pe care o proiecta ea în ceață.

Refluxul începuse, dezgolind între apă și mal un brâu lat de nisip jilav. De câteva ori m-am înfundat până la glezne în clisa lipicioasă, până am ajuns în sfârșit la apa ce se retrăgea. Mai făcând câțiva pași prin apă, am coborât de pe umeri bărcuța și i-am dat drumul cu chila în jos pe valuri.

Capitolul XXIII

În voia valurilor

După cum presupusesem, bărcuța se dovedi cât se poate de potrivită pentru un om de înălțimea și greutatea mea. Era ușoară și mobilă, dar mai era totodată atât de strâmbă și săltăreață, încât era cu neputință s-o stăpânești. Puteai să te muncești oricât cu ea, dar nu izbuteai decât s-o faci să se rotească pe loc. Ben Gunn mi-a mărturisit și el pe urmă că numai un om care “i-a deprins năravul”, poate umbla cu ea.

Eu n-avusesem când, firește, “să-i deprind năravul”. Și bărcuța era gata să mi se supună și să pornească în orice direcție, numai nu în direcția de care aveam eu nevoie. Cel mai adesea năvălea să se întoarcă pe țârm, și, de n-ar fi fost refluxul, n-aș fi putut nicicând ajunge la corabie. Dar, spre norocul meu, m-a prins refluxul, ducându-mă drept spre “Hispaniola”.

Am zărit mai întâi pata, pe care o făcea corabia și care era mai neagră decât bezna ce mă înconjura. Apoi i-am deslușit contururile și catargele. O clipă mai târziu (pentru că refluxul mă purta din ce în ce mai repede) am și ajuns la otgonul de care era prinsă ancora și l-am înșfăcat cu amândouă mâinile.

Otgonul era întins ca o strună, așa de năvalnic se încorda corabia să scape din ancoră. Sub chila ei refluxul clo-

cotea și spumega ca un torent de munte. O singură lovitură de cuțit — și “Hispaniola” are să pornească încotro o s-o mâne curentul.

Dar m-am gândit la timp că otgonul întins are să mă lovească ca o copită uriașă, dacă-l tai dintr-o data și bărcuța are să se răstoarne, trimitându-mă la fund.

M-am oprit și am rămas în așteptare. De nu-mi venea în ajutor o întâmplare fericită, aș fi renunțat, probabil, până-n cele din urma la intenția mea. Dar o dată cu căderea nopții, vântulețul care bătuse dinspre sud-est și apoi dinspre sud, își schimba acum încetul cu încetul direcția, bătând dinspre sud-vest. Cât m-am tot codit eu, a venit deodată un talaz și a urnit “Hispaniola” din loc, pornind-o împotriva curentului. Spre marea mea bucurie, otgonul a slăbit și mi-am simțit mâna, cu care mă țineam de el, cufundându-se în apă.

Pricepându-mă că nu trebuie să pierd nici o secundă, am scos repede din buzunar briceagul, l-am deschis cu dinții și m-am apucat să tai una după alta firele otgonului. Când mai rămăsese să tai doar două fire, otgonul s-a întins iar, și am rămas să aștept altă răbufnire de vânt.

Din cabină se auzeau de mult glasuri zgomotoase. Dar, drept să vă spun, fusesem atât de preocupat până acum, încât nu le dădusem nici o atenție. Acum însă, neavând ce face, am tras cu urechea și am recunoscut vocea celui de-al doilea șef de echipaj, Israel Hands, cel care fusese cândva tunar la Flint. A doua voce aparținea, fără îndoială, prietenului meu în tichie roșie. Amândoi, după cât îi arăta vocea, erau beți turtă și continuau să bea.

Unul din ei deschise răcnind luminătorul de la cârmă și aruncă ceva în apă — probabil o sticlă goală. De altfel, nu se mărgineau numai să bea, ci se mai și certau sălbatic. Sudălmile curgeau ploaie și aveam impresia că trebuie să ajungă numaidecât la bătaie. Dar vocile li se molcomeau și

cearta înceta, pentru ca să înceapă iar și să se stingă din nou după câteva minute.

Pe mal, printre trunchiurile copacilor, urmă să ardă focul. Cineva cânta acolo un cântec vechi marinăresc, monoton și trist, cu un fel de tremur tânguitor la sfârșitul fiecărui vers. În timpul călătoriei noastre auzisem de multe ori cântecul acesta. Era așa de lung, încât nici un cântăreț nu-l putea duce până la sfârșit și-l întindea până-i seca răbdarea. Reținusem doar câteva cuvinte:

Toți șaptezeci și cinci nu s-au mai întors nicicând —
I-a primit marea în al ei adânc.

Am cugetat că pesemne cântecul acesta trist corespunde pe deplin mâhnirii ce trebuie să-i fi cuprins pe pirați, care și-au pierdut în dimineața asta atâția tovarăși. Dar curând mi-a fost dat să mă conving că în realitate bandiții aceștia sunt tot atât de nesimțitori ca și marea pe care navighează.

În sfârșit, iar a dat năvală o răbufnire de vânt. Vasul s-a urnit din nou în beznă. Am simțit că otgonul slăbește iar, și cu o singura lovitură puternică am tăiat ultimele două fire.

Vântul n-avea nici o putere asupra bărcuței mele, și m-am pomenit dintr-o data chiar lângă bordul “Hispaniolei”. Corabia purtată de curent se întorcea încet în jurul propriei sale axe.

Vâsleam din răspuțeri, așteptând din clipă-n clipă să fiu răsturnat. Dar corabia trăgea după ea și bărcuța în vâltoare, și nu mă puteam nicicum despărți de ea, ci doar înaintam încet de la proră spre cârmă. În sfârșit, “Hispaniola” a început să se îndepărteze, și am prins nădejde că mă voi izbăvi de vecinătatea asta primejdioasă. Dar în clipa următoare m-am pomenit că mă lovește peste mână capătul otgonului ce spânzura la cârmă. L-am înșfăcat în pumn.

De ce am făcut asta, nu știu. Probabil că am făcut-o instinctiv. Dar când am strâns otgonul în mâini și m-am

convins că e legat bine, m-a cuprins deodată curiozitatea și am hotărât să arunc o privire prin luminătorul cabinei.

Cățărându-mă pe frânghie m-am lăsat să spânzur în aer. Era extraordinar de primejdios, căci bărcuța de sub picioarele mele se putea răsturna în orice clipă. Înălțându-mă în mușchi, am văzut o parte din cabină și din tavan.

Între timp corabia și bărcuța, care o urma ca un satelit, înaintau repede, duse de curent. Ajunsesem de acum în dreptul focului de pe mal. Corabia prinse glas, cum spun marinarii, adică începu să despice cu vuiet valurile, și până nu m-am uitat pe ferestruică nu am putut pricepe de ce nu dau alarma bandiții rămași de pază pe vas. Dar mi-a fost de ajuns o singură privire pentru a înțelege totul. Hands și tovarășul lui, înhățându-se de gât, se încăieraseră într-o luptă pe viață și pe moarte.

M-am lăsat să cad iar în bărcuță, năruindu-mă pe bancă. O clipă de mai întârziam — bărcuța s-ar fi răsturnat. Îmi stăruiau încă în față chipurile schimonosite de ură ale piraților, luminate de pâlpâirea lămpii fumegânde, agățată de perete. Am închis ochii, ca să-i obișnuiesc iar cu întunericul.

Balada aceea nesfârșită se încheiase totuși, și cheflii de lângă foc porniseră alt cântec, ce mi-era nu mai puțin cunoscut:

Lada mortului un șip de rom!

Iu-hu-hu și un șip de rom!

Cin' spe handralăi ținea,

Iu-hu-hu și un șip de rom!

Bea și dracii să te ia,

Iu-hu-hu și un șip de rom!

Tot stând așa și cugetând la cele ce făceau acum dracul și romul în cabina “Hispaniolei”, am simțit deodată o bruscă

zguduire. Bărcuța mea se plecă pe-o coastă, schimbându-și brusc direcția. Curentul devenise ciudat de năvalnic și rapid.

Am deschis ochii. În jurul meu vuiau și spumegau în scânteieri fosforescente mici valuri agitate. “Hispaniola”, în urma căreia pluteam la câțiva iarzi distanță, își schimbase și ea cursul. Îi vedeam nedeslușit catargurile, profilându-se pe cerul întunecat. Da, cu cât priveam mai atent, eram tot mai convins că vasul se lasă mânat de curent spre sud.

M-am întors, și inima era cât pe ce să-mi sară din loc de spaimă: focul se afla acum drept în spatele meu. Vasăzică, curentul cotise brusc la dreapta, ducând cu el, împreună cu săltăreața mea bărcuță, și corabia. Spumegând tot mai puternic, torentul înălța talazuri, târându-ne prin trecătoarea îngustă spre largul mării.

Deodată corabia mai făcu o întorsătură de cel puțin douăzeci de grade și în aceeași clipă am auzit un țipăt, urmat imediat de un al doilea țipăt. Au răsunat tropote de picioare pe scări în sus și am priceput că bețivii au încetat să se mai bată. Primejdia îi trezise pe amândoi.

M-am întins la fundul bieteii mele coaje de nucă, lăsându-mă în voia soartei. Când voi ieși din strâmtoare și mă voi pomeni în larg, talazurile or să mă izbăvească în curând de toate grijile. Nu mă temeam de moarte, dar era un chin să zac așa în nemișcare, așteptând-o să vină.

Și totuși am stat așa culcat la fundul bărcii câteva ceasuri. Valurile mi-o purtau în voie. Fiece nou talaz însemna pentru mine o primejdie de moarte. Dar încetul cu încetul mă cuprinsese o totală nepăsare. Cu toată primejdia, am căzut până la urmă într-un fel de toropeală lăncedă. Și când am adormit, m-am visat în locurile copilăriei, la vechiul nostru “Amiral Benbow”.

Capitolul XXIV

În bărcuța

Când m-am trezit, se luminase de-a binelea. Am văzut că bărcuța mă poartă în lungul coastei de sud-vest a Insulei Comorilor. Soarele răsărise, dar mi-l ascundea încă grămada uriașă a Dealului Oceanului, care-și cobora spre mare pereții abrupti de stâncă.

Capul Remorcherului și Dâmbul Catargului al Treilea se aflau acum alături. Dâmbul era gol și întunecat, iar Capul era împresurat de stânci ce măsurau până la cincizeci de picioare înălțime și de mormane de pietre îngrămadite în dezordine. Până la insulă n-aveam mai mult de un sfert de milă, așa că am hotărât să pun mâna pe vâslă și să încerc să ajung la țarm.

Curând am fost însă nevoit să renunț la intenția asta, căci printre mormanele de stânci se zbuciumau și mugeau talazurile. Unul după altul veneau să bată-n țarm valurile, înălțând creste înspumate. Vedeam că în încercarea mea de a mă apropia de țarm îmi rămâne doar să pier în valuri sau să-mi irotesc în zadar puterile, fără să mă pot cățara pe stâncile inaccesibile.

Dar nu numai perspectiva asta mă îngrozea. Pe stâncile netede ca o tăblie de masă vedeam târându-se niște monștri uriași și vâscoși, un fel de limaci înfricoșător de mari. Din când în când monștrii săreau cu zgomot în apă și porneau

să înoate. Erau câteva duzini. Lătrau, și ecolu asurzitor al stâncilor le repeta lătrăturile sălbaticе.

Mai târziu am aflat că nu erau decât niște lei de mare, vietăți absolut inofensive. Dar aveau un aspect înfricoșător, țărmul era inaccesibil, valurile fluxului băteau furioase, sfărâmându-se de stânci, așa că mi-a pierit imediat cheful să mă mai îndrept spre insulă. Mai bine să mor de foame în largul mării decât să înfrunt asemenea primejdii.

Între timp mi se prezentă altă posibilitate de a mă salva. Spre nord de Capul Remorcherului se așternea o lungă limbă de nisip galben, rămasă dezgolită în timpul refluxului. Iar mai la nord era un alt cap — cel care era însemnat pe harta noastră cu numele de Capul Păduros. Era năpădit de un hățiş des de pini, care coborau până aproape de oglinda apei.

Mi-am adus aminte de cuvintele lui Silver, cum că în tot lungul țărmului de vest al Insulei Comorilor circulă un curent ce se îndreaptă spre nord. Am înțeles că m-a și prins curentul acesta și am hotărât să nu-mi mai irosesc în zadar puterile, ci să mă las purtat pe lângă Capul Remorcherului, încercând apoi să acostez la Capul Păduros, care mi se părea mult mai primitor.

Marea era neliniștită. Dinspre sud bătea însă vântulețul acela blând, ajutându-mă să înaintez purtat de curent. Valurile se înălțau și cădeau iar ca o răsufulare egală.

Să fi bătut mai tare vântul, de mult m-aș fi scufundat. Dar și așa mă uimea cât de bine se ține pe valuri mica mea bărcuță. Culcat la fund și privind în juru-mi, nu o dată vedeam înălțându-mi-se deasupra capului creasta sinilie a câte unui val uriaș. Uite-o că se prăbușește peste mine... Dar bărcuța, săltând ca pe arcuri, se cățara sprintenă pe creasta valului și cobora apoi lin în hăul dintre ele ca o pasăre în zbor.

Încetul cu încetul ajunsei să prind curaj până într-ase-menea măsură, încât de la o vreme m-am încumetat chiar să vâslesc. Dar cea mai mică încălcare de echilibru se resimțea fulgerător asupra comportării bărcuței mele. Cum am dat să fac o mișcare, cufundând vâsla în apă, și-a schimbat mersul și s-a năruit cu asemenea viteză de pe creasta unui val în genuna deschisă în față-mi, încât am amețit, iar bărcuța nu mai săltă pe coama celui lalt val, ci pătrunse în el cu prora, aproape să se scufunde.

Înspăimântat și ud până la piele, m-am culcat iar la fund. Bărcuța își reveni îndată, purtându-mă cuminte mai departe.

Înțelegeam acum limpede că nu se cuvine să vâslesc. Dar cum să ajung la mal?

De speriat mă speriasem eu, dar nu-mi pierdusem capul. Mai întâi de toate am început să golesc de apă bărcuța cu bereta mea marinărească, apoi, luând seama la mersul bărcuței și străduindu-mă să înțeleg cum de lunecă atât de ușor pe valuri, am observat că fiecă val, care de pe mal ori de pe bordul corăbiei pare un fel de munte uriaș, drept și neted, de-aici de jos, însă, seamănă mai curând cu un lanț de coline neregulate, încununate de piscuri ascuțite, cu pante și văi între ele. Bărcuța, lăsată-n voia ei, manevra cu dibăcie, alegând de fiecă dată văile și evitând pe cât se putea coastele abrupte și piscurile înalte.

“Perfect, m-am gândit eu. Principalul e să stau cuminte, ca să nu stric cumva echilibrul. Dar pe loc drept aș putea risca din când în când să vâslesc spre mal”.

Așa am și făcut. Culcat pe brânci și sprijinit pe coate, într-o poziție cât se poate de incomodă, dădeam din când în când din vâslă, îndreptând bărcuța spre insulă.

Munca asta înceată și monotonă avea oarecare spor. Dar când am ajuns în dreptul Capului Păduros, mi-am dat seama că nu voi putea acosta, deși n-aveam decât sute de iarzi

până la mal și vedeam de aici creștetele verzi și răcoaroase ale copacilor, clătinate de briză. M-am îmbărbătat însă la gândul că la celălalt cap am să acostez cu siguranță.

Vremea trecea și începea să mă chinuie setea. Soarele scăpăra orbitor, oglindit în mii de focuri de valurile mării. Apa marină se usca și pe fața mea, lăsându-mi pe obraji și chiar pe buze un sloi de sare. Gâtlejul mi se uscaseră și capul mă durea să-mi plésnească. Copacii erau atât de aproape și atât de ademenitoare le era umbra! Dar curentul mă înhățase și mă depărta de limba de pământ. M-am pomenit iar în largul mării, și am văzut atunci ceva care mi-a schimbat toate planurile.

Drept în fata mea, la o jumătate de milă, poate și mai puțin chiar, am zărit-o pe “Hispaniola” plutind cu toate pânzele întinse. Nu încăpea îndoială că voi fi văzut de pe bord și cules din barcă. Setea mă chinuia în asemenea hai, încât nici nu știam dacă trebuie să mă bucur sau să mă amărăsc de o astfel de întorsătură. Dar n-am avut timp să cuget prea mult la toate acestea, căci, cum v-am spus, m-a surprins la culme apariția “Hispaniolei”, cu pânzele albe ca zăpada, frumoasă ca-n povesti și scăpărând în soare ca poleită cu argint. Se îndrepta spre nord-vest. M-a străfulgerat gândul că oamenii de pe bord or fi hotărât, pesemne, să dea ocol insulei pentru a se întoarce în locul unde stătuse ancorat până acum vasul. Dar l-am văzut curând abătându-se tot mai mult spre apus și m-am înfiorat iar: vasăzică m-or fi observat și se pregătesc să mă culeagă. N-am apucat însă să-mi sfârșesc gândul, că “Hispaniola” s-a întors iar drept împotriva vântului și s-a oprit neputincioasă, cu pânzele spânzurând.

“Ce urși! mi-am spus eu în sinea mea. S-o fi îmbătat până la nesimțire toți”.

Ehe, ce papară ar mai fi mâncat ei de la căpitanul Smollett pentru asemenea manevră!

Între timp, vasul, schimbând cursul, descrie un cerc, străbătu în plină viteză vreo două mile și iar se întoarce cu prora împotriva vântului, înțepenind pe loc. Manevra asta s-a repetat de câteva ori. “Hispaniola” pornea ba spre nord, ba spre sud, ba spre est, ba spre vest, bătând din pânze și revenind mereu la direcția pe care doar cu o clipă înainte o părăsise. Am priceput curând că nimeni n-o mai cârmuiește. Dar ce să se fi făcut cu oamenii? Pesemne că sunt toți beți morți sau fugiți de pe bord. Și dacă ajung pe vas se prea poate să-i pot da iar pe mâna căpitanului său.

Curentul mâna la fel de repede și corabia cea mare și bărcuța mea cea mică, dar corabia își schimba atât de des cursul și se oprea atât de des, încât aproape că nu înainta. Dacă m-as fi putut așeza în luntre ca să vâslesc, as fi ajuns negreșit “Hispaniola”. Brusc m-a cuprins într-adevăr dorința s-o ajung. Setea de noi aventuri mă înfrigura, iar gândul la un gât de apă îmi dubla temerara hotărâre.

M-am ridicat de pe brânci și în aceeași clipă m-a năvălit un val, udându-mă din cap până-n picioare. Dar acum nu mă mai înfricoșa atâta lucru. M-am așezat și, adunându-mi ultimele puteri, m-am apucat să vâslesc, pornind în goană după “Hispaniola”. Odată m-a repezit atât de cumplit un val, încât am simțit cum mi se face inima ghem în piept. M-am oprit și-am început să golesc apa din bărcuță. Curând, însă, am prins meherezul cum trebuie să mă port cu ea și m-am pomenit că o conduc cu atâta dibăcie printre valurile zbuciumate, încât doar rareori mă mai plesneau în obraz stropi de spumă.

Distanța dintre mine și corabie scădea repede. Ajunsesem să deslușesc la cotituri licărul de aramă al manivelei de la cârmă. Pe punte nu se vedea nici țipenie de om. Tâlharii își luaseră pesemne tâlpășița, iar de nu, înseamnă că zac morți beți în cabină.

Acolo am să-i și închid, rămânând singur stăpân pe vas.

În sfârșit, mi-a surâs norocul: vântul a conținut câteva clipe. Rămasă în voia curentului, “Hispaniola” se întoarce încet în jurul propriei sale axe. Luminătorul de la cârmă era deschis și am văzut arzând lampa deasupra mesei din cabină, deși demult se făcuse ziuă. Pânză cea mare spânzura ca un steag. Vasul își încetini mersul, purtat numai de curent. Rămăsesem puțințel în urmă, dar acum, dublându-mi eforturile, l-aș fi putut ajunge iar.

Eram doar la vreo câteva sute de iarzi de corabie, când vântul îi umflă iar pânzele. “Hispaniola” se lăsă pe coasta stânga și porni să lunece pe creștetul valurilor ca o rândunică.

Am simțit că mă cuprinde deznădejdea, dar i-a luat îndată locul bucuria, când am văzut că goeleta face un cerc și vine drept spre mine. Iat-o că a străbătut jumătate, apoi două treimi, trei sferturi din distanța ce ne despărțea. Vedeam cum îi spumegă apa sub proră. Din bărcuța mea pitică, goeleta mi se părea uriașă.

Și deodată am înțeles ce primejdie mă paste. Corabia se apropia cu mare repeziciune. N-aveam prea mult timp să stau pe gânduri, trebuia să încerc să mă salvez. Eram pe creștetul unui val, când bompresul corăbiei străpunsese pe cel vecin. Într-o fulgerare de clipă l-am văzut răsărind deasupra-mi. Am sărit în picioare și am făcut un salt năprasnic în aer, prinzându-mă cu mâna de capătul bompresului. Înghețat de groază, am rămas așa, spânzurat în văzduh. O ușoară izbitură mi-a dat a înțelege că goeleta mi-a scufundat bărcuța și că acum îmi va fi imposibil să mai părăsesc “Hispaniola”.

Capitolul XXV

Îl cobor pe “Roger cel vesel”

Abia mă cățarasem sus la proră, când pânză flocului trosni asurzitor, ca un foc de tun, se umflă, și goeleta se cutremură din vârful catargului, până-n chilă. Dar peste o clipă, deși celelalte pânze mai rămâneau umflate, flocul trosni iar și rămase spânzurând moale.

Zguduitura asta neașteptată fusese cât pe ce să mă zboare în apă. Fără să mai pierd timpul m-am cățarat pe vele și am venit de-a berbeleacul jos pe punte. Mă aflam, după cum am constatat îndată, în partea de sub vânt a bacului. Catargul cel mare din mijloc îmi ascundea vederii o parte din pupă. Nu se zărea nici țipenie de om în juru-mi. Puntea, nespălată se vede din ziua revoltei, purta urme de încălțări murdare. O sticlă goală, cu gâtul spart, se rostogolea de colo-colo pe covertă.

Când mă așteptam mai puțin, “Hispaniola” porni iar purtată de vânt. Pânzele flocului trosniră întinse în spatele meu. Roata cârmei făcu o învârtitură și goeleta se cutremură. În aceeași clipa pânzele se răsuciră spre stânga și am văzut pupa.

Amândoi pirații erau la pupă. “Tichia roșie” zăcea nemișcat pe spate. Brațele îi erau răstignite în lături, dinții rânjiți. Israel Hands ședea sprijinit de balustradă, cu bărbia înfiptă în piept. Măinile îi atârnavă fără putere; fața, deși arsă de soare, era albă ca o lumânare de seu.

Corabia cabra ca un cal ridicat în două picioare. Pânzele se umflau cu asemenea putere, încât catargul gemea, scârtâind din rădăcină. Din când în când prora se pleca străpungând valurile și nori de stropi mărunți mă împrôșcau peste balustradă. Pe cinstea mea, săltăreață cum era, bărcuța mea cea scufundată acum se ținuse mult mai bine pe valuri decât corabia asta atât de mare și bine înzestrată.

La fiecare nou salt al goeletei, tâlharul cel în tichie roșie sălta și el. Dar, spre groaza mea, expresia feței nu i se schimba defel — piratul continua să râdă, rânjindu-și dinții, încetul cu încetul ajunse să-i spânzure un picior peste bord, deasupra apei. Îi vedeam, de aici de unde eram, doar o ureche și un cărlionț stufos de favorit pe obraz.

Am luat seama curând că pe scândurile punții s-au lățit lângă ei două băltoace de sânge și am presupus îndată că, beți cum erau, încăierându-se, s-or fi tăiat cu cuțitele.

Deodată, când corabia se oprise iar pe câteva clipe, Israel Hands scoase un geamăt ușor și se mișcă din loc. Vaietul acesta plângător și falca, care-i atârna ca la un rănit de moarte, mi-au stârnit o clipă mila. Dar mi-am amintit îndată de convorbirea, pe care-o auzisem stând ascuns în butoiul cu mere, și mila mi-a pierit într-o clipă.

M-am apropiat de catarg.

— Iată-mă iar pe goeletă, mister Hands, am rostit eu batjocoritor.

El și-a ridicat cu greu privirea, dar nici măcar nu s-a arătat uimit, atât era de beat. A rostit un singur cuvânt:

— Brandy¹ !

Am înțeles că n-am timp de pierdut. Trecând pe sub pânzele ce spânzurau pe punte, am dat fuga în jos pe scări în cabină.

¹ *Brandy* — rachiu (engl.)

E greu să vă puteți închipui ce dezastru era acolo. Încuietoarele de la toate lăzile erau sfărâmate. Tâlharii căutaseră pesemne harta. Dușumelele erau pline de noroiul ce-l aduceau din smârcuri, unde-și aveau tabăra și unde chefuiau. Pe paravanele vopsite în alb și-mpodobite cu baghete aurite rămăseseră urme de degete murdare. Zeci de sticle goale se rostogoleau cu zgomot din colț în colț la fiecare legănare a goletei. Una din cărțile de medicină ale doctorului zăcea desfăcută pe masă, cu mai bine de jumătate din foi lipsă; pesemne le rupseseră piratii să-și aprindă cu ele pipele. Și în mijlocul acestui haos continua să fumege lampa aprinsă.

Am aruncat o privire și în beci. Butoiașele nu se mai vedeau, în schimb un număr infinit de sticle goale se tăvăleau pe jos. Am înțeles că piratii nu se mai treziseră din ziua răscoalei.

În cele din urmă am găsit totuși o sticlă de brendy pentru Hands. Mie mi-am luat doar câțiva pesmeți, niște fructe uscate, o mână de stafide și o bucățică de brânză.

Suind iar pe punte, mi-am pus merindele lângă roata cărmei, ca șeful de echipaj să nu poată ajunge la ele. Am băut pe săturate apă din butoiaș, și numai pe urmă i-am întins lui Hands sticla, pe care n-a mai lăsat-o de la gură până n-a dat pe gât mai mult de jumătate.

— Mă jur pe tunetul din cer că tocmai asta îmi trebuia, spuse el.

Eu m-am așezat într-un colț și am început să mănânc.

— Ești rău rănit? l-am întrebat eu.

Mi-a răspuns cu glas lătrat:

— Să fi fost aici un doctor, mi-aș fi venit repede în fire.

Dar cum vezi, n-am noroc... Cât despre șobolanul de colo, a crăpat, adăugă el arătând din ochi spre piratul cu tichie roșie. Și nu-i nici un păcat. A fost un marinăr ca vai de lume... Dar tu de unde te-ai luat?

— Am venit aici să comand corabia, mister Hands, i-am spus eu.

Până la noi ordine te rog să mă consideri căpitanul dumitale.

Mi-a aruncat o privire cruntă, dar n-a răspuns nimic. Obrajii i-au roșit ușor. Continua însă să arate oribil, și la fiecare salt al goeletei luneca neputincios pe covertă.

— Printre altele fie spus, am urmat eu, nu-mi place steagul acesta, mister Hands. Dacă-mi dai voie, am să-l cobor. Mai bine să rămânem fără steag, decât să-l arborăm pe acesta.

Am dat fuga la catarg, am tras de frânghioara pavilionului și, coborând blestematul de steag negru, l-am aruncat peste bord, în mare.

— Doamne, apără-l pe rege! Jos căpitanul Silver! am strigat eu, fluturându-mi șapca.

El mă urmărea atent, fără să ridice capul, cu o expresie șireată, pe față.

— Presupun... spuse el în sfârșit, presupun, căpitane Hawkins, că n-ai nimic împotriva să debarci pe mal. Hai să vorbim de posibilitatea asta.

— Mă rog, am spus eu, cu mare plăcere, mister Hands. Urmează. Și m-am întors iar la merindele mele, devorându-le cu și mai mare poftă.

— Omul acesta... începu el, arătând ușor din cap spre cadavru. Omul acesta purta numele de O'Brien... și era irlandez... Am înălțat împreună pânzele și am vrut să ne înapoiem în golf. Dar a murit și pute acum ca un butoi de apă stătută în cală. Nu mai știu cine are să conducă goeleta. Fără îndrumările mele n-ai cum s-o scoți nici tu la capăt cu ea. Așa că fii bun de-mi dă să mănânc și să beau, leagă-mi rana cu un fular vechi ori cu batista, iar în schimb am să-ți arăt cum să conduci corabia. Ești de acord?

— Dar să ții minte că la popasul căpitanului Kidd n-am de gând să mă întorc, am răspuns eu. Vreau să conduc corabia spre țărmul de nord și să acostez acolo liniștit.

— În regulă! exclamă el. Parcă eu nu înțeleg? Mă crezi chiar așa de prost? Înțeleg perfect că am jucat și am pierdut, iar tu ai câștigat. Ce să mai spun? Vrei să mergi spre nord? Poftim. N-am altă ieșire. Mă jur pe tunetul din cer că am să-ți ajut să conduci corabia, chiar de-ar fi s-o duci până la podina spânzurătorii mele.

Cuvintele lui nu mi s-au părut lipsite de oarecare sens. Am încheiat convenția. Peste trei minute “Hispaniola” cu toate pânzele în vânt înainta de-a lungul Insulei Comorilor. Nădărduiam să ocolesc Capul de Nord până la amiază, pentru a intra în radă încă înainte de flux. În așa fel am ajunge la țărm fără nici un risc, am aștepta să scadă apele și am debarca.

Am înțepenit roata cârmei, am coborât în cabină, mi-am găsit lădița și am scos din ea o batistă de mătase, din cele pe care mi le dăruise cândva mama. Cu ajutorul meu, Hands și-a oblojit rana adâncă și sângerândă de la coapsă. După ce a gustat câte ceva și a mai tras câteva gâturi de brendy din sticlă, s-a înviorat vizibil, s-a așezat mai trainic și a început să vorbească mult mai tare și distinct, de părea cu totul alt om.

Vântul ne era prielnic și goeleta zbura pe valuri ca o pasăre. Priveliștile de pe mal se schimbau din clipă-n clipă. Partea muntoasă a insulei rămase în urmă. Înaintam acum de-a lungul unor maluri scunde și nisipoase, presărate cu pini pitici și singuratici.

Apoi a rămas în urmă și partea aceasta. Am ocolit un dâmb stâncos, ajungând la malul nordic al insulei.

Îmi plăcea să conduc astfel corabia. Vremea era însorită și priveliștile pitorești. Mâncare și băutură aveam din belșug,

și după asemenea strălucită victorie conștiință nu-mi mai reproșa dezertarea din fort. Aș fi fost pe deplin mulțumit de nu m-ar fi neliniștit căutăturile pe care mi le arunca șeful de echipaj. Mă urmărea mereu cu niște ochi plini de batjocură și pe față îi încremenise un zâmbet ciudat. Era ceva plin de suferință și neputință în zâmbetul acesta întunecat. Și în același timp era în el un fel de viclenie trădătoare. Eu munceam, iar el rânjea viclean și mă tot urmărea, mă urmărea mereu cu privirea.

Capitolul XXVI

Israel Hands

Parcă vrând să ne facă și mai pe plac, vântul își schimbă direcția și începu să bată dinspre apus. Am străbătut fără nici un fel de dificultăți calea de la marginea de nord-est a insulei până la intrarea în rada de nord. Dar ne-am temut să intrăm în golf până a se înălța mai sus apele fluxului, deoarece n-aveam ancoră. Trebuia să mai așteptăm. Șeful de echipaj s-a apucat să mă învețe cum să așez vasul în derivă și curând am făcut remarcabile progrese în privința asta. Apoi ne-am așezat amândoi în tăcere la masă.

— Căpitane, mi se adresă el în sfârșit cu același zâmbet viclean, n-ai vrea să-l arunci peste bord pe vechiul meu tovarăș O'Brein? Nu sunt un om cu prea multe scrupule și nu simt nici un fel de remușcări că l-am trimis pe lumea cealaltă. Dar sunt de părere ca nu prea înfrumusețează corabia. Tu ce crezi?

— N-am destulă putere. Afară de asta, nici nu-mi prea place asemenea muncă. Las' să stea cum stă, am apus eu.

— Ce corabie fără noroc mai e și "Hispaniola" asta, Jim! îmi făcu el cu ochiul. Câți oameni au pierit pe ea de când am părăsit noi Bristolul! N-am mai văzut niciodată asemenea călătorie plină de ghinion. Uite c-a murit și bietul O'Brien, căci a murit, nu-i așa? Eu sunt un om fără știință

de carte, pe când tu știi să citești și să socotești. Ia spune-mi pe șleau: morții rămân morți ori învie și ei cândva?

— Poți să omori corpul, mister Hands, dar nu și spiritul, i-am spus eu. Află, deci: O'Brien e viu și te privește acum de pe celălalt tărâm.

— Ah! mormăi el. Ce păcat! Vasăzică n-am pierdut vremea degeaba. De altminteri, sunt de părere că spiritele nu pot să ne facă cine știe ce mari neplăceri. Eu nu mă tem de spirite. Dar ia ascultă, as vrea să te rog să cobori în cabină și să-mi aduci... drace! am uitat ce vreau să-mi aduci... da, adu-mi o sticluță de vin, Jim. Nenorocirea asta de brendy e prea tare pentru mine.

Ezităările șefului de echipaj mi s-au părut foarte suspecte și, drept să vă spun, nu l-am crezut că vinul îi place mai mult ca rachiul. Pesemne, rugămintea lui e doar un pretext. Ba chiar e foarte limpede că vrea să mă vadă plecat de pe punte. Dar de ce vrea el asta? Îl vedeam că evita să mă privească în ochi. Privea împrăștiat în jur, căutând ba la cer, ba la cadavrul lui O'Brien. Și tot timpul zâmbea șiret, arătându-și până și vârful limbii. Chiar și un prunc ar fi ghicit că pune ceva la cale. Dar nici gând n-aveam să arăt ca-l bănuiesc.

— Vin? am întrebat eu. Mă rog. Dar ce fel de vin — alb sau roșu?

— De care vrei, prietene, răspunse el. Dar să fie cât mai tare și cât mai mult.

— Bine... Am să-ți aduc niște porter, mister Hands. Dar să ai răbdare până ți-l găsesc.

Am dat fuga jos, străduindu-mă să bocănesc cât mai zgomotos. Apoi m-am descălțat de botine, m-am furișat fără cel mai mic foșnet spre proră, am suit scările și mi-am scos binișor capul prin chepeng. Hands n-avea cum își da seama că-l țin sub observație. Și totuși mi-am luat toate

măsurile de precauțiune cu putință, pentru ca nu cumva să mă prindă. Dintr-o singură ochire m-am convins de dreptatea bănuielilor mele.

Șeful de echipaj se ridicase în patru labe și pornise să se târâie destul de sprinten pe punte, deși piciorul rănit trebuia să-l durea tare, căci la fiecare mișcare gemea înăbușit. Într-o jumătate de minut s-a târât până la jgheabul de scurgere a apei, lângă care se afla un otgon făcut colac, și-a smuls din el un cuțit lung, ori mai bine spus un pumnal scurt, mânjit de sânge până la mâner. L-a cercetat atent, strângând din fălci, i-a încercat cu degetul tăișul și, punându-și-l repede în sân, s-a târât iar la locul sau de lângă balustradă.

Aflasem astfel tot ce-mi trebuia. Israel e în stare să se miște și acum mai e și înarmat. Iar o dată ce a căutat să scape de prezența mea pe punte, înseamnă că urmează să-i fiu eu prima victimă. Firește, n-aveam de unde să știu și ce mai are de gând după moartea mea — să-și facă drum de la Popasul de Nord, străbătând toata insula, până la tabăra piraților în smârcuri, sau să tragă un foc de tun, chemându-și ciracii într-ajutor.

Cu toate acestea, puteam avea încredere în Hands acolo unde interesele noastre coincideau: amândurora ne convenea să ducem goeleta până-ntr-un loc ferit, de unde ar putea fi mai apoi scoasă fără prea mare trudă sau riscuri. Și câtă vreme nu dusesem încă la îndeplinire sarcina asta, viața mea nu era în pericol. Cugetând așa, n-am mai stat să pierd vremea: m-am furișat îndărăt în cabină, m-am încălțat, am luat o sticlă de vin și m-am întors pe punte.

Hands stătea lungit în poziția în care-l lăsasem, ca un sac. Avea ochii închiși, de parcă era atât de slab, încât nu putea suporta lumina prea tare. S-a uitat la mine, a izbit

sticla de balustradă, să-i frângă gâtul, și a dat-o de dușcă mai toata dintr-o răsufolare, fără a uita să-mi spună, cum e obiceiul:

— În sănătatea ta!

Apoi, trăgându-și sufletul, a scos din buzunar o felie de tutun de mestecat și m-a rugat să-i tai o bucățică.

— Fii bun de taie tu, îmi spuse el, că n-am cuțit, și nici putere nu mai am. Eh, Jim, Jim, am slăbit de tot! Taie-mi o bucățică. Asta e ultima porție ce-mi mai e dat s-o mestec în viața mea. Simt că n-o mai duc mult. Curând am să-mi iau tălpășița pe lumea cealaltă...

— Bine, am spus eu. Am să ți-l tai. Dar, în locul dumi-tale... dacă m-as simți așa de rău, m-aș pocăi, înainte de moarte.

— Să mă pocăiesc? a făcut el. De ce?

— Cum de ce? am exclamat eu. Nu știi de ce ai a te pocăi?

Pentru că ți-ai călcat datoria. Pentru că ți-ai trăit toată viața în greșală, în minciună și sânge. Uite, la picioarele dumitale e omul pe care l-ai ucis. Și mă mai întrebi de ce ai a te pocăi! Uite, de păcatul acesta, mister Hands!

Vorbeam mai înfocat decât s-ar fi convenit, căci mă gândeam la pumnalul năclăit de sânge pe care-l avea ascuns în sân și la intenția lui de a mă ucide. Iar el băuse prea mult vin, și poate asta-l făcu să-mi vorbească cu atâta solemnitate.

— De treizeci de ani umblu pe apă, începu el. Am văzut și ce e binele și ce e răul, și furtuni, și vreme bună, și foamete, și încăierări, și naiba mai știe ce altele, dar credemă: niciodată n-am văzut ca virtutea să-i aducă omului un cât de mic folos. Dreptate are acela care lovește primul. Morții nu muscă. Uite asta mi-e toată credința. Amin!... Dar, ia ascultă, urmă el schimbând brusc tonul. Ajunge

atâta pălăvrăgeală. Apele fluxului s-au ridicat îndestul. Ascultă comanda la mine, căpitane Hawkins, ca să putem intra cu vasul în radă.

Într-adevăr, ne mai rămăseseră de străbătut doar vreo două mile. Însă ne venea foarte greu să înaintăm. Intrarea în radă se dovedi a fi nu numai îngustă, ci și foarte întortocheată, ba chiar și prea puțin adâncă pentru tonajul nostru. Trebuia să ne punem la bătaie toată priceperea și atenția. Dar eu eram un executant îndemânatic, iar Hands un comandant încercat. Atât de iscusit manevram și atât de dibaci ocoleam toate bancurile de nisip în cale, încât era mai mare plăcerea să te uiți la noi.

Am ocolit cu bine amândouă capurile și ne-am pomenit împresurați de pământ, lăsând în urmă strămtoarea. Malurile Radei de Nord erau tot atât de împădurite ca și cele ale Radei de Sud. Dar însăși rada era mai lungă și la drept vorbind amintea mai curând o gură de fluviu decât un golf. Drept în fața noastră am văzut scheletul pe jumătate putrezit al unei corăbii sfărâmate. Era un vas mare, cu trei catarge. Stătuse atâta vreme, încât algele îl împrejuraseră din toate părțile. Pe punte creșteau niște tufărișuri din care răsăreau flori mari, viu colorate. Priveliștea era dezolantă, dar ne dovedea că rada e cât se poate de potrivită pentru a poposi aici.

— Ia te uită, spuse Hands, ce locșor frumușel și bun de acostat. Uite ce nisip curat și neted, nici valurile nu ajung până aici. Și pădure de jur împrejur, iar pe corabia de colo cresc floricele ca într-o adevărată grădină.

— Dar n-o să eșuăm cumva pe nisip dacă acostăm la mal? am întreat eu.

— N-o să fie nici o greutate să urnim apoi goeleta, chiar dacă o să eșueze acum pe nisip, mi-a răspuns el. N-ai decât

să întinzi un otgon în timpul refluxului, înfășurându-l în jurul unuia din pinii cei groși de colo, iar capătul să-l legi de vas. Când vine fluxul și se ridică apele, dai poruncă echipajului să pună mâna pe otgon și să tragă vârtos. Într-o clipă urnești goeleta și o pui pe apă. Ei, dar mai avem până atunci. Vezi de fii atent acuma, am ajuns aproape de bancul de nisip. Ia-o mai la dreapta puținel... așa... drept înainte... cârmuiește la dreapta... acum ceva mai la stânga... așa, drept, drept înainte!...

El dădea ordine, pe care eu le executam prompt și cu precizie. Și deodată l-am auzit strigând:

— Întoarce corabia spre vânt, repede, drăguțule!

M-am lăsat cu toată puterea pe roata cârmei. “Hispaniola” a virat în loc și s-a alăturat de țarmul împădurit.

Eram atât de preocupat de toate manevrele ce avusesem a le îndeplini, încât uitasem cu totul că trebuie să fiu foarte atent la șeful de echipaj. Mă interesa numai clipa când goeleta va scrâșni cu fundul pe nisip. Uitasem ce pericol mă amenința și, plecat peste balustradă, la tribord, priveam cum spumegă apa la proră. Uite-așa m-aș fi prăpădit, fără să schițez măcar un gest de apărare, de n-aș fi simțit o bruscă neliniște, care m-a făcut să mă întorc. Nu mai știu, ori că oi fi auzit vreun foșnet, ori că oi fi observat cu coada ochiului o mișcare de umbră, poate chiar să se fi trezit în mine un fel de instinct ca de pisică, cine știe, dar m-am întors și l-am văzut pe Hands doar la doi pași de mine, cu pumnalul înălțat în mâna dreaptă.

Privirile ni s-au întâlnit și am scos amândoi un țipăt. Eu țipasem de groază. El a scos un muget de taur furios și s-a năpustit spre mine. Am făcut un salt spre proră, lăsând din mâini roata cârmei. Asta mi-a salvat viața; revenind vertiginos la loc, roata l-a lovit în piept pe Hands, doborându-l jos.

Mai înainte de a apuca el să se ridice, am scăpat din ungherul unde mă înghesuisse. Acum aveam la dispoziție toată puntea și mă puteam feri de el în voie. M-am oprit lângă catarg, am scos pistolul din buzunar, am ochit și am apăsat pe trăgaci. Hands venea drept spre mine. A țcănit cocoșul, dar n-a urmat nici o împușcătură. Pesemne se udase pulberea în tigăiță. M-am blestemat pentru neglijența mea. De ce nu mi-am încărcat iar arma, că doar avusesem tot timpul s-o fac! N-as fi stat acum neputincios și dezarmat, ca o oaie în fața măcelarului.

Cu toată rana să, Hands se mișca uimitor de repede. Vițele de păr cărunt îi cădeau pe fața roșie de turbare și efort. Nu mai aveam timp să mai scot și al doilea pistol. Afară de asta, eram convins că se udase și el. Un singur lucru era limpede: nu trebuie să mă retrag, ci să mă feresc de Hands, ca să nu mă înghesuiască la proră cum mă înghesuisse adineaori la cârmă. Dacă-i reușește asta, întreg pumnalul acesta năclăit de sânge are să mi se înfigă în piept până-n prăsele. Am îmbrățișat cu amândouă mâinile catargul, care era destul de gros și am rămas în așteptare cu toți mușchii încordați.

Văzând că mă pregătesc să mă joc cu el de-a v-ați ascunselea, Hands se opri. Câteva clipe se prefăcu că se repede la mine ba din dreapta, ba din stânga. M-am dat și eu ușurel ba la dreapta, ba la stânga, după mișcărilor lui. Lupta asta semăna grozav cu jocurile băieților acolo, acasă, la Dealul Negru, pe când ne hârijoneam printre stâncile din golf. Firește, însă, că pe atunci nu-mi bătea așa inima, mai să-mi sară din piept. Și totuși mai ușor îi venea să se joace astfel unui băiețandru, decât marinarului acesta bătrân și cu coapsa străpunsă de cuțit. Am prins chiar curaj de la o vreme și am început să cuget cum poate lua sfârșit joaca

asta a noastră. “Firește, m-am gândit eu, pot rezista încă lungă vreme, dar pân-la urmă are să mă prindă totuși...”.

Acum stăteam amândoi față-n față. “Hispaniola”, care-și continua mersul, intră deodată cu prora în nisip. Izbitura fusese atât de puternică, încât vasul se lăsă pe partea stângă, puntea se plecă într-un unghi de patruzeci și cinci de grade și prin jgheaburi dădu năvală o trambă de apă, lăsând o băltoacă uriașă lângă balustradă.

Ne-am pierdut amândoi echilibrul și ne-am rostogolit aproape îmbrățișați drept spre jgheaburi. Mortul în tichie roșie, care zăcea cu brațele tot așa răstignite în lături, s-a rostogolit și el împreună cu noi. Atât de tare m-am lovit cu capul de piciorul șefului de echipaj, încât mi-au clănțanit și dinții din gură. Dar, cu toata lovitura, tot eu am izbutit să sar primul în picioare, căci Hands se pomenise cu mortul deasupra lui. Brusca înclinare a corăbiei făcea imposibilă alergătura pe punte. Trebuia să găsec alt mijloc de a mă salva și să-l găsec fără a pierde nici o clipă, căci dușmanul meu n-avea să zăbovească mult pentru a mă ataca iar.

Mă aflam chiar lângă arborele artimon. Străfulgerat de o bruscă inspirație, m-am apucat cu mâinile de sarturi și am prins să mă cațăr pe nerăsuflete, oprindu-mă doar sus pe cavas.

Rapiditatea cu care acționasem m-a salvat: doar la o palmă de picioarele mele licărise pumnalul. Înciudat de ghinionul său, Israel Hands mă privea de jos cu gura căscată de uimire.

Aveam acum o clipă de răgaz și fără a mai pierde vreme mi-am încărcat din nou pistolul. Apoi, pentru mai multă siguranță, l-am încărcat și pe al doilea.

Hands mă urmărea mereu cu o furie neputincioasă. Începea să înțeleagă că situația lui s-a înrăutățit simțitor. A

stat o clipă pe gânduri, apoi s-a agățat greoi de sarturi și, cu pumnalul în mâini a prins să se cațare în sus pe ele, gemând mereu și târându-și piciorul rănit.

Eu reușisem între timp să-mi încarc pistoalele. Mai înainte de a străbate el o treime din distanța ce ne despărțea, am îndreptat amândouă pistoalele spre el și am rostit:

— Încă un pas, mister Hands, și-ți zbor creierii! Morții, după cum știi, nu muscă, am adăugat eu batjocoritor.

S-a oprit îndată. Am citit pe fața lui că stă și cugetă încordat la ceva. Dar cugeta atât de încet și greu, încât, fericit ca mă aflu în afară de primejdie, am izbucnit într-un hohot de râs. În sfârșit, după ce și-a înghițit de câteva ori saliva, a prins să vorbească. Avea o expresie tot atât de rătăcită, dar își scosese cuțitul din dinți și nu mai încerca să se apropie.

— Jim, începu el, am făcut amândoi destule prostii, trebuie să încheiem armistițiul. Ți-aș fi făcut de petrecanie, nu-i vorbă, dar m-a împiedicat izbitura asta. N-am niciodată noroc, niciodată! Așa că n-am ce mă face, trebuie să mă supun, marinar bătrân cum sunt, unui mucos de elev ca tine.

Eu mă îmbătam de cuvintele lui și surădeam bucuros, umflat în pene ca un cocoșel ce s-a cățarat pe gard, când l-am văzut deodată ridicând repede mâna dreaptă. A șuierat ceva prin aer ca o săgeată și am simțit o lovitură și o durere ascuțită. Umărul îmi rămăsese pironit de catarg. De durere și surpriză — nu știu, cu intenție ori inconștient — am apăsat pe amândouă trăgacele. Pistoalele au luat foc și mi-au căzut din mâini. Dar n-au căzut numai ele: cu un țipăt înăbușit, șeful de echipaj scăpă sarturile din mână și se prăbuși cu capul în jos drept în apă.

Capitolul XXVII

“Piaștri!”

Vasul se înclinase atât de tare, încât catargurile se aflau aproape paralel cu apa. Ședeam pe cavas ca într-un cuiabar și sub mine se așternea apa golfului. Hands, care n-ajunsesese atât de sus, se afla mai spre punte și a căzut în apă între mine și bord. O singură dată a mai apărut la suprafață, într-un cerc de spumă însângerată, și s-a cufundat pe vecie. Când s-a alinat apa, l-am văzut. Zăcea pe nisipul curat și strălucitor, în umbra vasului. Doi peștișori roteau deasupra lui. Uneori, datorită vălurării apei, părea că se mișcă și încearcă să se scoale. De fapt, însă, era de două ori mort: străpuns de gloanțe și înecat. Ajunsesse hrană peștilor chiar pe locul unde se pregătise să măucidă.

Simțeam amețeală, spaimă și o nesfârșită greață. Păraiașe fierbinți de sânge îmi curgeau pe piept și pe spinare. Pumnalul, care-mi pironea umărul de catarg, mă ardea ca un fier înroșit în foc. Dar nu durerea mă înfricoșa — durerea aș fi îndurat-o eu fără nici un suspin. Mă îngrozea gândul că pot să cad de pe cavas drept în apa asta molcomă și verde, lângă cadavrul șefului de echipaj.

Mă țineam atât de strâns cu amândouă mâinile de cavas, încât prinseseră să mă doară degetele. Am închis ochii, ca să nu mai văd primejdia. Încetul cu încetul, însă, creierii mi s-au limpezit, inima a început să-mi bată mai liniștit și mi-am revenit în fire.

Mai întâi de toate am încercat să smulg pumnalul. Dar, ori că se înfipse prea adânc în catarg, ori că nervii îmi erau prea zdruncinați, însă nu-l puteam nicidecum smulge. Am început să tremur. Și, oricât ar părea de ridicol, tocmai tremurul acesta mi-a ajutat. Pumnalul mă atinse doar în treacăt, prinzând pielea.

Când am început să tremur, pielea s-a rupt. A început să-mi curgă sânge mai tare, dar, în schimb, mă eliberasem. Nu-i vorbă, gherocul și cămașa îmi rămăseseră pironite de catarg.

Smuncindu-mă, m-am eliberat complet și am coborât jos pe sartzurile tribordului. Nimic pe lume nu m-ar fi putut face să cobor pe aceleași sartzuri, de pe care se prăbușise adineaori Israel.

Am intrat în cabină și am încercat să-mi oblojesc rana, care-mi pricinuia o durere acută. Mai curgea sânge, dar rana nu era nici adâncă, nici periculoasă și nu mă împiedica să mișc mâna. Am privit în jurul meu. Acuma eram singur stăpân pe corabie și am început să chibzuiesc cum să fac ca să scap de ultimul pasager, — leșul lui O'Brien.

După cum v-am mai spus, leșul se rostogolise până la balustradă și zăcea acolo ca o păpușă mătăhăloasă și oribilă la vedere. O uriașă păpușă, cât un stat de om, dar lipsită de toate culorile și farmecul vieții. Nu mi-a fost prea greu s-o scot la capăt cu el, căci, de când începuseră tragicele mele peripeții, mă deprinsesem cu morții și aproape că nu mă mai temeam de ei. L-am ridicat de brâu, ca pe un sac cu târâte și dintr-o singură sfortăre l-am zvârlit peste bord. A căzut plescăind zgomotos. Tichiuța roșie i-a zburat din cap, pornind pe apă. Când s-au ogoit valurile stârnite de căderea cadavrului, i-am văzut deslușit pe amândoi. Zăceau alături cei doi dușmani — O'Brien și Israel. Apa, vâlurând, îi legăna pe amândoi. O'Brien, deși foarte tânăr, era complet chel.

Zăcea acum, cu tigva cheală, sprijinită de genunchii ucigașului sau. Iar de asupra-le săgetau peștișori repezi.

Începu refluxul. Soarele coborâse atât de jos, încât umbrele pinilor dinspre apus se așterneau peste golf, ajungând până aici pe punte, începuse să bată briza de seară și, cu toate că golful era apărat dinspre răsărit de dâmbul cel cu două creste, greimentul scârțâia și pânzele se legănau în bătaia vântului.

Dându-mi seama ce primejdie mă paște, am înfășurat repede flocurile și le-am coborât pe punte, însă cu vela de jos a arborelui mare nu puteam face nimic. Când se înclinase goeleta, ghiul¹ căzuse peste bord, făcând să se scufunde o buna bucată de velă. Asta complica și mai mult situația, foarte primej-dioasă de altminteri. Dar sarcina era atât de grea, încât nu îndrăzneau să mă ating de nimic, în cele din urmă am scos cuțitul și am tăiat frânghiile. Stinghia, de care se ținea marginea de sus a veleii, s-a prăbușit în apă și pânza, umflată ca un pântec uriaș, s-a pornit pe valuri. Dar oricât m-am străduit, n-am mai putut face nimic. Era peste puterile mele să manevrez. Mă vedeam nevoit să las în voia soartei “Hispaniola”. Dar, la urma urmelor, nu mă aflam și eu în voia soartei?

Între timp prinsese să se lase amurgul. Ultimele raze de soare, răzbătând prin hățiş, scânteiau pe pânzele corăbiei ca niște pietre nestemate pe o mantie împărătească. Începea să se lase și frigul. Apa, mănătă de reflux, se retrăgea, și goeleta se pleca tot mai mult pe babord.

Mi-am făcut loc până la proră și am privit în jos. Apa era aici foarte puțin adâncă. Prinzându-mă pentru orice eventualitate cu amândouă mâinile de un otgon, m-am lăsat

¹ Ghiu — prăjină așezată orizontal, pe care se întinde marginea de jos a veleii.

să alunec până am simțit cu picioarele fundul. Într-adevăr, apa abia de-mi ajungea până la brâu și am pornit pe nisipul tare, brăzdat de valuri, cățărându-mă pe mal și lăsând “Hispaniola” să zacă în urma mea pe-o coastă, cu pânzele plutind pe apă. Soarele asfințise și vântul vuia în frunzetul pinilor.

Așadar, aventurile mele pe mare au luat sfârșit. Și au luat sfârșit printr-un neîndoielnic succes: goeleta e smulsă din mâinile bandiților și ne putem porni chiar acum cu ea în larg. Visam să mă întorc cât mai repede acasă, în portul nostru, să mă laud cu isprăvile mele. De bună seama că voi fi muștrat pentru că plecasem fără voie, dar capturarea “Hispaniolei” are să-mi șteargă toata vina și căpitanul Smollett însuși va trebui să-mi recunoască meritele.

Cugetând astfel și extrem de bine dispus, am pornit la drum spre fortăreața, în care, după cum presupuneam eu, mă așteptau prietenii. Țineam bine minte că cea mai estică dintre gârlele ce se vărsau în golful căpitanului Kidd începea de la poalele dâmbului cu două creste. Am cotit deci la stânga, spre dâmb, chibzuind să trec gârla pe unde era mai îngustă. Pădurea nu era prea deasă. Luând curmeziș costișa, am lăsat curând în urmă dâmbul și am trecut gârla prin vad.

Cam pe aici îl întâlnisem pe Ben Gunn. Am început să pășesc mai prevăzător, luând mereu aminte în jur. Se făcuse întuneric detot. Trecând printr-o văiuță așternută între două dealuri, am văzut pe cer reflexele unor limbi de foc. Am presupus îndată că trebuie să fie Ben Gunn, care-și gătește cina pe foc, și în fundul sufletului m-a uimit imprudența lui. Dacă văd eu reflexele focului, le poate vedea și Silver din lagărul sau așezat în smârc.

Întunericul cobora tot mai negru, numai pe ghicite mai puteam ține drumul. Dealul cel cu două creste rămas în urma mea și culmea “Oceanului” în dreapta îmi slujeau drept unice

puncte de reper, dar contururile lor se așterneau tot mai mult în beznă. Clipeau stins în înalturi stele rare. Mai la fiecare pas fădeam buzna orbește prin mărăcinișuri și lunecam în gropi.

De la o vreme a prins să se lumineze. Am privit în sus. O aureolă palidă împresura culmea “Oceanului”. Iar jos, printre creștetele copacilor am zărit o seceră mare de argint și am înțeles că răsărise luna.

Acum îmi venea mult mai ușor să deslușesc drumul și mi-am grăbit pasul. Din când în când o luam chiar la fugă, atât de nerăbdător eram să ajung mai curând la cabană. Dar, intrând în crângul ce înconjură reduta noastră, mi-am adus iar aminte că trebuie să fiu prevăzător și mi-am încetinit mersul. Trist s-ar sfârși aventurile mele, dacă, luat drept dușman, m-ar împușca din greșeală chiar prietenii mei.

Luna urca tot mai sus, scaldând în lumină toate poienile din pădure. Dar drept în fața mea am zărit printre copaci o lumină, care nu semăna deloc cu lumina lunii. Era roșie-fierbinte și din când în când părea să se întunece. Cum se vede, ardea undeva un foc, care fumegea și pâlpaia sub spuză.

Drace, ce-o mai fi și asta?

În sfârșit am ajuns la lizieră. Marginea de apus a palisadei era luminată de lună. Restul palisadei cu cabana rămăneau în beznă și numai pe alocuri destrămau întunericul niște lungi fâșii argintii. Iar în dosul casei pâlpaia un foc uriaș. Reflexele lui purpurii alungau parcă licărul gingaș și palid al lunii. Nu se vedea nicăieri nici țipenie de om. Nici un foșnet nu tulbura liniștea. Numai vântul sufla printre ramuri.

M-am oprit uimit și chiar un pic speriat. Niciodată nu mai aprinsesem noi asemenea focuri. Din ordinul căpitanului economiseam cu zgârcenie lemnele. M-a cuprins teama să nu se fi întâmplat ceva cu prietenii mei câtă vreme fusesem lipsă.

M-am strecurat de-a lungul întăriturii spre răsărit, ținându-mă mereu în umbră, și am sărit peste palisadă, pe unde mi s-a părut întunericul mai des.

Ca să nu alarmez pe nimeni, m-am lăsat în patru labe și m-am târât fără zgomot spre colțul casei. Și deodată am oftat ușurat. Nu pot să sufăr când aud pe cineva sforăind în somn. Dar de astă dată sforăitul răsunător și pașnic al prietenilor mei mi s-a părut cea mai plăcută muzică. M-a liniștit, cum te liniștește pe mare strigătul noptatic al omului de cart: “Toate bune!”

Un lucru îl vedeam însă limpede: dorm cu toții fără nici o strajă. Dacă în locul meu s-ar fi furișat acum Silver cu banda sa, nici unul din ei n-ar mai fi apucat zorile.

M-am gândit că toată pricina trebuie să fie slăbirea disciplinei de când a fost rănit căpitanul. Și iar m-am mustreat în gând că mi-am părăsit prietenii în asemenea primejdie, când nici n-au măcar pe cine pune de pază.

M-am apropiat de ușă și am aruncat o privire înauntru. Era așa de întuneric, încât n-am putut desluși nimic. Afară de sforăieli se mai auzea un zgomot ciudat: parc-ar fi bătut cineva din aripi ori ar fi ciocănit în lemn. Cu mâinile întinse, dibuind în beznă, am intrat în casă. “Am să mă culc la locul meu, m-am gândit eu zâmbind, și ce-o să mai râd mâine, când le-oi vedea mutrele uimite!” M-am împiedicat de piciorul cuiva. Adormitul s-a întors pe cealaltă coastă, a gemut, dar nu s-a trezit.

Și deodată a răsunat în întuneric un țipăt ascuțit: “Piaștri! Piaștri! Piaștri! Piaștri!” Și tot așa mai departe, fără repaus și fără nici o schimbare de glas, ca un mecanism de ceasornic.

E căpitanul Flint, papagalul cel verde al lui Silver! El bătea din aripi și ciocănea cu clonțul, sfredelind într-o coajă de copac. Iată cine păzea adormiții mai bine decât orice

santinelă, dând acum de veste despre venirea mea prin țipătul acesta monoton și urâcios!

Nu mai aveam cum să mă ascund. La auzul țipătului strident al papagalului toți cei adormiți s-au trezit și au sărit în picioare. Am auzit vocea lui Silver. A tras o sudalmă și a urlat:

— Cine-i acolo?

Am dat s-o rup de fugă, dar m-am ciocnit în întuneric de cineva. L-am îmbrâncit și m-am ciocnit iar de altul. Acela m-a înșfăcat strâns.

— Ia adu încoa o făclie, Dick, a strigat Silver.

Unul din tâlhari dădu fuga în casă și se întoarse cu un vreasc aprins.

Partea a șasea
CĂPITANUL SILVER

Capitolul XXVIII

În lagărul vrăjmașă

Vreascul aprins din mâna piratului scâldea într-o lumina roșietică încăperea, confirmându-mi cele mai pesimiste așteptări. Pirații puseseră mâna pe ređută și pe toate merindele noastre. Butoiașul cu coniac, jambonul, sacii cu pesmeți se aflau ca și mai înainte la locurile lor. Spre groaza mea, n-am văzut însă nici un prizonier. Pesemne toți prietenii mei căzuseră în luptă. Inima mi se strânse de durere. Ah, de ce n-am pierit eu odată cu ei !..

Numai șase pirați mai rămăseseră în viață, și se aflau acum toți în fața mea. Cinci din ei, cu fețele buhăite și roșii, se treziseră din somnul beției și săriseră în picioare. Al șaselea nu se ridică însă de jos, ci rămase sprijinit în cot. Era palid ca moartea. Capul îi era oblojit cu o cărpă însângerată. Vasăzică e rănit, și-i rănit de curând. Mi-am amintit că în timpul atacului unul din pirați fusese lovit de gloanțe, dar izbutise totuși să se facă nevăzut în deșiș. Pesemne acesta fusese.

Papagalul stătea cocoțat pe umărul Lunganului și-și curăța cu clanțul penele. Silver părea și el mai palid și mai posomorât decât îl știam. Mai purta încă caftanul cel de sărbătoare, în care venise să ducă tratativele, dar acum veșmântul îi era mânjit de lut și zdrențuit de spinii tuturor mărăcinișurilor.

— Ehe, spuse el, să fiu al naibii, dacă nu-l am în față pe Jim Hawkins în persoană! Ai venit în ospeție, ai? Intră, intră, mă bucur întotdeauna când văd prieteni.

Silver se așază pe un butoiăș cu brendy și prinse să-și umple pipa.

— Dă-mi un foc, Dick se rugă el de piratul ce urma să stea cu vreascu aprins în mână. Și, după ce-și aprinse pipa, adăugă: Mulțumesc, prietene. Poți să pui vreascu la loc. Iar dumneavoastră, gentlemeni, culcați-vă, nu vă jenați. Nu sunteți deloc obligați să stați smirna în fața lui mister Hawkins. O să ne ierte el pentru bătăria noastră!

— Așadar, iată-te aici, Jim, urmă el, trăgând din pipă. Ce surpriză plăcută pentru mine, bătrânul! De la prima vedere te-am ghicit că ești un flăcău ager, dar acum te văd că ești chiar un erou.

Eu nu i-am răspuns nici un cuvânt, firește. Pirații m-au pus la perete, și am rămas să stau așa în picioare, privindu-l drept în ochi pe Silver și străduindu-mă să par cât mai calm. Dar deznădejdea îmi ținea ca într-un clește de gheață inima.

Silver mai pacăi de câteva ori din pipă și prinse să vorbească iar:

— Odată ce ne-ai venit în vizită, Jim, spuse el, am să-ți spun tot ce cred. Mi-ai plăcut întotdeauna, pentru că te-am văzut că ești un flăcău cu scaun la cap. Privindu-te, îmi aduc aminte de vremea când eram și eu tot atât de tânăr și frumos ca tine. Am vrut de la început să ni te alături, să-ți capeți partea din comoară și să mori apoi în lux și bogăție. Și uite că ai venit în sfârșit, fiule. Căpitanul Smollett e un bun marinăru, asta am spus-o întotdeauna, dar prea e însetat de disciplină. Datoria mai întâi de toate, spune el, și are completă dreptate. Dar tu ai fugit de sub comanda lui, și-ai

părăsit căpitanul. Până și doctorul e nemulțumit de tine. “O canalie ingrătă”, așa ți-a spus după ce ai plecat. Vasăzică, așa stând lucrurile, nu mai ai cum te întoarce la ai tai, căci n-or să vrea să te primească, și dacă nu vrei cumva să recrutezi o a treia echipă, va trebui să te alături căpitanului Silver. Ei, vasăzică nu stau chiar așa de rău lucrurile: prietenii mei sunt în viață. Si, cu toate că eram gata să-i dau crezare lui Silver, când spunea că prietenii mei sunt supărați pe mine pentru dezertarea mea, m-am bucurat nespus.

— Nu-ți mai spun că ești în puterea noastră, urmă Silver, o știi și tu. Mie-mi place vorba cu rost. Niciodată nu mi-au plăcut și n-am găsit folos în amenințări. Dacă ai chef să faci slujba cu noi, vino de bună voie în rândurile noastre, iar dacă n-ai chef, Jim, poți să spui deschis: nu. Deschis, fără nici o teamă. Vezi, vorbesc pe șleau cu tine, fără viclesug.

— Vrei să-ți răspund? am întrebat eu cu glas tremurător. În cuvintele lui batjocoritoare ghiceam o groaznică amenințare. Obrajii-mi ardeau, inima-mi bătea să-mi spargă pieptul.

— Nu te silește nimeni, drăguță, spuse Silver. Chibzuieste bine. N-avem de ce ne prea grăbi, doar știi bine că în compania ta nu se plictisește omul niciodată.

— Mă rog, am spus eu, prinzând curaj, dacă vreți să hotărâsc de partea cui să mă dau, trebuie să-mi lămuriți ce se petrece. Cum de-ați ajuns voi aici și unde sunt prietenii mei?

— Ce se petrece? mi-a repetat ursuz întrebarea unul din pirați. Ehe, ce n-aș da să pricep și eu ce se petrece pe-aici pe la noi.

— Tine-ți gura, că nu te întreabă nimeni de vorbă! l-a întrerupt furios Silver și s-a întors iar prietenos spre mine. Ieri dimineața, mister Hawkins, spuse el, a venit la noi doctorul Livesey, înălțând un steag alb. “Ai rămas cu burta

pe uscat, căpitane Silver, m-a anunțat el, corabia a dispărut”. Într-adevăr nu pot să neg, câtă vreme am stat noi bând rom și cântând, n-am mai luat seama la corabie, așa că, mă jur pe tunetul din cer, în clipa când am dam fuga la țarm, nu mai era nici urmă de ea. Cât pe ce să ne lovească pe toți damblaua de ciudă. “Ei, ne-a spus atunci doctorul, hai să încheiem o înțelegere”. Am încheiat înțelegerea asta între noi doi, după care am primit merindele voastre, rachiul, fortul, lemnele, pe care ați avut prevederea să le tăiați. Într-un cuvânt v-am primit tot vasul din vârful catargului și până-n chilă, cum s-ar zice. Iar ei au plecat. Unde sunt acum, n-am cum avea știre. Și se porni să pascăie iar liniștit din pipă.

— Iar dacă crezi cumva că ai intrat și tu în înțelegere, urmă el, află ce cuvinte mi-a spus la urmă doctorul. “Câți ați mai rămas?” l-am întrebat eu. “Patru, mi-a răspuns el. Patru, dintre care unul e rănit. Cât despre blestematul acela de băiat, nu știu și nici nu vreau să știu unde se găsește. Ni-e silă să ne mai și amintim de el”. Acestea sunt propriile lui cuvinte.

— Și asta-i tot? am întrebat eu.

— Tot ce se cuvine să știi, fiule, mi-a răspuns Silver.

— Și acum trebuie să aleg?

— Da, acum trebuie să alegi, spuse el.

— Bine, am rostit eu. Nu sunt chiar așa de prost și știu ce risc. Faceți ce vreți cu mine, nu-mi pasă. De când m-am întâlnit cu voi, m-am deprins să privesc și moartea în față. Dar mai întâi de toate aș vrea să vă povestesc câte ceva, am urmat eu, din ce în ce mai emoționat. Sunteți într-o situație disperată: corabia ați pierdut-o, comorile așijderea, și oamenii vi i-ați pierdut. Așa că toată cauza voastră e pierdută. Și dacă vreți să știți cine poartă vina pentru toate

acestea, poftim, aflați: eu port vina, eu și nimeni altul. Eu mă aflam în butoiul cu mere în noaptea când am ajuns la insulă, și am auzit tot ce vorbeai dumneata, John, și tu, Dick Johnson , și ceea ce vorbea Hands, care zace acum la fundul mării, iar tot ce-am auzit am și povestit pe loc alor mei. Tot eu am fost acela care a tăiat ancora goeletei, eu am ucis oamenii ce i-ați lăsat pe bord, și tot eu am dus-o într-un ascunziș unde n-o s-o găsiți niciodată. Voi ați rămas proști, nu eu, și nu mă tem de voi, cum nu m-aș teme de o muscă. Puteți să mă omorâți ori să mă cruțați, cum poftiți. Dar am să vă mai spun ceva și cu asta închei. Dacă mă cruțați, am să trec cu buretele peste trecut și când veți fi judecați pentru piraterie am să vă scap de ștreang. Acum e rândul vostru să alegeți. Moartea mea nu v-ar aduce nici un folos. Dacă mă lăsați în viață, însă, am să mă străduiesc să nu ajungeți la spânzurătoare.

Acestea fiind spuse, am amuțit. Mă sufocam de emoție. Dar spre marea mea uimire nici unul din ei nu s-a clintit măcar din loc. Cătau la mine ca niște oi. Fără să mai aștept răspuns, am continuat:

— Am impresia, mister Silver, că dumneata ești cel mai de treabă din toată adunătura asta. Și dacă va trebui să mor, să-i povestești doctorului că n-am murit ca un laș.

— Am să am în vedere, spuse Silver pe un ton atât de ciudat, încât n-am putut înțelege, își bate joc de mine sau i-a plăcut bărbăția mea.

— Să nu uităm... a strigat un marinăr bătrân cu fața arsă de soare, pe nume Morgan, chiar acel Morgan, pe care-l văzusem cândva în taverna Lunganului la Bristol. Să nu uităm că el l-a recunoscut atunci pe Câinele Negru!

— Și asta nu-i totul, adăugă Silver. Tot el e puștanul care a șterpelit harta din lada lui Billy Bones. Mii de trăsnete, în sfârșit, Jim Hawkins ne-a căzut în mână!

— Să-i lăsăm o țară de sânge! răcni Morgan și trase o sudalmă. Apoi, smulgându-și cuțitul din teacă, sări atât de sprinten în picioare, de parcă ar fi avut douăzeci de ani.

— Stai pe loc! strigă Silver. Ce ești tu aici, Tom Morgan? Nu cumva crezi că tu ești căpitan aici? Pe cinstea mea c-am să te învăț ce-i aceea disciplina. Doar să mai cutezi o dată să-mi ieși din cuvânt! În ultimii treizeci de ani oricine a încercat să mi se pună în cale, a ajuns ori sus în vârful catargului, spânzurând în laț, ori jos sub chilă, hrană peștilor. Da! Ține minte, Tom Morgan: n-am întâlnit încă om care să mai rămână în viață după ce s-a pus în poară cu mine. Tom amuți, dar ceilalți urmau să cârtească.

— Are dreptate Tom, spuse unul.

— Las' că destui comandanți am avut peste noi și până acuma, adăugă altul. Mă jur pe furcile spânzurătorii, John Silver, că nu mă voi lăsa dus de nas de tine!

— Cine vrea să aibă de-a face cu mine, gentlemen? mugii Silver. Urma să șadă pe butoi, plecat înainte, de parcă s-ar fi pregătit să sară, cu pipa fumegând în mâna dreaptă.

— Ei, ce poftiți! Spuneți de-a dreptul. Ori ați muțit? Ieși în față care vrei, că eu aștept. N-am trăit atâția ani pe pământul acesta, doar pentru că cine știe ce bețivan cu ifos de curcan să mi se pună acum în cale. Cunoașteți obiceiul, că doar vă socotiți toți cavaleri ai norocului. Ei, care vrea să iasă, sunt gata. Pe cine-l ține cureaua n-are decât să-și tragă pumnalul și, așa șchiop cum mă vedeți, am să-i scot afară măruntaiele până a nu se stinge de tot pipa asta!

Nimeni nu se clinti și nimeni nu crâcni un cuvânt.

— Uite-așa sunteți voi totdeauna, urmă Silver, vârându-și iar pipa între dinți. Voinicoși nevoie mare! Dar când e vorba să intrați în luptă nu vă ține cheresteaua. Ce, nu sunteți în stare să înțelegeți de vorbă bună? Că doar vi-

căpitan, ales de voi. Vi-s căpitan pentru că sunt cu o milă întregă mai deștept ca voi toți. Dacă nu vreți să vă bateți cu mine, cum le stă bine unor cavaleri ai norocului, atunci, mii de trăsnete, trebuie să mă ascultați! Mi-a plăcut băiețușul ăsta. N-am văzut niciodată un băiețuș mai simpatic. Seamănă de o sută de ori mai mult a bărbat decât voi, guzgani păcătoși ce sunteți. Țineți minte: care-l va atinge cu un deget măcar, va avea de-a face cu mine.

Lungă vreme domni tăcere.

Continuam să stau lângă perete, drept ca lumânarea. Inima îmi mai bătea ca un ciocan, dar simțeam cum se înfiripă în mine un germene de nădejde. Silver ședea cu brațele încrucișate, sprijinit de perete. Păcâia din pipă și pastra o tăcere ca în biserică. Numai ochii îi jucau în orbite, urmărind ce-i face banda. Pirații se grămădiră toți într-un colț, șoptindu-se între ei. Săsâitul lor îmi suna în auz ca un vuiet de fluviu. Uneori se întorceau și lumina roșiatică a vreascului cădea pe fețele lor tulburate. Dar nu la mine se uitau, ci la Silver.

— Pare-se că aveți ceva de spus? rosti Silver și trimise o țâșnitură de scuipat printre dinți. Mă rog, spuneți ce aveți de spus, vă ascult.

— Mă rog de iertare, sir, începu unul din pirați. Dumneata ai încălcat de multe ori obiceiul, dar este un obicei pe care nici dumneata n-ai dreptul să-l încalci. Trupa e nemulțumită și, fie-mi îngăduit a spune, își are și ea drepturile ei, ca oricare alta. Avem dreptul să ne adunăm și să stăm de vorbă. Așa că, mă rog de iertare, sir, căci ești căpitanul nostru, dar vreau să mă folosesc de dreptul acestă și să ies pentru a mă sfătui cu oamenii.

Salutându-l ceremonios pe Silver, omul acesta înalt și gălbejit, în vârstă de vreo treizeci și cinci de ani, după cât

îl arăta înfățișarea, porni calm spre ieșire și închise ușa în urma sa. Ceilalți îl urmară pe dată. Fiecare îl saluta pe Silver și îndruga ceva în chip de dezvinovățire.

— Așa-i obiceiul, spuse unul.

— Să ne mai sfătuim și noi oleacă, mormăi Morgan. Am rămas doar eu cu Silver lângă vreascurile ce mocneau pe foc.

Bucătarul își scoase îndată, fără a clipi, pipa din gură.

— Ascultă, Jim Hawkins, rosti el într-o șoptă abia auzită, ești la un fir de păr de moarte și, ceea ce e mai rău ca toate, ai să fii probabil torturat. Și pe mine vor pesemne să mă degradeze. Dar ai văzut că ți-am luat apărarea. La început, nu-i vorbă, n-aș fi vrut să te apăr, dar ai spus câteva cuvinte care mi-au schimbat planurile. Eram deznădăjduit după atâtea nereușite și la gândul că mă paște spânzurătoarea. Auzindu-te însă, mi-am spus: ia-i apărarea lui Hawkins, John, și Hawkins are să-ți ia și el ție apărarea. Tu ești ultima lui carte, John, iar el, mii de trăsnete, e la rândul său ultima ta carte! O mâna spală pe alta, mi-am zis eu în sinea mea. Tu îți salvezi martorul care, când vor ajunge lucrurile la judecată, are să-ți scoată gâtul din laț. Începeam să mă cam pricep ce vor să însemne vorbele lui.

— Vrei să spui că ai pierdut partida? am întrebat eu.

— Da, pe toți dracii! îmi răspunse el. Odată ce nu mai avem corabie, înseamnă că ne rămâne doar spânzurătoarea. Sunt un om îndărătnic, Jim Hawkins, dar când am văzut că goeleta a dispărut din golf, am înțeles: jocul a luat sfârșit. Cât despre păcătoșii cei de afară, las' să se sfătuiască cât or vrea, toți sunt niște nătărăi și niște lași. Am să caut să-ti scap pielea. Dar ascultă, Jim, o mâna spală pe alta: să-l scapi și tu de ștreang pe Lungan.

Eram uluit. De ce jalnic pai și-a găsit să se agațe atamanul piraților!

— Am să fac tot ce am să pot, am răspuns eu.

— Vasăzică, batem palma! exclamă el. Ai scăpat ieftin, dar mă jur pe tunetul din cer că am căpătat și eu în schimb o zare de nădejde.

S-a îndreptat șchiopătând spre focul ce ardea în mijlocul casei și și-a aprins pe îndelete iar pipa.

— Înțelege-mă, Jim, urmă el, întorcându-se la loc. Mai am cap pe umeri, așa că am hotărât să trec de partea squire-ului. Știu că ai ascuns corabia într-un locșor de nădejde. Cum ai făcut-o nu știu, dar sunt convins că go-eleta e teafără și nevătămată. Hands și O'Brien s-au dovedit a fi niște nătărăi. N-am avut niciodată nădejde în ei. Observă că nu te întreb nimic și nici altora n-am să le îngădui să întrebe. Cunosc regulile jocului și înțeleg că am pierdut, iar tu ești așa de tânăr și de viteaz, încât, dacă punem amândoi umărul, să știi că ieșim din încurcătură.

Silver turnă niște coniac din butoișă într-o cană de tablă și mi-o întinse.

— Nu vrei să tragi un gât, prietene? întrebă el.

Am refuzat.

— Treaba ta, Jim, spuse el. Dar eu am să beau. Mă așteaptă atâtea trebi, încât nu strică să-mi dau olecuțică pinteni. Aha, bine că mi-am adus aminte. Ce crezi tu, oare de ce să-mi fi dat mie doctorul harta voastră cu pricina, Jim drăguțule?

Pe fața mea se ivise pesemne o asemenea expresie de sinceră uimire, încât Silver înțelese zădărnicia întrebării.

— Da, mi-a dat harta... Și fără îndoială că ceva nu-i în regulă în toata chestia asta. Da, da, trebuie să fie ceva la mijloc. Jim... De bine ori de rău o fi, nu știu.

Mai trase un gât de coniac și clătină din căpățâna sa cea mare, cu aerul unui om care se așteaptă la mari neplăceri.

Capitolul XXIX

Iar apare semnul negru

Sfatul piraților ținea de cine știe câtă vreme, când se arătă în sfârșit unul din ei și, salutându-l în batjocură pe Silver, ceru îngăduința să ia cu el făclia. Silver îi dădu voie și solul piraților ieși iar, lăsându-ne pe amândoi în întuneric.

--- Se apropie furtuna, Jim, spuse Silver.

Spre uimirea mea, căpetenia piraților începuse să mă trateze ca pe un prieten.

M-am dat mai aproape de-o ambrazură și am privit afară. Focul mocnea sub cenușă, stingându-se. Nu mai împrăștia defel lumină, așa că nu era de mirare că complotiștii avuseră nevoie de făclia noastră. Făcuseră roată cu toții pe costișă, între casă și palisadă. Unul din ei ținea vreascul aprins în mână, altul se plecase într-un genunchi, înceleștând în pumn un cuțit, a cărui lamă scăpăra ba în lumina lunii, ba în bătaia luminilor de flăcări ce mistuia torța. Ceilalți se plecaseră asupra-i, de parcă urmăreau cu luare-aminte ce face. Apoi omul cu cuțitul scoase de undeva o carte. N-am mai avut timp să cuget de unde s-o fi luat asemenea ciudat lucru în mâna unui tâlhar, căci l-am văzut ridicându-se deodată din genunchi și îndreptându-se cu toată ceata spre casă.

— Vin încoace, am spus eu.

M-am întors la locul meu, căci vroiam să mă țin demn în fața piraților, lipsindu-i de plăcerea de a observa că-i urmăresc.

— Poftească sănătoși, drăguță! spuse cu veselie Silver. Nu te teme, drăguță, am eu cu ce-i ospăta.

Ușa se dădu de perete, și cinci dintre pirați, îngrămădiți în prag, îl împinseră dindărăt pe al șaselea.

În alte împrejurări m-ar fi amuzat teama și șovăiala cu care s-a apropiat mesagerul lor, oprindu-se la fiecare pas și întinzând spre noi mâna dreaptă, cu pumnul strâns încleștat.

— Vino, vino mai aproape, prietene, spuse Silver, și nu te teme, că nu te mănânc. Hai, dă-mi ce ai de dat, găligane! Cunosc obiceiul, așa că n-am să mă ating de tine, câtă vreme vii ca deputat.

Îmbărbătat de vorbele lui, tâlharul grăbi pasul și, lăsând ceva în palma întinsă a lui Silver, se retrase repede în spatele tovarășilor săi.

Bucătarul privi la obiectul ce-i rămăsese în palmă.

— Semnul negru! Mă așteptam, rosti el. Unde ați găsit hârtie? .. Dar ce-i asta? Ah, nenorociților! Ați tăiat o foaie din biblie! Ei, să știți c-o s-o pățiți voi pentru asta! Care-i nătărăul de-a tăiat biblia?

— Iaca, vedeți! bombăni Morgan. Ce v-am spus eu? N-are să iasă nimic bun dintr-asta.

— Ei, acu nu mai scăpați voi de spânzurătoare, urmă Silver. Ce nătărău v-a dat biblia asta?

— Dick, mormăi unul din ei.

— Dick? Ei, Dick, roagă-te lui Dumnezeu, căci ți-a venit ceasul, rosti solemn Silver. Crede-mă, martor mi-e cel de sus!

Dar în clipa asta se amestecă furios în vorbă găliganul cel cu ochii galbeni.

— Ia nu ne mai tăia la piroane, John Silver, se răsti el. Sfatul marinarilor a hotărât, după cum cere obiceiul, să-ți trimită semnul negru, întoarce-l și citește ce-i scris pe el, după cum mai cere obiceiul. Să te văd atunci ce-ai să spui.

— Mulțumesc, George, răspuse Silver. Te știi, nu-ți place vorba lungă și că ne cunoști de-a fir a păr obiceiurile. Ei, și ce spui tu că stă scris aici? Aha! “Destituit”. Asta era, vasăzică! Și ce scris frumos! Ca din carte. Tu scrii așa frumos, George? Ești cel mai cu moț din toți, așa că n-am să mă mir deloc, dacă ai să fii ales căpitan în locul meu. Dă-mi te rog torța, că mi s-a stins pipa.

— Hai, hai! mârâi George. Nu ne mai bate capul. Că dacă ar sta cineva să te asculte, te-ar crede coborât cu hârzobul din cer. Hai, dă-te jos de pe butoi, și n-o mai face pe căpitanul. Dă-te jos de pe butoi, să facem în toată legea alegeri noi!

— E, credeam că știi cu adevărat obiceiul, spuse cu dispreț Silver. Mai rabdă olecuțică, pentru că deocamdată tot mai rămân căpitanul vostru. Trebuie să-mi spuneți mai întâi de ce mă învinuiți și să-mi ascultați răspunsul, iar până atunci semnul vostru negru nu face nici o ceapă degerată.

— Lasă, nu te teme, n-avem să încalcăm obiceiul, îi răspuse George. Vrem să facem toate după cuviință. Uite și învinuirile. Mai întâi de toate trebuie să-ți spun că datorită ție ne-a dat greș toată întreprinderea. Cred că n-ai să ai obraz să negi. Într-al doilea rând, tot tu le-ai îngăduit vrăjmașilor să plece, deși se aflau aici ca într-o adevărată capcană. De ce vroiau ei să plece? Nu știu de ce, dar e limpede că vroiau să plece, și nu de flori de cuc. Într-al treilea rând, ne-ai oprit să-i urmărim. O, te vedem noi ce-ți poate osul, John Silver! Duci un joc dublu. Și-ntr-al patrulea rând, ai luat apărarea puștanului ăstuia.

— Asta-i tot? întrebă calm Silver.

— Cred că-i prea de ajuns, răspuse George. Și acum, fiindcă tu ești un gură-cască, avem să spânzurăm toți sus în furci, uscându-ne la soare.

— V-ați spus cuvântul, acum ascultați ce-am să vă răspund eu la toate cele patru puncte ale voastre. Le iau pe

rând. Spuneți că din pricina mea s-a prăbușit toată între-prinderea? Mă rog, cine v-a împiedicat să mă ascultați, că dacă mă ascultați am fi stat acum pe "Hispaniola", teferi și nevătămați, iar aurul s-ar fi odihnit jos în cală! Încă o data vă întreb: cine v-a împiedicat? Cine m-a grăbit și m-a tot împins din urmă, deși eram căpitanul vostru? Cine mi-a trimis semnul negru chiar în prima zi când ne-am văzut ajunși pe insulă și cine a început tot jocul acesta diavolesc? Căci jucăm cu toții și dăm din picioare cum se bătaie fărtații când îi agață în ștreang călăul la Londra. Și cine a început toată trebușoara asta? Anderson, Hands și tu, George Merry. Doar tu ai mai rămas în viață din toți scandalagiii. Și mai ai obraz să râvnești la titlu de căpitan? Tu, care ai vărât în pământ mai toată banda noastră? Nu, n-ai să ne tragi pe sfoară!

Silver sfârșise ce avea de spus. Pe fața lui George, ca și pe fețele celorlalți, am citit că vorbele bucătarului nu rămăseseră fără efect.

— Am terminat cu punctul unu! exclamă apoi Silver, ștergându-și fruntea asudată. Mă jur că mi-e și silă să vorbesc cu voi. N-aveți nici cap, nici ținere de minte. Mă mir, cum de v-au lăsat mamele să porniți pe mare! Pe mare! Voi sunteți cavaleri ai norocului? Mai bine va făceți croitori...

— Ia nu ne mai înjura, spuse Morgan. Fă bine de răspunde și la celelalte învinuiri.

— A, la celelalte?! tună John. Celelalte nu-s nici ele mai acătării. Spuneți că ne-am dus cu toții pe copcă? Ehe, pe toți dracii, dar mi se pare că nici nu bănuți cât de rău stăm! Nu că ne-am dus pe copcă, dar suntem atât de aproape de spânzurătoare, încât simt cum mi se înțepește gâtul în laț. Parcă mă și văd alături de voi bălăbănindu-mă în furci cu ciorile rotind asupra noastră. Și parcă văd marinarii

arătându-ne cu degetul în vremea fluxului. “Oare cine să fie cel de colo?” întrebă unul. “Cum cine? John Silver”. “L-am cunoscut și eu”, răspunde altul. Vântul ne leagănă și ne zângănesc lanțurile. Uite ce-l amenință pe fiecare din noi din pricina unor idioți ca George Merry, Hands și Anderson și alți câțiva de teapa lor! Pe urmă, lua-v-ar dracu, vă mai interesează și punctul patru --- băiețașul de colo. Păi băiețașul acesta e ostatec, nu înțelegeți? Nu cumva credeți că trebuie să-l omorâm? Dacă vreți să știți, el poate că e ultima noastră nădejde. Să-l omorâm? Nu, scumpilor, n-am să-l omor. De altfel, nu v-am răspuns încă la punctul trei. Nu-i nimic, răspund îndată. Credeți poate că puțin fac vizitele zilnice ale doctorului, și ce mai doctor — un doctor care a terminat colegiul! Ori nu cumva tigva ta ciuruită n-are nevoie de doctor, John? Iar tu, George Merry, pe care te scutură frigurile din șase în șase ceasuri, și ai niște ochi galbeni ca lămâia, nici tu nu vrei să te tratezi la doctor? Sau poate nu știți că trebuie să sosească curând și a doua corabie, venind în ajutorul celei dintâi? Dacă nu știți, pot să vă spun: trebuie să sosească din clipă-n clipă. Și uite atunci are să ne fie de folos ostatecul. Urmează punctul doi: mă învinuiți că am încheiat înțelegerea. Păi tot voi m-ați rugat în genunchi s-o închei. Voi, și nu alții vă târâiați în genunchi, vă tânguiați și vă temeati să nu crăpați cumva de foame... Dar toate nu sunt decât niște fleacuri. Iată ce e principalul, și uitați-vă de dragul cui am încheiat eu înțelegerea!

Silver aruncă pe dușumea o foaie de hârtie. Am recunoscut-o îndată. Era harta aceea pe hârtie galbenă, cu trei cruciulițe roșii, pe care o găsisem eu cândva la fundul lăzii lui Bill Bones.

Nu puteam nicidecum înțelege de ce i-a dat-o doctorul lui Silver.

Nu mai puțin uluiți au fost și pirații, văzând-o. S-au repezit la ea, cum se repede pisica la șoarece. Și-o smulgeau unul altuia din mâini, înjurând, răcnind și răsând ca niște copii. S-ar fi putut crede că-și vântură de-acum mâinile printre galbeni, aflați la adăpost pe corabie.

— Da, spuse unul din ei, asta-i chiar iscălitura lui Flint, nu mai încape nici o îndoială. Un D. și un F., iar jos un nod marinăresc. Așa se iscălea el întotdeauna.

— Toate bune, spuse George, dar cum o să ne cărăm comorile de vreme ce am rămas fără corabie?

Silver sări brusc de la locul său, sprijinindu-se cu mâna de perete.

— Pentru ultima dată te mai previn, George! scrâșni el. De mai rostești un cuvânt, sar la bătaie... Cum? De unde vrei să știu eu, cum o să cărăm? Tu trebuie s-o știi, tu și toți ceilalți, care m-ați lăsat fără de corabie, lua-v-ar dracul! Dar nu, n-am de ce mă aștepta la cine știe ce vorbă cuminte din parte-ți, căci n-ai minte nici cât un gândac. Cel puțin fă bine de vorbește cuviincios cu mine, ori am să te învăț eu ce-i aceea buna-cuviință!

— Așa e, spuse bătrânul Morgan.

— Păi cum altfel! Firește că așa e! îi luă vorba din gură bucătarul. Tu ne-ai pierdut corabia, iar eu am găsit comorile. Vasăzică, care-i mai breaz dintre noi doi? Și totuși nu mai vreau să vă fiu căpitan! Alegeți-vă pe cine vreți. Mie mi-ajunge!

— Pe Silver să-l alegem! răcniră toți într-un glas. Pe Jambon! El să ne fie căpitan acum și în vecii vecilor!

— Aha, v-ați întors la vorba mea! strigă bucătarul. Va trebui să așteptați acuma alt prilej, George, drăguțele. Norocul tău că nu port niciodată pică nimănui. Am inimă bună. Dar cu semnul negru ce să facem, prieteni? Pare-se că nu mai are nici un rost. Degeaba și-a mai pângărit sufletul Dick, spurcându-și biblia.

— Dar poate că tot se mai potrivește pentru jurământ? întrebă Dick, pe care se vede că-l speria, nu glumă, sacrilegiul pe care îl săvârșise.

— O biblie cu pagini rupte?! se îngrozi Silver. Pentru nimic în lume! Nu e mai sfântă acum decât orice altă hârțoagă.

— Și totuși, pentru orice întâmplare, nu strică s-o păstrăm, mormăi Dick.

— Iar semnul acesta, Jim, ia-ți-l ca amintire, spuse Silver, întinzându-mi semnul negru.

Era de mărimea unei coroane¹. O parte era albă, căci Dick tăiasse ultima foaie din biblie, iar pe cealaltă parte se aflau imprimare două versete din Apocalips. Țin minte, de altminteri, două cuvinte: “câini și ucigași”. Textul era mânjit cu funingine. Iar pe partea curată fusese scris cu cărbune un singur cuvânt: “Destituit”.

Scriind aceste rânduri, am în fața mea pe masă semnul, dar din inscripția cu cărbune n-a mai rămas decât o umbră slabă, ca zgâriată cu gheara.

Așa au luat sfârșit evenimentele din noaptea ceea. După ce ne-am băut fiecare porția de rom, ne-am dus la culcare. Drept pedeapsă, Silver l-a pus de santinelă pe George Merry, amenințându-l cu moartea în caz că nu va fi de acum cu luare-aminte.

Multă vreme n-am putut închide ochii. Cugetam la omul pe care-l omorâsem, la situația mea atât de primejdioasă și mai ales la jocul acesta dublu al lui Silver, care cu o mână își stăpânea banda, iar cu cealaltă se agăța de orice mijloc real sau ireal, doar pentru a-și scăpa viața păcătoasă. Dormea acum și sforâia fără nici o grijă. Și totuși mi se strângea inima de milă, uitându-mă la el și gândindu-mă la primejdiile ce-l înconjoară și la moartea rușinoasă ce-l așteaptă.

¹ *Coroană* — monedă de argint.

Capitolul XXX

Îmi dau cuvântul

M-a trezit, mai bine spus ne-a trezit pe toți un glas limpede și răsunător, încât până și santinela ce pirotea lângă ușă a sărit, ațintindu-și privirea spre liziera pădurii.

— Ei, garnizoană, sus! Vine doctorul!

Într-adevăr, doctorul era. M-am bucurat auzindu-i vocea, dar la simțământul acesta de bucurie se adăuga sfială și rușine. Mi-am amintit de felul cum am dezertat, părăsindu-mi tovarășii. Și unde m-a dus neascultarea? Drept în ghearele bandiților, care mă pot ucide în orice clipă. Simțeam că mi-e rușine să privesc în ochii doctorului.

Cum se vede, doctorul Livesey pornise la drum încă de cu noapte, căci afară de abia se lumina de zi. Am dat fuga la ambrazură și m-am uitat să-l văd. Stătea jos la poalele dâmbului, înotând până la genunchi în ceața ce vălura la fața pământului, cum stătuse cândva și el însuși, Silver.

— Bună dimineața, doctore! Bine ați venit, sir! exclamă Silver, ștergându-se la ochi și zâmbind prietenos. Devreme v-ați mai sculat! Cine se scoală de dimineață, mai departe ajunge, cum spune zicala... George, trezește-te, fiule, și ajută-i doctorului să se îmbrace... Toate sunt în ordine, doctore. Pacienții dumneavoastră s-au înzdravenit detot!

Așa tot sporovăia el, stând pe creasta dâmbului, cu cârja subsuoară și sprijinit de zid, de parcă era iar John cel de odinioară, cu aceeași voce, aceleași apucături și același răs.

— Avem o surpriză pentru dumneavoastră, sir, urmă el. Un mic călător, he-he! Un soi de chiriaș nou, sir, și ce mai chiriaș! Doarme ca un bursuc, zău așa. Toată noaptea a dormit bord în bord cu John.

Între timp doctorul Livesey sărise peste palisadă și venea spre bucătar. Am auzit cum i-a tremurat glasul când a întrebat:

— Nu cumva Jim?

— Ba chiar el, răspuse Silver.

Doctorul rămase pironit locului, își făcea impresia că nici nu se mai poate clinti din acel loc.

— Bine, rosti el în sfârșit. Să ne vedem mai întâi de treabă și să lăsăm pe urmă veselia. Parcă așa-i zicala voastră, nu? Să vedem ce fac bolnavii.

Doctorul intră în casa și, răspunzând rece la salutul meu, începu să-și examineze bolnavii. Se purta cu simplitate și calm, deși nu putea să nu știe că viața îi atârnă de un fir de păr printre oamenii aceștia fără scrupule. Pălăvrăgea cu pacienții, de parcă ar fi fost poftit în cine știe ce tihnită familie din patrie, să vadă vreun bolnav. Dar purtarea asta a lui se vede că le impunea grozav piraiților. Căci și ei se purtau cu dânsul de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, de parcă doctorul Livesey continuă să fie medicul nostru de bord, iar ei sunt de asemenea marinarii harnici și devotați, așa cum au fost mai înainte.

— Ți-e mai bine, prietene, îi spuse el omului cu fruntea oblojită. Altul în locul tău n-ar fi scăpat. Păi tu ai o căpățâna tare, ca o oală de tuci... Și tu, George, cum te mai simți? E-e, dar te-ai gălbejit detot! Se vede că ficatul nu ți-e în regulă. Ai luat doctoria?.. Ia spuneți voi, și-a luat George doctoria?

— Și-a luat-o, cum de nu, sir! Firește că și-a luat-o, răspuse Morgan.

— De când am ajuns medic printre rebeli, ori mai bine spus medic de închisoare, spuse doctorul Livesey cu un zâmbet blajin, socot de datoria mea să vă păstrez buni teferi pentru regele George, aibă-l Dumnezeu în paza sa, ca să vă poată sui în ștreang.

Bandiții schimbară priviri între ei, dar se văzură nevoiți să înghită gluma doctorului.

— Dick se simte rău, sir, spuse unul.

— Se simte rău? întrebă doctorul. Ia vino încoace, Dick, și arată limba. O, nu mă mir deloc că se simte rău! Cu asemenea limbă poți să-i sperii și pe francezi. Se vede că l-au apucat și pe el frigurile.

— Uite ce pățește oricine pângărește sfânta biblie, spuse Morgan.

— Ba așa pățește oricine e prost ca un măgar, replică doctorul. Oricine n-are destulă minte ca să deosebească aerul curat de cel infectat și uscatul de smârcurile înveninate de miasme. E cât se poate de probabil că v-ați îmbolnăvit toți de friguri, prieteni, după cum mi se pare — și are să mai treacă multă vreme până o să vă izbăviți de ele. Auzi treabă: să-ti așezi tabăra printre smârcuri!... Zău, mă uimești, Silver! Nu ești așa de prost ca ceilalți, dar n-ai nici cea mai mică idee cum să-ți ferești de boală oamenii. Perfect, spuse doctorul după ce examinează toți pacienții și le dădu câteva sfaturi medicale, pe care ei le ascultară cu asemenea comică supunere, încât îți venea să crezi că sunt cine știe ce școlărei cumiști, nu tâlhari cum îi știam noi. Ajunge pe ziua de azi. Iar acum, dacă-mi îngăduiți, aș vrea să stau de vorbă cu tinerelul de colo. Și arată cu degetul spre mine, păstrând însă același aer nepăsător și rece.

George Merry stătea în prag și sorbea cu un aer scârbit din mixtura lui cea amară. Auzind rugămintea doctorului, se făcu stacojiu la față, se întoarse spre el și răcni furios:

— Pentru nimic în lume! Și trase o sudalmă murdară. Silver bătu cu pumnul în butoi.

— Gura! mugi el, căutând în jur ca un leu furios. Doctore, urmă el, apoi cu o politețe aleasă, eram convins că ai să vrei să vorbești cu Jim, căci știu cât ții dumneata la băiețandrul acesta. Îți suntem toți atât de recunoscători și avem atâta încredere în dumneata, încât am să aranjez îndată toate. Vezi doar și dumneata că-ți bem leacurile mai dihai ca rachiul... Hawkins, poți să-mi dai cuvântul tău de gentlemen, căci ești un gentleman, deși părinții tăi sunt săraci — poți vasăzică să-mi dai cuvântul că n-ai să fugi?

Bineînțeles că mi-am dat îndată cuvântul de onoare pe care mi-l cerea.

— În cazul acesta, doctore, spuse Silver, fii bun și treci de cealaltă parte a palisadei, iar eu ți-l voi lăsa pe Jim de partea astălaltă. Cred că această mică barieră n-o să vă împiedice să vorbiți după pofta inimii. Toate cele bune, sir! Transmite, te rog, salutări lui squire Trelawney și căpitanului Smollett.

Abia apucase să iasă doctorul, că pirații, pe care-i reținuse până atunci teama de Silver, își dădură frâu liber indignării, învinuindu-l că duce un joc dublu și că vrea să se salveze pe el, trădându-i pe toți ceilalți. Într-un cuvânt, ei îi ghiciseră într-adevăr intențiile. Nu-mi închipuiam că o să izbutesc să se descurce de astă dată. Dar el era de două ori mai deștept decât erau ei toți la un loc, și victoria lui de ieri făcuse să-i crească nemăsurat puterea și autoritatea. Îi făcu pe toți nătărăi și le declară că e cu neputință să interzică convorbirea mea cu doctorul. Le tot vâra în nas harta și întreba veninos, dacă nu cumva au de gând să calce înțelegerea chiar în ziua când ar putea începe căutarea comorilor.

— Pe tunetul din cer! striga el. Are să vină o vreme când le-om șterge nasul, dar până atunci am să mă lingușesc pe lângă doctor, ca să-i adorm bănuielele, chiar de-ar fi să-i lustruiesc în fiecă zi cizmele cu rom!

Porunci să se aprindă focul, își luă cârja și cu o mână pe umărul meu porni șchiopătând la vale, lăsându-i pe piraiți cu gurile căscate. Se vedea că nu atât argumentele, cât îndărătnicia lui semeață le impunea.

— Nu te grăbi, prietene, nu te grăbi deloc, îmi spuse el. Or să se repeadă îndată la noi, dacă ne-or vedea grăbindu-ne.

Am coborât agale costișa spre locul unde ne aștepta doctorul, care trecuse dincolo de palisadă. Silver se opri.

— Las' să-ți povestească Jim, doctore, cum i-am scăpat viața, deși era cât pe ce să fiu dat jos din căpitănie din pricina asta, spuse el. Ah, doctore, când omul e silit să-și poarte barca spre pieire, când se joacă de-a baba oarba cu moartea, ar vrea să audă măcar o vorbă bună! Ține minte, doctore, că e în joc nu numai viața mea, ci și viața băiețașului acesta. Te conjur, doctore, fii milostiv cu mine, dă-mi măcar o rază de nădejde!

Acum, departe de tovarășii săi și întors cu spatele spre reductă, Silver devenise dintr-o dată cu totul alt om. Obrajii i se scofâlciseră, vocea îi tremura, arăta ca un cadavru.

— Nu cumva ai ajuns să știi și dumneata ce e teama, John? întrebă doctorul Livesey.

— Nu sunt un laș, doctore. Nu, nici măcar atâtica, își arătă el unghia, dar, sincer să-ți spun, mă apucă tremuriciul când mă gândesc la spânzurătoare. Dumneata ești un om bun și drept. Om mai bun ca dumneata n-am văzut în viața mea. Așa că sunt sigur că n-ai să uiți binele ce l-am făcut, deși nici răul, firește, nu-l poți uita. Acum, cum vezi, mă dau de o parte și te las singur cu Jim. Sper că n-ai să-mi uiți nici facerea asta de bine, nu-i așa?

Silver se retrase câțiva pași, exact atât cât ne trebuia ca să putem vorbi nestingheriți, se așeză pe-o buturugă și începu să fluiera. Fluiera și se tot răsucea să privească ba la mine și la doctor, ba la pirații ce tot umblau de colo până colo ori stăteau tolăniți pe nisip, ba spre casă, de unde unul din ei scotea acum afară pâinea și friptura pentru gustarea de dimineață.

— Așadar, ești aici, Jim, spuse cu tristețe doctorul. Cine seamănă vânt, culege furtună, dragul meu băiat. Dar nu mă simt în putere să te cert. Atâta aș vrea să-ți spun: dacă era sănătos căpitanul Smollett, n-ai fi îndrăznit să ne părăsești și să fugi. Ai procedat necinstit, Jim, l-ai părăsit pe când era bolnav și nu te putea opri cu forța.

Trebuie să mărturisesc, că la cuvintele acestea ale doctorului, am izbucnit în plâns.

— Doctore, l-am implorat eu, nu mă certa, te rog! M-am certat eu destul. Viața mea atârnă de un fir de păr. De mult aș fi fost mort, de nu era Silver să-mi ia apărarea. Nu mă tem de moarte, doctore, numai de torturi mă tem. Dacă or să înceapă să mă tortureze...

— Jim... mă întrerupse doctorul, și vocea îi era complet schimbată. Asta n-o mai pot îngădui, Jim. Hai, sari gardul și să fugim.

— Cum se poate, doctore? am scâncit eu. Doar mi-am dat cuvântul.

— Știu, știu! exclamă el. Dar ce să-i faci, Jim! Am să iau păcatul acesta asupra mea. Nu pot să te las aici, în voia soartei. Hai, sari gardul! Un salt — și ești liber. O s-o luăm la goană ca niște antilope.

— Nu, am răspuns eu. Nici dumneata n-ai face așa. Nici dumneata, nici squire-ul, nici căpitanul nu și-ar călca cuvântul. Deci n-am să mi-l calc nici eu. Silver a avut

încredere în mine. I-am dat cuvântul meu de cinste. Dar nici nu m-ai ascultat până la sfârșit, doctore. Dacă or să înceapă să mă tortureze, n-am să pot suporta și am să le trădez unde se află ascunsă corabia. Căci am avut noroc, doctore, și am pus mâna pe corabia lor. Se află lângă țărmlul sudic al Radei de Nord. În vremea fluxului o saltă valurile, iar când vine refluxul, rămâne înțepenită pe bancurile de nisip.

— Corabia! exclamă doctorul.

I-am povestit în câteva cuvinte toate cele întâmplate. Doctorul m-a ascultat în tăcere.

— Așa a vrut soarta, spuse el după ce mi-am sfârșit povestirea. De fiecare dată ne scapi de pieire. Și poți să mai crezi tu după asta că o să te lăsăm să mori sfârtecat de cuțitele lor?

Ar fi o proastă răsplată pentru tot ce ai făcut tu pentru noi, dragul meu băiat. Căci tu ai descoperit complotul, și tot tu l-ai găsit pe Ben Gunn. Chiar de-ar fi să mai trăiești o sută de ani, și tot n-ai putea săvârși o faptă mai bună. E-he-he, Ben Gunn acesta... aha, bine că mi-am adus aminte de el... Silver! strigă doctorul. Vreau să-ți dau un sfat, Silver, urmă el când se apropie de noi bucătarul: nu te grăbi să cauți comorile.

— Am să mă străduiesc din răspuțeri să amân treaba asta, sir, răspunse Silver. Dar mă jur că numai căutând comorile pot să-mi mai salvez viața mea, ca și viața acestui sărman copil.

— Bine, Silver, răspunse doctorul, dacă-i așa --- caută. Dar am să-ți mai dau un sfat: când o să cauți comorile, să fii atent la strigătele ce vei auzi.

— Sir, spuse Silver, mi-ai spus ori prea mult ori prea puțin. Ce poftiți dumneavoastră? De ce ați părăsit cu toții

fortul? De ce mi-ați dat harta? N-am putut să vă înțeleg intențiile nici atunci, și nu vi le înțeleg nici acum. Totuși, m-am supus orbește și am executat tot ce mi s-a cerut, deși nu mi s-a dat nici cea mai slabă speranță. Acum vii cu alte taine... Dacă nu vrei să mă lămurești de-a dreptul, spune așa, ca să știu și eu cum să întorc de acum înainte roata cârmei.

— Ba nu, spuse îngândurat doctorul, n-am dreptul să dau în vileag taina asta, căci nu e taina mea, Silver. Altfel, mă jur pe peruca mea, ți-as fi mărturisit totul. Dar dacă mai adaug un singur cuvânt, o să am de furcă cu Smollett. Și totuși am să-ți dau o rază de nădejde: dacă scăpăm amândoi din capcana asta, am să mă străduiesc să te scap de spânzurătoare, în caz de nu, va trebui să-mi calc jurământul pentru a o face.

Fața lui Silver se ilumină de bucurie.

— Nici mama care m-a făcut n-ar fi fost în stare să mă mângâie mai bine decât o faci dumneata acum! exclamă el.

— Asta e ce-am avut să-ți spun în primul rând, adăugă doctorul. Într-al doilea rând: vezi de ține băiatul pe lângă dumneata și, dacă ai să ai nevoie de ajutor, cheamă-mă. Am să mă străduiesc să te scap, și atunci ai să vezi că nu vorbesc în vânt ... Cu bine, Jim.

Doctorul Livesey îmi întinse mâna peste palisadă, îl salută ușor din cap pe Silver și porni cu pași repezi spre pădure.

Capitolul XXXI

În căutarea comorilor. Săgeata lui Flint

— Jim, începu Silver, după ce ne văzurăm iar singuri, eu ți-am scăpat ție viața, iar tu-mi ai scăpat-o acum pe a mea. N-am să uit niciodată asta. Doar am văzut cum te îmbia doctorul să fugi. Mă uitam cu coada ochiului și vă vedeam. N-am auzit ce i-ai răspuns, dar te-am văzut că ai refuzat. N-am să-ți uit fapta asta, Jim. Astăzi mi-a răsărit prima rază de speranță după atacul nereușit asupra fortului. Și tot mulțumită ție. Pornim orbește să căutăm comorile, Jim, și asta nu-mi place deloc. Dar o să ne ținem mereu aproape unul de altul și o să ne salvăm pielea în ciuda tuturor primejdiilor ce ne așteaptă.

Unul din pirații ce se învârteau pe lângă foc ne strigă că masa e gata. Ne-am cuibărit toți în jurul focului, începând să îmbucăm din friptură, tâlharii aprinseră un foc de-ar fi putut să frigă și un bou. Flăcările pălălăiau atât de năprasnic, încât te puteai apropia numai din partea de unde bătea vântul și tot trebuiai să fii cu prevedere. Aceeași risipă o făceau pirații și cu merindele: fripseseră de trei ori mai multă carne de porc decât ar fi avut nevoie. Unul din pirați chicoti tâmp și aruncă în foc restul fripturii. Flăcările, alimentate de combustibilul acesta neașteptat, porniră să pâlpâie și mai avan.

Niciodată în viața mea nu întâlnisem oameni cărora să le pese atât de puțin de ziua de mâine. Toate le făceau de mântuială, părăduiau fără păs proviziile, adormeau stând de strajă și așa mai departe. În genere erau în stare doar de scurte izbucniri de energie, nu de acțiuni de luptă cât de cât prelungită.

Până și Silver, care se ținea de o parte, cu papagalul pe umăr, nu le făcea nici o observație pentru risipa lor. Și asta mă mira foarte mult, știindu-l cât e de prevăzător și cumpătat.

— Da, prieteni, spunea el, norocul vostru că-l aveți pe Jambon, care gândește și pentru voi. Am aflat tot ce mi-a trebuit. Corabia e în mâinile lor. Deocamdată nu știu unde au ascuns-o. Dar când vom avea în mâini comorile, o să căutăm peste tot și o să găsim noi corabia. În orice caz, câtă vreme suntem stăpâni pe șalupe, tot noi suntem cei mai tari.

Așa tot sporovăia el, îmbucând de zor din friptură. Le trezea iar speranța, în felul acesta își restabilea autoritatea zdruncinată și, după cum îmi făcea mie impresia, se îmbărbăta chiar și pe sine, vorbind așa.

— Cât despre ostatecul nostru, urmă el, asta a fost ultima lui întâlnire cu ai săi. Din discuția lor am aflat tot ce-am vrut să aflu, și-i sunt foarte recunoscător. Dar acum basta. Când o să pornim să căutăm comorile, am să-l iau și pe el, legat de o sfornică, căci e mai scump ca aurul și are să ne mai prindă bine. Iar când o să punem mâna pe corabie și pe comori, când o să ne vedem ieșiți în largul mării cu toată vesela noastră companie, atunci o să mai stăm noi de vorbă cu mister Hawkins și o să-și capete el ceea ce i se cuvine.

Nu-i de mirare, deci, că piraiții se înveseliră pe dată. Eu însă am simțit că mă cuprinde deznădejdea și mi se duce

inima în călcăie. Dacă Silver își va aduce la îndeplinire planul, și nu mă îndoiam că așa va încerca să facă, precum spusese, acest dublu trădător nu va ezita nici o clipă să ne tragă pe sfoară. El joacă pe două fronturi, dar nu se poate să nu prefere libertatea și bogăția, pe care i-o oferă viața de pirat, slabei nădejdi de-a scăpa de ștreang, ce i-o puteam oferi noi.

Și chiar dacă împrejurările îl vor sili pe Silver să se țină de cuvântul ce i-l dase doctorului, totuna ne amenința o primejdie de moarte. Bănuielile tovarășilor lui se pot preface în orice clipă în certitudine. Și atunci va trebui să ne apărăm viața: el calic, iar eu băiețandru împotriva a cinci marinari zdraveni.

De mai adăugați la aceste duble temeri taina ce mai acoperea încă faptele prietenilor mei, o să vă închipuiți ușor tot zbuciumul meu. De ce au părăsit ei fortul? De ce au dat harta? Ce vroiau să însemne cuvintele pe care i le spusese doctorul lui Silver: “Când o să cauți comorile, să fii atent la strigătele ce vei auzi”? Așa că nu e deloc ciudat de ce friptura nu mi s-a părut cine știe ce gustoasă și de ce am pornit cu inima grea în urma tâlharilor, să căutăm comorile.

Înfățișam o privești destul de bizară: toți în bluze marinărești murdare și rupte, și toți, afară de mine, înarmați până-n dinți. Silver avea chiar două puști: una în banduliera, alta atârnată de gât. La brâu purta pumnal, și în fiecare buzunar căpitanul își vârâse câte un pistol. Colac peste pupăză, îl mai luase cu el și pe căpitanul Flint, care, cocoțat pe umărul lui, turuia neîntrerupt fel de fel de expresii marinărești. Eu fusesem legat în jurul mijlocului cu o frânghie și pășeam supus în urma bucătarului, care ținea încleștat în pumn capătul frânghiei, sau, când avea mâinile ocupate, o prindea în dinții puternici. Păream un urs presat, așa legat cum eram și mergând în urma lui.

Fiecare din noi căra câte ceva: unii cărau hârlețe și rânghi de fier (pe care tâlharii le coborâseră în primul rând de pe bordul “Hispaniolei”), alții duceau carne, pesmeți și brendy pentru prânz. Am observat că toate merindele erau într-adevăr luate din magazia noastră, și am înțeles că Silver spusese ieri adevărul adevărat. De nu încheia o înțelegere cu doctorul, tâlharii, ramași fără corabie, ar fi trebuit să se hrănească cu păsările, pe care le-ar fi vânat, și să bea apă chioară. Dar apa nu le prea era pe plac, și nici prea mare talent la vânat n-au marinarii, după cum se știe. Iar, din moment ce nu-și făcuseră rezerve de hrană, era de la sine înțeles că pulbere nu-și luaseră nici atât. Oricum ar fi fost, am pornit cu toții la drum, luându-l cu noi până și pe marinarul cel cu capul găurit, căruia de fapt mult mai bine i-ar fi priit să rămână culcat în așternut. Așa, prin flanc câte unul, am ajuns cu chiu cu vai până la mal, unde ne așteptau bărcile. Până și bărcile acestea trădau nepăsarea prostească a piraților, veșnic beți: amândouă erau pline de murdărie, iar în una din ele până și banchetele erau stricate. Am hotărât să le luăm pe amândouă, ca să nu se piardă cumva vreuna din ele. Împărțindu-ne în două cete, am pornit hotărâți în sfârșit la drum.

Dar pe drum au început certurile în legătură cu harta. Cruciulița cea roșie era prea mare și, firește, nu putea indica prea exact locul comorii. Iar lămuririle de pe dosul hărții erau prea scurte și cețoase. Dacă-și mai aduce aminte cititorul, în lămuririle acestea nu se spunea decât următoarele: “Copacul cel înalt de pe umărul “Oceanului”, direcția spre N. dinspre N.-N.-E.

Insula Scheletului E.-S.-E. și spre E.
Zece picioare”.

Așadar, mai întâi de toate trebuia să găsim copacul cel înalt. Drept în fața noastră rada era mărginită de un podiș ce ajungea până la trei sute de picioare înălțime și se mărginea spre miază-noapte cu panta de sud a “Ocheanului”, iar spre miază-zi se termina cu înălțimea stâncoasă ce purta numele de Al Treilea Catarg. Pe podiș creșteau fel de fel de pini, și mai înalți și mai scunzi. Pe alocuri se vedea câte un pin ce-și întrecea cu patruzeci-cincizeci de picioare vecinii. Numai pe loc, și cu ajutorul busolei, puteai să-ți dai seama pe care dintre ei îl avusese în vedere căpitanul Flint când vorbise de copacul cel înalt.

Cu toate acestea, n-apucasem să facem nici jumătate de drum, că fiecare dintre noi își și alesese copacul. John Lunganul dădea doar din umeri, sfătuindu-ne să așteptăm până ajungem la locul cu pricina.

Din porunca lui Silver, ne cruțam puterile și nu ne prea încordam la vâsle. După o călătorie destul de îndelungată am ajuns în sfârșit la gurile celui de-al doilea râu, și am debarcat pe costișa păduratică a dealului “Ocheanului”. De acolo, cotind la stânga, am pornit să ne cățărăm spre podiș.

La început ne venea foarte greu să înaintăm din pricina smârcurilor și vegetației lor foarte bogate. Dar încetul cu încetul am răzbătut la teren stâncos și vegetația a prins să se rărească, pe când copacii deveneau tot mai înalți. Ne apropiam de cea mai frumoasă parte a insulei. În loc de iarbă se așterneau în față-ne tufe miresmate de grozamnă și dumbrăvi în floare. Printre hățișurile verzi de nucșoară răsăreau din loc în loc trunchiurile roșiate ale pinilor, împrăștiind în juru-le umbră deasă. Mireasma de nucșoară se contopea cu iz de brad. Aerul era răcoros și proaspăt. Strălucea soarele, dar o adiere ușoară de vânt ne răcorea plăcut fețele.

Tâlharii înaintau în evantai, strigându-se vesel între ei.

La mijlocul lor, rămânând în urma celorlalți, pășea Silver, care mă ducea de funie. Îi venea greu bucătarului să se cațăre pe costișa lunecoasă. Nu o dată fusesem nevoit să-l sprijin, ca să nu se împiedice și să nu pornească de-a rostogolul pe coastă devala.

Așa am străbătut noi cam la vreo jumătate de milă și eram de acum aproape de culme, când unul din pirați, care pășea mai în stânga celorlalți, a scos un țipăt de groază. A tot țipat așa până când ne-am adunat toți în jurul lui.

— Credeți că a dat peste comoară? ne spuse bătrânul Morgan. Nici gând, încă n-am ajuns până la copacul cu pricina.

Da, piratul nu găsisse comoara, ci dase peste un schelet de om, care zăcea la rădăcina unui pin înalt, ierburile îl năpădiseră, mișcând din loc unele din oscioarele mai mărunțele. Se mai păstrasera pe el și câteva petece de îmbrăcăminte. Sunt convins că n-a rămas printre noi nici unul pe care să nu-l fi trecut fiorii la vederea acestui schelet.

— Să știți că marinar a fost, spuse George Merry, care se dovedi mai curajos decât toți ceilalți și se aplecă să-i cerceze zdrențele. Căci îmbrăcăminte-i de marinar.

— Firește, că e marinar, spuse Silver. Nu cumva te așteptai să găsești aici un episcop? Numai că de ce zace în poziția asta ciudată?

Într-adevăr, scheletul zăcea într-o poziție cât se poate de nefirească.

Întâmplarea (ori poate păsările care-l ciuguliseră și ierburile care-l năpădiseră din toate părțile) făcuse ca scheletul să zacă în poziție de drepti. Picioarele arătau într-o direcție, iar mâinile aruncate deasupra capului, cum și le aruncă un înotător gata să sară în apă, arătau în direcția opusă.

— Ehe, încep să înțeleg, spuse Silver. Scheletul acesta e un fel de busolă. Da, da! Uite cum se vede, ca un dinte, culmea Insulei Scheletului. Controlați după busolă ce direcție anume arată.

Am controlat. Arăta într-adevăr spre Insula Scheletului, iar busola indica și ea direcția spre Est-Sud-Est și spre Est.

— Așa credeam și eu! exclamă bucătarul. Vasăzică asta e săgeata indicatoare. Colo e Steaua Polară, iar dincolo trebuie să se afle bănuții noștri. Al dracului să fiu că mă trec fiorii când mă gândesc la Flint. Asta-i una din glumele lui. A rămas aici cu șase tovarăși și le-a făcut de petrecanie la toți. Iar pe urmă și-a făcut busolă dintr-un mort... Oasele-i sunt lungi, și văd că are pe cap niște fire de păr roșcat. Ei, păi să mă trăsnească Dumnezeu, dacă nu-i chiar Allardyce! îl mai ții minte pe Allardyce, Tom Morgan?

— Cum de nu, spuse Morgan, firește că-l mai țin minte, îmi rămăsese dator niște parale și, colac peste pupăză, îmi mai luase și cuțitul când a debarcat pe insulă.

Vasăzică cuțitul trebuie să fie pe undeva pe-aici, mormăi alt tâlhar. Flint nu era omul să-și buzunărească tovarășii. Și-apoi nici păsările n-aveau cum răpi cuțitul!

— Să știi că ai dreptate, lua-te-ar dracul! exclamă Silver.

— Totuși nu văd nimic, spuse Merry, pipăind cu luare-aminte pământul în jurul scheletului. Măcar vreun gologan de aramă să fi rămas, ori o tabacheră, dar așa îmi cam dă de bănuț...

— Așa-i! Așa-i! spuse și Silver. Ceva nu-i în regulă. Da, scumpilor, să fi fost în viață Flint nu ne mai plimbam noi pe-aici nestingheriți. Noi suntem șase, dar și ei tot șase au fost și n-au mai rămas decât ciolanele de pe urma lor.

— Liniștește-te, a murit Flint al tău: l-am văzut mort cu ochii mei, răspunse Morgan. S-a dus Billy la căpătâiul lui

și l-am văzut zăcând, cu doi gologani de aramă apăsându-i pleoapele.

— Firește că a murit, confirmă și piratul oblojit la cap. Dar dacă mai umblă cineva pe pământ după moarte, să știți că nu-i altul decât Flint. Căci tare greu a mai murit!

— Da, urât a mai murit, îl susținu altul. Ba-l apuca turbarea, ba cerea rom, ba începea să urle cât îl lua gura “Lada mortului cea grea”. Alt cântec nu l-am mai auzit să fi cântat vreodată. Și, drept să vă spun, de atunci nu-mi mai place cântecul acesta. Era grozav de cald în ziua aceea și ferestrele erau deschise, iar Flint cânta de zor, deși abia-și mai trăgea sufletul și-l îneca horcăitul morții...

— Hai, ajunge atâta pălăvrăgeală, înainte! strigă Silver. Flint a murit și nici gând să umble strigoi pe pământ. Și chiar dacă i-ar trece cumva prin cap să iasă din groapă, știți prea bine că fantomele nu se arată decât noaptea, iar acum, cum vedeți, e ziua-n amiaza mare... Ce să mai vorbim de răposați când ne așteaptă coala dublonii.

Ne-am continuat calea. Dar deși soarele strălucea sus pe cer, pirații nu se mai împrăștiau și nu se mai strigau de departe între ei. Se țineau toți grămadă și vorbeau în șoaptă: asemenea groază continua să le inspire piratul mort de atâta vreme.

Capitolul XXXII

În căutarea comorilor. Vocea din pădure

Poate și pentru că groaza aceasta le cam luase tuturor piuitul, și în orice caz pentru a le mai da răgaz să răsufle lui Silver și piratului celui bolnav, detașamentul făcu un popas pe creasta podișului.

Podișul acesta cobora ușor spre apus, așa că de unde ne aflam noi se deschideau priveliști în amândouă părțile. În față, dincolo de creștetele copacilor, vedeam Capul Păduratic, înrămat de valurile spumegânde ale fluxului. În urma noastră se zăreau nu numai strâmtoarea și Insula Scheletului, ci, dincolo de faleză și șesul dinspre partea răsăritului, se așternea largă oglindă a mării. Drept deasupra noastră se ridica spre țăriile cerului “Oceanul”, năpădit pe alocuri de dumbpăvi de pin și crestat de râpe adânci.

Doar mugetul depărtat al fluxului și bâzâitul nenumăratelor insecte turbura liniștea. Nu se vedea nici țipenie de om. Pe mare — nici o pânză. Senzația asta de singurătate, care ne copleșea, venea, poate, și din prea largul întinșurilor ce ne înconjurau. Cât am poposit, Silver a făcut calculele de trebuință.

— Uite ici sunt trei copaci înalți, spuse el, mânuind busola, și toți trei sunt așezați în linie dreaptă față de Insula Scheletului.

“Umărul Ocheanului” trebuie să fie valea de colo. Acum și un copil ar putea găsi comorile. N-ar strica, cred, să mai punem ceva în gură înainte de a ne apuca de lucru.

— Parcă nu-mi prea cere sufletul mâncare, bolborosi Morgan. Când mi-am adus aminte de Flint, mi-a pierit pe loc tot cheful.

— Da, fiule, norocul tău că a murit, spuse Silver.

— Avea și o mutră de te băga în răcori! exclamă cutremurându-se al treilea pirat. Vânăta toată!

— Vânăta era de atâta rom cât bea, adăugă Merry. Vânăta! Cum să nu fi fost vânăta! Romul te învinețește mai dihai ca moartea.

Vederea scheletului și amintirea lui Flint îi impresionase în asemenea hal pe oamenii aceștia, încât vorbeau tot mai încet, până când ajunseră la o șoaptă care nu mai tulbura defel liniștea pădurii. Si deodată, din hățiș, se făcu auzit un glas pițigăiat și strident, care intonă cântecul cel atât de bine cunoscut:

Lada mortului cea grea,

Iu-hu-hu și-un șip de rom!

Cin' șpe handralăi ținea...

O groază ne bună îi cuprinse pe pirați. Într-o clipă se înverzira toți de spaimă. Unul sări în picioare, ceilalți se agățară convulsiv unii de alții. Morgan căzu la pământ și prinse să se târâie prin iarbă ca un șarpe.

— A venit Flint! exclamă Merry.

Cântecul se întrerupse tot așa de brusc cum începuse, de parcă i-ar fi astupat cineva gura cântărețului, gâtuindu-l la jumătate de notă. Ziua era însorită și senină, iar glasul cântărețului atât de răsunător, încât n-am putut înțelege deloc de ce s-au speriat așa de cumplit tovarășii mei de drum.

— Înainte! spuse Silver, abia mișcând din buzele palide ca cenușa. Așa nu mai facem noi treabă. Firește, toate astea sunt cât se poate de ciudate și nu știu cine și-o fi făcând de cap pe-acolo în pădure, dar sunt sigur că trebuie să fie un om în carne și oase, și nu răposatul.

Între timp Silver își revenise și obrajii lui își recăpătaseră culoarea trandafirie. Se îmbărbătaseră un pic și ceilalți auzindu-l. Când deodată răsună iar în depărtare aceeași voce. Dar acum nu mai cânta, ci striga un cuvânt de undeva de foarte departe, și strigătul acesta stârnea ecouri ciudate printre stâncile “Oceanului”.

— Darby Mac Graw! striga vocea. Darby Mac Graw! Așa repetă la nesfârșit vocea, până când mai adăuga o sudalmă urâtă și mugii:

— Darby, adu-mi niște rom!

Tâlharii parcă prinseseră rădăcini în pământ, și ochii le erau gata să iasă din orbite. De mult amuțise vocea, dar ei mai urmau să stea așa, pironiți locului, muți de groază.

— Ne-am lămurit, bâigui unul. Trebuie să fugim.

— Astea au fost ultimele lui cuvinte, gemu Morgan. Ultimele lui cuvinte înainte de moarte.

Dick își scoase dintre catrafuse biblia și începu să se roage. Înainte de a porni pe mare și a ajunge bandit, Dick crescuse într-o familie evlavioasă.

Numai Silver nu se da bătut. Dinții îi clănțăneau de groază, dar nici nu vroia să audă de retragere.

— Nimeni afară de noi n-a mai auzit pe insula asta Darby, bolborosea el năuc. Nimeni, afară de noi... Apoi își recăpătă stăpânirea de sine și strigă: Ascultați coala la mine! Am venit aici să găsesc comoara și nimeni nu mă va putea opri — nici om, nici diavol. Nu m-am temut de Flint pe când trăia și, dracul să-l ia, n-am să mă tem nici acum,

când e mort. La un sfert de milă depărtare de noi zac îngropate șapte sute de mii de lire sterline. Nu cumva se va găsi un cavaler al norocului, care să întoarcă pupa și s-o șteargă de lângă asemenea grămadă de bani de frica unui bețivan cu nutra vânăță, care mai e și mort pe lângă toate?!

Dar cuvintele lui nu mai aveau puterea să-i îmbărbăteze pe tâlhari. Dimpotrivă, lipsa asta de cuviință față de umbra mortului nu făcea decât să le mărească groaza.

— Taci, John! șoptea Merry. Nu sudui fantoma.

Ceilalți erau atât de împietriți de spaimă, încât nu puteau rosti nici un cuvânt. Nici măcar nu cutezau s-o rupă de fugă. Frica îi făcea să se strângă ca oile în jurul lui Silver, simțindu-l că el e cel mai curajos dintre dâșșii. Iar el izbutise, cum am mai spus, să se descotorosească de spaima care-i înțepenea pe ei.

— Voi credeți că strigă o fantomă? Poate să fie și fantomă, spuse el. Dar am auzit cu toții ecoul, nu-i așa? Ei bine, care dintre voi a mai văzut să aibă fantoma umbră? N-a văzut nimeni. Și dacă fantomele n-au umbră, înseamnă că n-au nici ecou. Înțelesu-m-ați?

Argumentele lui mi s-au părut destul de slabe. Dar nicio dată nu-i chip să știi dinainte ce anume poate avea influență asupra oamenilor superstițioși.

Spre marea mea uimire, George Merry strigă îndată, ușurat:

— Așa e. Și ce cap mai ai tu pe umeri, John!... Toate-s în regulă, prieteni! Ați luat-o olecuțică hăisa cu toții! Glasul cam semăna el, nu-i vorbă, cu al lui Flint, dar parcă tot nu al lui era... mi s-a părut a semăna mai curând cu glasul lui...

— Pe toți dracii, să știți că era glasul lui Ben Gunn! mugii Silver.

— Ai dreptate! exclamă Morgan, ridicându-se de jos și rămânând într-un genunchi. Era glasul lui Ben Gunn!

— Parcă e mare deosebire? întrebă Dick. Amândoi sunt răpoșați. Dar marinarii mai în vârstă îl priviră cu dispreț.

— Dă-l încolo pe Ben Gunn! strigă Merry. Viu ori mort, n-avem ce ne teme de o stârpitură ca el!

M-a cuprins mirarea văzându-i cât de repede și-au venit în fire cu toții și cum le-au revenit într-o clipă culorile în obraji. Peste câteva minute se puseseră pe pălăvrăgeală și doar trăgeau din când în când cu urechea, năvăvind să audă iar glasul cel ciudat. Dar nimic nu tulbura liniștea. De la o vreme pirații și-au luat iar poverile pe umeri și au purces la drum. În față pășea Merry, care ținea în mână busola lui John, pentru a ne păstra mereu ruta pe aceeași linie cu Insula Scheletului. Spusese adevărul Merry: viu sau mort, Ben Gunn nu mai inspira nici o teamă cât de cât nimănu.

Numai Dick continua să-și țină în mâini biblia și arunca priviri speriate în jur. Dar nimeni nu-i mai dădea atenție, ba Silver începuse chiar să-și bată joc de teama lui superstițioasă:

— Ți-am spus că ți-ai stricat biblia. Oare crezi tu că fantomele s-ar speria de o biblie pe care nici nu se mai poate jura nimeni? Ți-ai găsit! Ha! și Silver se opri o clipă trosnind din degete. Nici atâtica!

Dar nici un fel de cuvinte nu-l mai puteau liniști pe Dick. Curând mi-am dat seama că trebuie să fie rău bolnav. De căldură, oboseală și spaimă, frigurile ce le prevestise doctorul Livesey îl scuturau tot mai avan.

Pe culmea dealului nu mai creșteau atâtea tufărișuri, și înaintam acum mult mai ușor. Începusem chiar să coborâm, pentru că, după cum am mai spus, podișul se înclina ușor

spre apus. Între pini — care mai înalți, care mai scunzi — rămâneau largi spații goale. Si chiar printre dumbrăvile de nucari se așterneau ici-colo poiene întinse și pârjolite de dogoarea soarelui, înaintând spre nord-vest, ne apropiam de “Umărul Ocheanului”. Jos sub noi vedeam vălurând larg-a oglindă a golfului vestic, unde mă scuturaseră așa de cumplit valurile în bărcuța mea câteva zile în urmă.

Cel dintâi copac mai înalt la care am ajuns se dovedi a fi altul decât cel indicat pe hartă. După ce am consultat iar busola, l-am găsit nepotrivit pe cel de-al doilea. Al treilea avea aproape două sute de picioare înălțime. Era un uriaș al lumii vegetale, cu trunchi roșu și gros, de nu-l puteau cuprinde cu brațele câțiva oameni. La umbra lui ar fi putut poposi un pluton întreg. Pinul acesta putea fi văzut fără îndoială de departe, și dinspre răsărit, unde se așternea marea, și dinspre asfințit, unde era uscatul, așa că putea să fie trecut pe hartă ca un singur punct de reper.

Dar tovarășii mei de drum nu se arătau impresionați de dimensiunile copacului, ci mai curând îi tulbura gândul că la umbra lui s-ar putea să fie îngropate cele șapte sute de mii de lire sterline. La gândul banilor le pieriseră toate spaimelile. Ochii le ardeau în cap, pasul le devenise mai sigur.

Se gândeau cu toții numai la bogăția ce-i așteaptă și la viața de lux și risipă ce le-o va aduce.

Silver țopăia, sprijinindu-se în cârjă. Nările i se umflaseră. Înjura ca un nebun când muștele i se așezau pe față asudată și înfierbântată. La mine privea cu o ură de moarte, smuncind furios de funia cu care eram legat. Nici nu se mai străduia să-și ascundă gândurile. I le citeam pe față ca din carte. Ajuns în sfârșit la doi pași de aurul râvnit, uitase de toate — și de făgăduielile sale, și de avertismentele doctorului. Firește, el nădăjduia să pună mâna pe

comoară, să găsească apoi noaptea goeleta și să pornească în larg, după ce ne va fi tăiat mai întâi beregata la toți.

Zbuciumat de gândurile acestea negre, abia mă mai puteam ține de pirați, poticnindu-mă la fiecare pas. Silver smuncea mereu de funie, aruncându-mi priviri cumplite... Dick pășea lălâu în urma tuturor, bolborosind rugăciuni și sudalme. Frigurile îl scuturau din ce în ce mai tare. La vederea acestui nenorocit mă simțeam și mai rău. Mi se năluceau mereu tragediile ce se petrecuseră cândva pe locurile acestea. Îl vedeam aieva pe tâlharul cu fața învinețită, care omorâse aici șase oameni și se dusese apoi să moară undeva la Savannah, urlând cântece și cerând rom în ceasul morții. Dumbrava asta tihnită răsunase cândva de strigăte de agonie. Mi se năzăreau gemetele și țipetele nenorociților acelora. În sfârșit am ieșit din tufișuri.

— După mine, prieteni! strigă Merry.

Toți pirații aflați în fața noastră se repezără în fugă după el. Dar nu făcură nici zece pași, că se opriră brusc. Răsună un urlat de mânie. Silver săltă ca turbat, sprijinindu-se în cârjă. O clipă mai târziu ne oprirăm și noi.

În fața noastră se afla o groapă mare, săpată se vede mai demult, căci marginile i se năruiseră și pe fundul ei creștea iarbă. Din fundul săpăturii se vedea răsărind un mâner de târnăcop și câteva scânduri care închipuiseră cândva o ladă. Pe una din scânduri se afla săpată cu fierul roșu o inscripție: “Morsa”. Așa se chema vasul ce-i aparținuse lui Flint.

Era limpede că cineva găsise și răpise comorile. Șapte sute de mii de lire sterline dispăruseră.

Capitolul XXXIII

Căderea căpeteniei

Parcă de când fusese făcută lumea nu se mai prăbușiseră atât de năprasnic cele mai luminoase nădejdi. Toți cei șase pirați stăteau ca loviți de trăsnet. Silver își veni în fire primul. Atât de dornic fusese el de banii aceștia și iată că într-o singură clipă s-a pomenit fără nimic. Dar nu-și pierdu capul, își recăpătă stăpânirea de sine și izbuti chiar să-și schimbe planurile mai înainte ca tovarășii lui să-și poată da măcar seama de cele întâmplate.

— Jim, șopti el, uite, ține asta și fii gata. Și-mi vâri în mină un pistol cu două țevi.

Totodată el o porni încetișor la deal, astfel ca groapa să rămână între noi și cei cinci tâlhari. Apoi Silver îmi aruncă o privire și dădu din cap de parcă ar fi vrut să spună: “Grea situație”. Eram în totul de acord cu el. Privirea i se făcuse iar mângâietoare. Am simțit că mă cuprinde dezgustul de fățarnicia lui. Nu m-am putut stăpâni să nu-i șoptesc:

— Vasăzică iar îți trădezi tovarășii.

Dar el nu mai avu când să-mi răspundă. Tâlharii săriseră în groapă, urlând și înjurând, și răscoleau pământul cu ghearele, aruncând scândurile în toate părțile. Morgan găsisă o monedă de aur și o ridică înjurând. Moneda era de două guinee. Câteva clipe trecu din mână-n mână.

— Două guinee! urlă Merry, întinzând moneda spre Silver. Nu cumva astea sunt cele șapte sute de mii ale tale? Ce mai spui acum, amatorule de tratate? Așa-i că reușești în toate, cap de lemn ce ești?

— Săpați, săpați, băieți, spuse Silver cu o ironie rece. Poate găsiți și niște ghinde, că tare le mai plac porcilor.

— Ghinde?! scrâșni cu turbare Merry. Îl auziți ce spune, fraților? Al naibii să fiu de nu știa totul dinainte! Uitați-vă la mutra lui, stă scris pe ea!

— Eh, Merry, spuse cu reproș Silver. Nu cumva iar vrei să te faci căpitan? Cum te văd eu, ești un flăcău care știe să răzbată.

Dar de data asta toată lumea era de partea lui Merry. Unul câte unul prinseră să iasă din groapă tâlharii, aruncându-ne priviri însetate de sânge. Însă, spre norocul nostru, toți erau pe malul celălalt.

Așa am stat cu toții câteva clipe, doi împotriva celorlalți cinci, despărțiți de groapă. Nici una din părți nu se hotărî să atace prima. Silver stătea neclintit. Calm și cu sânge rece, se sprijinea în cârjă, urmărind cu ochi ageri mișcările dușmanilor. Era într-adevăr un om curajos Silver acesta.

În sfârșit, Merry hotărî să-și îmbărbăteze ciracii printr-o cuvântare.

— Prieteni, spuse el, avem în față doi oameni: unul e schilodul cel bătrân care ne-a adus aici la pieire, iar celălalt e țâncanul pe care de mult vroiam să-l hăcuiesc bucăți. Acum... Și el ridică mâna, înălțându-și glasul, gata să-și pornească la atac ceata. Când deodată, poc! poc! poc! — răsunară din desiș trei focuri de muschetă. Merry căzu cu capul în jos, drept în groapă. Omul cu oblojeala pe frunte se răsuci în loc ca un titirez și căzu alături de el. Ceilalți trei o rupseră de fugă.

În aceeași clipă John Lunganul își descărcă amândouă pistoalele drept în Merry, care încerca să iasă din groapă. Murind, Merry îl privi drept în ochi pe ucigașul său.

— Acum suntem chit, nu-i așa, George? îi strigă Silver. Printre tufărișuri îl văzurăm pe doctor, pe Gray și Ben Gunn. Toți trei stăteau cu mușchetele fumegând în mâini.

— Înainte! strigă doctorul. Grăbiți-vă, băieți! Trebuie să le tăiem calea spre șalupe.

Ne-am repezit cu toții înainte, făcându-ne loc printre tufărișurile ce ne ajungeau până la piept.

Silver se străduia din răspuțeri să nu rămână în urma noastră. Așa de avan se sălta în cârjă, încât părea că or să i se rupă bucăți mușchii încordați ai pieptului. După cum spunea mai târziu doctorul, nici un om sănătos n-ar fi putut rezista la o asemenea goană. Când am ajuns la costișă, Silver rămăsese cu treizeci de iarzi în urmă noastră și era vlăguit detot.

— Doctore, strigă el, privește! Nu mai avem de ce ne grăbi! Într-adevăr, graba noastră era de prisos. Ajunși la luminiș, i-am văzut pe cei trei tâlhari gonind spre Al Treilea Catarg astfel, că ne aflam acum între fugari și bărci și puteam să poposim o clipă. John Lunganul se apropie încetșor de noi, ștergându-și fața de sudoare.

— Mulțumesc din toată inima, doctore, spuse el. Ai ajuns exact la vreme pentru a ne salva pe amândoi... A-a, vasăzică tu erai, Ben Gunn? adăugă el. Bravo ție, băiatule.

— Da, eu sunt, răspunse stingherit fostul pirat, tot făcându-i la plecăciuni lui Silver. Ce mai faceți, mister Silver? întrebă el după o lungă pauză. O duceți bine, nu-i așa?

— Eh, Ben, Ben, mormăi Silver, nu credeam să-mi faci tu una ca asta!

Doctorul îl trimise pe Gray după târnăcopul ce-l arunca-
seră în fugă tâlharii, iar apoi, în vreme ce coboram cu toții
fără grabă costișa spre bărci, ne povesti în câteva cuvinte
cele petrecute în ultimele zile. Silver îi asculta cu lăcomie
fiece cuvânt. Eroul povestirii era Ben Gunn, pustnicul cel
pe jumătate ieșit din minți.

După cum povestea doctorul, Ben, în vremea rătăcirilor
sale, dăduse și peste schelet și peste comoară. El despuia
scheletul și dezgropase banii din pământ, iar târnăcopul ce-l
văzusem noi la fundul gropii tot al lui era. Cărase încetul
cu încetul tot aurul de sub pinul cel înalt până-n peștera de
sub dealul cu două creste, în partea de nord-est a insulei.
Munca asta supraomenească luase sfârșit abia cu două luni
înainte de sosirea “Hispaniolei”.

Doctorul aflase toate acestea din gura lui chiar la prima
lor întâlnire, în ziua atacului asupra fortăreței noastre. În
dimineața următoare, văzând că goeleta a dispărut, doc-
torul venise la Silver, îi dăduse harta, care nu mai avea
acum nici o însemnătate, și îi lăsase în stăpânire fortăreața
cu toate merindele, deoarece în peștera lui Ben se afla din
belșug carne sărată de căprioară, pe care pustnicul le vâna
cu mâna lui. Mulțumită acestui șiretlic, prietenii mei
căpătaseră puțința să iasă fără nici un pericol din fortăreață,
mutându-se pe dealul cel cu două creste, departe de
smâncurile, unde băntuiau frigurile, și alături de peștera
cu comorile.

— Firește, dragul meu Jim, adăugă doctorul, îmi dădeam
seama că mutarea noastră poate să te pună într-o situație
foarte dificilă, și eram întristat din cauza asta, dar trebuia
să mă gândesc mai întâi de toate la cei ce-și îndepliniseră
conștiincios datoria. La urma urmelor, numai tu ești vino-
vat că nu erai cu noi.

Dar în dimineața când m-a văzut prizonier la pirați, doctorul a înțeles că dacă or afla cumva bandiții de dispariția comorilor, au să-și verse focul pe mine. De aceea l-a lăsat pe squire Trelawney să-l păzească pe căpitan și, împreună cu Gray și Ben Gunn, a pornit spre pinul cel mare. Văzând pe drum detașamentul nostru i-a luat-o pe dinainte; doctorul l-a trimis după noi pe Ben Gunn care era foarte iute de picior. Ben a hotărât să profite de superstiția foștilor săi tovarăși, făcându-i să se oprească în cale și vârându-i în toate spaimele după cum v-am mai descris. Zăbava asta le-a dat puțința lui Gray și doctorului să ajungă la pin și să se ascundă în preajma lui, mai înainte de a-și face apariția pirații.

— Ce bine s-a nimerit că Hawkins era cu mine! spuse Silver. Să nu fi fost el, nici n-ai fi clipit, doctore, să mă tai în bucăți!

— Ba bine că nu! răspunse râzând doctorul Livesey. Între timp ajunsesem la țärm. Doctorul sfărâmă îndată cu târnăcopul una din bărci, ca să nu se mai poată folosi tâlharii de ea, apoi ne suirăm cu toții în cealaltă barcă și pornirăm în jurul insulei spre Rada de Nord.

Aveam de străbătut opt sau nouă mile. Cât era de obosit, Silver se așeză și el la lopeți, vâslind alături de noi. Am ieșit din golf în largul mării, care era netedă ca oglinda. Am ocolit capul de sud-est al insulei, urmând calea pe care o făcusem patru zile în urmă cu “Hispaniola”.

Trecând pe lângă dâmbul cu două creste, am văzut gura neagră a intrării în peștera lui Ben Gunn și un om stând alături, sprijinit în muschetă. Omul acesta era squire Trelawney. I-am făcut semn cu batistele și am strigat de trei ori “ura”, iar Silver striga mai tare ca noi toți.

Mai străbătând trei mile, am intrat în Rada de Nord și am văzu-t-o pe “Hispaniola” noastră. Sălta pe apă în voia

valurilor. Fluxul o urnise de pe bancul de nisip. Să fi bătut vântul astăzi, ori să fi fost aici un curent tot atât de puternic, cum era în Rada de Sud, am fi putut pierde pentru totdeauna corabia. În cel mai bun caz am fi găsit-o numai țândări. Spre norocul nostru însă, goeleta era teafără și nevătămată, dacă facem abstracție de faptul că-și pierdu-se până cea mare. Am aruncat în apă ancora de rezervă la o adâncime de un stânjen și jumătate, apoi am pornit cu șalupa spre Colțul Bețivului, cel mai apropiat punct de peștera lui Ben Gunn. Acolo am debarcat și l-am trimis pe Gray să facă de strajă pe “Hispaniola” în cursul nopții.

Pe costișa lină ne-a întâmpinat squire Trelawney.

Cu mine squire-ul s-a arătat foarte drăgăstos și nu mi-a pomenit nici un cuvânt de dezertarea mea. Dar când s-a apropiat Silver, salutându-l ceremonios, squire Trelawney a roșit de mânie.

— Ești un trădător mârșav și un escroc, John Silver! spuse el. Un escroc cum nu s-a mai pomenit altul, sir! M-au convins oamenii să te las în pace, și le-am făgăduit că așa voi face. Dar morții continuă să atârne de gâtul dumitale, sir, ca niște pietre de moară...

— Vă mulțumesc din inimă, sir, răspunse Lunganul, salutându-l iar.

— Nu cuteza să-mi mulțumești! răcni squire Trelawney. Îmi calc datoria din cauza dumitale. Piei din ochii mei!

Am intrat cu toții în peșteră. Grota era încăpătoare și aerul dinăuntru ei foarte curat, izvora un pârăiaș din pământ, purtându-și apa cristalină într-un mic heleşteu, înrămat în tufe dese de ferigă. Pe jos era presărat nisip. Lângă un foc ce pâlăia vesel stătea culcat căpitanul Smollett. Iar în fundul peșterii licărea stins o grămadă uriașă de monede și lingouri de aur. Acestea erau comorile lui

Flint, comorile de dragul cărora făcusem noi un drum atât de lung și obositor și de dragul cărora muriseră șaptesprezece oameni din echipajul “Hispaniolei”. Dar câte vieți omenеști, câtă suferință și sânge mai trebuiseră pentru a strânge bogăția asta! Câte vase fuseseră scufundate, câți oameni viteji fuseseră uciși sau siliți să pășească cu ochii legați pe-o scândură îngustă, înălțată deasupra valurilor! Câte focuri de tun; câtă minciună și cruzime! Se mai găseau acum pe insula asta trei oameni — Silver, bătrânul Morgan și Ben — care luaseră parte cândva la toate aceste cumplite fărădelegi și nu pierduseră încă nădejdea să-și capete partea de comoară.

— Intră, Jim, spuse căpitanul. În felul tău poate că nu ești un băiat rău, dar îți dau cuvântul că nu te mai iau niciodată cu mine pe mare, pentru că prea ești răsfățat și faci numai ce ai tu chef să faci... A, ai venit și tu, John Silver! Ce te aduce la noi?

— M-am întors la îndatoririle mele, sir, răspunse Silver.

— A! rosti căpitanul. Și nu mai adăugă nici un cuvânt.

Ce minune a fost cina în seara aceea, alături de toți prietenii mei! Ce gustoasă mi s-a părut sărătura de căprioară a lui Ben, pe care am stropit-o cu vin vechi de pe “Hispanio-la”! Nu mai fuseseră niciodată oameni mai veseli și fericiți ca noi. Silver ședea într-un colț, ferindu-se de lumină, dar mânca cât șapte și sărea îndată sprinten să ne servească ori de câte ori era nevoie de serviciile lui, răsând la toate glumele noastre, într-un cuvânt, redevenise iar bucătarul acela vesel, cuviincios și supus din timpul călătoriei noastre.

Capitolul XXXIV

Și ultimul

A doua zi dimineața ne-am apucat devreme de lucru. Până la țârm era o milă întreagă. Trebuia să cărăm pe mal tot aurul nostru și de-acolo să-l ducem cu barca până la bordul “Hispaniolei” — o muncă foarte grea pentru o ceată atât de mică de oameni. Cei trei tâlhari care rătăceau în preajmă nu ne mai inspirau defel teamă. Era de ajuns să punem un singur om de strajă pe culmea dâmbului, pentru ca să nu ne mai poată lua nimeni prin surprindere. Afară de asta, presupuneam că bandiții s-au săturat pentru multă vreme de ciocniri războinice.

Munceam cu toții în sudoarea frunții. Gray și Ben Gunn cărau aurul cu barca până la goeletă, iar noi ceilalți îl duceam la țârm. Legam cu frânghii două lingouri de aur și ni le încărcam unii altora pe umeri, căci mai mult de două lingouri nu era în stare să ducă nimenea dintre noi. Eu, care nu prea aveam putere să car asemenea greutate, am fost lăsat în peșteră să încarc banii în sacii unde ținusem până atunci pesmeți.

Ca și în lada lui Billy Bones, găsisem aici monede din cele mai diferite, numai că, firește, erau mult mai multe. Îmi făcea o nespūsă plăcere să le aleg. Monede englezești, franțuzești, spaniole, portugheze, guinee și ludovici, dubloni și monede de câte două guinee, muador și țechini, monede

cu chipurile tuturor regilor europeni din ultimii o sută de ani, ciudate monede orientale, având săpate pe ele cine știe ce ghemuri de ață ori pânze de păianjen, monede rotunde, pătrate, monede găurite la mijloc, ca să poată fi purtate la gât, monede din toate colțurile lumii își găsiseră loc în colecția asta. Erau mai multe decât frunzele toamnei. Mă durea spinarea și-mi amortiseră degetele de atâta porăială cu ele. Trecea zi după zi, dar nu mai vedeam capătul muncii noastre. În fiecare seară expediam cu barca grămezi întregi din comoară, și tot atâtea grămezi mai rămâneau să zacă încă în peșteră.

În toată vremea asta nici n-am auzit, nici n-am văzut pe vreunul din tâlharii rămași teferi. În sfârșit — într-a treia seară, dacă nu mă înșel, pe când suiam cu doctorul dâmbul, am auzit jos în beznă, ca un fel de cântec, sau un țipăt. O adiere de vânt adusese până la noi auitul acesta, pe care nu-l puteam desluși ce e.

— Pirații trebuie să fie, ierte-i Dumnezeu, spuse doctorul.

— Sunt toți beți, sir, am auzit din urmă vocea lui Silver. Silver se bucura de deplină libertate și, cu toată răceala ce i-o arătam, începuse iar să se poarte familiar cu noi, ca o slugă privilegiată. Părea să nu observe disprețul tuturor și se silea să ne facă fiecăruia fel de fel de servicii, arătându-ne o extremă politețe. Cu toate acestea, toți se purtau cu el mai rău decât s-ar fi purtat cu un câine. Numai eu și Ben Gunn ne purtam ceva mai bine cu el. Ben Gunn se mai temea încă de fostul său șef, iar eu îi eram recunoscător pentru că mă scăpase de moarte, deși aveam, firește, toate motivele să-l cred și mai rău decât l-ar fi crezut oricine altul, căci nu puteam uita cum se pregătise el să mă trădeze și a doua oară. Doctorul răspunse tăios la replica lui Silver:

— Poate că sunt bolnavi și aiurează...

— Foarte adevărat, sir, spuse Silver, dar pentru noi asta are prea puțină importanță.

— Presupun că nu pretinzi să te consideri cine știe ce om sensibil și nobil, mister Silver, replică ironic doctorul, și știu că sentimentele mele pot să-ti para oarecum ciudate. Dar dacă aș fi într-adevăr convins că măcar unul din ei e bolnav și delirează, m-aș duce chiar cu riscul vieții să-i dau ajutor medical.

— Vă cer iertare, sir, dar ați săvârși o mare greșeală, protestă Silver. N-ați face decât să vă pierdeți prețioasa dumneavoastră viață: atâta tot. Acum sunt cu tot sufletul de partea dumneavoastră și n-as vrea ca detașamentul nostru să piardă un om cum sunteți dumneavoastră. Vă sunt foarte îndatorat. Iar oamenii aceștia n-ar fi în stare pentru nimica în lume să-și respecte cuvântul de cinste. Mai mult chiar: nici în cuvântul dumneavoastră de cinste nu s-ar încrede niciodată.

— În schimb dumneata știi foarte bine să te ții de cuvânt, spuse doctorul. Am avut prilejul să mă conving nu demult.

N-am mai putut afla aproape nimic despre cei trei pirați. Numai o dată a mai ajuns până la auzul nostru un foc de armă; am tras concluzia că pirații or fi umblând la vânat. La o consfătuire ce a urmat au luat cu toții hotărârea să nu-i mai primim pe bord, ci să-i lăsăm pe insulă. Mai ales Ben Gunn s-a bucurat grozav de hotărârea asta. A aprobat-o și Gray. Le-am lăsat o mare rezervă de pulbere și gloanțe, un morman de carne de căprioară, ceva medicamente și alte obiecte de trebuință: scule, îmbrăcăminte, o pânză de rezervă, câțiva colaci de frânghie și, după stăruința deosebită a doctorului, o bună porție de tutun.

Nu ne mai rămânea nimic de făcut pe insulă. Încărcasem pe corabie și aurul, și apa de băut și, pentru orice eventualitate, resturile de carne de căprioară. În sfârșit am ridicat ancora și am ieșit din Rada de Nord. Deasupra noastră

fâlfaia același steag, sub care luptasem și ne apărasem fortul împotriva piraților.

Curând ieși la iveală că tâlharii ne urmăreau mult mai cu luare-aminte decât crezuserăm noi, căci, străbătând strâmtoarea și apropiindu-ne de țărmul sudic al insulei, i-am văzut pe toți trei stând în genunchi pe limba de pământ și întinzându-și rugător spre noi mâinile. Ne simțeam inima grea, dar n-aveam altă soluție. Cine știe dacă n-ar fi pornit o nouă rebeliune în caz că-i luam cu noi pe bord? Afară de asta, e și crud să iei cu tine niște oameni pe care-i așteaptă la destinație spânzurătoarea. Doctorul le strigă unde le-am lăsat merindele și pulberea, explicându-le cum pot fi găsite. Dar ei ne strigau pe nume, ne implorau să ne facem milă și să nu-i lăsăm să moară în pustietatea asta.

În cele din urmă, văzând că goeleta se îndepărtează, unul din ei — nu știu care — scoase un țipăt sălbatic, sări în picioare și, ducând la ochi muscheta, o descărcă în direcția noastră. Glonțul trecu șuierând deasupra capului lui Silver și ne găuri pânză cea mare.

După împușcătura asta devenirăm toți mai prevăzători, ascunzându-ne în dosul balustradei. Când m-am hotărât, în sfârșit, să arunc o privire din ascunzișul meu, pirații nu se mai vedeau pe țărm, și nici țărmul aproape că nu se mai vedea, iar pe aproape de prânz, spre nespusa mea bucurie, a dispărut la orizont și cel mai înalt dintre dâmburile Insulei Comorilor.

Eram atât de puțini, încât trebui să muncim toți din răspuțeri. Căpitanul ne dădea toate poruncile stând culcat pe o saltea la pupă. Se întremase, dar mai avea nevoie de odihnă. Hotărâsem să acostăm în cel mai apropiat port al Americii Spaniole, pentru a angaja un nou echipaj, căci fără ajutorul lui nu ne puteam decide să săvârșim lungul drum spre casă. Vântul se schimba des și ne abătea din cale; afara de asta, de două ori am trecut prin niște furtuni

groaznice și eram cu toții complet istoviți și sleiți de puteri, când ne-am văzut, în sfârșit, ajunși la țărmul american.

Soarele asfințea când am aruncat noi ancora într-o radă pitorească. Ne-au înconjurat îndată o mulțime de bărci, pline de negri, mulatri și indieni mexicani, care ne vindeau fel de fel de fructe și legume și se arătau gata să sară în orice clipă în apă după monedele ce le lăsam să cadă de sus de pe bord. Fetele prietenoase și blajine (cele mai multe negre), delicioasele fructe tropicale și mai ales luminile ce le vedeam scăpărând pretutindeni în oraș — cât de minunate erau toate acestea, cât de puțin semănau cu posomorâta și sângeroasa Insulă a Comorilor! Doctorul și squire-ul hotărâră să-și petreacă seara în oraș. M-au luat și pe mine cu ei. Pe țărm ne-am întâlnit cu căpitanul unui vas de război englez, care ne-a invitat la el pe bord. Am petrecut foarte bine și ne-am întors pe “Hispaniola” doar spre zori.

Nu l-am găsit pe punte decât pe Ben Gunn, și de îndată ce ne-a văzut, începu să se bată cu pumnul în piept, tânguindu-se și învinuindu-se de cele mai grozave crime. Toată pricina era că Silver dispăruse. Ben ne-a mărturisit că de fapt i-a ajutat chiar el să se suie în barcă, deoarece era convins că ne amenința veșnic primejdia “câtă vreme se află pe bord diavolul acesta schiop”. Dar bucătarul nu-și luase tălpășița cu mâinile goale. Făcând o spărtură în peretele corăbiei, furase un săculeț cu bani — trei ori patru sute de guinee — care, fără îndoială, aveau să-i prindă bine în peregrinările lui viitoare. Nu-i vorbă, am fost și noi mulțumiți că am scăpat atât de ieftin de el.

Ca să nu mai lungesc istoria asta, voi spune doar că, luând pe bord câțiva marinari, am ajuns cu bine la Bristol.

“Hispaniola” s-a întors tocmai la timp, căci mister Blandly începuse să cugete dacă n-ar fi cazul să ne trimită în ajutor cea de-a doua corabie. Din tot echipajul ne întorceam acasă doar cinci oameni. “Bea și dracii să te ia” — iată o profeție

care se adevărase pe deplin în privința tuturor celorlalți. De altminteri, “Hispaniola” se dovedise mai norocoasă decât corabia despre care cântau pirații:

Toți șaptezeci și cinci nu s-au mai întors nicicând —

I-a primit marea în al ei adânc.

Fiecare din noi își primi partea sa de comoară. Unii s-au folosit cu cap de averea lor, alții, dimpotrivă, și-au risipit prostește banii, fiecare după cum îi era și firea. Căpitanul Smollett se lăsă de navigație. Gray nu numai că își păstră banii, dar, hotărând neașteptat să-și refacă viața, se apucă să studieze serios arta militară. Acum e timonier și coproprietar al unui vas excelent și bine echipat. Cât despre Ben Gunn, și-a primit și el mia să de lire sterline și le-a cheltuit în trei săptămâni, ori mai exact în nouăsprezece zile, căci într-a douăzecea a venit la noi cerșetor. Squire Trelawney a făcut tocmai ceea ce se temuse Ben că va face cu el: i-a dat un loc de paznic în grădină. Ben trăiește și până acum, se ceartă, se ceartă de zor și apoi iar se împacă cu prichindeii din sat, iar duminica și sărbătorile cântă cu mare însuflețire în corul bisericii.

De Silver n-am mai auzit niciodată nimic. Marinarul cel șchiop, care mi-a otrăvit copilăria, a dispărut pentru totdeauna din viața mea. Și-o fi găsit pesemne consoarta tuciuire și trăiește pe undeva fără griji, cu ea și cu căpitanul Flint. Să sperăm că așa e, căci șansele ce le are de-a găsi o viață mai bună pe cealaltă lume sunt cu totul reduse. Restul comorilor — lingourile de argint și armele — continuă să zacă unde le-a îngropat răposatul Flint. Și, în ceea ce mă privește, rămân de părere că e mai bine așa. Nimic în lume nu m-ar mai face să plec încă o dată spre insula aceea blestemată. Până acum mai visez uneori noaptea valurile ce izbesc spumegând în maluri și sar din pat speriat, când mi se năzare glasul răgușit al căpitanului Flint:

— Piaștri! Piaștri! Piaștri!

REFERINȚE CRITICE

Primele opere ale lui Stevenson aparțin genului eseului și schiței: *O călătorie în interiorul țării* (An Inland Voyage, 1878), *Călătorii cu un măgar prin Cevennes* (Travels with a Donkey in the Cevennes, 1879), *Studii familiare despre oameni și cărți* (Familiar Studies of Men and Books, 1882) și altele.

Încă din aceste opere Stevenson s-a dovedit a fi un maestru al stilului literar elegant, iar în cartea *Noile basme arabe* (The New Arabian Nights, 1882), el a apărut în fața cititorilor ca un captivant povestitor de aventuri extraordinare.

Stevenson și-a expus concepția despre sarcinile creației literare într-o serie de articole. În *Arta scrisului* (The Arts of Writing), el a declarat deschis că în societatea modernă arta nu are alt scop decât acela de a amuza. Scriitorul se ridică împotriva artei realiste, care reflectă activitatea de fiecare zi. Sarcina literaturii este aceea de-a hrăni imaginația cititorilor. În eseu *Lampagii* (The Lantern Bearers), Stevenson afirmă că adevărata viață a omului constă nu în activitatea lui practică, ci în visuri: “Ea este atât de puțin legată de împrejurările exterioare (pe care observatorul le consemnează în caietul său de note), încât poate chiar să nu aibă nici o legătură cu ele: și adevărata viață a omului, pentru care el și consimte să existe, se desfășoară pe de-a-ntregul în sfera imaginației. Preotul poate să se pasioneze în orele libere după fapte de arme, fermierul — după navigație, iar bancherul — după realizări în domeniul artei”.

Renunțarea lui Stevenson la descrierea realității cotidiene a fost un act de repudiere a modului de viață burghez. El a văzut că această

orânduire îl lipsește complet pe om de o viață spirituală adevărată, înlocuiește dorințele estetice cu practica lucidă, mercantilă a luptei pentru existență. Stevenson respinge categoric orice legătură a artei cu morala. Artistul nu este un mentor al cititorilor, ci un maestru care creează tablouri interesante pentru a satisface năzuința omului spre extraordinar, pentru a-l amuza povestindu-i întâmplări prin care cititorul însuși nu trece niciodată, dar pe care, în schimb, le poate trăi în imaginație. Concepțiile estetice ale lui Stevenson poartă încontestabil amprenta teoriilor literare din epoca decadentismului.

Această concepție despre sarcinile literaturii stă și la baza romanelor lui Stevenson, dintre care chiar primul, *Insula comorilor* (Treasure Island, 1883), i-a adus scriitorului o mare popularitate. Deși evenimentele din roman se petrec în secolul al XVIII-lea, opera nu are un caracter istoric în sensul exact al cuvântului. Cititorul nu găsește aici nici evenimente istorice importante, nici descrieri de moravuri și obiceiuri. Naratiunea se reduce la relatarea de către Jim Hawkins a extraordinarelor peripeții legate de căutarea comorii ascunse de un oarecare căpitan Kidd pe o insulă pierdută undeva pe întinsul mărilor. În căutarea comorii pornește o expediție la care participă și micul Jim. Echipajul goetei "Hispaniola" este format din pirați; ei intenționează să pună mâna pe comoara căpitanului Kidd când aceasta va fi descoperită de squire-ul Trelawney și de doctorul Livesey, care posedă o hartă indicând locul unde este ascunsă. Jim află planurile secrete ale piraților și, datorită lui, Trelawney și Livesey reușesc să-și atingă scopul, după ce biruie tot felul de piedici. Pe insulă se află fostul pirat Ben Gunn, care a fost silit să debarce acolo și care a petrecut mulți ani în singurătate. El îi ajută să găsească comoara.

Încă în acest roman s-au manifestat trăsăturile caracteristice ale măiestriei de povestitor a lui Stevenson. El acordă atenție nu atât creării de caractere, cât inventării unei acțiuni și a unor situații interesante. Definind genul operelor create de el, Stevenson le-a numit nu *novel*, ci *romance*; primul dintre acești termeni ar putea fi

tradus ca “roman realist”, iar al doilea ca “roman romantic”. Fantezia lui Stevenson nu este însă complet ruptă de realitate. Comportarea personajelor sale este destul de motivată din punct de vedere psihologic, motivele acțiunilor lor netrădând nimic supranatural sau nefiresc. Stevenson este extrem de laconic în descrierea cadrului acțiunii, introducând numai amănunte strict necesare pentru înțelegerea evenimentelor lor. Povestirea se dezvoltă dinamic și într-o serie de episoade atinge o mare intensitate dramatică.

În același spirit și-a descris Stevenson și celelalte romane. *Răpit* (Kidnapped, 1888) și *Catriona* (1893) istorisesc povestirea tânărului scoțian David Blafour, al cărui unchi i-a lăsat o moștenire. David trece printr-o mulțime de aventuri până când (în al doilea roman) își găsește fericirea alături de fata iubită, Catriona. Deși în aceste opere fondul istoric este mai expresiv decât în *Insula comorilor*, totuși lupta iacobiților, pe care a descris-o cu atâta profunzime la timpul său Walter Scott, are doar o importanță secundară pentru dezvoltarea acțiunii principale.

Evenimentele răscoalei iacobite din 1745 servesc ca fond și romanului *Stăpânul moșiei Ballantrae* (The Masre of Ballantrae, 1889), în care acțiunea principală este axată pe dușmănia născută între doi frați din cauza unei moșteniri.

Printre operele lui Stevenson se distinge nuvela *Ciudata poveste a doctorului Jekyll și a domnului Hyde* (The Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde, 1886), care amintește de cele mai sumbre fantezii romantice ale scriitorului american Edgar Poe. Spre deosebire de celelalte romane, scriitorul pune aici problema filosofică-etică a luptei dintre bine și rău în om. Doctorul Jekyll, dându-și seama de existența unor înclinații rele în firea sa, este obsedat de ideea de a-și crea un alter ego care să întrupeze una dintre laturile personalității sale. Jekyll reușește să inventeze un medicament cu ajutorul căruia creează o ființă vie, denumită de el domnul Hyde. Jekyll îi transmite lui Hyde toate înclinațiile și pornirile sale. Așadar, doctorul Jekyll duce o existență dublă. Ca doctorul Jekyll, el le apare tuturor drept un om foarte cuviincios, care se bucură de respect pentru cunoștințele sale și pentru conduita sa morală. Alături de el, însă, există odiosul și

respingătorul domn Hyde, purtătorul tuturor viciilor ascunse ale lui Jekyll. Treptat, Hyde începe să nu-l mai asculte pe Jekyll. El comite o crimă îngrozitoare. Medicamentul începe să-și piardă efectul și, lui Jekyll, după ce se reîntrupează în Hyde, îi vine tot mai greu să revină la forma sa corporală inițială. În ajunul demascării doctorul Jekyll se sinucide.

Tema luptei dintre bine și rău în firea omenească este tratată în nuvela lui Stevenson fără o legătură cu condițiile vieții reale. Scriitorul înfățișează aceste însușiri în mod abstract. Ele îi apar misterioase și enigmatice. Stevenson nu este însă deloc un apologet al răului și al imoralității. El constată doar faptul că omul modern este supus influenței pornirilor rele. Această problemă a luptei dintre principiile bune și cele rele se întâlnește și în romanele sale menționate mai înainte, dar acolo nu este pusă cu atâta tărie. Trebuie relevat curiosul paralelism dintre nuvele lui Stevenson și romanul lui Oscar Wilde *Portretul lui Dorian Gray*. La Wilde tema dedublării este rezolvată pe plan estetic. În romanul său, Dorian Gray duce și el o viață dublă. Acolo înclinațiile rele ale eroului se reflectă pe portretul lui. La Stevenson un mare rol în dedublarea personalității îl joacă știința. Doctorul Jekyll își creează cel de al doilea "eu" în urma descoperirii unui medicament. Elementele științifico-fantastice din nuvela lui Stevenson și-au găsit ulterior continuarea la George Herbert Wells.

Criza culturii burgheze și-a pus pecetea asupra creației lui Stevenson și acest lucru s-a vădit atât în renunțarea la descrierea realității contemporane, cât și în tendința scriitorului de a se eschiva de la o apreciere etică a conduitei persoanelor. De aici, caracterul original al romantismului lui Stevenson. Romanticii de la începutul secolului al XIX-lea erau subiectivi, în sensul că operele lor își fixau întotdeauna simpatiile asupra uneia sau alteia dintre părțile aflate în luptă. Romantismul lui Stevenson avea, putem spune, un caracter obiectivist. Aceasta nu înseamnă, firește, că scriitorul nu lua atitudine față de ceea ce descria.

Stevenson însuși, judecând după amintirile persoanelor care l-au cunoscut îndeaproape, era un om de un mare farmec personal, un

artist care iubea ceea ce era cu adevărat frumos. El prețuia la oameni curajul, energia, cinstea și devotamentul. Deși în operele sale el evita să-și exprime în mod direct simpatia sau antipatia față de diferitele personaje, cititorul nu poate să nu simtă că, în adâncul inimii, Stevenson este de partea acelor eroi ai săi care întruchipează o atitudine morală față de viață.

Meritele lui ca stilist s-au vădit și în romane, care sunt scrise într-o limbă cizelată, fără ornamente de prisos. Stevenson a căutat nu atât să trezească cititorului percepții vizuale, cât să-i provoace, printr-o povestire dinamică, anumite emoții, interesul, așteptarea, teama, să-i înflăcăreze imaginația.

Opunând realității cotidiene extraordinarul, Stevenson voia, după cum spune scriitorul Henry James, să dezvolte “sentimentele cele mai alese — neastâmpărul, cutezanța, hotărârea, pasiunea, curiozitatea, noblețea, elocvența și prietenia”, căutând ca “tradițiile acestor însușiri prețioase să nu dispară”.

A. ANIXT

Cărțile lui Stevenson captivează cititorii de toate vârstele. Dar, cu toate că operele sale sunt incluse în circa treizeci de volume, la nivelul mondial Stevenson rămâne a fi, totuși, autorul unei singure cărți, care este, evident, *Insula comorilor*. Anume prin acest roman se impune adevăratul Stevenson, unicul în felul său, cel puțin așa cum l-au savurat și continuă să-l savureze miile de cititori.

Dmitri URNOV

Scrisă în anii 1880-1881 și publicată inițial cu pseudonimul “Căpitan George Nort”, *Insula comorilor* n-are nici un rând plictisitor (ceea ce corespunde întocmai exigențelor autorului). Tonalitatea confesională, vibrația încordată și agreabilă a stilului sobru, angrenarea personajelor într-un subiect frapant, plin de conflicte și rezolvări romantico-dramatice, tensiunea sporită a manifestării per-

sonajelor dau universului acestei opere o ținută și o pregnanță artistică impunătoare. De aici și paralelismele justificate făcute între *Insula comorilor* și *Doamna Bovary* a lui Gustave Flaubert de către Richard Aldington, biograful lui Robert Louis Stevenson. Dar prospețimea, atât cea a mesajului artistic, cât și a stilului vibrant, pe care o aduce în genere romanul său de aventuri, nu stă numai în dinamismul, exuberanța și în sobrietatea lui stilistică, ci, întâi de toate, în însăși concepția și viziunea interioară a autorului asupra problemelor abordate și interpretării și realizării personajelor. Deoarece, cum spunea Henry James, Stevenson voia să dezvolte publicului cititor “sentimentele cele mai alese — neastâmpărul, cutezanța, hotărârea, pasiunea, curiozitatea, noblețea, elocvența și prietenia”. Cultul extraordinarului pe care îl opune realității cotidiene respective i-a dictat evident lui Stevenson să lupte întreaga viață pentru o maximă posibilitate de realizare a visului, comoara căruia i-ar putea trezi cititorului anume emoții și i-ar aprinde interesul, l-ar agita și i-ar deștepta și stimula simțirea și imaginația.

Influențat indiscutabil, după cum remarcă istoricii literari, de teoriile literare ale decadentismului, Robert Louis Stevenson a pledat întotdeauna pentru caracterul delectabil al artei, proclamându-se astfel contra realismului brut al acesteia. Atât în arta scrisului, cât și în eseu *Lampagii* el menționează că viața individului nu constă în activitatea, ci în visurile lui. Însă renunțarea sa la descrierea vieții imediate reprezintă mai degrabă un act îndrăzneț de renegare totală și absolută a modului de trai burghez, fapt care l-a făcut să fie vehement față de orice raport dintre artă și morală. De unde credem că nu-i deloc incidental cazul că Stevenson dă totuși prioritate inventării de acțiuni și situații captivante sau mai bine zis extraordinare și nu creării de caractere. Or, în aceasta de fapt și rezidă trăsăturile caracteristice ale măiestriei sale narative. După propriile definiții, operele sale nu sunt “romane realiste” (*novel*), ci “romane romantice” (*romance*). Elocventă în această constelație de idei este și capodopera *Insula comorilor*. Evenimentele ce i-au servit drept fundal istoric pentru scrierea acestui roman au avut loc doar în secolul al

XVIII-lea. Autorul însă nu reconstituie nici cât de cât evenimentele importante ale vremii și nici nu se lasă atras de descrierea unor moravuri sau obiceiuri de atunci. Stevenson e obsedat în fond de imaginea romantico-dramatică ce-o tănuiește comoara căpitanului Flint, de subsidiarul misterios al visului romantic pe care îl opune celui avid de bogăție al realului, întru realizarea căruia personajele sale au a trece printr-o serie de peripeții extraordinare. După cum va descoperi mai apoi însuși micul Jim, întreg echipajul de năieri ai goetei “Hispaniola” cu care purceseră în căutarea insulei comorilor din largul mărilor se vor dovedi pirați adevărați. Trăirile și aventurile dramatice și circumstanțele romantice prin care trece personajul central al romanului, cât și altele (bunăoară, cum este John Silver — unul dintre cele mai complicate, mai complexe și contradictorii caractere create de Stevenson; el este în același timp rău și deștept, hâtru și energetic, puternic și curajos), precum și comportarea lor sunt destul de convingătoare și reliefate psihologic, ceea ce înseamnă că totuși au un sol real și că sfidează în principiu de la sine nefirescul sau supranaturalul.

“Triunghiul” Jim, doctorul Livesey și squire-ul Trelawney pe care autorul îl suprapune piraților, planurilor secrete ale acestora de nimicire a echipajului și de acaparare a comorii, după găsirea și imbarcarea acesteia pe vas, este menit să înfrunte toate obstacolele și să-și atingă scopul. Pe lângă aceea că ei dispun de o hartă ce indică precis locul unde este ascunsă comoara, lor li se alătură piratul Ben Gunn, debarcat odinioară pe insulă în deplină singurătate. Omorurile sălbatice săvârșite de către pirații deghizați de dragul stăpânirii comorii, lupta întru obținerea ei pe de o parte a squire-ului și doctorului Livesey care sunt ajutați de către agerul Jim și de fostul pirat Ben Gunn, laconismul descrierii desfășurării acțiunii, precum și lupta dintre bine și rău, pe de altă parte, conferă operei a aureolă romantică și o intensitate dramatică certă. Or, peripețiile micului Jim Hawkins, dat fiind că sunt o adevărată odisee, reprezintă căutarea și găsirea unor cu totul altor comori — interioare, sufletești, cu adevărat suverane. Micul Jim, erou în toată puterea cuvântului, ține piept întregii

perioade de viață marină, încordate și pândite de moarte, manifestându-și finalmente în toată amploarea, frumusețea lor lăuntrică, activă, etico-civică și umanitară: curajul și bărbăția, onestitatea și ingeniozitatea, abilitatea și decizia, cumsecădenia și credința în realitățile de prietenie și în îndeplinirea datoriilor de serviciu și de om... Notele pline de optimism și bărbăție a caracterului micului Jim imprimă o tonalitate majoră, patetică și umană întregului operei, îi conferă un suflu romantic irepetabil care stă în adevăr sub semnele visului.

Romanele ulterioare ale scriitorului *Răpit* (1888), *Catriona* (1893), chiar grație fundalului istoric mult mai plastic față de acel, bunăoară, din *Insula comorilor*, cu voia sau fără voia autorului însă poartă amprenta acelorași stări de spirit, cutreierate de aventuri.

Dacă în paginile acestor creații răscoala iacobită în cele din urmă ocupă direct vorbind totuși măcar un loc secund în dezvoltarea acțiunii principale a subiectelor, apoi în *Stăpânul moșiei Ballantrae* (1889), spre exemplu, autorul refuză total a-și muia pana în valul frământărilor istorice ale vremii, acțiunea propriu-zisă a prozei fiind alimentată doar de conflictul dușmănos dintre doi frați, născut din pricina unei averi.

O etapă considerabilă în căutările și realizările visului său literar găsim în scrierile autorului din perioada de la Bornmuth (septembrie 1884 — august 1887), între care *Săgeata neagră* (primul roman istoric al lui Stevenson, care ne mai amintește o dată de sentimentul și atitudinea, de preferințele sale sporite față de creația lui Sir Walter Scott), *Prințul Otto, Grădina poetică pentru a copilăriei și Tufărișuri* (culegeri de poeme), nuvelele *Markheim* și *Olalla*, și o serie de eseuri între care *Memorii și portrete*.

Arta nuvelistică a lui Robert Louis Stevenson, anunțată de prima nuvelă *Casa de pe dune* (cea mai însemnată lucrare din perioada sa timpurie de creație), este încununată de proza *Ciudata poveste a doctorului Jekyll și a domnului Hyde* (1886). De menționat că nuvela respectivă ocupă un loc aparte în opera scriitorului. Evident, se poate vorbi și de anume similitudini între ea și *Portretul lui Dorian Gray* de Oscar Wilde. Lupta acută dintre bine și rău în om își află în universul nuvelei o abordare foarte interesantă, elementele ei

științifico-fantastice însă își vor găsi o tratare mai amplă în opera lui Herbert George Wells (bunăoară, *Omul indivizibil* și altele). E știut că un moment decisiv în desăvârșirea concepției literare și a artei narative l-a jucat în creația lui Stevenson influența scriitorilor ruși, între care cea a lui Turgheniev (în urma convorbirilor sale cu Henry James care l-a cunoscut pe Turgheniev ...), Tolstoi (“Tolstoi, mărturisește un martor ocular, i-a ajutat lui Stevenson să-și clarifice opiniile, concepțiile sale cețoase și adesea haotice”), deși el știa mai mult despre Tolstoi decât pe Tolstoi, și Dostoievski. Influența exercitată de creația acestuia din urmă asupra lui Stevenson a fost atât de puternică și profundă, încât după lectura romanului *Crimă și pedeapsă*, conform mărturisirilor proprii, s-a îmbolnăvit. Mărturie a muncii eroice, pline de sacrificiu, sunt înseși lucrările lui pe care le-a smuls nu numai din mâinile inspirației, ci și din cele ale bolii. Opera romanescă *Stăpânul moșiei Ballantrae* e considerată nu fără temeii o variantă scoțiană a Fraților Karamazov. Descriind prăbușirea unei vechi familii, Stevenson a zugrăvit de fapt un moment crucial din istoria națiunii sale, depistând astfel de sine stătător aceeași idee artistică pe care a depistat-o și Dostoievski în opera sa de geniu.

Dintre operele nefinisate merită a fi menționat întâi de toate romanul *Uir Ghermiston* (“o bucată, un crâmpei de statuie frumoasă” — Richard Aldington), roman despre care mărturisise însuși creatorul lui: “Cred că va fi cea mai bună carte a mea”. Numai moartea ce l-a răpit dintre cei vii și entuziasmați de romantica destinului, de comoara acestuia, numai moartea, care într-un moment de repaos l-a găsit în ultima zi fatală a sa în momentul când tocmai lăsase pentru o clipă lucrul asupra acestei opere literare, l-a împiedicat s-o definitiveze, să-i dea deplinul său suflu interior, romantico-dramatic (“Eu nu sunt dintre cei ce uită de viața lor”).

Penei lui Robert Louis Stevenson îi aparțin de asemenea o serie de eseuri literare, de memorii, de note de călătorie și scrisori prețioase, precum și multe pagini poetice (volumele *Cântece de pribegie*, *Balade*, *Grădina poetică a copilăriei*). Fiind unul dintre primii scriitori profesioniști, Stevenson a trăit în adevăr și spiritual, și material numai datorită muncii inspirate, dar și insistente și pline de eroism

pe ogorul literaturii. De aici și vestita lui deviză: “Eu trăiesc cu cuvântul”. Hărțuit de chinurile bolii fizice și ale traiului material, Stevenson și-a consacrat întreaga viață căutării comorii Destinului — întruchipării visului său veșnic — de a fi un adevărat învingător, un rebel al sănătății și al vieții sale. Deși s-a luptat totdeauna cu maladia sa — tuberculoza, totuși soarta i-a jucat festa și l-a răpit dintre rândurile contemporanilor săi cu mult înainte de vreme — la numai 44 de ani — o hemoragie cerebrală, cauzată de istovirea totală în urma munci literare încordate.

Dar cu toate că “ultima sa nuntă” a sosit subit, marele năier al cuvântului, Robert Luois Stevenson a presimțit-o și chiar a cântat-o indirect, atingându-și cu flăcările invizibile ale destinului său adevărata comoară a visului topit în nemurirea cuvântului cu care a trăit o viață de om și de creator de valori literare ce perfectează drumul nostru spre ideea de om. De aici se vede și cazul deloc ciudat sau oarecum incidental al uneia dintre poeziile sale exprese (or, el a fost și a rămas nu numai un romancier de primă mărime al timpului respectiv, dar și un eseist de forță, precum și un poet de vocație gravă, de respirație interioară personală), poezie în care surprindem tocmai acea mișcare internă a ideii de sine, de om și de creator, de întoarcere a sinelui acasă, adică în sine și în pământul străbunilor și părinților care l-au adus pe lume în fatala zi de 13 noiembrie 1850 “Sub ceru-ntins, spuzit de stele / Loc să aflați odihnei mele. / Vesel am viețuit și tot așa să mor / Cu voia din urmă ce-o las tuturor: / Săpați-mi un vers care să sune așa: / Aici odihnește cum își dorea. / Acasă-i năierul, întors de pe mări / Acasă-i vânătorul, întors de pe naltele cărări” (*Recviem*. Versiune de Margareta Sterian). “Năierul” și “vânătorul” de sine și de frumos, metaforic vorbind, dedublat în persoana creatorului și a omului Stevenson, va cutreiera multe țări și meleaguri și se va statornici în cele din urmă în Samoa, în una din insulele din Mările Sudului, grație zbuciumatei sale vieți hărțuite de chinurile bolii fizice, unde din păcate și se trece în lumea, în împărăția umbrelor, însă mereu rămânând cu gândul acasă (la vatră, la bine și la frumos, la creație), însăși viața lui fiind unul din cele mai romantice și mai miraculoase, mai insolubile, mai dramatice și pline de

aventura cunoașterii depline, poeme din viețile strălucite și eroice ale scriitorilor de ieri și de azi. Urmează să vedem, dar, prin intermediul scrisului său (grație chiar și acestei traduceri a romanului *Insula comorilor* făcută cu ani în urmă de admirabilul și regretatul slujitor al cuvântului inspirat și adevărat maestru în arta traducerii literare care a fost Alexandru Cosmescu) acel tărâm miraculos al lui Robert Louis Stevenson și să probăm din acel dar irepetabil care este viața în ipostazele ei recreatoare, rezidite după chipul și asemănarea neînchipuită a talentului său netrecător; urmează să-i bănuim comoara destinului său transfigurat în veșmântul cuvintelor (în noua haină de expresie neolatină, română), încercată de altfel îndeajuns de trecerea ireversibilă a timpului, dărză și demnă, de irepetabila muză a plâsmuitorului de sine și cu sine care a fost și pururea va fi Robert Louis Stevenson. Lectura reluată a oricărei opere din palmaresul lui te face să simți acele flăcări invizibile, albastre-portocalii, ale comorii destinului său stevensonian și visului său omniprezent care într-un cuvânt este însăși arta sa literară, eul său turnat în tiparul cuvintelor mereu viabile și purtătoare, molipsitoare de frumos, de realism și poezie, de îndemn și povață întru făurirea curajoasă și ambițioasă a omului, a chipului său moral, cristalin și dintr-o bucată — măsura perenă, de eternitate a ființării noastre. Opera marelui scriitor englez Robert Louis Stevenson plutește aidoma unui aisberg în apele adânci ale literaturii universale, întrunind în cele treizeci de volume ale palmaresului său acea insulă a comorilor care a fost și este imaginea visului ce i-a domnit destinul la propriu și la figurat. Noua întâlnire cu romanul *Insula comorilor*, cu “această străfulgerare de geniu” (Richard Aldington) în versiunea lui Alexandru Cosmescu — care păstrează în totul ei tot pecetea inspirației nealterate, precum și ținuta stilistică pregnantă a originalului — oferă posibilitatea, atât tânărului public cititor, cât și tuturor îndrăgostiților de scrisul lui Stevenson, de a gusta din tumultul operei lui, din comoara Destinului său care a fost în felul ei un vis, însă nu un vis obișnuit, ci un vis ales, cu sclipiri în adevăr de stea.

Tudor PALLADI

Robert Louis Stevenson
INSULA COMORILOR
Roman

Apărut: 1997. Format: 70x108¹/₃₂
Coli tipar: 11,55. Coli editoriale: 10,90. Tiraj: 5000 ex.

Casa de editură «LITERA»
str. B.P. Hasdeu, nr. 2, Chișinău, MD 2005, Republica Moldova
Procesare computerizată: LITERA
Corector: *Nadina Marciuc*
Redactor de carte: *Nicolae Marciuc*
Director fondator: *Anatol Vidrașcu*

Tiparul executat sub comanda nr. .
Combinatul Poligrafic, str. Mitropolit Petru Movilă, nr. 35,
Chișinău, MD 2004, Republica Moldova

Departamentul Edituri, Poligrafie și Comerțul cu Cărți